

SPRÁVNÍ OBVODY OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ LIBERECKÉHO KRAJE

2024

Regionální statistiky

Liberec, 31. 10. 2025

Kód publikace: 330285-25

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Liberci

Ředitel odboru: Dagmar Dvořáková

Kontaktní osoba: Ondřej Beneš, e-mail: ondrej.benes@csu.gov.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.csu.gov.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.csu.gov.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 056 789 | e-mail: infoservis@csu.gov.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@csu.gov.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 732 | e-mail: esds@csu.gov.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@csu.gov.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

HL. m. Praha | Na padesátém 3268/81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/praha

Středočeský kraj | Na padesátém 3268/81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/stredocesky

České Budějovice | Žižkova 1a, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihocesky

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/plzensky

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.csu.gov.cz/karlovarsky

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/ustecky

Liberec | nám. Dr. E. Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 704 675 184
e-mail: infoservislb@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/liberecky

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/kralovehradecky

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/pardubicky

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/vysocina

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihomoravsky

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/olomoucky

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoserviszl@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/zlinsky

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservisov@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/moravskoslezsky

ISBN 978-80-250-3628-0 (pdf)

© Český statistický úřad, Liberec, 2025

Obsah

Úvod.....	5
Shrnutí hlavních poznatků	6
Metodické vysvětlivky	10
Mapa správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Česku.....	18
Územně administrativní uspořádání Libereckého kraje	19
Nej...správních obvodů Libereckého kraje	19
1. Základní charakteristika správních obvodů obcí s rozšířenou působností	20
Česká Lípa	21
Frýdlant	25
Jablonec nad Nisou	29
Jilemnice	33
Liberec	37
Nový Bor	41
Semily	45
Tanvald	49
Turnov	53
Železný Brod	57
2. Porovnání správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Libereckém kraji.....	61
2.1 Sídlní struktura.....	62
2.2 Obyvatelstvo	69
2.3 Domácnosti (SLDB)	80
2.4 Trh práce.....	87
2.5 Ekonomika	100
2.6 Domy a byty (SLDB)	109
2.7 Bytová výstavba.....	114
2.8 Vybavenost obcí	118
2.9 Volby	122
Tabulková příloha	131
Tab. 1 Vybrané ukazatele podle obcí Libereckého kraje k 31. 12. 2024.....	133
Tab. 2 Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Česka k 31. 12. 2024	138
Změny území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) od roku 2000	148
Zkratky krajů a okresů	150
Zkratky krajů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).....	151

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 10. 2025. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Úvod

Předkládaná publikace si klade za cíl podat přehled základních údajů o správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje, vyzdvihnout jejich specifika v rámci kraje a porovnat vývoj hodnot vybraných ukazatelů v čase. Jedná se především o porovnání dat ze sčítání lidu, domů a bytů a dále ročních údajů z demografické statistiky, nezaměstnanosti, ekonomických subjektů, bytové výstavby a několika dalších oblastí.

Od 1. ledna 2003 zahájilo v Česku svou činnost 205 obcí s rozšířenou působností, které byly definovány na základě Zákona č. 314/2002 Sb. Vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. pak byly vymezeny jejich správní obvody. Příslušnost obcí do správních obvodů byla upravena k 1. 1. 2005 vyhláškou č. 388/2004 Sb. ze dne 24. 6. 2004, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

K 1. lednu 2021 vstoupil v platnost Zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu, ve kterém je stanoveno, že správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) jsou základními jednotkami územního uspořádání. Jednotlivé SO ORP byly vymezeny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 346/2020 Sb. seznamem obcí, které do nich náleží. Jedním z cílů těchto územních změn byla úprava hranic krajů, okresů a SO ORP tak, aby byly vzájemně skladebné. Výjimkou je SO ORP Turnov v Libereckém kraji, kde část obcí náleží do okresu Jablonec nad Nisou a zbývající obce do okresu Liberec. K další změně došlo podle vyhlášky č. 389/2022 Sb. s účinností od 1. ledna 2023 (přesun obce Přemyslovice ze správního obvodu Prostějov do správního obvodu Konice).

První část publikace obsahuje základní charakteristiku jednotlivých správních obvodů kraje. Druhá část se zaměřuje na data o správních obvodech v územním srovnání v rámci kraje. V příloze naleznete základní údaje o všech obcích kraje v členění podle správních obvodů a o všech správních obvodech Česka.

Při prezentaci dat o správních obvodech vycházíme ze sumarizace dostupných údajů za jednotlivé spádové obce dle územního vymezení správních obvodů k 1. lednu 2024. Všechny údaje z předchozích let byly přepočteny na územní strukturu platnou v roce 2024. K nejvýznamnějším datovým zdrojům, zohledňujícím podrobný územní pohled, patří sčítání lidu, domů a bytů. Využity byly i další databáze, z nichž lze provádět výběry dat v nejrůznějších kombinacích a v různých územních členěních. Věříme, že tato publikace přispěje k uspokojení rostoucí poptávky po regionálně členěných datech.

Obdobné analytické materiály s jednotnou osnovou naleznete zpracované i na všech dalších krajských pracovištích ČSÚ. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje napříč kraji. Více informací v podrobnějším územním členění však můžete najít v [DataStatu](#), případně můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální krajské údaje průběžně zveřejňujeme také na adrese csu.gov.cz/liberecky. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje Statistická ročenka Libereckého kraje, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin Libereckého kraje, který vždy vychází 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * * * *

V Libereckém kraji je 10 obcí (měst) se statutem obce s rozšířenou působností, jejichž městské úřady zabezpečují agendy pro všechny obce, které náleží do jejich správního obvodu. Jedná se o tato sídla: Česká Lípa, Frýdlant, Jablonec nad Nisou, Jilemnice, Liberec, Nový Bor, Semily, Tanvald, Turnov a Železný Brod.

Shrnutí hlavních poznatků

Liberecký kraj je 2. nejmenším krajem podle rozlohy i podle počtu obyvatel, zaujímá 4,0 % území Česka a žije v něm 4,1 % obyvatel. Liberecký kraj tvoří 4 okresy, 10 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, 21 správních obvodů s pověřeným obecním úřadem a 215 obcí, z toho 39 měst a 4 městysy. Celý kraj je převážně hornatý, tomu odpovídá nejvyšší podíl lesních pozemků (44,8 %) a po hlavním městě Praze 2. nejmenší podíl zemědělské půdy (44,0 %). Průměrný věk obyvatel Libereckého kraje dosáhl 43,2 let, což je pouze o 0,1 více, než činí republikový průměr. Podíl nezaměstnaných osob ke konci roku 2024 v Libereckém kraji dle MPSV činil 4,46 %, tj. 5. nejvyšší hodnota mezikrajského srovnání.

Základní charakteristika správních obvodů obcí s rozšířenou působností

- SO ORP Česká Lípa je nejrozlehlejším správním obvodem kraje, zaujímá 27,6 % celkové výměry a žijí zde 2. nejmladší obyvatelé (42,7 let).
- SO ORP Frýdlant má nejnižší hustotu zalidnění (70,3 obyvatel na km²) a nejvyšší nezaměstnanost (7,24 %).
- SO ORP Jablonec nad Nisou má jednu z nejvyšších hustot zalidnění v Česku (369,7 obyvatel na km²) a je 2. nejmenším správním obvodem kraje, zaujímá 5,0 % jeho rozlohy.
- V SO ORP Jilemnice žijí nejstarší obyvatelé kraje s průměrným věkem 44,6 let, naopak hustota zalidnění je 2. nejnižší (78,0 obyvatel na km²).
- V SO ORP Liberec žije nejvíce obyvatel kraje (33,5 %) a jeho obyvatelé jsou v průměru nejmladší (42,6 let).
- V SO ORP Nový Bor je vykázán 3. největší podíl lesních pozemků (50,9 %) a žijí zde 3. nejstarší obyvatelé kraje (44,4 let).
- SO ORP Semily má 2. nejvyšší podíl zemědělské půdy (59,8 %) a 2. nejmenší podíl lesních pozemků (29,4 %).
- SO ORP Tanvald se vyznačuje nejvyšším podílem lesní půdy v kraji i republice (72,1 %) a obyvatelstvo je zde 2. nejstarší (44,6 let).
- SO ORP Turnov má nejnižší nezaměstnanost (3,35 %) a disponuje nejvyšším podílem zemědělské půdy (62,4 %).
- SO ORP Železný Brod je nejmenším podle rozlohy (2,3 % území kraje) i počtu obyvatel (2,7 %).

Porovnání správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Libereckém kraji

- Nejvíce obcí se nachází ve správním obvodu Česká Lípa (41 obcí), nejméně ve správním obvodu Tanvald (10 obcí).
- Více než polovina obyvatel žijících v obcích nad 5 000 obyvatel žije ve správních obvodech Liberec (81,4 %), Jablonec nad Nisou (79,9 %), Česká Lípa (62,8 %) a Semily (54,2 %). Nejvyšší podíl osob žijících v nejmenších obcích do 999 obyvatel je ve správních obvodech Semily (34,4 %), Železný Brod (34,1 %) a Turnov (32,4 %).
- Mezi sčítáními 2001 a 2021 přibýlo relativně nejvíce obyvatel v obcích do 999 obyvatel (+8,8 %), v obcích nad 5 000 obyvatel naopak obyvatel ubylo (-1,8 %).
- V roce 2024 meziročně poklesl počet obyvatel Libereckého kraje o 1 234 osob (tj. -2,75 osob na 1 000 obyvatel). Nižší počet obyvatel zaznamenalo také 8 správních obvodů, meziročně více obyvatel evidovaly pouze správní obvody Liberec (+208 obyvatel, tj. +1,38 ‰) a Turnov (+13 obyvatel, tj. +0,38 ‰).
- Průměrný věk v úhrnu za Liberecký region k 31. 12. 2024 dosáhl 43,2 let. V porovnání správních obvodů byla nejvyšší hodnota tohoto ukazatele zjištěna ve správním obvodu Tanvald a Jilemnice (shodně 44,6 let), naopak nejmladší obyvatelstvo žilo ve správním obvodu Liberec (42,6 let).
- Nejdelší naději dožití mají muži narození v období 2020 až 2024 ve správním obvodu Turnov (76,98 roku), u žen je evidována ve správním obvodu Jilemnice (83,63 roku), nejkratší hodnota střední délky života při narození je u obou pohlaví zaznamenána v obvodu Frýdlant (74,18 roku, resp. 79,96 roku).

- Podle rodinného stavu a pohlaví se svobodní muži vyznačují vyšším podílem na celkovém počtu mužů starších 15 let než v případě stejného porovnání svobodných žen, a to o 11,2 p. b. Tento stav byl vykázán také ve všech správních obvodech.
- Vysokoškolské vzdělání dosáhlo nejvyššího zastoupení ve správním obvodu Liberec (18,5 %), nejnižšího ve správním obvodu Frýdlant (7,3 %), méně než 10% podíl vysokoškolsky vzdělané populace evidoval také obvod Tanvald (9,4 %).
- Nadprůměrný podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel ve srovnání s krajskou hodnotou ve výši 4,4 % vykázaly pouze 3 správní obvody – Liberec (5,7 %), Česká Lípa (5,4 %) s významnou mongolskou komunitou (43,2 % zde žijících cizinců) a také správní obvod Jablonec nad Nisou (4,7 %). Nejvyšší zastoupení Ukrajinců bylo zaznamenáno ve správním obvodu Železný Brod (57,7 % všech místních cizinců).
- Ve struktuře hospodařících domácností podle počtu členů převažovaly ve všech správních obvodech domácnosti s jedním členem – nejvyšší podíl vykázal správní obvod Liberec (41,5 %), nejnižší správní obvod Turnov (35,0 %).
- Nejpočetnější domácnosti (s pěti a více členy) se nejčastěji vyskytovaly ve správním obvodu Jilemnice (5,7 %), Frýdlant a Semily (shodně 5,2 %).
- V rámci hospodařících domácností tvořily většinu rodinné domácnosti – podíl těchto domácností se pohyboval mezi 56,7 % ve správním obvodu Liberec do 63,6 % v obvodu Turnov.
- Nejvyšší podíl 1 úplné rodiny na celkovém počtu rodinných domácností byl vykázán ve správním obvodu Turnov (81,8 %), nejvyšší podíl 1 neúplné rodiny ve správním obvodu Tanvald (20,1 %).
- Úplné rodiny tvořené manželským párem žily nejvíce ve správním obvodu Jilemnice (81,7 %), naopak rodiny tvořící faktická manželství byly nejvíce zastoupeny ve správním obvodu Česká Lípa (26,9 %). Nejvíce neúplných rodin tvořených osamělým otcem žilo ve správním obvodu Jilemnice (18,7 %), u rodin tvořených osamělou matkou vykázal nejvyšší podíl správní obvod Jablonec nad Nisou (87,1 %).
- Zastoupení pracovní síly na populaci se v rámci správních obvodů pohybovalo mezi 49,4 % v SO ORP Tanvald a 53,4 % v SO ORP Liberec.
- Většinu pracovní síly tvořili zaměstnaní – hodnota tohoto ukazatele se pohybovala v intervalu od 92,3 % v SO ORP Tanvald do 96,2 % v SO ORP Železný Brod. Nejvyšší podíl nezaměstnaných vykázal obvod Tanvald (7,7 %), nejnižší obvod Železný Brod (3,8 %).
- Většinu zaměstnaných tvořili tzv. ostatní zaměstnaní, jejich podíl se mezi správními obvody pohyboval v intervalu od 81,7 % v obvodu Železný Brod do 87,2 % v obvodu Frýdlant.
- Další skupinu zaměstnaných tvořili pracující důchodci – jejich nejvyšší podíl na celkovém počtu zaměstnaných osob byl zjištěn ve správním obvodu Železný Brod (14,8 %), nejnižší hodnota byla vykázána v obvodu Frýdlant (9,4 %).
- Nejméně pracujících studentů se shodným podílem 2,8 % bylo v obvodech Frýdlant, Česká Lípa a Železný Brod, nejpracovitější byli studenti ve správních obvodech Liberec (4,2 %) a Jilemnice (3,9 %).
- Osoby mimo pracovní sílu představovali především nepracující důchodci. Nejvyšší podíl nepracujících důchodců na osobách mimo pracovní sílu vykázal SO ORP Tanvald (52,2 %), nejnižší SO ORP Liberec (45,4 %).
- Míra ekonomické aktivity se napříč správními obvody pohybovala v rozmezí od 59,5 % ve správním obvodu Tanvald do 65,3 % ve správním obvodu Liberec.
- Převaha vyjíždějících za zaměstnáním v rámci obce bydliště byla zjištěna pouze v SO ORP Liberec (28 960 osob, tj. 59,3 % celkového počtu zde evidovaných vyjíždějících do zaměstnání) a v SO ORP Jablonec nad Nisou (8 347 osob, tj. 46,3 %). V ostatních správních obvodech převažovali vyjíždějící, kteří práci vykonávali v jiné obci okresu.
- Ze správních obvodů Turnov (57,4 % vyjíždějících do školy), Jilemnice (54,0 %), Železný Brod (53,9 %), Nový Bor (50,2 %) a Semily (50,1 %) studenti a žáci za vzděláním častěji vyjížděli mimo obec svého obvyklého bydliště.
- Muži častěji než ženy vyjížděli, v případě všech správních obvodů, za zaměstnáním mimo obec svého obvyklého pobytu. Největší rozdíl mezi těmito podíly zaznamenal SO ORP Česká Lípa (70,5 % mužů ku 57,7 % žen, tedy 12,8 p. b.).

- Z hlediska frekvence vyjížděky převažovala denní vyjížděka. Nadprůměrnou hodnotu denně vyjíždějících zaměstnaných vykázal SO ORP Česká Lípa (77,1 %), Frýdlant (77,0 %), Železný Brod (76,6 %) a Turnov (75,7 %) a denně vyjíždějících studentů a žáků SO ORP Turnov (60,5 %), Železný Brod (59,7 %), Jablonec nad Nisou (55,6 %), Semily (55,1 %) a Liberec (54,6 %).
- Osobní automobil (jako řidič i spolucestující) na cestě do zaměstnání nebo školy nejvyšší měrou využívali vyjíždějící ze správního obvodu Turnov (62,6 %), nejméně pak tyto osoby ze správního obvodu Jablonec nad Nisou (50,7 %) a Liberec (50,8 %).
- Nejnižší nezaměstnanost na konci roku 2024 byla evidována ve správním obvodu Turnov (3,35 %), nejvyšší vykázal obvod Frýdlant (7,24 %).
- Správní obvod Jilemnice zaznamenal nejvyšší podíl uchazečů ve věku 55 let a více (32,3 %), naopak Železný Brod vykázal pouze 19,9 % nejstarších uchazečů.
- Podíl dlouhodobě nezaměstnaných byl nejvyšší v SO ORP Tanvald (40,1 %), nejnižší v SO ORP Česká Lípa (21,5 %).
- Nejméně uchazečů na jedno volné pracovní místo připadlo ve správním obvodu Turnov (1,6 uchazečů), nejvíce ve správním obvodu Frýdlant (17,4 uchazečů).
- Ve správním obvodu Liberec je evidováno nejvíce ekonomických subjektů (36,4 % krajského úhrnu), a to i po přepočtu na dospělou populaci (316,2 subjektů na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více).
- Z více než 90 % se ve většině správních obvodů v případě fyzických osob jednalo o živnostníky. Výjimkou byly pouze správní obvody Semily s podílem 89,5 % živnostníků a Turnov s podílem 89,4 %. Nejvyšší podíl zemědělských podnikatelů byl zjištěn ve správním obvodu Jilemnice (5,1 % z fyzických osob).
- Z hlediska struktury podle převažující činnosti v 9 správních obvodech působily místní podniky nejčastěji v odvětví obchod, doprava, ubytování, stravování a pohostinství – tento podíl se pohyboval mezi 23,3 % v SO ORP Nový Bor a 29,3 % v SO ORP Tanvald. Výjimkou byl pouze správní obvod Železný Brod, ve kterém činnost největší části subjektů spadala do odvětví průmyslu (26,0 %).
- V roce 2024 bylo na území Libereckého kraje evidováno 926 hromadných ubytovacích zařízení (HUZ), nejvíce jich na svém území evidoval správní obvod Jilemnice (211 zařízení, 22,8 % všech zařízení v kraji), nejméně správní obvod Železný Brod (10 zařízení, 1,1% podíl).
- V roce 2024 HUZ navštívilo celkem 1 173 053 hostů, tj. meziročně o 18 123 turistů více (+1,6 %). Vyšší počet hostů zaznamenala HUZ pouze ve správním obvodu Liberec (+10,4 %), Tanvald (+4,3 %), Frýdlant (+2,2 %) a Nový Bor (+1,9 %). Počet přenocování se však celkově meziročně mírně snížil, a to o 0,9 % na 3 318 481 nocí.
- Příjmy obecních rozpočtů v roce 2024 v Libereckém kraji dosáhly částky 16 345 mil. Kč a meziročně se zvýšily o 8,1 mil. Kč, tedy o nepatrných 0,05 %. Meziročně nižší příjmy zaznamenalo 5 správních obvodů, výdaje dva správní obvody.
- Nejvyšší objem příjmů na 1 obyvatele v roce 2024 vykázaly obecní rozpočty ve správním obvodu Jilemnice (40 032 Kč), naopak ve správním obvodu Jablonec nad Nisou byly nejnižší (31 063 Kč). Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele dosáhly nejvyšší částky ve správním obvodu Frýdlant (40 759 Kč), nejnižší opět v obvodu Jablonec nad Nisou (30 313 Kč).
- Nejvyšší podíl obydlených domů vykázal správní obvod Liberec (89,9 % domovního fondu), výrazně nižší hodnoty byly zjištěny ve správním obvodu Jilemnice (62,0 %) a Tanvald (68,4 %).
- Nejvíce obydlených rodinných domů bylo sečteno ve správním obvodu Turnov (92,5 %).
- Nejstarší obydlené domy byly sečteny ve správním obvodu Frýdlant (74,3 let), nejmladší ve správním obvodu Jilemnice (51,2 let).
- Nejvíce obydlených bytů bylo sečteno ve správním obvodu Liberec (88,7 % bytového fondu), výrazně nižší podíly vykazují správní obvody Jilemnice (62,0 %) a Tanvald (69,1 %).
- Z hlediska právního důvodu užívání bytu jsou obydlené byty nejčastěji ve vlastním domě (zpravidla rodinné domy), nejvíce těchto bytů bylo sečteno ve správním obvodu Jilemnice (55,7 %).
- Průměrná celková plocha připadající na 1 byt byla nejvyšší ve správním obvodu Jilemnice (96,6 m²). Ve správních obvodech, ve kterých je vyšší podíl bytových domů, je průměrná celková plocha bytu výrazně menší, z tohoto důvodu vykazuje nejmenší byty správní obvod Jablonec nad Nisou (80,0 m²).

- Za posledních 10 let, tj. mezi roky 2015 a 2024, bylo v Libereckém kraji dokončeno 8 813 bytů, z toho téměř třetina z nich byla realizována v nejlidnatějším SO ORP Liberec (2 895 bytů). Nejméně bytů bylo ve sledovaném období zkolaudováno ve správním obvodu Železný Brod, a to 241 bytů (2,7% podíl).
- Téměř dvě třetiny bytů dokončených v Libereckém kraji v poslední dekádě připadlo na byty v nových rodinných domech (5 860 bytů). Největší část těchto bytů byla dokončena ve správním obvodu Liberec (1 875 bytů, tj. 32,0 %).
- Jednoznačně největší byty se v průměru poslední dekády stavěly ve správním obvodu Turnov (95,5 m²), byty s nejmenší obytnou plochou byly evidovány ve správním obvodu Tanvald (72,1 m²).
- V roce 2024 žádný správní obvod neevidoval byt s průměrnou obytnou plochou přesahující 100 m², nejvíce se však této výměře přiblížily byty ve správním obvodu Česká Lípa (98,0 m²).
- Nejnížší intenzitu bytové výstavby v průměru poslední dekády zaznamenaly správní obvody Semily a Frýdlant (shodně 1,5 ‰). Naopak nejintenzivnější výstavba probíhala ve správních obvodech Tanvald (3,1 ‰), Turnov (2,9 ‰) a Jilemnice (2,7 ‰).
- Pouze správní obvod Tanvald vykázal 100% napojení všech obcí na kanalizaci, z toho 90,0 % obcí využívalo kanalizaci napojenou na čistírnu odpadních vod, tj. opět mezi správními obvody nejvíce. Nejmenší podíl obcí s kanalizací byl zjištěn ve správním obvodu Frýdlant (44,4 %) a nejmenší podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod pak ve správním obvodu Turnov (30,6 %).
- Co do podílu obcí s mateřskou i základní školou se opět nejlépe umístil správní obvod Tanvald, kterými disponuje 90,0 % jeho obcí. Druhý konec žebříčku obsadil správní obvod Turnov, ve kterém bylo 44,4 % obcí vybaveno mateřskou a 41,7 % základní školou.
- Samostatnými ordinacemi praktického lékaře pro dospělé je nejlépe vybaven správní obvod Tanvald, když tyto ordinace najdeme hned v polovině, tj. v 5 obcích tohoto obvodu. Ve správním obvodu Nový Bor jsou tyto ordinace pouze ve 2 z 16 místních obcí.
- Výrazně méně příznivá je dostupnost praktického lékaře pro děti a dorost – nejhorší situace je v tomto případě ve správním obvodu Turnov, když ordinace dětského lékaře je provozována pouze v 5,6 %, tedy ve 2 z 36 obcí.
- Volby do zastupitelstev obcí v roce 2022 proběhly ve všech obcích i jediném městském obvodu v kraji.
- Prezidentem republiky byl v roce 2023 zvolen Petr Pavel, ve 2. kole volby by zvítězil i v 8 správních obvodech kraje.
- Volby do Evropského parlamentu v roce 2024 proběhly s nízkou účastí voličů od 31,6 % v SO ORP Česká Lípa do 42,2 % v SO ORP Turnov.
- Ve volbách do zastupitelstva Libereckého kraje v roce 2024 uspěla pouze 4 volební uskupení, účast v těchto volbách bývá nejnižší.
- O zájem voličů se ve volbách do Poslanecké sněmovny parlamentu ČR v roce 2025 ucházelo 26 politických stran, hnutí a koalic, z toho v našem kraji kandidovalo 19 volebních stran.
- Volební účast v Libereckém kraji dosáhla 68,1 %. Mezi jednotlivými správními obvody se pohybovala v rozmezí od 63,2 % v SO ORP Česká Lípa do 73,9 % v SO ORP Turnov.

Metodické vysvětlivky

Práva a povinnosti obcí s rozšířenou působností byly vymezeny zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení). Obecní úřad s rozšířenou působností vykonává státní správu v přenesené působnosti v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Jedná se například o evidenci obyvatel, vydávání občanských průkazů a pasů, vydávání řidičských průkazů, evidenci motorových vozidel, vydávání technických průkazů, evidence bodů za přestupky v silničním provozu, živnostenskoprávní agendu, vedení živnostenského rejstříku, evidenci zemědělských podnikatelů, sociálně-právní ochranu dětí, vodoprávní řízení, odpadové hospodářství a ochranu životního prostředí, státní správu na úseku lesů, myslivosti a rybářství.

Seznam obcí s rozšířenou působností byl stanoven zákonem č. 314/2002 Sb. ze dne 13. června 2002, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2003. Správní obvody obcí s rozšířenou působností (dále ORP) byly stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., upraveny vyhláškou č. 346/2020 Sb. a naposledy vyhláškou č. 389/2022 Sb. Vytvořené správní obvody respektují hranice krajů, ale nemusejí respektovat území okresů (v současné době se jedná o 15 obcí v okolí Turnova na rozhraní okresů Liberec, Jablonec nad Nisou a Semily, jejichž obcí s rozšířenou působností je město Turnov v okrese Semily).

Vzhledem k tomu, že v hodnoceném období došlo ke změnám hranic několika správních obvodů ORP (podrobně jsou změny uvedeny v tabulce zařazené na konci publikace), byly všechny údaje přepočteny na územní strukturu platnou k 31. 12. 2024.

1. Sídlní struktura

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Městem je obec se statutem města, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny na návrh obce. Návrh může podat obec, která má alespoň 3 000 obyvatel nebo byla městem přede dnem 17. května 1954.

Údaje o rozloze krajů a okresů k 31. 12. 2024 byly převzaty z oficiálních dat Českého úřadu zeměměřického a katastrálního v Praze.

Velikostní struktura obcí byla zpracována podle územně správního uspořádání k 31. 12. 2024.

2. Obyvatelstvo

Údaje o počtu a složení obyvatel jsou získávány ze sčítání lidu, na něž navazují každoroční statistické bilance dat o demografických událostech. Veškeré údaje se týkají občanů Česka a cizinců s trvalým pobytem v Česku, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území Česka na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území Česka a cizinců s udělenou mezinárodní ochranou v Česku. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnuty rovněž osoby s udělenou dočasnou ochranou v Česku s obvyklým pobytem v Česku.

Střední stav obyvatel vyjadřuje počet obyvatel daného území o půlnoci z 30. 6. na 1. 7. sledovaného roku, který vychází z bilance počtu obyvatel daného území od počátku roku do konce června. **Index stáří** je poměr počtu osob ve věku 65 let a více k počtu dětí ve věku 0 až 14 let (zde na 100 dětí). **Index ekonomické závislosti** vyjadřuje poměr počtu osob v ekonomicky neaktivním věku (0 až 19 let a 65 let a více) k počtu osob v ekonomicky aktivním věku (20 až 64 let). **Naděje dožití** udává průměrný počet let, který má naději ještě prožít osoba právě x-letá při zachování řádu úmrtnosti daného roku (období). Jedná se o výsledný ukazatel úmrtnostních tabulek, který odráží úmrtnostní poměry daného roku (období). S ohledem na vyloučení nahodilých výkyvů jsou úmrtnostní tabulky zpracovány za pětiletá období.

Sňatky jsou započítány do příslušného území podle místa pobytu ženicha. **Průměrný věk** při sňatku a průměrný věk při prvním sňatku je vypočítán z rozložení absolutních počtů sňatků podle věku ženicha/nevěsty. **Rozvody** jsou územně tříděny podle posledního společného bydliště manželů.

Přirozený přírůstek/úbytek obyvatel je rozdíl mezi počtem živě narozených dětí a počtem zemřelých osob. **Přírůstek stěhováním (saldo migrace)** obyvatel je rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých ve stejném období do/z dané územní jednotky. **Celkový přírůstek/úbytek** obyvatel je součtem přirozeného přírůstu/úbytku a přírůstu/úbytku stěhováním. **Stěhování** je změna trvalého bydliště, v případě cizinců i změna přechodného pobytu (viz výše), přes hranice uvedeného území.

Narození jsou započítáváni do kraje (okresu) podle místa pobytu matky v době porodu. **Průměrný věk matky** při narození dítěte je vypočítán z rozložení absolutních počtů narozených podle věku matky. Údaje o **zemřelých podle příčin smrti** jsou kódovány podle Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění 10. decenální revize (MKN-10) a následných aktualizací, vydávaných Světovou zdravotnickou organizací (WHO).

Výsledky Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) zahrnují všechny obyvatele obvykle bydlící na území České republiky. **Místo obvyklého pobytu** je definováno jako místo, kde osoba převážně pobývá, tráví dobu svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod., a kde je členem konkrétní domácnosti.

Rodinný stav je stav de jure, tedy právní manželský stav osoby. Rozdíl mezi součtem za jednotlivé kategorie rodinného stavu a celkovým počtem představují kromě osob s nezjištěným rodinným stavem také osoby s trvajícím nebo ukončeným registrovaným partnerstvím.

Nejvyšší dosažené vzdělání vyplňovaly pouze osoby ve věku 15 let a více podle nejvyšší ukončené školy. Údaje uvedené na sčítacím formuláři byly doplněny o informace o vzdělání z administrativních zdrojů. Osoby, které získaly vzdělání v soukromé nebo zahraniční vzdělávací instituci bez akreditace MŠMT, uváděly odpovídající stupeň vzdělání ve vzdělávacím systému Česka. Jako samostatný stupeň vzdělání se rozlišuje nástavbové studium (zahrnující kromě nástavbového a pomaturitního studia rovněž absolventy dvou nebo více středních škol ukončených závěrečnou zkouškou nebo maturitou) a vyšší odborné vzdělání (absolventi vyšších odborných aj. škol ukončených absolutoriem).

Místem bydliště v době narození se rozumělo místo obvyklého pobytu v době narození sčítané osoby, tj. první bydliště, kde sčítaná osoba žila hned po narození.

Údaje o **státním občanství** jsou přebírané z registru obyvatel. Cizinci jsou obyvatelé s cizím státním občanstvím bez občanství České republiky. Osoby s dvojitým nebo vícenásobným státním občanstvím se zařazují do jednoho státního občanství podle pořadí Česká republika, jiný členský stát EU, jiná země v Evropě, jiná země mimo Evropu.

3. Domácnosti (SLDB)

Domácnosti jsou tvořeny osobami se společným místem obvyklého pobytu žijícími v jednom bytě nebo jiném obydlí. Údaje o domácnostech byly zpracovány podle zápisů příbuzenských a jiných vztahů na sčítacím formuláři, které byly doplněny o informace z administrativních zdrojů Ministerstva vnitra.

Hospodařící domácnost tvoří osoby, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření se vztahuje i na děti, které do příslušné domácnosti patří, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívají. Hospodařící domácnost může být typu:

- **Domácnost rodinná tvořená 1 úplnou rodinou** – zahrnuje manželský pár, neformální soužití druhá a družky – tzv. faktické manželství, registrované partnerství, příp. neformální soužití osob stejného pohlaví – tzv. faktické partnerství, a to ve všech případech s dětmi nebo bez dětí
- **Domácnost rodinná tvořená 1 neúplnou rodinou** – jeden z rodičů s alespoň jedním dítětem

- **Domácnost rodinná tvořená 2 a více rodinami**
- **Domácnost nerodinná vícečlenná** – dvě nebo více osob příbuzných i nepříbuzných, společně hospodařících, které tvoří rodinnou domácnost; mezi nerodinné vícečlenné domácnosti patří také domácnost prarodiče s vnoučaty (kromě prarodičů tvořících pár – úplnou rodinu)
- **Domácnost jednotlivce**

Hospodařící domácnosti byly zpracovány za osoby bydlící v bytech, mimo byty a také za rodiny, příp. vícečlenné nerodinné domácnosti, bydlící v zařízeních. Jednotlivé osoby žijící v zařízení a osoby bez domova nejsou do počtu hospodařících domácností zahrnuty.

Součástí rodinných domácností tvořených 1 rodinou mohou být i další jednotlivé osoby, pokud s rodinou společně hospodaří.

Ve výsledcích sčítání jsou hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou tříděny mimo jiné podle počtu závislých dětí. Závislé dítě je každá osoba v domácnosti tvořené 1 rodinou, jejíž postavení v domácnosti je „dítě“, není zahrnuta mezi pracovní sílu a zároveň je ve věku 0–25 let.

Domácnost prarodičů-partnerů s vnoučaty je v SLDB 2021 zahrnuta mezi rodinné domácnosti – úplné rodiny. V roce 2011 patřily tyto případy do kategorie vícečlenná nerodinná domácnost-prarodič/prarodiče s vnoučaty.

4. Trh práce

Ekonomická aktivita obyvatelstva se v územním detailu zjišťuje pouze při sčítání lidu, domů a bytů. **Pracovní sílu** (osoby ekonomicky aktivní) představují osoby zaměstnané (pracující) a nezaměstnané. Mezi **zaměstnané** patří všechny osoby ve věku 15 let a více, které v rozhodný okamžik sčítání měly formální vazbu k zaměstnání nebo pracovaly alespoň 1 h týdně za mzdu, plat, nebo jiný druh odměny. Zahrnuti jsou rovněž pracující důchodci, pracující žáci a studenti a osoby na mateřské dovolené (28 resp. 37 týdnů). **Nezaměstnané** jsou všechny osoby ve věku 15 let a více, které byly v rozhodný okamžik sčítání bez práce a zároveň si práci hledaly (prostřednictvím Úřadu práce nebo jiným způsobem).

Osoby **mimo pracovní sílu** (osoby ekonomicky neaktivní) jsou osoby, které nepatří mezi zaměstnané ani nezaměstnané. Jsou to nepracující důchodci, ostatní nepracující osoby s vlastním zdrojem obživy, osoby na rodičovské dovolené, nepracující žáci a studenti, osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby.

Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl ekonomicky aktivních osob (pracovní síly, tedy zaměstnaných a nezaměstnaných) na celkovém počtu osob ve věku 15 let a více (se zjištěnou ekonomickou aktivitou).

Údaje vztahující se k **osobám vyjíždějícím a dojíždějícím do zaměstnání nebo do školy** byly zjišťovány v rámci Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), které se uskutečnilo na celém území České republiky podle zákona č. 332/2020 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021. Údaje byly zjišťovány podle stavu k rozhodnému okamžiku, kterým byla půlnoc z 26. na 27. března 2021.

Otázku týkající se **místa pracoviště/školy** vyplňovali pouze zaměstnaní (pracující) a žáci a studenti. Žáci a studenti, kteří při studiu zároveň pracují, vyplňovali adresu místa pracoviště. U místa pracoviště se uváděla adresa místa výkonu práce (nikoliv např. sídla firmy). Osoby, které neměly pevné místo pracoviště, ale pracovní dobu začínaly na stejné adrese (např. pracovníci v dopravě – řidiči aj.), uváděly místo nástupu do zaměstnání. Osoby, které místo výkonu zaměstnání často mění, uvedly „zaměstnání bez stálého pracoviště“.

Osoby **vyjíždějící/dojíždějící do zaměstnání a škol** jsou zaměstnaní (pracující) nebo žáci a studenti, jejichž místo pracoviště nebo školy bylo na jiné adrese, než je adresa jejich obvyklého pobytu. Mezi vyjíždějící/dojíždějící tedy nejsou zahrnuty osoby pracující/studující na adrese obvyklého pobytu, osoby se zaměstnáním bez stálého pracoviště a osoby s nezjištěným místem pracoviště/školy.

Údaje o počtu **uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce**, jejich struktuře a počtu pracovních míst v evidenci úřadu práce jsou převzaty z informačního systému Ministerstva práce a sociálních věcí.

Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce jsou fyzické osoby, které osobně požádají o zprostředkování vhodného zaměstnání krajskou pobočku úřadu práce, v jejímž obvodu mají bydliště, a při splnění zákonem stanovených podmínek jsou krajskou pobočkou úřadu práce zařazeny do evidence uchazečů o zaměstnání.

Dosažitelní uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce jsou evidovaní uchazeči (vč. občanů EU a EHP), kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa a nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí do zaměstnání.

Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Od 1. 1. 2012 platí novela zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, která v § 35 ruší dosavadní povinnost zaměstnavatelů nahlášovat **volná pracovní místa**. Zaměstnavatel **může** oznámit krajské pobočce Úřadu práce volná pracovní místa a jejich charakteristiku (§ 37). Pracovními místy v evidenci úřadu práce se rozumí nově vytvořená nebo uvolněná pracovní místa, na která zaměstnavatel zamýšlí získat zaměstnance nebo je hodlá obsadit dočasně přidělenými zaměstnanci **agentury práce** (§ 35).

5. Ekonomika

Ekonomické subjekty

Údaje o ekonomických subjektech jsou sestaveny z dat vedených v **Registru ekonomických subjektů** (RES), který vytváří a spravuje ČSÚ. V RES jsou evidovány **právnícké osoby** včetně organizačních složek státu a **fyzické osoby**, které mají postavení podnikatele.

Fyzické osoby zahrnují soukromé podnikatele podnikající dle živnostenského zákona, zemědělské podnikatele – fyzické osoby, fyzické osoby provozující jinou podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů a od roku 2014 zahraniční fyzické osoby a odštěpné závody zahraničních fyzických osob.

Do území jsou ekonomické subjekty zařazeny **dle svého sídla**, nikoliv podle místa vykonávané činnosti. Členění RES podle **převažující činnosti** celého subjektu odpovídá sekcím **Klasifikace ekonomických činností** (CZ-NACE).

Za **subjekt se zjištěnou aktivitou** je považován ten, který je plátcem daně z příjmů, daně z přidané hodnoty nebo platí pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance či jako osoba samostatně výdělečně činná.

Cestovní ruch

Hromadná ubytovací zařízení jsou zařízení s minimálně pěti samostatnými ubytovacími jednotkami (pokoji či apartmány) a zároveň deseti lůžky sloužící pro účely cestovního ruchu, tj. poskytující přechodné ubytování hostům (včetně dětí) za účelem dovolené, zájezdu, lázeňské péče, služební cesty, školení, kursu, kongresu, symposia, pobytu dětí ve škole v přírodě, v letních a zimních táborech apod.

Uváděné údaje o návštěvnosti jsou souhrnem dat ze zpracovaných dotazníků s dopočetnou non-response. **Host** v ubytovacím zařízení je každá osoba (včetně dětí a kromě personálu a majitelů ubytovacího zařízení), která použila služeb ubytovacího zařízení k přechodnému ubytování. Mezi hosty se nezapočítávají osoby, které používají služeb ubytovacího zařízení pro přechodné ubytování za účelem zaměstnání či řádného studia. Doba pro přechodné ubytování, kdy lze hosta považovat za účastníka cestovního ruchu, nesmí být delší než 1 rok.

Za **rezidenta** se považuje osoba, která má trvalý (stálý) pobyt v Česku. Může to tedy být občan České republiky i cizí státní příslušník trvale žijící na území České republiky. **Nerezidentem** je pak osoba, která trvale žije v jiné zemi (včetně občanů České republiky trvale žijících v cizině).

Rozpočtové hospodaření obcí

Data jsou čerpána z účetních výkazů jednotlivých obcí, které jsou k dispozici na webu v aplikaci [Monitor – komplexní přehled veřejných financí](#). Údaje za správní obvod ORP jsou součtem dat za obce, které do tohoto správního obvodu náleží.

Celkové příjmy rozpočtů obcí po opravě (konsolidaci) představují celkové příjmy obcí po očištění od prostředků, to je po úpravě, odstraňující duplicity a položky, které nejsou přímou součástí hospodaření obce. **Daňové příjmy** tvoří podíl na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, výnosu daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob, daně z přidané hodnoty a příjmy z daně z nemovitostí, které jsou na území obce. **Nedaňové příjmy** zahrnují příjmy z vlastní činnosti, odvody příspěvkových organizací, příjmy z pronájmu majetku, příjmy z úroků, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy. **Kapitálové příjmy** jsou příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku a ostatní kapitálové příjmy. **Přijaté transfery (dotace)** se člení na neinvestiční a investiční dotace. Oba druhy dotací zahrnují dotace ze Všeobecné pokladní správy (VPS) státního rozpočtu, ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, ze státních fondů, převody z Národního fondu, ze státních finančních aktiv a další dotace (včetně dotací od krajů).

Celkové výdaje rozpočtů obcí zahrnují běžné a kapitálové výdaje. **Běžné výdaje** zahrnují platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci, povinné pojistné placené zaměstnavatelem, nákup materiálu, úroky vlastní, nákup vody, paliv a energie, služeb a ostatní nákupy, výdaje na dopravní územní obslužnost, neinvestiční dotace podnikatelským subjektům, neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím, neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím a neinvestiční transfery obyvatelstvu (včetně sociálních dávek). Do **kapitálových (investičních) výdajů** náleží investiční nákupy a související výdaje, nákup akcií a majetkových podílů, investiční transfery podnikatelským subjektům, investiční dotace fyzickým osobám, neziskovým a podobným organizacím a investiční dotace příspěvkovým organizacím.

Saldo příjmů a výdajů rozpočtů obcí je rozdílem mezi příjmy a výdaji v příslušném účetním roce. Saldo je uváděno po konsolidaci, to je po úpravě, odstraňující duplicity a položky, které nejsou přímou součástí hospodaření obce.

6. Domy a byty (SLDB)

Domy

Do **počtu domů** jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení, tj. objekty s byty (bytem) a objekty obsahující jiné prostory určené k bydlení nebo dlouhodobějšímu ubytování, jako jsou ubytovací zařízení. Do počtu domů tak patří kromě rodinných a bytových domů i provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) a různá zařízení určená k bydlení – např. domovy mládeže, internáty, dětské domovy, ústavy sociální péče, domovy důchodců, penziony pro důchodce, kláštery a konventy, azylová zařízení pro cizince, ubytovny apod.

Obydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Neobydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém nemá žádná osoba obvyklý pobyt. Do počtu neobydlených domů jsou zahrnuty všechny domy s byty a všechny domy s ubytovacím zařízením bez bytu, pokud jsou určeny k bydlení. Neobydlené objekty bez bytů, příp. se zařízením sloužícím pouze ke krátkodobému ubytování (hotely, turistické ubytovny, nemocnice apod.) nejsou do počtu neobydlených domů zahrnuty.

Podle **druhu domu** se rozlišují:

- rodinný dům – má maximálně tři samostatné byty a převažujícím účelem využití domu je bydlení. Rodinný dům může být samostatný, dvojdomek (společná část obvodové zdi s rodinným domem na sousedící parcele) nebo řadový (alespoň tři rodinné domy k sobě přiléhají částí obvodové zdi). Nepatří sem jedno- až tříbytové budovy se zařízením určeným k bydlení či s převažujícím využitím k jinému účelu.

- bytový dům – má čtyři a více bytů, přístupných zpravidla ze společné chodby nebo schodiště, a převažujícím účelem využití domu je bydlení, počet podlaží není určující. Nepatří sem čtyř- a vícebytové budovy se zařízením určeným k bydlení či s převažujícím využitím k jinému účelu.
- ostatní budovy – zahrnují všechny další druhy budov kromě rodinných a bytových domů.

Obdobím výstavby nebo rekonstrukce se rozumí období, kdy byl dům dostavěn a předán do užívání (kolaudace), případně proběhla jeho významná rekonstrukce spojená s modernizací bytů, přístavbou/nástavbou nových podlaží či bytů, která vyžadovala kolaudační souhlas.

Byty

V rámci sčítání byl za všechny osoby, resp. domácnosti zjišťován jejich **způsob bydlení/typ obydlí**. Kromě bytu se rozlišuje i bydlení v ubytovacím zařízení, různé způsoby bydlení mimo bytový fond v jiných objektech a prostorách (rekreační objekt, nouzové obydlí, mobilní obydlí apod.) a osoby bez domova (bez obydlí).

Další charakteristiky bydlení byly zjišťovány pouze za obydlené byty.

Byt je uzavřený soubor místností, popřípadě jedna místnost, které splňují požadavky na bydlení a jsou k bydlení určeny.

Obydlený byt je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Neobydlený byt je byt, ve kterém nemá žádná osoba obvyklý pobyt.

Právní důvod užívání bytu charakterizuje status užívání z hlediska uživatele bytu, tedy domácnosti, která v bytě bydlí:

- Byt ve vlastním domě je byt, jehož uživatel je současně vlastníkem nebo spoluvlastníkem domu.
- Byt v osobním vlastnictví je byt, jehož uživatel je samostatně veden v katastru nemovitostí jako vlastník jednotky.
- Jiné bezplatné užívání bytu je bezplatné užívání většinou na základě rodinných vazeb nebo dohody uživatele bytu a vlastníka bytu či domu. Uživatel bytu nemá uzavřenou nájemní smlouvu, ale náklady na bydlení a provoz domácnosti (elektřina, plyn, voda, odvoz odpadu) si může hradit.
- Byt nájemní/pronajatý je užíván na základě nájemní smlouvy; zahrnuje i případy osob bydlících v podnájmu v pronajatém bytě.
- Byt družstevní je byt ve vlastnictví družstva, přičemž uživatel bytu je současně členem družstva.
- Jiný důvod užívání bytu zahrnuje všechny ostatní případy než výše uvedené právní důvody užívání bytu (např. dříve samostatně rozlišované byty služební, domovnícké aj.)

Celková plocha bytu je plocha měřená uvnitř obvodových stěn bytu, uváděná v m² a zaokrouhlená na celé číslo. Zahrnuje plochu všech obytných místností i dalších částí bytu (příslušenství, předsíň apod.). Nezahrnuje plochu dalších prostor příslušejících k bytu, jako jsou neobyvatelné sklepy nebo půdy, terasy, balkóny, lodžie (ani zasklené).

Srovnatelnost výsledků sčítání 2021 a 2011

Údaje o **velikosti bytu** (plocha a počet místností) byly při sčítání 2021 zjišťovány odlišným, zjednodušeným způsobem než v roce 2011. V SLDB 2021 byla zjišťována pouze celková plocha bytu, nikoli obytná plocha, ani plocha jednotlivých typů místností.

Při SLDB 2021 byl pro rozlišení **druhu domu** na rodinný dům nebo bytový dům určující počet bytů, nepřihlíželo se k počtu podlaží jako v SLDB 2011.

7. Bytová výstavba

Bytem se rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení a mohou tomuto účelu sloužit jako samostatné bytové jednotky.

Byty dokončené jsou byty v nových budovách, kterým bylo přiděleno číslo popisné/evidenční nebo nově dokončené byty ve stávajících budovách.

Nová výstavba představuje zcela novou konstrukci, nové stavební dílo bez ohledu na to, zda už bylo dříve zastavěné a bez zřetele na stavebně technické provedení, účel a dobu trvání.

Změnami dokončených staveb jsou:

- nástavby, jimiž se stavby zvyšují;
- přístavby, jimiž se stavby půdorysně rozšiřují a které jsou vzájemně provozně propojeny s dosavadní stavbou;
- stavební úpravy, při nichž se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby (vestavby).

Užitná plocha je plocha všech obytných místností a plocha příslušenství bytu. Nezapočítává se plocha nebytových prostor. Užitná plocha je vždy větší než obytná plocha.

Obytná plocha je podlahová plocha obytných místností. Do ní se nezapočítává podlahová plocha vedlejších místností bytu ani příslušenství bytu.

8. Vybavenost obcí

Informace o veřejném technickém a občanském vybavení a službách v obcích byly získány z jednorázové přílohy TOVK k výkazu VI 1-01 za rok 2021. Dotazovány byly všechny obce a městské části hlavního města Prahy (s výjimkou vojenských újezdů).

Statistiky školství přebírá Český statistický úřad ze zdrojů rezortního pracoviště státní statistické služby Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Údaje jsou vykazovány podle stavu k 30. 9. sledovaného roku.

Zdrojem dat v oblasti sociálních služeb je Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV). Zdrojem dat o zdravotnických zařízeních je Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR).

9. Volby

Zapsaní voliči představují počet osob zapsaných v seznamech voličů (osob, splňujících zákonné podmínky pro výkon aktivního volebního práva). Vydané úřední obálky se rovnají počtu voličů, kteří přišli volit a kterým byla ve volební místnosti vydána obálka pro hlasování. Odevzdané úřední obálky představují počet úředních obálek, které hlasující voliči vhodili do volební schránky. Volební účast je počítána jako podíl počtu hlasujících voličů (osob, kterým byla ve volební místnosti vydána úřední obálka) a zapsaných voličů (osob uvedených v seznamech voličů). Počet kandidátů je počet volitelných kandidátů (bez odvolaných, odstoupivších). Příliš dlouhé názvy volebních stran mohou být v textu a tabulkách zkráceny. Počet mandátů je počet volených zastupitelů pro volený typ zastupitelstva. Údaje o procentech platných hlasů jsou uváděny na dvě desetinná místa bez zaokrouhlení. Podrobné výsledky voleb naleznete na stránkách [Volby.cz](#), metodické informace o volbách na stránkách [Ministerstva vnitra](#).

Volby do zastupitelstev obcí

Volby do zastupitelstev obcí, městských obvodů a městských částí a do Zastupitelstva hlavního města Prahy se konají jednou za čtyři roky. Probíhají podle zásad poměrného zastoupení na území celého Česka. Provedení voleb se řídí zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů a dále příslušnou prováděcí vyhláškou. Volí se 5 až 70 členů zastupitelstva. Poslední řádné volby do zastupitelstev obcí proběhly **23. a 24. září 2022**.

Volba prezidenta republiky

Prezident republiky je volen v přímé volbě od roku 2013 na dobu pěti let. Volba probíhá podle zásad většinového systému na celém území Česka a na vybraných zastupitelských úřadech v zahraničí. Provedení volby upravuje Ústava České republiky, zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a dále příslušná

prováděcí vyhláška. Prezidentem republiky je zvolen kandidát, který získá v prvním či druhém kole volby nadpoloviční počet platných hlasů. Poslední přímá volba prezidenta republiky proběhla **13. a 14. ledna 2023**, 2. kolo o 14 dní později.

Volby do Evropského parlamentu

Volby do Evropského parlamentu se v Česku konají od vstupu do Evropské unie v roce 2004 vždy po pěti letech. V závislosti na počtu obyvatel jednotlivých členských států Evropské unie se v Česku volilo 24, 22 a naposledy 21 europoslanců. Volby probíhají podle zásad poměrného zastoupení ve všech členských státech Evropské unie a pro ČR se hlasuje pouze na území Česka. Provedení voleb se řídí zákonem č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a dále příslušnou vyhláškou a příslušnými evropskými právními předpisy. Poslední volby do Evropského parlamentu se v Evropské unii konaly v rozmezí 6. až 9. června 2024, na území Česka proběhly **7. a 8. června 2024**.

Volby do zastupitelstev krajů

Volby do zastupitelstev krajů se konají od roku 2000, kdy byly zřízeny samosprávné kraje v současné podobě, a to pravidelně jednou za čtyři roky podle zásad poměrného zastoupení. Volby probíhají ve všech krajích Česka kromě hlavního města Prahy, kde jsou zastupitelé voleni podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Provedení voleb se řídí zákonem č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a dále příslušnou prováděcí vyhláškou. Počet mandátů v zastupitelstvu kraje (45, 55 nebo 65) je stanoven na základě počtu obyvatel kraje k 1. lednu daného roku. Poslední volby do zastupitelstev krajů proběhly **20. a 21. září 2024**.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Poslanecká sněmovna je jednou z komor Parlamentu ČR. Skládá se z 200 poslanců, kteří jsou voleni na dobu čtyř let. Volby probíhají podle zásad poměrného zastoupení na celém území Česka a v zahraničí na vybraných zastupitelských úřadech nebo nově korespondenčním hlasováním. Provedení voleb se řídí zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a dále příslušnými vyhláškami. Poslední volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se konaly **3. a 4. října 2025**. Pro účely hlasování v zahraničí a v zájmu rovnoměrnějšího rozprostření hlasů odevzdaných v zahraničí korespondenčním hlasováním byly volební okrsky v zahraničí rozděleny do 4 oblastí a losem přiřazeny čtyřem největším krajům Česka následovně:

- Oblast 1 Západní Evropa do Moravskoslezského kraje,
- Oblast 2 Ostatní Evropa do Jihomoravského kraje,
- Oblast 3 Amerika do Středočeského kraje,
- Oblast 4 Ostatní svět do hlavního města Prahy.

Map of the Czech Republic showing administrative districts (okresy) and their names. The map includes a legend for district boundaries and a compass rose. The districts are labeled with their names in Czech, such as Praha, Brno, Olomouc, and Plzeň. The map is oriented with North at the top.

Územně administrativní uspořádání Libereckého kraje

Administrativní mapa Libereckého kraje

(stav k 1. 1. 2025)

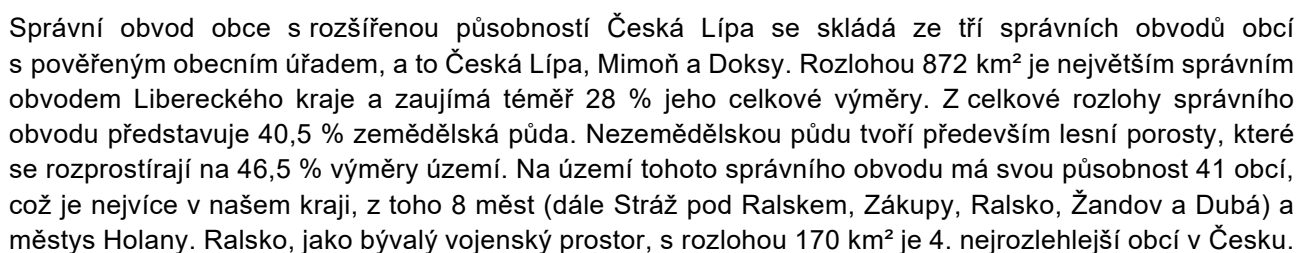

Nej... správních obvodů Libereckého kraje

Největší počet obcí	Česká Lípa 41	Nejmenší počet obcí	Tanvald 10
Největší rozloha	Česká Lípa 87 197 ha	Nejmenší rozloha	Železný Brod 7 406 ha
Nejvyšší podíl orné půdy	Turnov 34,0 %	Nejnižší podíl orné půdy	Tanvald 2,9 %
Nejvyšší podíl lesní půdy	Tanvald 72,1 %	Nejnižší podíl lesní půdy	Turnov 25,6 %
Nevyšší počet obyvatel	Liberec 150 640 obyvatel	Nejnižší počet obyvatel	Železný Brod 12 289 obyvatel
Nejvyšší podíl obyvatel ve věku 0–14 let	Turnov, Jablonec nad Nisou 15,9 %	Nejnižší podíl obyvatel ve věku 0–14 let	Tanvald, Nový Bor 14,3 %
Nejvyšší podíl obyvatel ve věku 65 let a více	Semily 23,5 %	Nejnižší podíl obyvatel ve věku 65 let a více	Česká Lípa 19,8 %
Nejvyšší průměrný věk	Jilemnice, Tanvald 44,6 let	Nejnižší průměrný věk	Liberec 42,6 let
Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob	Frýdlant 7,24 %	Nejnižší podíl nezaměstnaných osob	Turnov 3,35 %
Nejvíce dokončených bytů na 1 000 obyvatel (2015–2024)	Tanvald 3,07 (roční průměr)	Nejméně dokončených bytů na 1 000 obyvatel (2015–2024)	Semily 1,48 (roční průměr)

1. Základní charakteristika správních obvodů obcí s rozšířenou působností

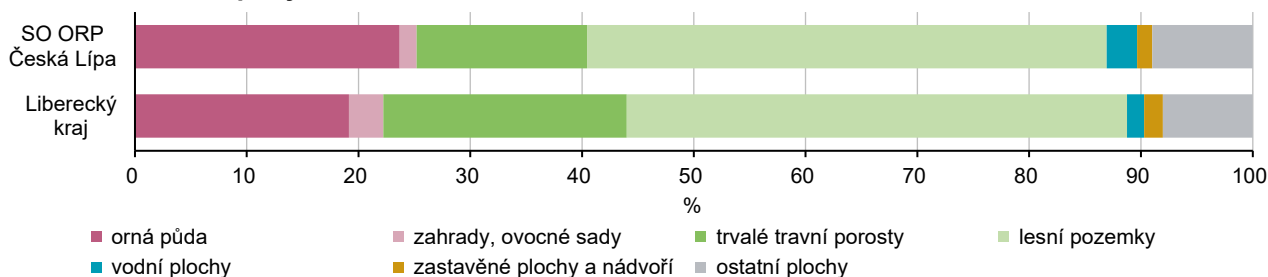
(stav k 1. 1. 2025)

Ke konci roku 2024 žilo ve správním obvodu Česká Lípa 76 626 obyvatel, což je 17,0 % z celkového počtu obyvatel Libereckého kraje. Průměrný věk obyvatel 42,7 let je 2. nejnižší v kraji. Hustota 87,9 obyvatel/km² patří také k těm nižším.

Území SO ORP Česká Lípa má v rámci kraje rozvinutý průmysl, zemědělství i cestovní ruch a je obdobné s územím turistické oblasti nazvané Máchův kraj. Nachází se tu četné vodní plochy, z nichž nejznámější je Máchovo jezero o rozloze 295 ha na území Doks. Zejména oblast Ralska nabízí mnoho kilometrů cyklostezek klidnou krajinou. Na území zasahují také členité krajiny Českého středohoří a Kokořínska.

Graf 1.1 Struktura pŕdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

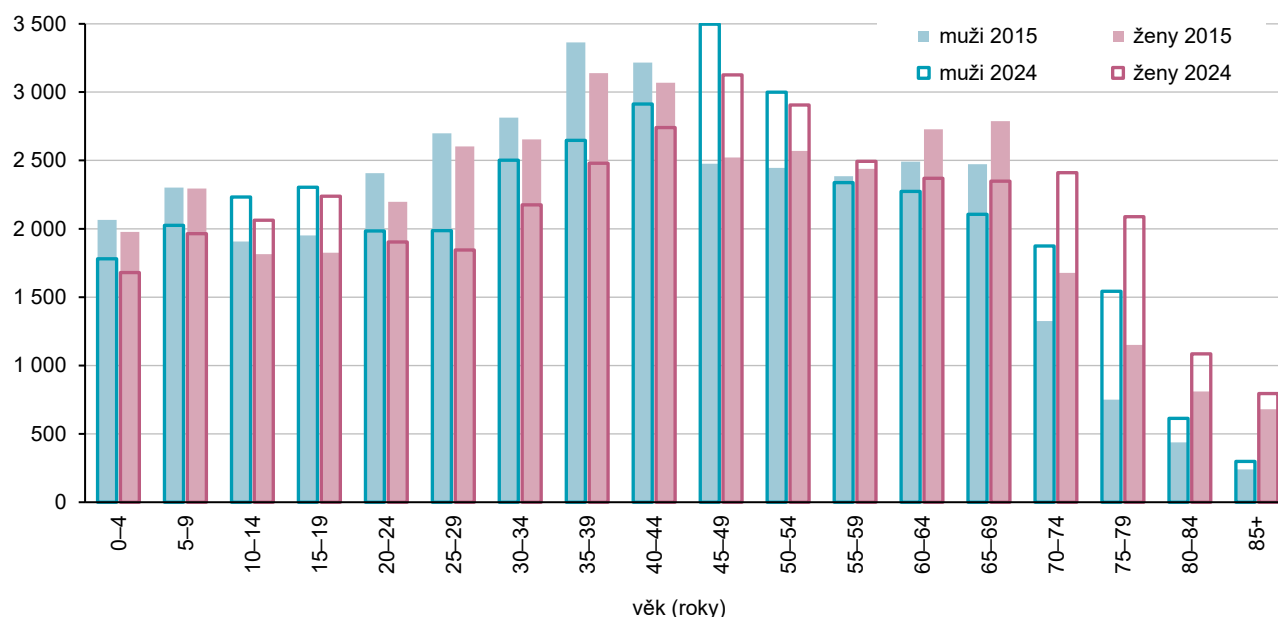
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	114 587	106 777	115 536	74 275	74 588	74 814	85 614	98 348	101 895	100 756	100 959
v sídle SO ORP	12 582	15 335	18 174	14 932	15 864	17 658	24 862	39 463	39 358	36 017	35 890
Domy celkem ²⁾	12 028	12 664	13 783	11 439	9 244	8 954	9 067	9 131	9 691	10 862	11 855
v sídle SO ORP	1 584	1 787	2 245	2 365	2 187	2 196	2 445	2 774	2 888	3 222	3 455

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	807	725	1 557	1 485	82	72	154	345	222	76 681
2016	865	753	1 418	1 545	112	-127	-15	364	206	76 666
2017	817	787	1 662	1 532	30	130	160	389	227	76 826
2018	819	824	1 715	1 698	-5	17	12	380	185	76 838
2019	778	771	1 695	1 542	7	153	160	401	202	76 998
2020	824	913	1 364	1 569	-89	-205	-294	339	188	76 704
2021	779	1 001	1 413	1 474	-222	-61	-283	360	174	¹⁾ 75 831
2022	722	886	2 699	1 371	-164	1 328	1 164	395	165	76 995
2023	621	806	2 203	1 780	-185	423	238	331	186	77 233
2024	582	793	1 925	2 321	-211	-396	-607	303	157	76 626

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Česká Lípa podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	76 626	37 916	38 710	11 745	49 720	15 161	129,1	69,6	42,7	41,3	44,0
Sídlo SO ORP	36 815	17 923	18 892	5 635	24 090	7 090	125,8	67,7	42,5	40,8	44,1

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

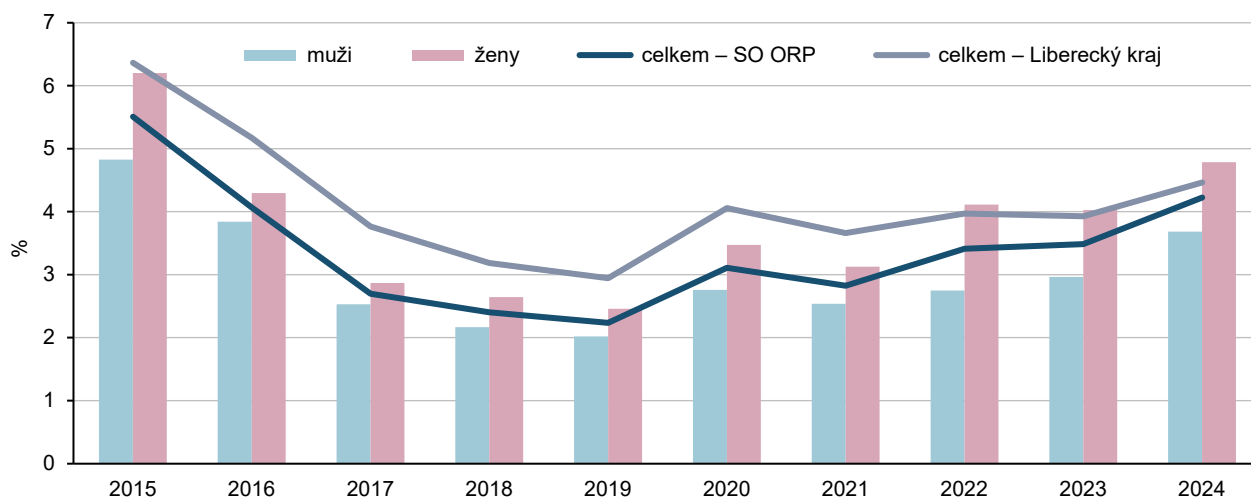
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	63 068	30 841	32 227	62 740	31 208	31 532
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	22,7	18,3	26,8	18,3	15,9	20,7
střední vč. vyučení (bez maturity)	41,2	49,0	33,9	40,8	47,5	34,4
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	28,0	24,6	31,1	29,7	26,6	32,6
vyšší odborné, konzervatoř	0,9	0,7	1,1	1,2	0,9	1,4
vysokoškolské	7,2	7,3	7,1	10,0	9,2	10,9

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	36 530	19 750	16 780	38 849	21 422	17 427
v tom (%):						
zaměstnaní	87,6	89,5	85,3	95,2	95,9	94,4
nezaměstnaní	12,4	10,5	14,7	4,8	4,1	5,6
Osoby mimo pracovní sílu	33 188	14 266	18 922	34 923	15 340	19 583
z toho (%):						
nepracující důchodci	44,9	40,1	48,6	47,1	43,6	49,9
žáci, studenti	32,0	37,4	27,9	30,5	35,4	26,7
Ekonomická aktivita nezjištěna	5 085	2 807	2 278	1 347	790	557

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Česká Lípa (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	2 262	2 113	1 260	313	821	2,8	4,22	3,68	4,79
Sídlo SO ORP	1 057	990	579	160	672	1,6	4,03	3,68	4,38

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuve- dono
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	14 556	7 947	11 556	10 608	3 000	1 476	5 240	1 410	73	10	7 823
Sídlo SO ORP	6 751	3 642	5 259	4 813	1 492	770	2 282	731	45	8	3 685

Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

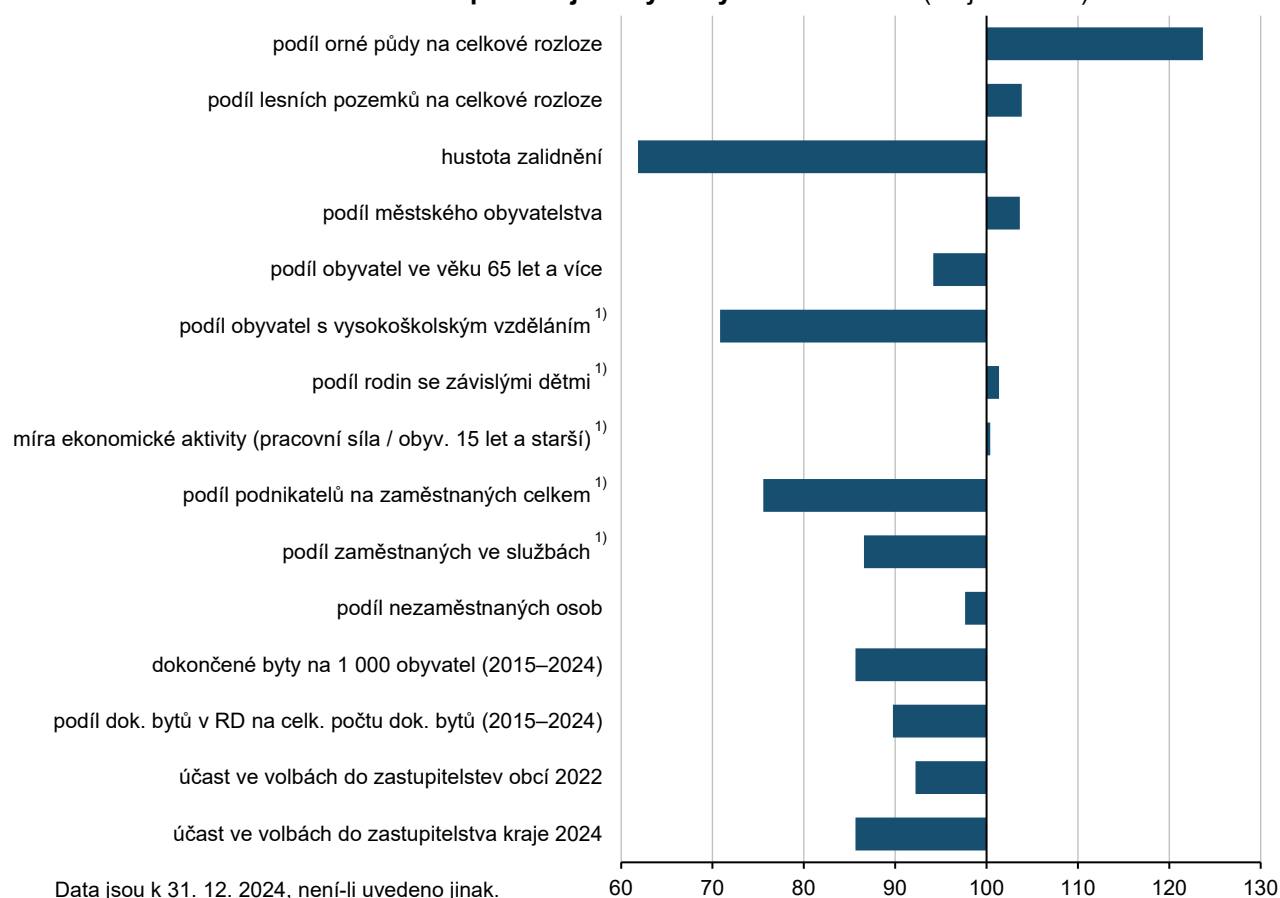
Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/ pronajatý	družstevní
2021	11 855	32 021	11 716	19 651	9 131	9 240	7 830	249
2011	10 862	28 765	10 225	18 213	8 105	5 417	6 988	4 787
Rozdíl	993	3 256	1 491	1 438	1 026	3 823	842	-4 538
Změna (%)	9,1	11,3	14,6	7,9	12,7	70,6	12,0	-94,8

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	621	342	127	1,62	93,2	34,3
2020–2024	686	438	-	1,79	94,2	-

Graf 1.4 Postavení SO ORP Česká Lípa v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Administrativní mapa SO ORP Frýdlant

(stav k 1. 1. 2025)

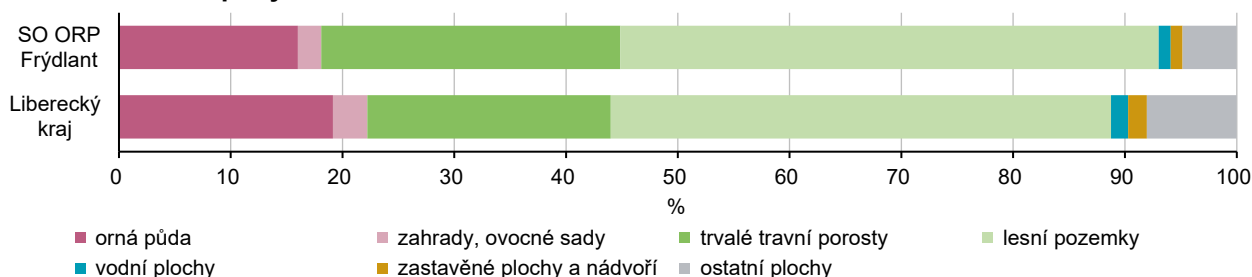

Správní obvod obce s rozšířenou působností Frýdlant se skládá ze dvou správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, a to Frýdlant a Nové Město pod Smrkem. Rozlohou 349 km² je třetím největším správním obvodem Libereckého kraje a zaujímá 11,0 % celkové rozlohy kraje. Na území správního obvodu Frýdlant se nachází 18 obcí, z toho 4 se statutem města (dále Raspenava a Hejnice). Zemědělská půda představuje 44,9 % celkové rozlohy správního obvodu, nezemědělskou půdu tvoří především lesní pozemky (48,2 % výměry území).

Ve správním obvodu Frýdlant ke konci roku 2024 žilo 24 544 obyvatel, tj. 5,5 % obyvatel Libereckého kraje. S průměrným věkem 43,1 let je jen o jednu desetinu pod průměrem kraje, zatímco hustota 70,3 obyvatel/km² je vůbec nejnižší v Libereckém kraji.

Region frýdlantského výběžku svojí odlehlostí ekonomicky strádá, je tu nejvyšší nezaměstnanost v kraji. Proto je zde důležitá nabídka cestovního ruchu. Jižní část území zaujímají Jizerské hory i s jedinou českou přírodní památkou zapsanou na seznam světového dědictví UNESCO – NPR Jizerskohorské bučiny. Dobře známé jsou singltreky pod Smrkem, jedno ze dvou lázeňských míst v kraji Lázně Libverda nebo poutní kostel Navštívení Panny Marie v Hejnicích. V zimních měsících lze využívat běžecké stopy Jizerské magistrály.

Graf 1.1 Struktura půdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

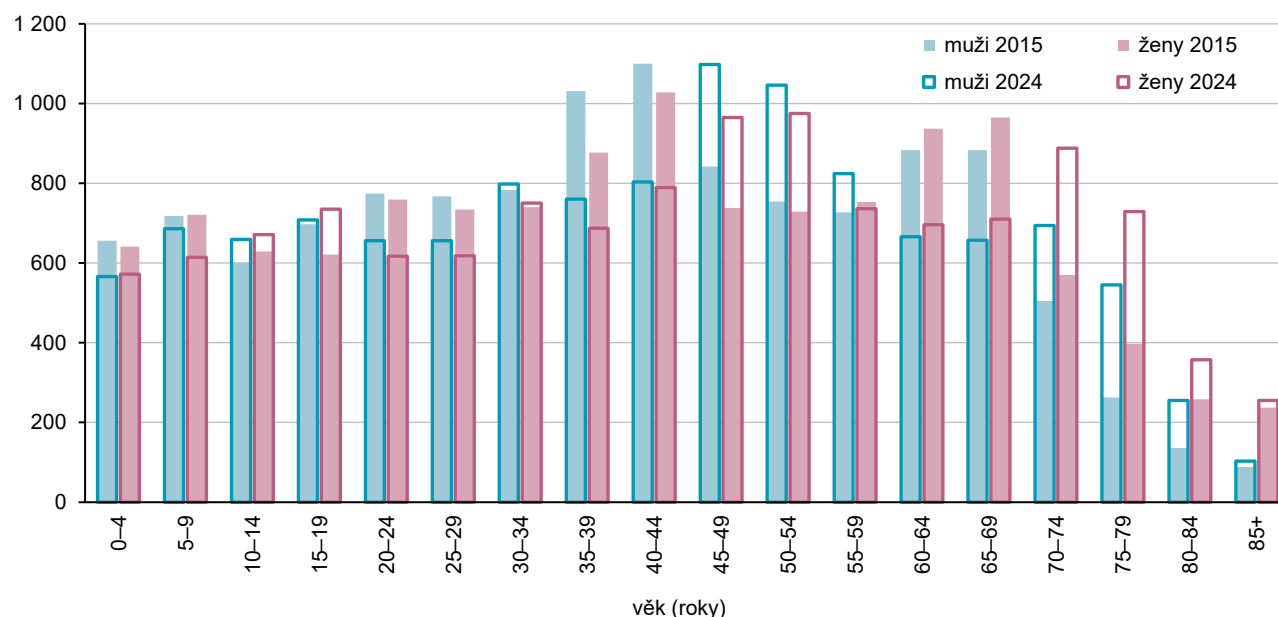
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	39 840	41 066	39 800	23 553	24 726	23 773	24 414	23 555	24 285	24 124	23 696
v sídle SO ORP	6 367	8 193	8 199	5 584	6 153	6 097	7 063	7 647	7 514	7 495	7 255
Domy celkem ²⁾	6 209	8 152	8 429	7 788	5 467	5 216	4 916	4 677	4 810	5 085	5 460
v sídle SO ORP	900	1 296	1 403	1 408	1 146	1 132	1 147	1 154	1 193	1 285	1 364

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	253	249	383	416	4	-33	-29	102	65	24 542
2016	258	275	375	409	-17	-34	-51	105	49	24 491
2017	257	257	438	414	-	24	24	105	58	24 515
2018	242	278	416	399	-36	17	-19	114	60	24 496
2019	221	273	419	384	-52	35	-17	126	53	24 479
2020	256	268	413	370	-12	43	31	104	48	24 510
2021	261	360	384	380	-99	4	-95	104	60	¹⁾ 24 268
2022	242	291	802	339	-49	463	414	122	42	24 682
2023	171	286	565	491	-115	74	-41	115	52	24 641
2024	186	259	520	544	-73	-24	-97	90	37	24 544

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Frýdlant podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	24 544	12 180	12 364	3 768	15 583	5 193	137,8	73,6	43,1	42,0	44,1
Sídlo SO ORP	7 379	3 563	3 816	1 104	4 636	1 639	148,5	76,6	43,6	42,2	45,0

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

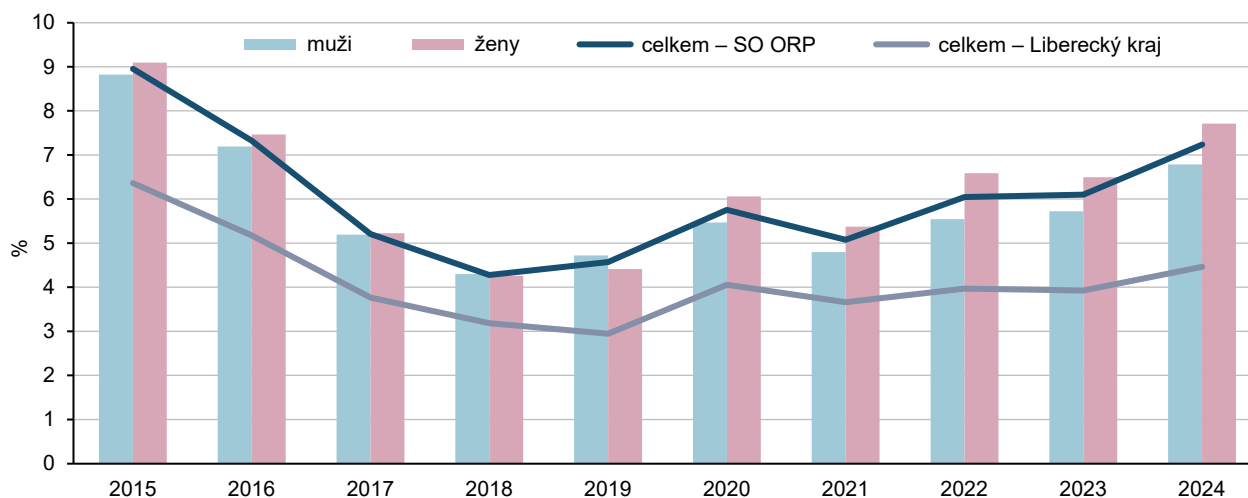
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	20 196	9 864	10 332	19 777	9 842	9 935
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	26,5	22,5	30,2	20,0	17,5	22,3
střední vč. vyučení (bez maturity)	44,3	51,7	37,2	45,2	52,0	38,7
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	23,4	20,2	26,4	26,4	23,2	29,4
vyšší odborné, konzervatoř	0,8	0,7	0,9	1,1	0,9	1,4
vysokoškolské	5,0	4,9	5,2	7,3	6,4	8,2

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	11 191	6 174	5 017	11 782	6 525	5 257
v tom (%):						
zaměstnaní	84,9	86,7	82,7	92,5	93,8	91,0
nezaměstnaní	15,1	13,3	17,3	7,5	6,2	9,0
Osoby mimo pracovní sílu	11 607	4 904	6 703	11 539	5 085	6 454
z toho (%):						
nepracující důchodci	48,0	44,3	50,6	49,6	48,0	50,9
žáci, studenti	31,0	36,3	27,1	28,7	31,9	26,1
Ekonomická aktivita nezjištěna	1 326	755	571	375	229	146

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Frýdlant (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	1 338	1 128	717	162	77	17,4	7,24	6,79	7,71
Sídlo SO ORP	386	319	214	57	10	38,6	6,92	6,38	7,46

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuvedeno
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	4 970	2 656	4 018	3 657	952	427	1 895	364	23	2	2 686
Sídlo SO ORP	1 504	800	1 170	1 075	334	165	529	144	8	-	823

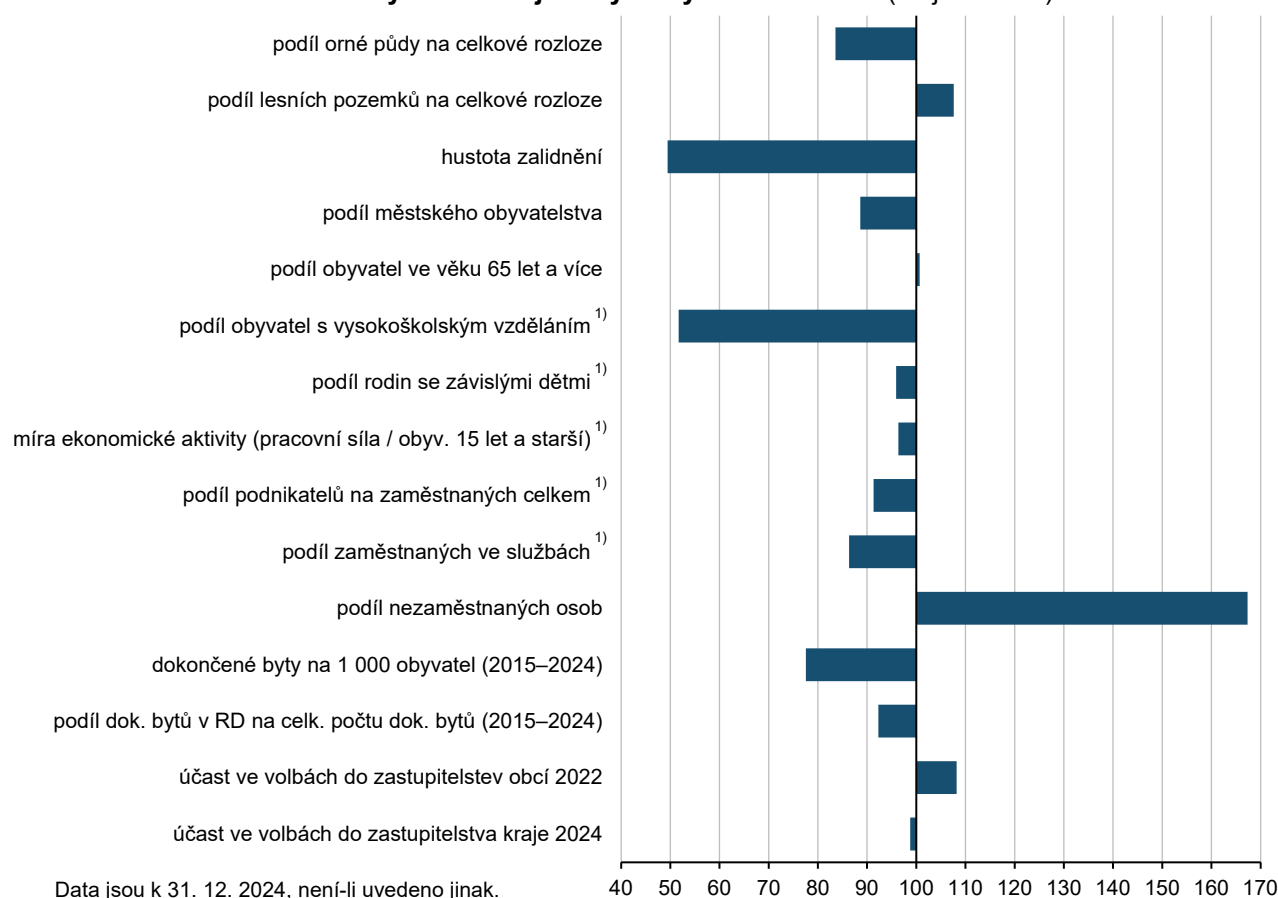
Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/ pronajatý	družstevní
2021	5 460	9 939	5 745	3 919	4 441	1 279	2 320	3
2011	5 085	8 997	5 144	3 697	4 152	753	2 563	393
Rozdíl	375	942	601	222	289	526	-243	-390
Změna (%)	7,4	10,5	11,7	6,0	7,0	69,9	-9,5	-99,2

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	223	110	-	1,82	89,7	-
2020–2024	155	122	-	1,26	87,3	-

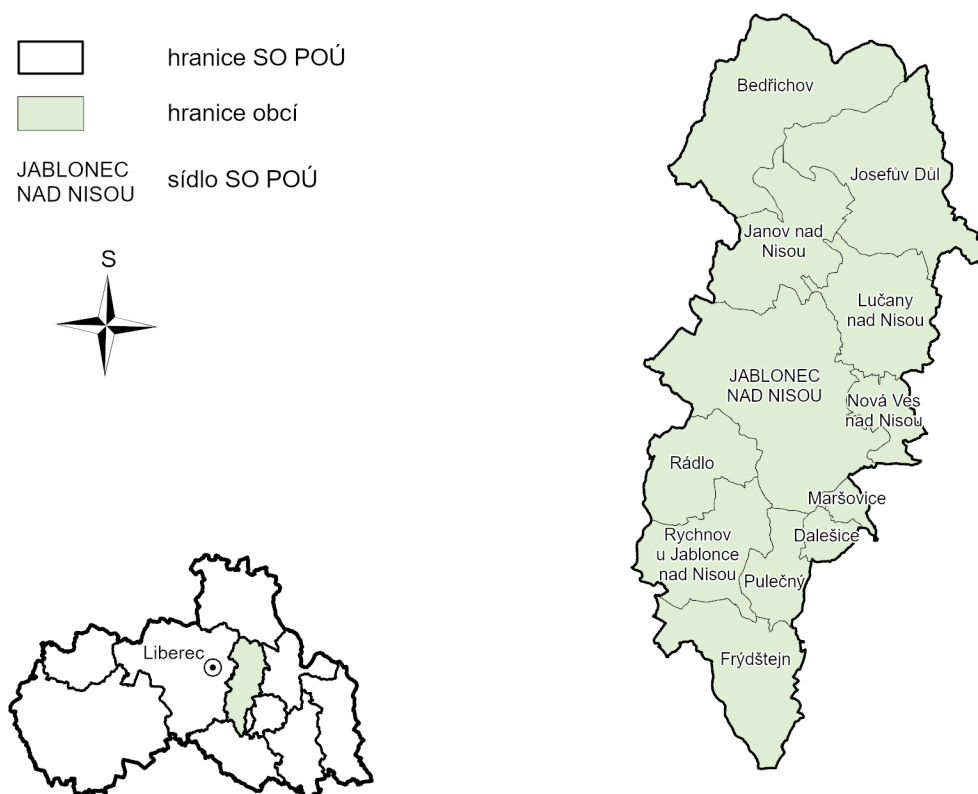
Graf 1.4 Postavení SO ORP Frýdlant v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Administrativní mapa SO ORP Jablonec nad Nisou

(stav k 1. 1. 2025)

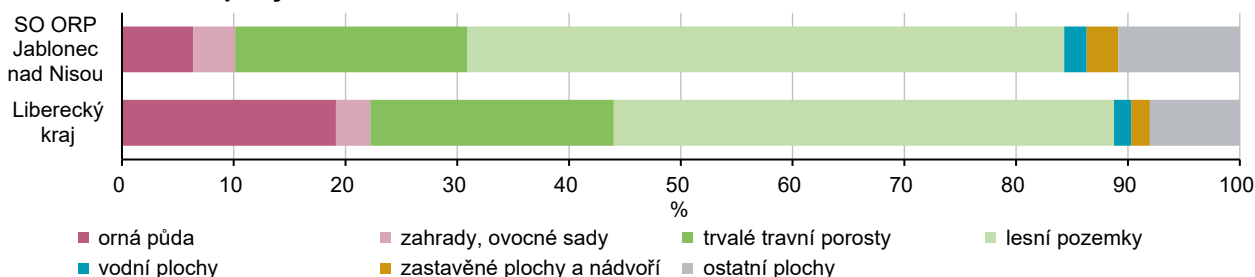

Správní obvod obce s rozšířenou působností Jablonec nad Nisou se nedělí na menší správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Se svou rozlohou 157 km² je druhým nejmenším správním obvodem Libereckého kraje a zabírá 5,0 % jeho rozlohy. Sídlní strukturu správního obvodu tvoří 12 obcí, z toho 3 města (ještě Rychnov u Jablonce nad Nisou a Lučany nad Nisou). Zemědělská půda tvoří téměř 31 % území, zatímco lesní pozemky přes 53 %.

K 31. 12. 2024 mělo ve správním obvodu Jablonec nad Nisou bydliště 57 971 osob, žilo zde tedy 12,9 % obyvatel Libereckého kraje. Průměrný věk 43,0 let je o 0,2 pod krajským průměrem. Hustota zalidnění naopak patří k těm nejvyšším v Česku a dosahuje hodnoty 369,7 obyvatel na km².

Z pohledu hospodářství je jablonecký správní obvod spíše průmyslovou oblastí. Tradičním průmyslovým odvětvím je zde již od 17. století výroba bižuterie a skla, nachází se zde také několik muzeí s tímto zaměřením. Důležitou složkou správního obvodu je také cestovní ruch. Na jedné straně jsou Jizerské hory s jeho nejznámějším zimním střediskem Bedřichov jako hlavním východiskem na upravované tratě Jizerské magistrály a na straně druhé sem zasahujícím Českým rájem. Na území správního obvodu Jablonec nad Nisou se nachází několik významných vodních nádrží a rozhleden.

Graf 1.1 Struktura půdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

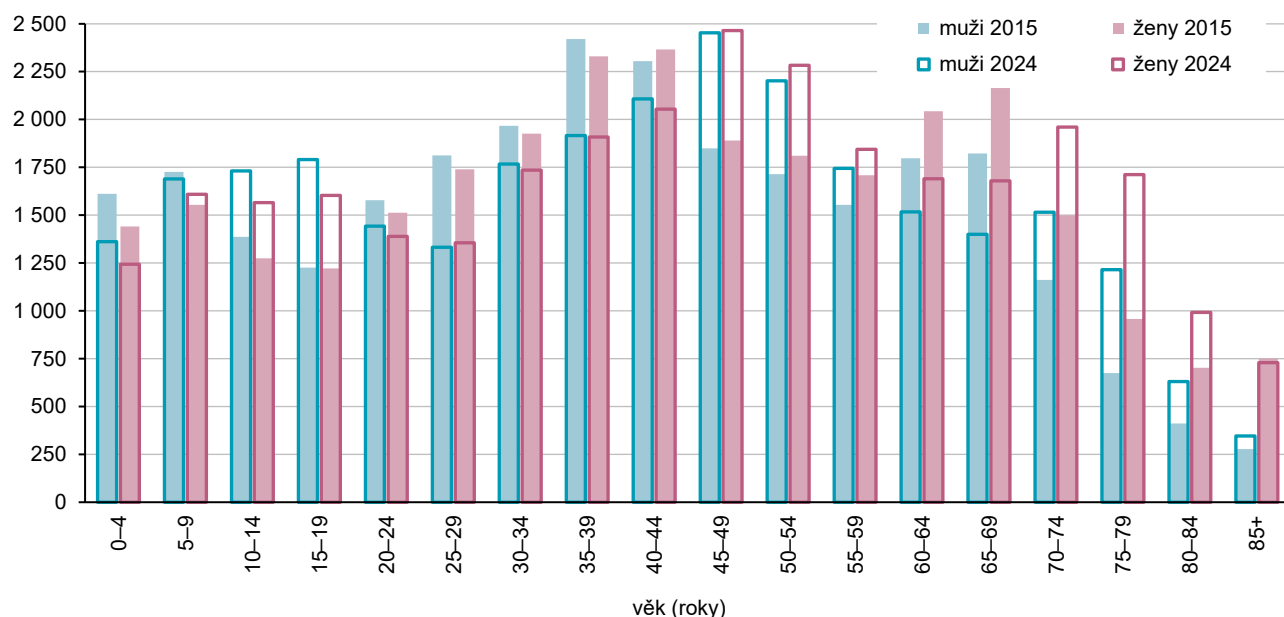
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	35 016	63 257	76 794	45 450	47 725	47 237	51 788	53 980	53 926	54 785	55 693
v sídle SO ORP	12 785	39 147	50 203	32 749	36 116	36 679	42 179	45 937	45 266	44 567	44 486
Domy celkem ²⁾	4 937	8 361	10 042	10 050	7 472	7 213	6 852	6 620	6 839	7 604	8 213
v sídle SO ORP	1 452	3 807	4 982	5 068	4 623	4 594	4 507	4 566	4 677	5 054	5 294

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	609	541	1 087	1 210	68	-123	-55	262	166	56 179
2016	673	509	1 172	963	164	209	373	296	127	56 547
2017	616	547	1 139	1 012	69	127	196	299	153	56 741
2018	617	561	1 178	1 033	56	145	201	302	134	56 934
2019	664	553	1 192	1 178	111	14	125	305	150	57 059
2020	579	696	1 105	1 387	-117	-282	-399	269	126	56 660
2021	535	746	1 164	1 157	-211	7	-204	251	121	¹⁾ 55 814
2022	506	599	2 908	1 088	-93	1 820	1 727	285	87	57 541
2023	479	596	2 045	1 457	-117	588	471	251	118	58 012
2024	436	605	1 704	1 576	-169	128	-41	235	118	57 971

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Jablonec nad Nisou podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	57 971	28 157	29 814	9 198	36 595	12 178	132,4	74,6	43,0	41,4	44,6
Sídlo SO ORP	46 209	22 110	24 099	7 203	28 954	10 052	139,6	75,8	43,3	41,5	45,0

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

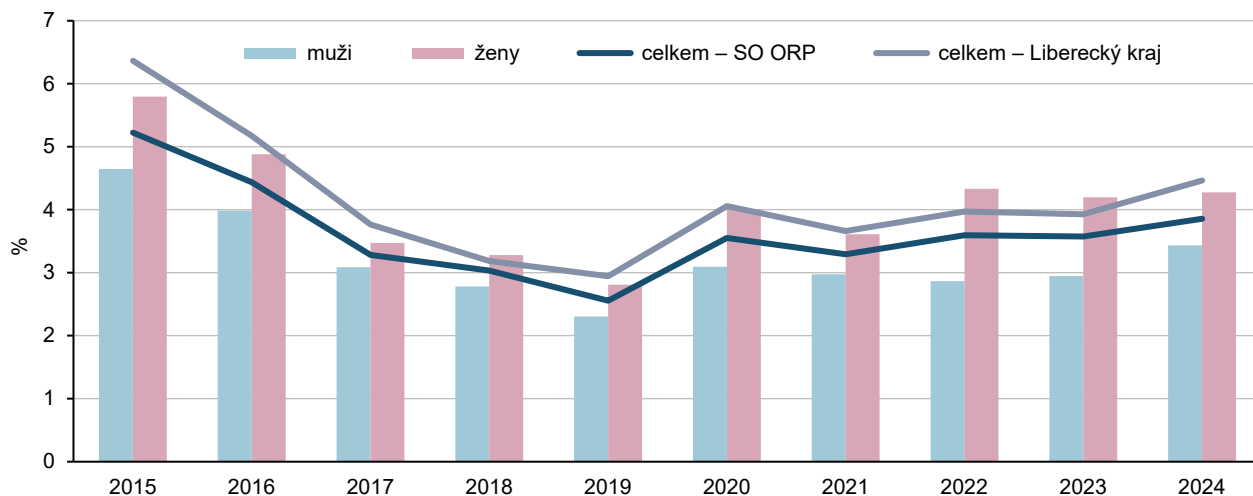
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	46 797	22 551	24 246	46 450	22 609	23 841
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	19,2	15,8	22,2	15,4	13,9	16,7
střední vč. vyučení (bez maturity)	35,4	41,7	29,5	33,5	38,9	28,5
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	32,7	28,9	36,2	33,9	30,8	36,7
vyšší odborné, konzervatoř	1,3	1,0	1,5	1,6	1,1	2,0
vysokoškolské	11,5	12,5	10,5	15,8	15,4	16,1

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	26 262	14 112	12 150	28 818	15 607	13 211
v tom (%):						
zaměstnaní	89,9	90,5	89,3	94,6	95,1	94,1
nezaměstnaní	10,1	9,5	10,7	5,4	4,9	5,9
Osoby mimo pracovní sílu	25 260	10 687	14 573	26 094	11 335	14 759
z toho (%):						
nepracující důchodci	48,1	42,9	52,0	47,1	42,6	50,5
žáci, studenti	29,7	35,0	25,9	30,0	35,8	25,6
Ekonomická aktivita nezjištěna	3 263	1 865	1 398	781	478	303

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Jablonec nad Nisou (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	1 535	1 405	845	202	400	3,8	3,86	3,43	4,27
Sídlo SO ORP	1 299	1 195	718	168	360	3,6	4,15	3,75	4,54

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuve- dno
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	14 350	8 232	10 902	10 149	3 448	2 045	5 513	1 352	63	10	7 412
Sídlo SO ORP	11 157	6 276	8 306	7 739	2 851	1 683	4 121	1 072	58	10	5 896

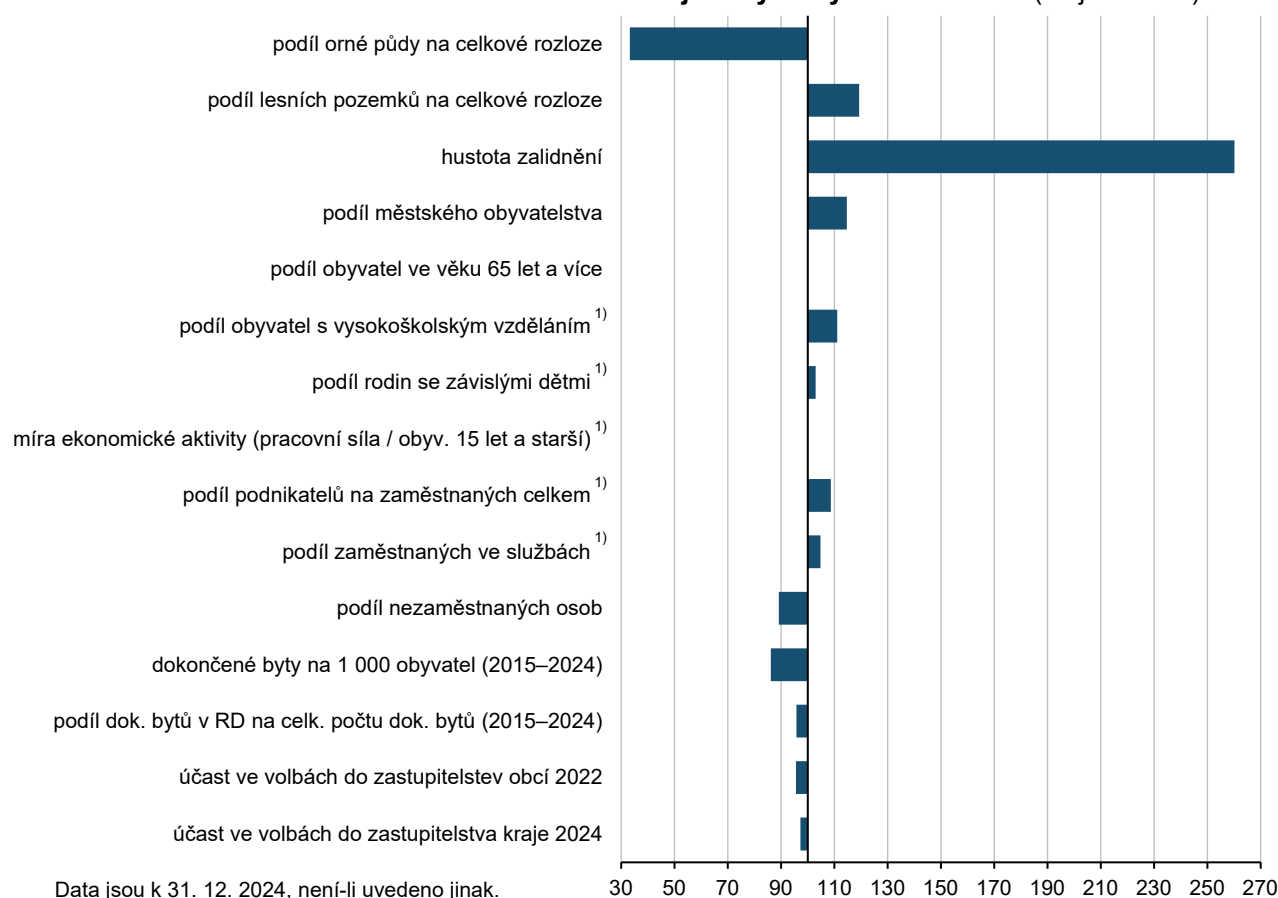
Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/ pronajatý	družstevní
2021	8 213	24 611	8 350	15 738	6 594	7 994	5 204	768
2011	7 604	22 270	7 471	14 284	6 031	5 124	4 869	3 446
Rozdíl	609	2 341	879	1 454	563	2 870	335	-2 678
Změna (%)	8,0	10,5	11,8	10,2	9,3	56,0	6,9	-77,7

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	414	285	65	1,46	104,9	54,1
2020–2024	561	336	88	1,96	104,7	55,2

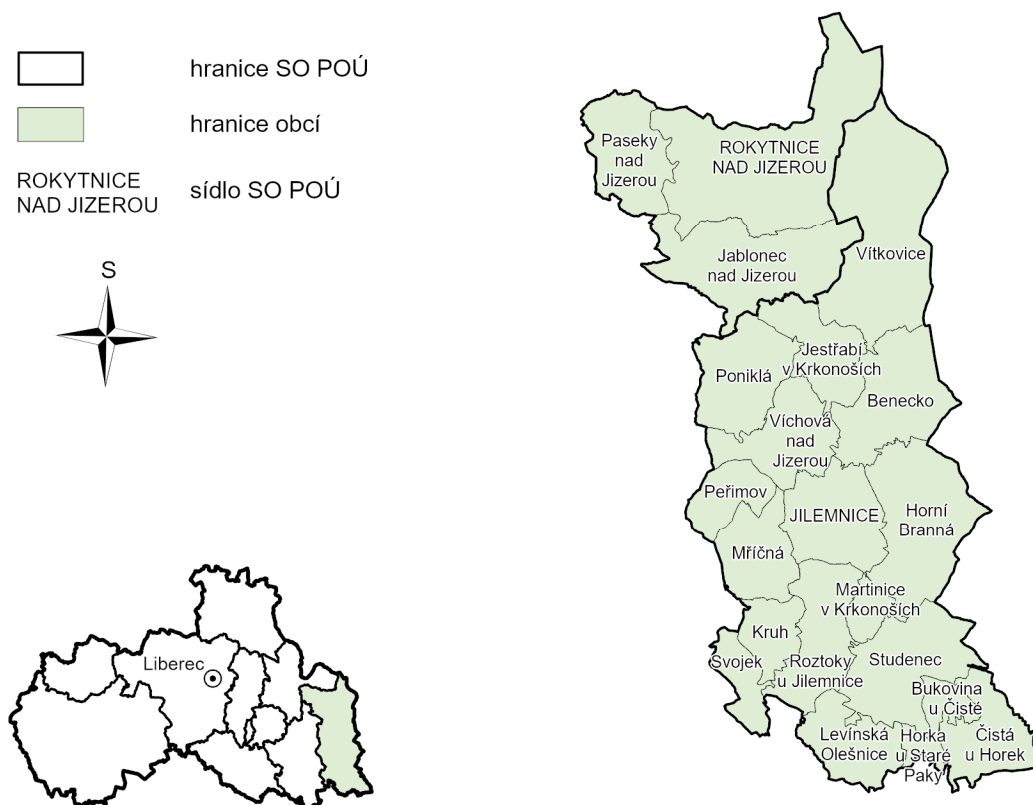
Graf 1.4 Postavení SO ORP Jablonec nad Nisou v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Administrativní mapa SO ORP Jilemnice

(stav k 1. 1. 2025)

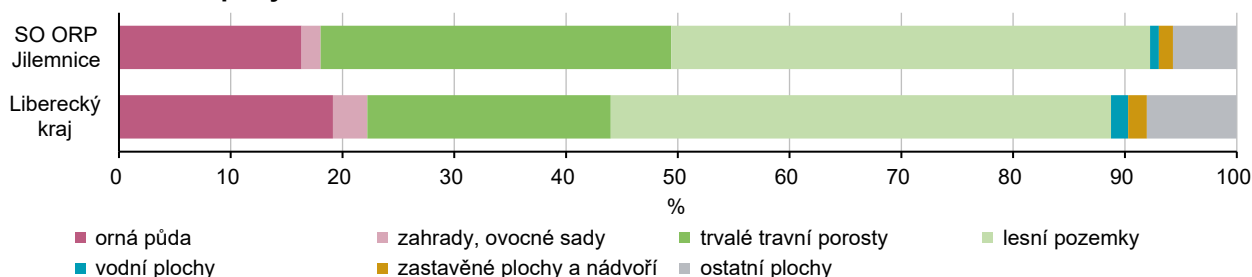

Správní obvod obce s rozšířenou působností Jilemnice se skládá ze dvou správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, a to Jilemnice a Rokytnice nad Jizerou. Svoji rozlohou 279 km² se řadí na 4. místo v kraji a představuje 8,8 % celkové rozlohy. Nachází se zde 21 obcí, z toho 3 města (ještě Jablonec nad Jizerou). Z celkové rozlohy správního obvodu představuje zemědělská půda necelých 50 %. Nezemědělskou půdu tvoří především lesní porosty, které se rozprostírají na 42,8 % výměry území.

Ke konci roku 2024 žilo ve správním obvodu Jilemnice 21 726 obyvatel, což je 4,8 % z celokrajského úhrnu. Průměrný věk (44,6 let) je v tomto správním obvodu nejvyšší v Libereckém kraji, naopak hustota zalidnění (78,0 obyvatel/km²) je 2. nejnižší.

Krkonoše v severní části SO ORP Jilemnice nabízí několik lyžařských center, jižní část Krkonošského podhůří je vhodnější pro cykloturistiku nebo běžkování. Právě Jilemnice je považována za Mekku českého lyžování, neboť již ke konci 19. století se zde uskutečnily první lyžařské závody, v Krkonošském muzeu na jilemnickém zámku je stálá expozice o historii lyžování. Dalšími zajímavostmi regionu jsou Zvědavá ulička, v Poniklé unikátní ruční výroba perličkových vánočních ozdob z foukaných skleněných perlí, která je na seznamu nemateriálních památek UNESCO, nebo historická a funkční železniční stanice Martinice v Krkonoších.

Graf 1.1 Struktura půdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

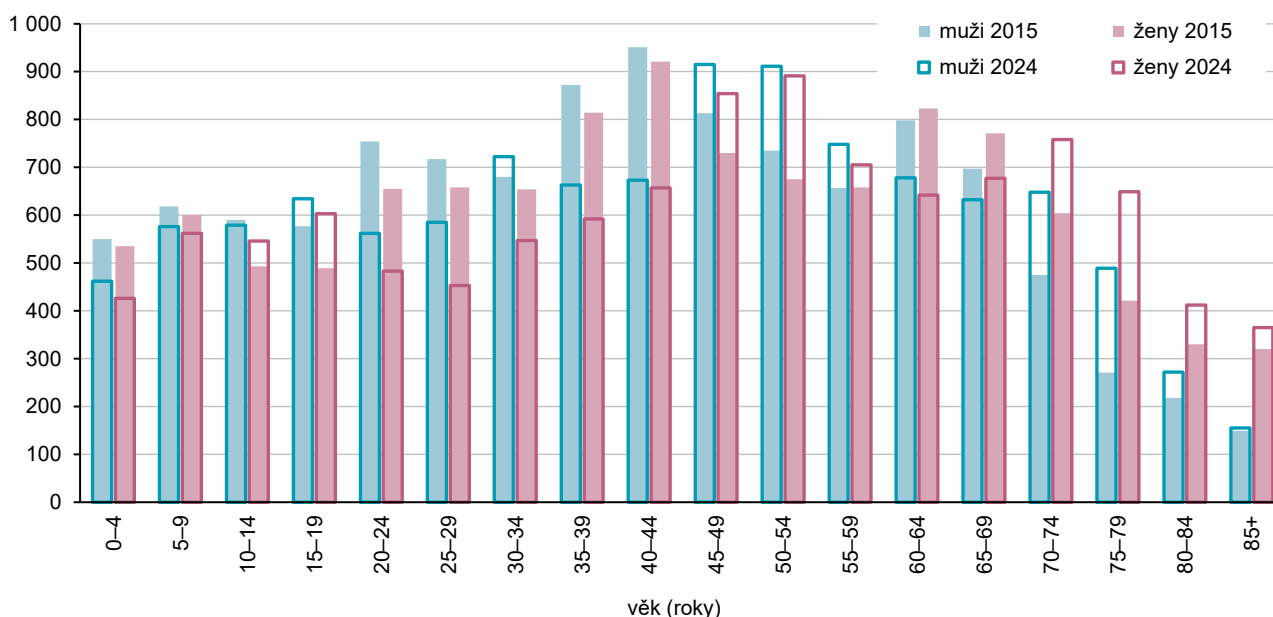
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	46 577	38 410	37 237	25 937	24 315	23 270	23 603	23 009	22 973	22 096	21 225
v sídle SO ORP	4 481	4 452	4 538	3 991	3 885	4 380	5 297	5 829	5 753	5 637	5 247
Domy celkem ²⁾	5 950	6 760	7 089	7 244	5 823	5 582	5 353	5 103	5 119	5 329	5 544
v sídle SO ORP	425	521	615	692	659	723	787	877	897	967	987

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	223	240	284	332	-17	-48	-65	102	61	22 273
2016	199	204	343	372	-5	-29	-34	90	46	22 239
2017	217	257	302	383	-40	-81	-121	90	47	22 118
2018	245	260	340	338	-15	2	-13	97	41	22 105
2019	224	243	353	302	-19	51	32	86	54	22 137
2020	192	266	262	371	-74	-109	-183	89	34	21 954
2021	213	298	333	346	-85	-13	-98	82	44	¹⁾ 21 605
2022	175	232	919	389	-57	530	473	103	37	22 078
2023	168	235	525	534	-67	-9	-76	112	38	22 002
2024	138	245	350	519	-107	-169	-276	91	45	21 726

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Jilemnice podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	21 726	10 904	10 822	3 151	13 518	5 057	160,5	76,9	44,6	43,1	46,1
Sídlo SO ORP	5 377	2 633	2 744	720	3 375	1 282	178,1	76,9	45,1	43,1	47,0

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

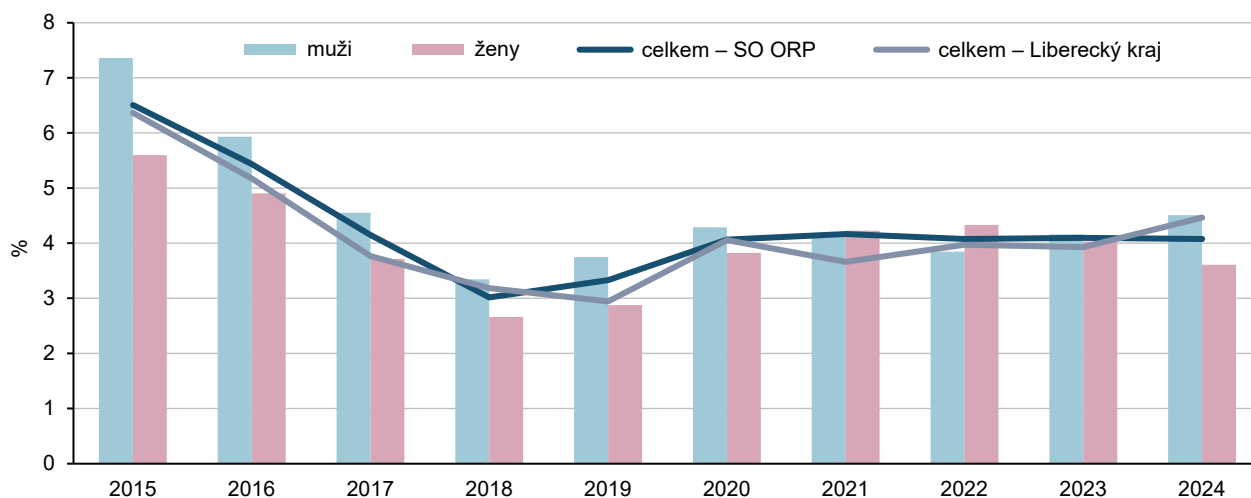
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	18 796	9 220	9 576	17 886	8 949	8 937
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	21,7	15,9	27,1	14,8	11,2	18,4
střední vč. vyučení (bez maturity)	38,6	49,1	28,5	38,1	47,4	29,0
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	29,6	25,4	33,6	32,3	28,6	35,9
vyšší odborné, konzervatoř	1,5	1,0	1,9	1,9	1,2	2,5
vysokoškolské	8,7	8,7	8,8	12,9	11,7	14,1

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	10 632	5 885	4 747	10 753	5 967	4 786
v tom (%):						
zaměstnaní	90,5	90,8	90,1	95,5	95,8	95,2
nezaměstnaní	9,5	9,2	9,9	4,5	4,2	4,8
Osoby mimo pracovní sílu	10 599	4 569	6 030	10 332	4 614	5 718
z toho (%):						
nepracující důchodci	47,9	42,0	52,3	51,0	48,4	53,1
žáci, studenti	32,1	38,8	27,0	30,0	34,7	26,2
Ekonomická aktivita nezjištěna	865	510	355	140	76	64

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Jilemnice (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	595	555	258	80	197	3,0	4,08	4,51	3,61
Sídlo SO ORP	132	123	46	28	70	1,9	3,62	4,62	2,58

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuve-deno
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	5 551	3 507	4 673	4 246	878	384	2 546	519	21	3	2 462
Sídlo SO ORP	1 312	774	1 080	1 007	232	104	522	157	6	2	625

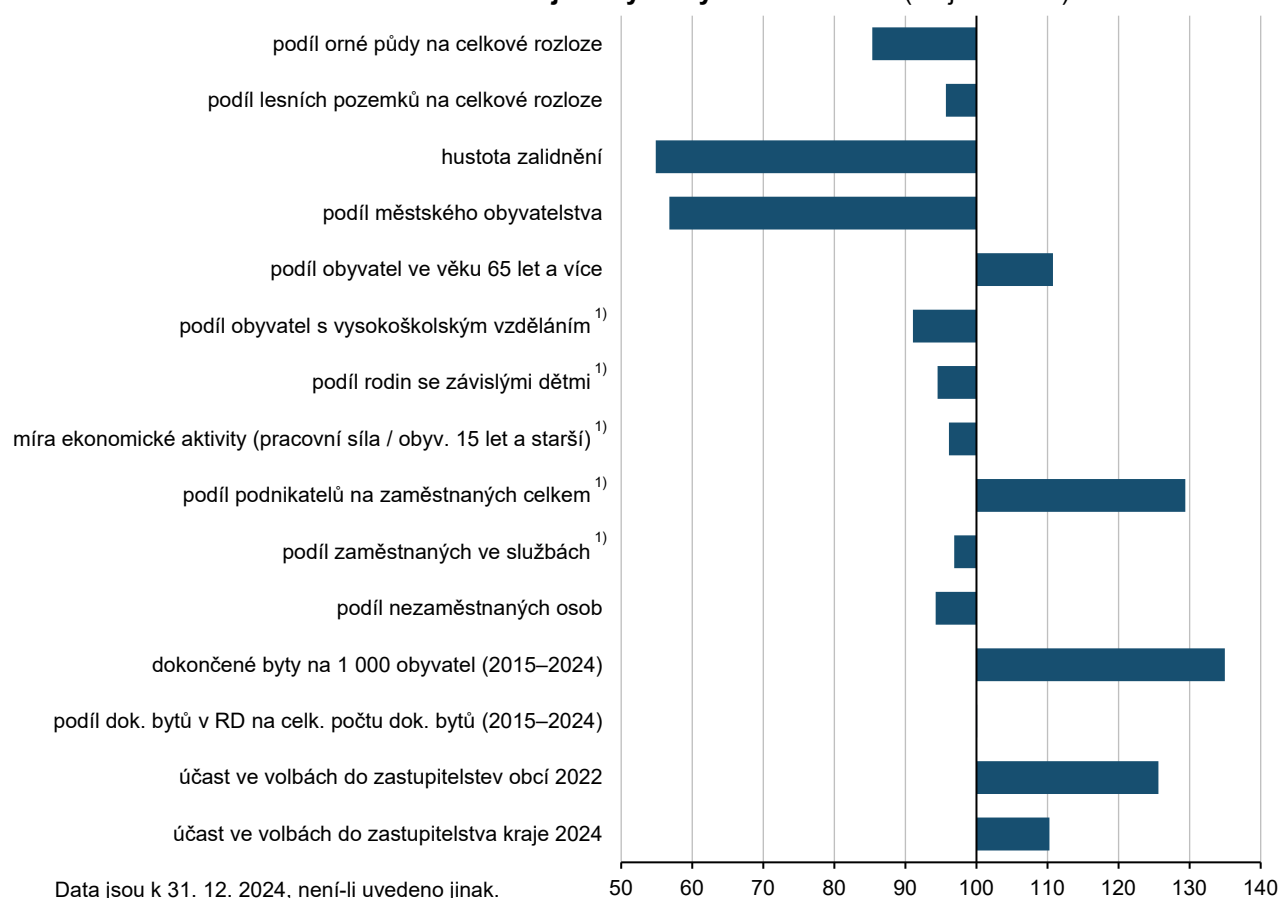
Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/ pronajatý	družstevní
2021	5 544	8 589	5 903	2 384	4 781	1 224	1 145	-
2011	5 329	8 480	5 669	2 580	4 518	1 040	1 441	203
Rozdíl	215	109	234	-196	263	184	-296	-203
Změna (%)	4,0	1,3	4,1	-7,6	5,8	17,7	-20,5	-100,0

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	254	209	-	2,29	104,4	-
2020–2024	338	185	139	3,08	96,0	44,3

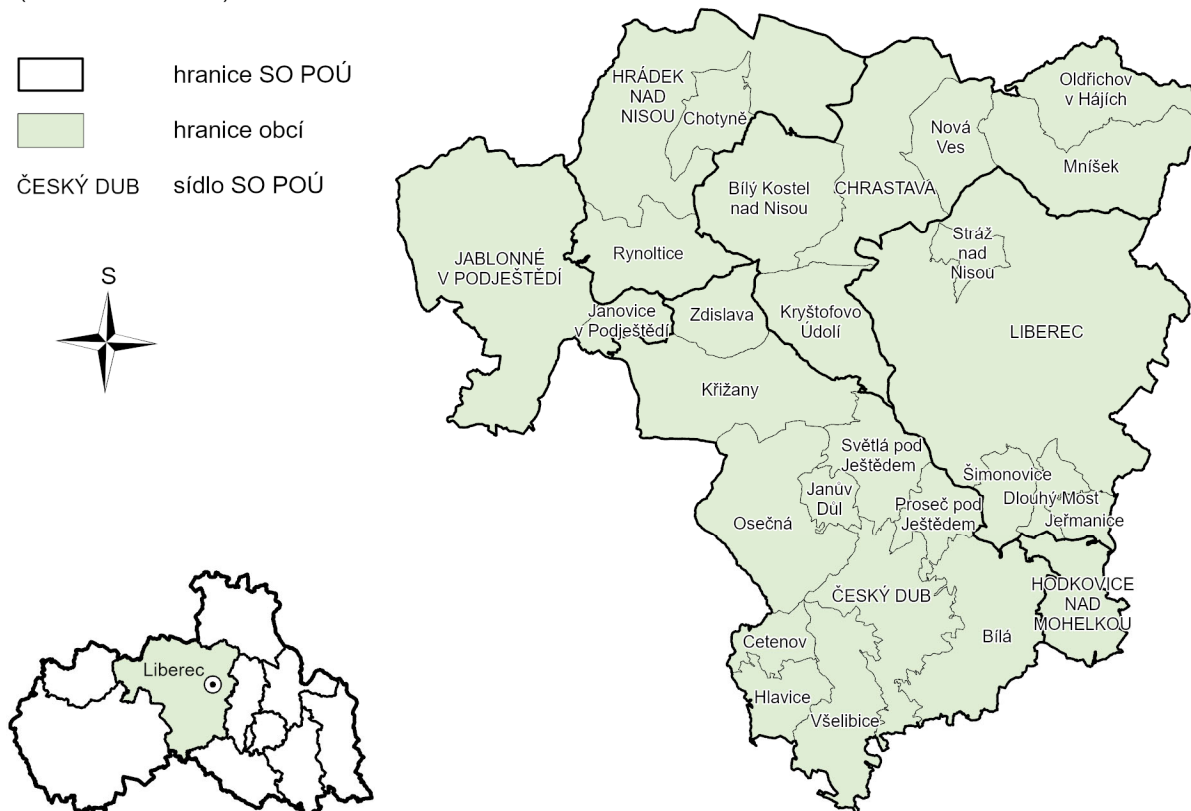
Graf 1.4 Postavení SO ORP Jilemnice v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Administrativní mapa SO ORP Liberec

(stav k 1. 1. 2025)

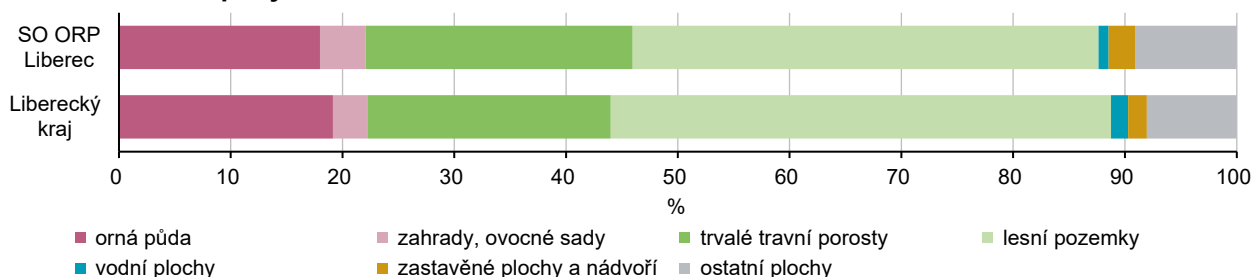

Správní obvod obce s rozšířenou působností Liberec se skládá ze šesti správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, a to Liberec, Hrádek nad Nisou, Chrastava, Jablonné v Podještědí, Hodkovice nad Mohelkou a Český Dub. Svou rozlohou 578 km² je druhým největším správním obvodem Libereckého kraje a zaujímá 18,3 % rozlohy kraje. Takřka 46 % rozlohy správního obvodu připadá na zemědělskou půdu, lesy pak pokrývají necelých 42 % výměry. Sídlní strukturu tvoří 28 obcí, z toho 7 měst, k již zmíněným patří ještě nejmenší město Libereckého kraje Osečná, a městyse Zdislava.

Ve správním obvodu Liberec žilo k 31. 12. 2024 celkem 150 640 obyvatel, což představuje 33,5% podíl na počtu obyvatel Libereckého kraje. V krajském městě žilo 108 090 obyvatel. Průměrný věk obyvatel v SO ORP Liberec 42,6 let je v kraji nejnižší, naopak hustota zalidnění (260,4 obyvatel/km²) 2. nejvyšší.

Správní obvod Liberec, hlavně díky krajskému městu, má bohatou kulturně historickou tradici. K institucím nadregionálního významu patří především Severočeské muzeum, Oblastní galerie, Zoologická i Botanická zahrada, Divadlo F. X. Šaldy, sportovní areály na Ještědu a ve Vesci, zatímco v okolních obcích najdeme regionální muzea různého zaměření, baziliku sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí nebo Lázně Kundratice. Hotel a vysílač na Ještědu, česká stavba 20. století, je hlavní dominantou celého kraje.

Graf 1.1 Struktura půdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

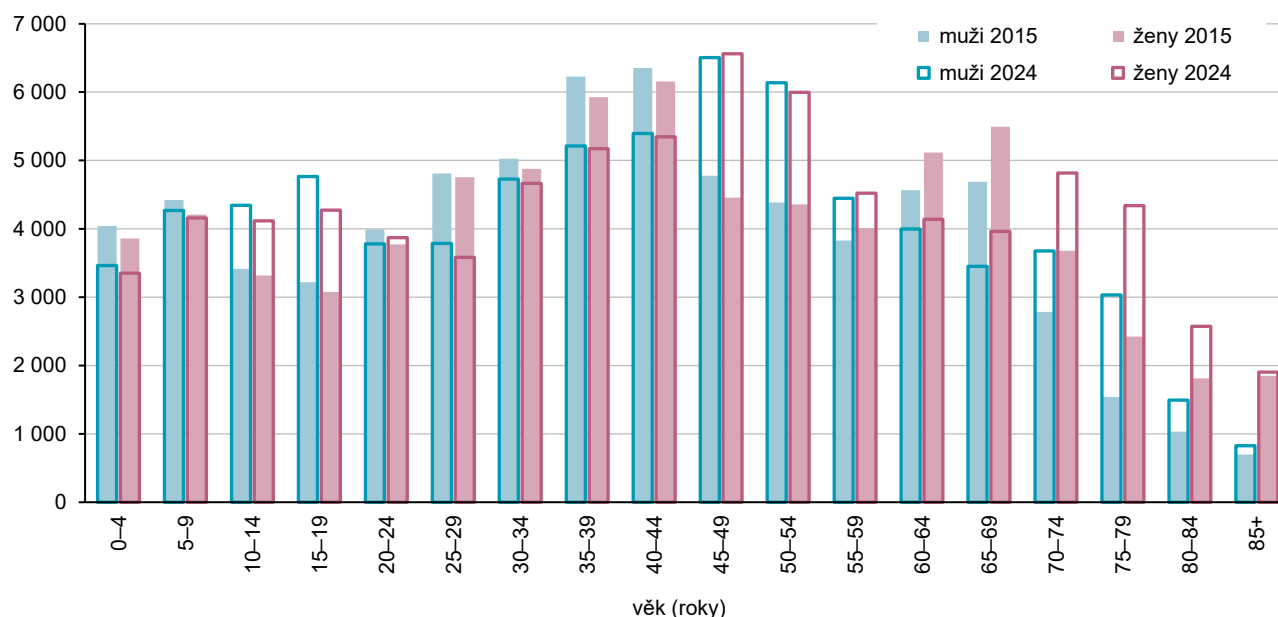
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	118 939	148 594	159 236	107 057	115 932	120 138	131 811	134 914	133 957	140 642	144 998
v sídle SO ORP	50 252	84 845	95 623	69 663	78 193	84 046	95 924	101 162	99 102	102 754	104 340
Domy celkem ²⁾	13 887	18 930	21 240	20 573	16 715	16 363	16 426	16 507	17 301	19 965	22 241
v sídle SO ORP	4 057	7 258	8 942	9 298	8 387	8 542	9 034	9 561	10 007	11 544	12 556

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	1 618	1 450	2 842	2 067	168	775	943	663	431	142 929
2016	1 675	1 395	2 640	2 204	280	436	716	700	400	143 645
2017	1 622	1 454	2 636	2 372	168	264	432	792	392	144 077
2018	1 635	1 457	2 871	2 248	178	623	801	778	340	144 878
2019	1 638	1 437	2 947	2 350	201	597	798	785	425	145 676
2020	1 542	1 666	2 705	2 871	-124	-166	-290	618	340	145 386
2021	1 491	1 811	3 474	2 320	-320	1 154	834	651	278	144 062 ¹⁾
2022	1 322	1 576	8 287	2 541	-254	5 746	5 492	755	297	149 554
2023	1 195	1 433	4 824	3 708	-238	1 116	878	637	304	150 432
2024	1 083	1 451	4 684	4 108	-368	576	208	632	318	150 640

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Liberec podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	150 640	73 300	77 340	23 696	96 870	30 074	126,9	71,5	42,6	41,1	44,0
Sídlo SO ORP	108 090	51 989	56 101	16 696	69 412	21 982	131,7	71,7	42,8	41,1	44,3

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

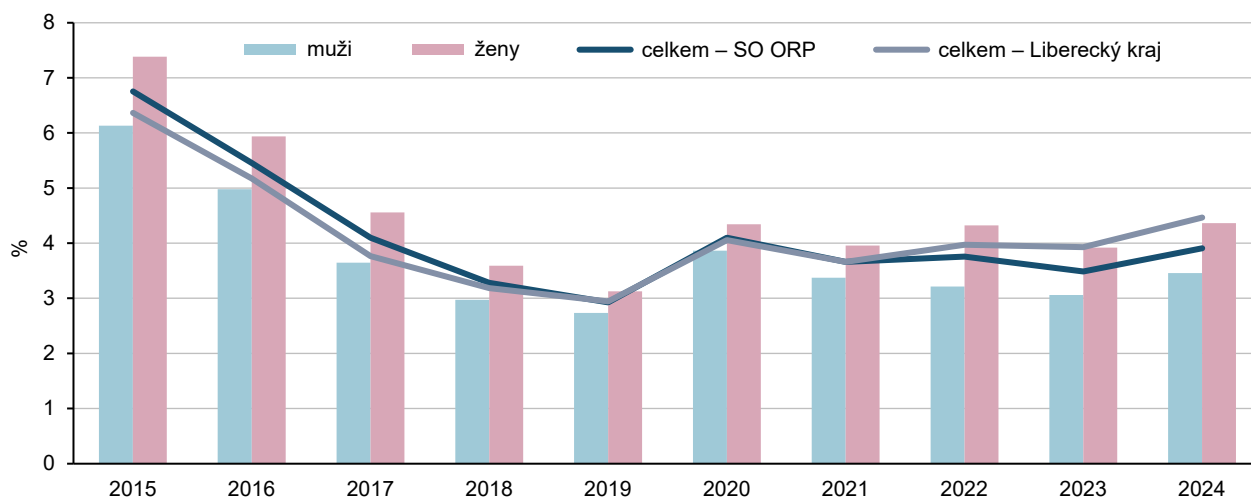
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	119 903	57 982	61 921	120 863	59 057	61 806
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	18,2	15,0	21,2	14,0	12,6	15,3
střední vč. vyučení (bez maturity)	34,5	39,9	29,5	32,4	36,8	28,3
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	32,3	29,2	35,1	33,6	31,1	35,9
vyšší odborné, konzervatoř	1,3	1,0	1,6	1,5	1,2	1,8
vysokoškolské	13,7	14,8	12,7	18,5	18,3	18,8

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	69 004	37 036	31 968	77 401	41 906	35 495
v tom (%):						
zaměstnaní	90,5	90,7	90,3	95,1	95,6	94,5
nezaměstnaní	9,5	9,3	9,7	4,9	4,4	5,5
Osoby mimo pracovní sílu	62 877	26 475	36 402	65 319	28 029	37 290
z toho (%):						
nepracující důchodci	46,5	41,0	50,6	45,4	41,7	48,2
žáci, studenti	30,4	36,1	26,3	31,1	36,7	27,0
Ekonomická aktivita nezjištěna	8 761	5 114	3 647	2 278	1 358	920

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Liberec (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	4 210	3 759	2 331	538	2 251	1,9	3,91	3,46	4,36
Sídlo SO ORP	3 131	2 787	1 762	386	1 660	1,9	4,04	3,52	4,55

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuve- dono
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	38 391	22 578	26 765	24 433	11 626	7 416	13 808	4 156	200	38	20 189
Sídlo SO ORP	28 699	16 805	19 311	17 628	9 388	6 187	9 856	3 259	172	29	15 383

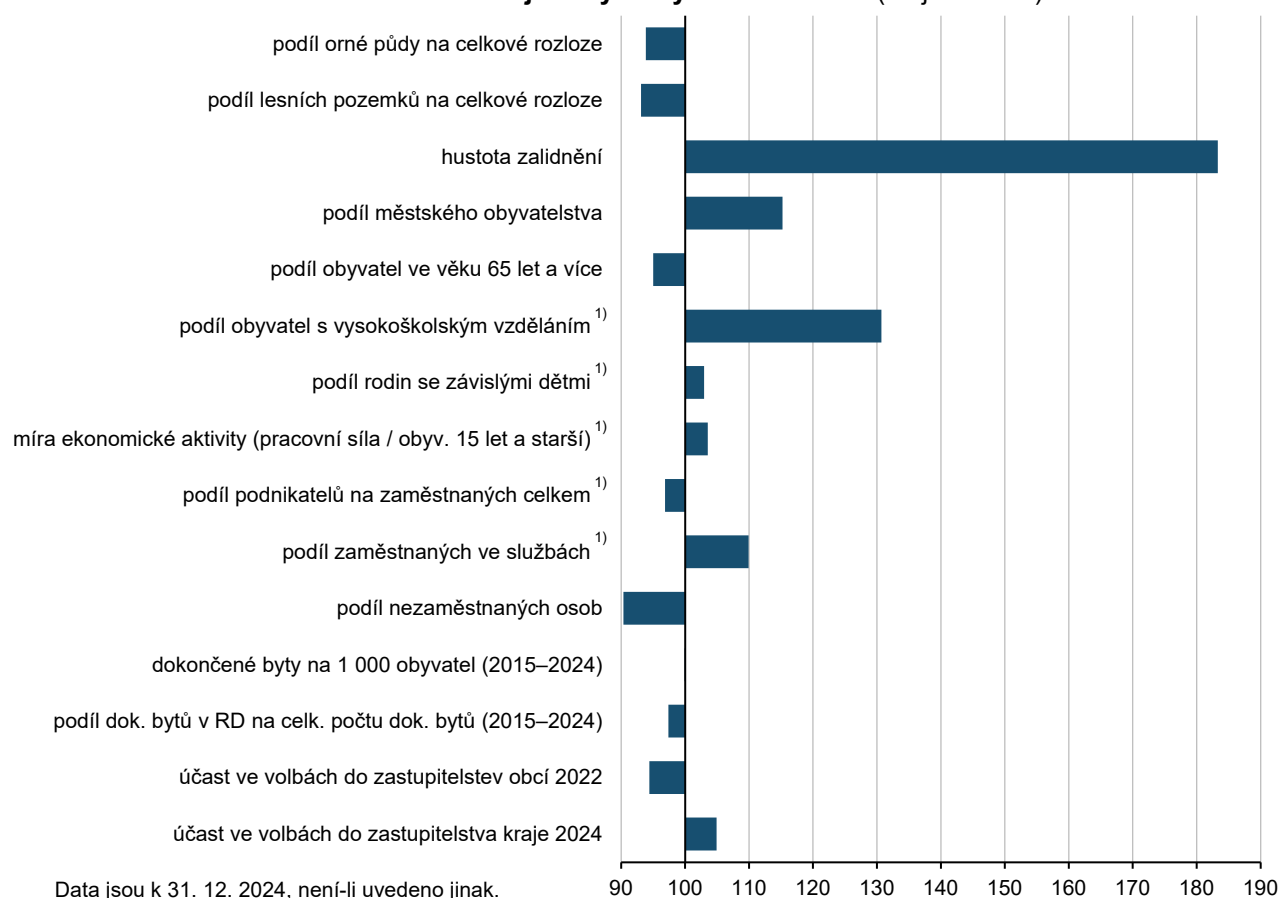
Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/ pronajatý	družstevní
2021	22 241	64 289	22 254	41 016	17 443	17 634	15 648	1 971
2011	19 965	56 693	19 128	36 750	15 552	13 231	15 884	4 836
Rozdíl	2 276	7 596	3 126	4 266	1 891	4 403	-236	-2 865
Změna (%)	11,4	13,4	16,3	11,6	12,2	33,3	-1,5	-59,2

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	1 356	955	247	1,89	102,6	52,2
2020–2024	1 539	920	432	2,09	95,7	46,1

Graf 1.4 Postavení SO ORP Liberec v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Administrativní mapa SO ORP Nový Bor

(stav k 1. 1. 2025)

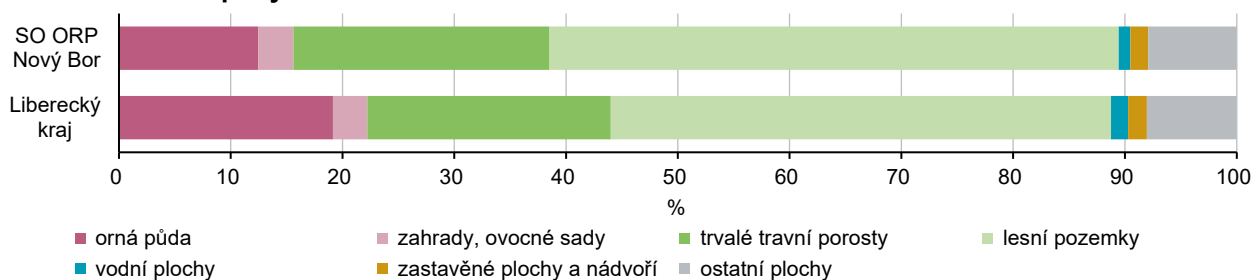

Správní obvod obce s rozšířenou působností Nový Bor se skládá ze dvou správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, a to Nový Bor a Cvikov. Rozprostírá se na území 201 km² a je tak čtvrtým nejmenším správním obvodem Libereckého kraje. Zaujímá 6,4 % jeho rozlohy. Pro území správního obvodu je typický velký výskyt lesních porostů. Podíl lesních pozemků na celkové výměře správního obvodu činí téměř 51 % a zemědělská půda představuje necelých 39 % celkové výměry. Sídlní strukturu tvoří 16 obcí, statut města mají přiděleny tři obce, kromě již dvou zmíněných také Kamenický Šenov.

Ke konci roku 2024 žilo ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Nový Bor 26 234 obyvatel, což představuje 5,8 % z celkového počtu obyvatel Libereckého kraje. Průměrný věk zde dosahuje hodnoty 44,4 let a na 1 km² žije v průměru 130,6 obyvatel.

Oblast Novoborska má silnou a mnohaletou tradici sklářského průmyslu i středního vzdělávání v tomto oboru. Najdeme zde také několik sklářských muzeí. Na severu se nacházejí nevelké Lužické hory, které nabízejí dosud méně objevený klenot české krajiny. Naopak velmi známou přírodní památkou je Panská skála u Kamenického Šenova, známá také jako Varhany, která vznikla sloupcovou odlučností čediče.

Graf 1.1 Struktura půdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

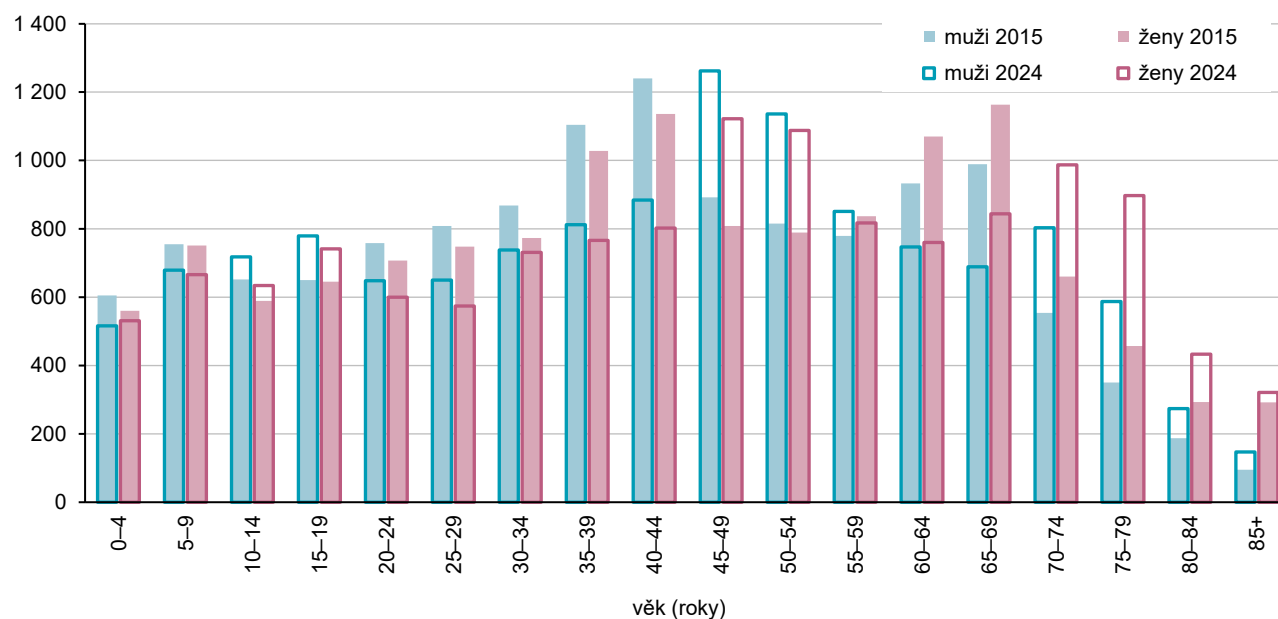
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	38 829	38 318	41 323	22 857	23 142	23 193	25 216	25 114	25 963	25 953	25 840
v sídle SO ORP	6 300	8 862	9 851	7 229	7 868	8 669	10 828	12 166	12 342	11 882	11 433
Domy celkem ²⁾	5 598	6 995	7 544	6 518	4 623	4 447	4 288	4 250	4 595	5 124	5 669
v sídle SO ORP	881	1 312	1 544	1 486	1 299	1 328	1 460	1 616	1 738	1 884	1 998

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	247	264	534	466	-17	68	51	120	72	26 340
2016	252	283	526	526	-31	-	-31	140	63	26 309
2017	254	290	511	516	-36	-5	-41	151	77	26 268
2018	229	290	592	502	-61	90	29	134	77	26 297
2019	240	290	550	495	-50	55	5	129	76	26 302
2020	216	305	567	486	-89	81	-8	114	68	26 294
2021	254	368	578	456	-114	122	8	105	64	¹⁾ 26 131
2022	187	356	839	452	-169	387	218	143	54	26 349
2023	166	324	665	579	-158	86	-72	119	57	26 277
2024	172	311	692	596	-139	96	-43	102	56	26 234

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Nový Bor podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	26 234	12 920	13 314	3 744	16 508	5 982	159,8	75,0	44,4	42,9	45,8
Sídlo SO ORP	11 318	5 434	5 884	1 511	6 938	2 869	189,9	79,9	45,8	43,6	47,8

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

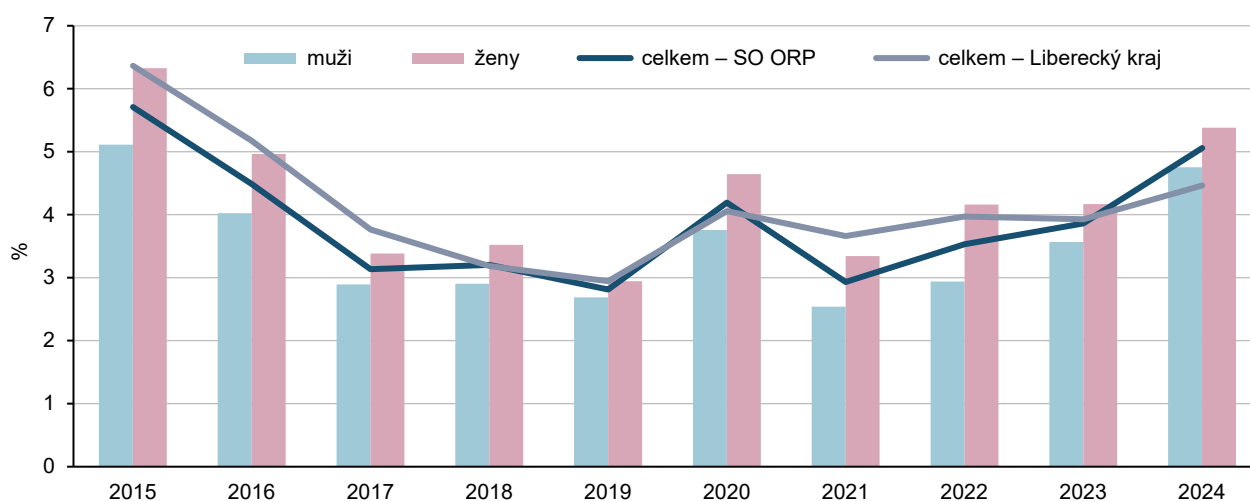
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	21 971	10 633	11 338	21 808	10 705	11 103
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	21,4	16,3	26,2	16,1	13,4	18,6
střední vč. vyučení (bez maturity)	41,5	49,2	34,2	40,7	47,2	34,6
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	28,7	25,9	31,3	31,4	28,3	34,3
vyšší odborné, konzervatoř	1,0	0,8	1,2	1,4	1,2	1,7
vysokoškolské	7,5	7,8	7,1	10,4	9,9	10,8

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	12 289	6 665	5 624	12 961	7 061	5 900
v tom (%):						
zaměstnaní	85,6	87,3	83,6	93,4	93,9	92,9
nezaměstnaní	14,4	12,7	16,4	6,6	6,1	7,1
Osoby mimo pracovní sílu	12 297	5 216	7 081	12 534	5 472	7 062
z toho (%):						
nepracující důchodci	49,4	45,1	52,6	51,3	48,3	53,7
žáci, studenti	29,2	34,4	25,3	29,1	34,0	25,3
Ekonomická aktivita nezjištěna	1 367	776	591	345	226	119

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Nový Bor (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	924	832	480	126	78	11,8	5,06	4,75	5,38
Sídlo SO ORP	443	406	231	49	46	9,6	5,84	5,55	6,13

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuvedeno
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	5 958	3 378	4 882	4 559	1 076	512	2 365	521	22	1	3 049
Sídlo SO ORP	2 578	1 453	2 077	1 954	501	260	980	247	8	-	1 343

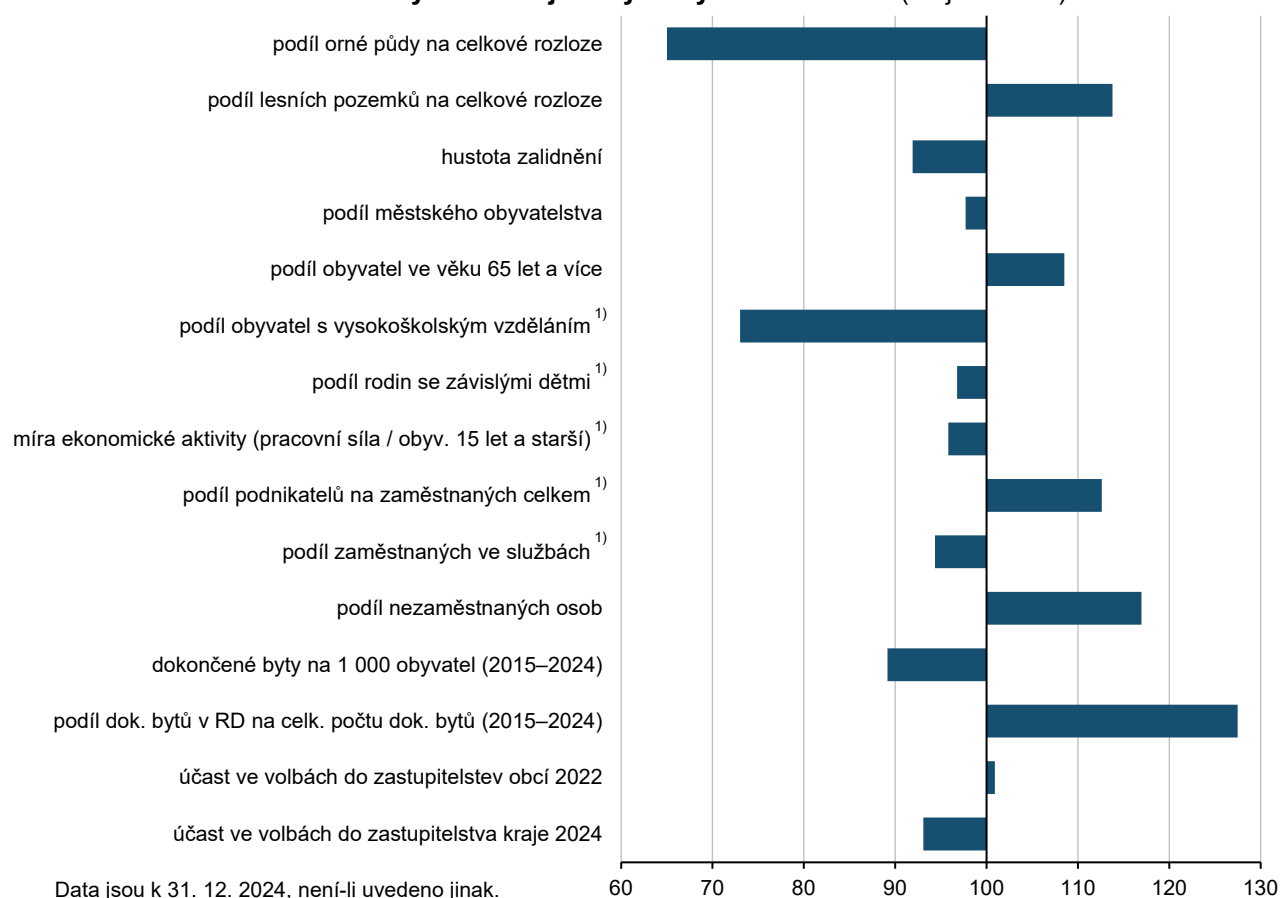
Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/ pronajatý	družstevní
2021	5 669	11 093	5 855	5 030	4 604	2 602	1 958	31
2011	5 124	10 198	5 133	4 908	4 129	1 554	1 915	1 236
Rozdíl	545	895	722	122	475	1 048	43	-1 205
Změna (%)	10,6	8,8	14,1	2,5	11,5	67,4	2,2	-97,5

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	208	181	8	1,58	93,2	58,6
2020–2024	258	214	8	1,96	92,1	36,8

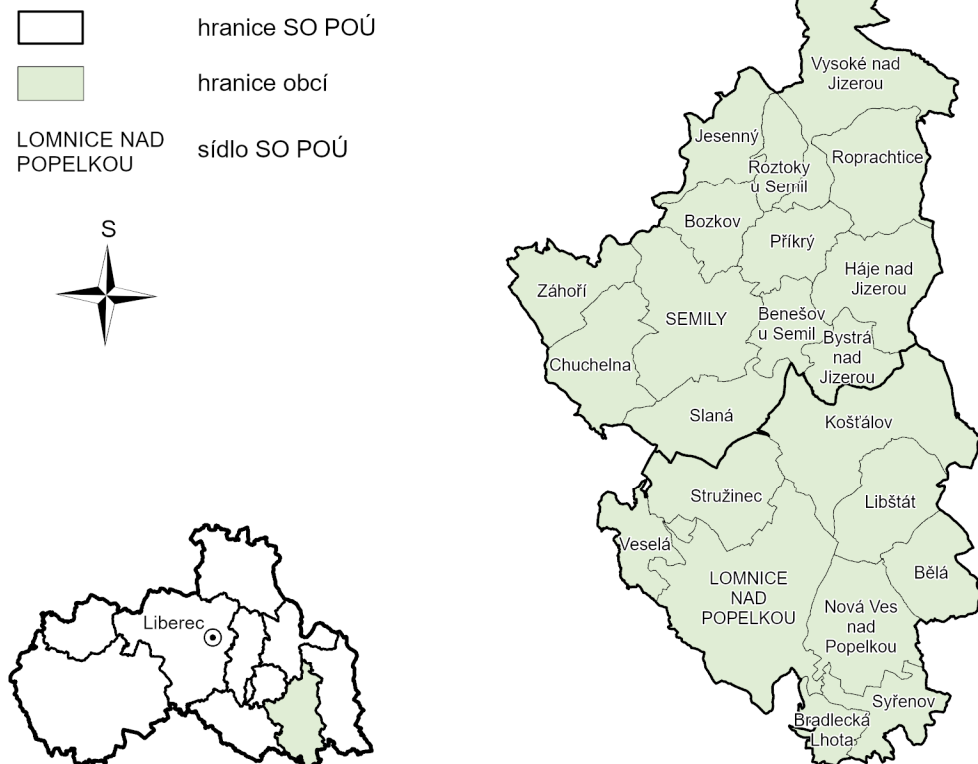
Graf 1.4 Postavení SO ORP Nový Bor v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Administrativní mapa SO ORP Semily

(stav k 1. 1. 2025)

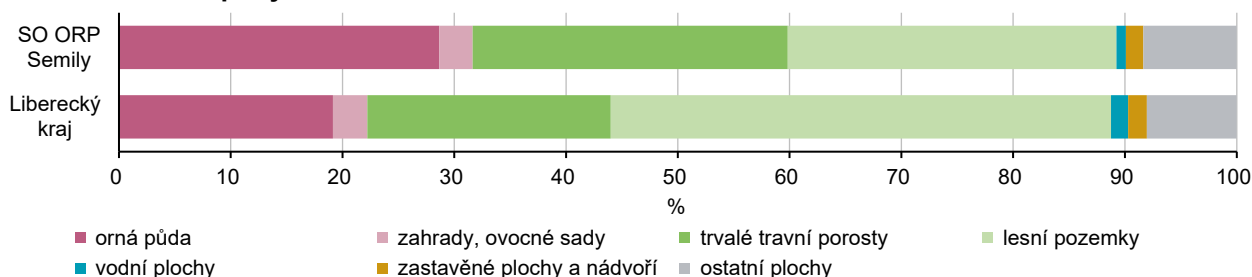

Správní obvod obce s rozšířenou působností Semily se skládá ze dvou správních obvodů s pověřeným obecním úřadem, a to Semily a Lomnice nad Popelkou. V rámci Libereckého kraje se tento správní obvod řadí svou výměrou 230 km² na šesté místo mezi všemi správními obvody a z celkové rozlohy kraje zaujímá 7,3 %. Správní obvod zahrnuje celkem 22 obcí, z toho 3 se statutem města (kromě výše zmíněných ještě Vysoké nad Jizerou) a 1 městys (Libštát). Podíl zemědělské půdy na celkové výměře správního obvodu dosahuje vysoké hodnoty 59,8 %, nezemědělská půda je tvořena především lesními pozemky, které zaujímají 29,4 %.

Ve správním obvodu Semily žilo ke konci roku 2024 celkem 25 428 obyvatel, což představuje 5,7 % z celkového počtu obyvatel Libereckého kraje. Zatímco věkový průměr dosáhl hodnotou 44,3 let nad krajský průměr, hustota 110,5 obyvatel na km² je podprůměrná.

Oblast Semilská nazývaná Horní Pojizeří nabízí v členitém terénu širokou škálu rekreačních možností přírodního i kulturního charakteru mezi Českým rájem a Krkonošemi. K nejznámějším turistickým cílům patří Bozkovské dolomitové jeskyně (jedny ze tří přístupných v Čechách) s největším podzemním jezerem v Česku, hory Kozákov a Tábor na Ještědsko-kozákovském hřbetu nebo četná muzea a stavební památky.

Graf 1.1 Struktura půdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

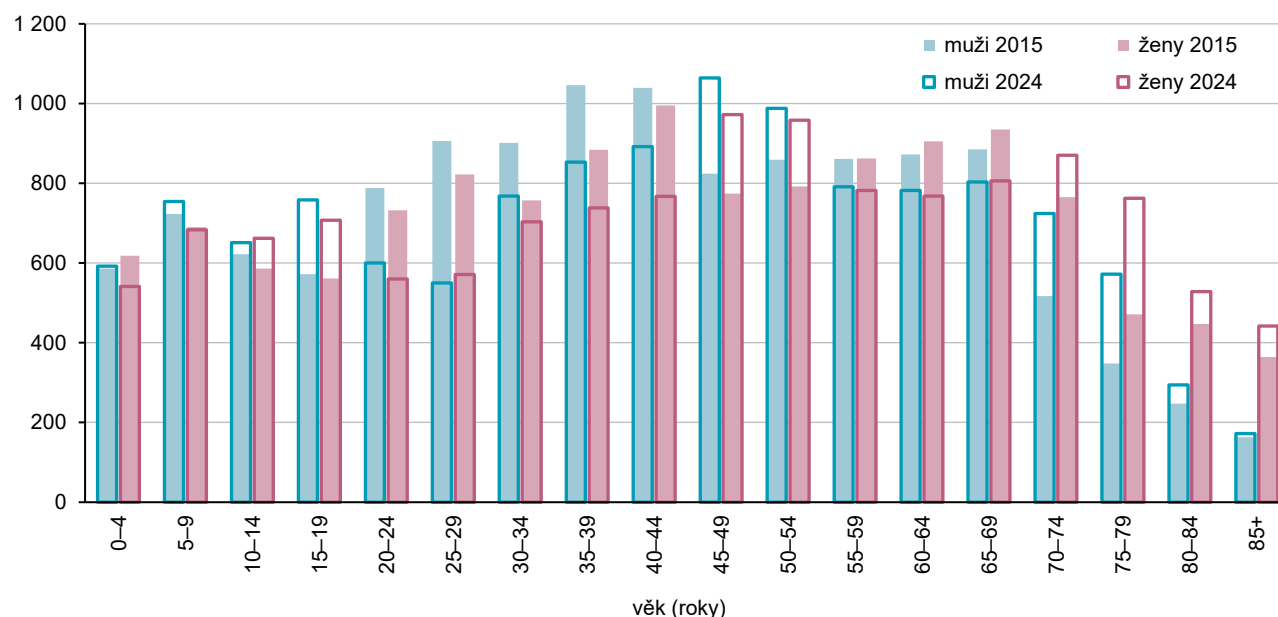
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	35 587	36 575	37 829	29 680	28 709	28 241	27 606	27 403	26 961	25 562	24 736
v sídle SO ORP	4 219	6 671	7 396	6 844	7 081	8 077	8 464	9 399	9 262	8 452	7 998
Domy celkem ²⁾	5 332	6 282	6 926	7 187	6 550	6 333	5 910	5 431	5 348	5 585	5 867
v sídle SO ORP	561	900	1 069	1 172	1 129	1 191	1 154	1 094	1 110	1 180	1 232

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	268	328	359	426	-60	-67	-127	126	55	25 719
2016	286	263	458	395	23	63	86	121	52	25 805
2017	274	319	400	451	-45	-51	-96	126	43	25 709
2018	245	325	436	406	-80	30	-50	127	43	25 659
2019	256	299	412	353	-43	59	16	119	48	25 675
2020	236	356	412	397	-120	15	-105	103	47	25 570
2021	267	360	422	369	-93	53	-40	110	52	¹⁾ 25 300
2022	223	281	782	419	-58	363	305	121	35	25 605
2023	213	291	504	457	-78	47	-31	114	40	25 574
2024	200	309	483	520	-109	-37	-146	102	36	25 428

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Semily podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	25 428	12 608	12 820	3 883	15 572	5 973	153,8	80,3	44,3	42,8	45,8
Sídlo SO ORP	8 022	3 891	4 131	1 161	4 858	2 003	172,5	82,2	45,2	43,0	47,2

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

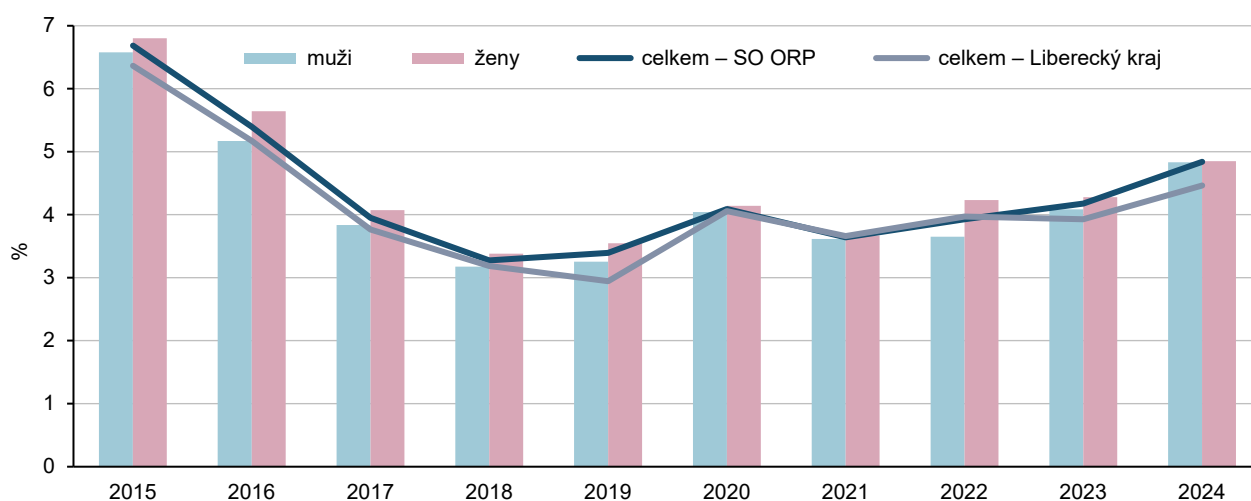
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	21 899	10 671	11 228	20 740	10 217	10 523
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	20,1	14,9	25,1	15,0	12,1	17,9
střední vč. vyučení (bez maturity)	39,6	47,6	32,0	39,1	46,3	32,3
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	30,2	27,3	32,9	31,9	28,7	34,8
vyšší odborné, konzervatoř	1,5	1,2	1,7	1,8	1,4	2,1
vysokoškolské	8,6	9,0	8,2	12,2	11,6	12,9

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	12 069	6 739	5 330	12 411	6 906	5 505
v tom (%):						
zaměstnaní	90,1	91,0	89,0	95,6	96,0	95,1
nezaměstnaní	9,9	9,0	11,0	4,4	4,0	4,9
Osoby mimo pracovní sílu	12 299	5 103	7 196	12 107	5 266	6 841
z toho (%):						
nepracující důchodci	50,2	45,3	53,7	50,8	47,2	53,6
žáci, studenti	30,5	35,4	27,1	29,0	33,5	25,5
Ekonomická aktivita nezjištěna	1 194	701	493	218	129	89

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Semily (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	791	758	382	117	370	2,1	4,84	4,83	4,85
Sídlo SO ORP	282	266	140	41	97	2,9	5,44	5,26	5,63

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuvedeno
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	6 017	3 631	4 903	4 387	1 114	573	2 474	585	41	3	2 914
Sídlo SO ORP	1 856	1 112	1 433	1 302	423	238	707	213	19	2	915

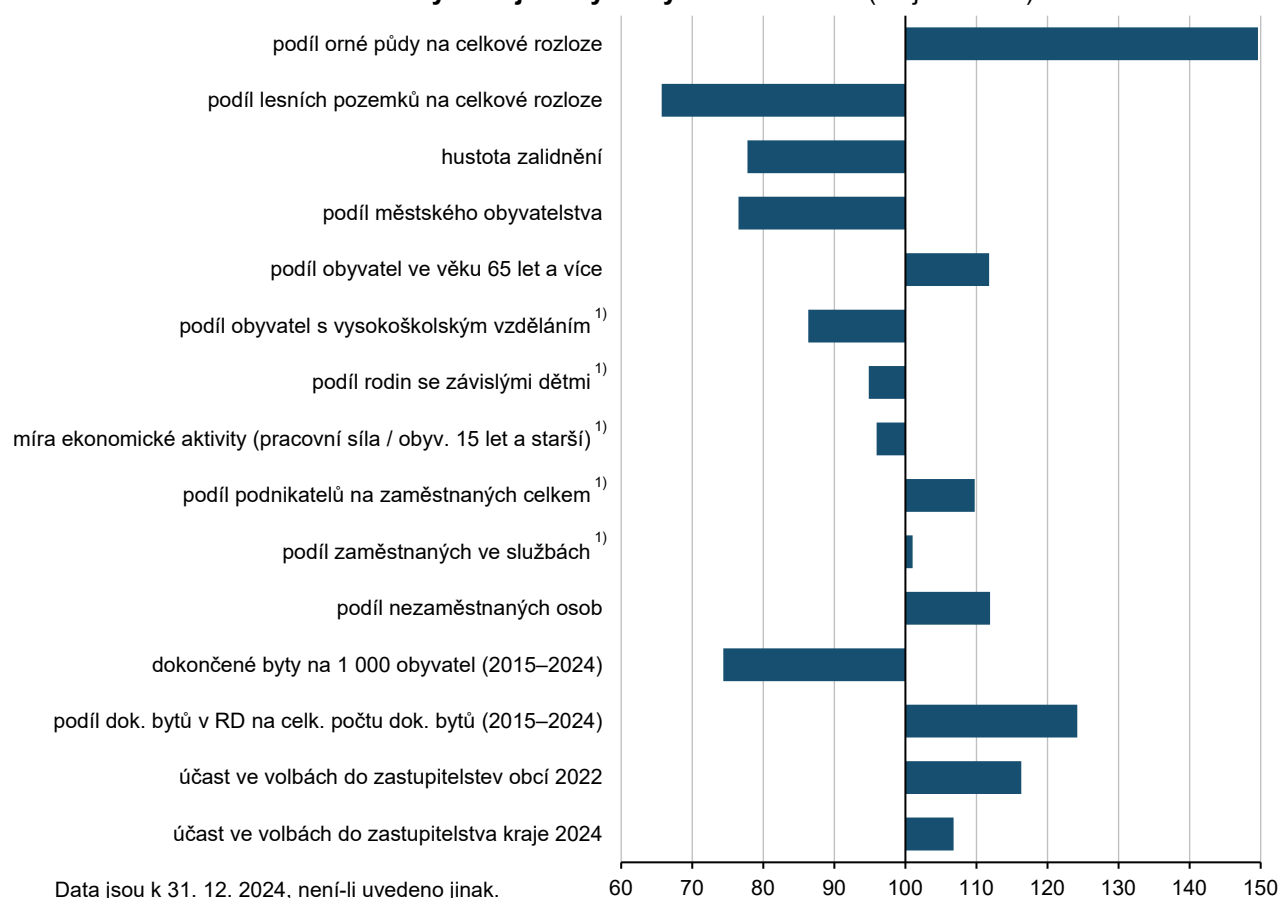
Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/pronajatý	družstevní
2021	5 867	10 396	6 221	3 837	5 115	1 373	1 820	355
2011	5 585	10 019	5 880	3 926	4 699	985	2 190	787
Rozdíl	282	377	341	-89	416	388	-370	-432
Změna (%)	5,0	3,8	5,8	-2,3	8,9	39,4	-16,9	-54,9

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	156	128	-	1,21	103,9	-
2020–2024	223	185	17	1,75	91,0	50,1

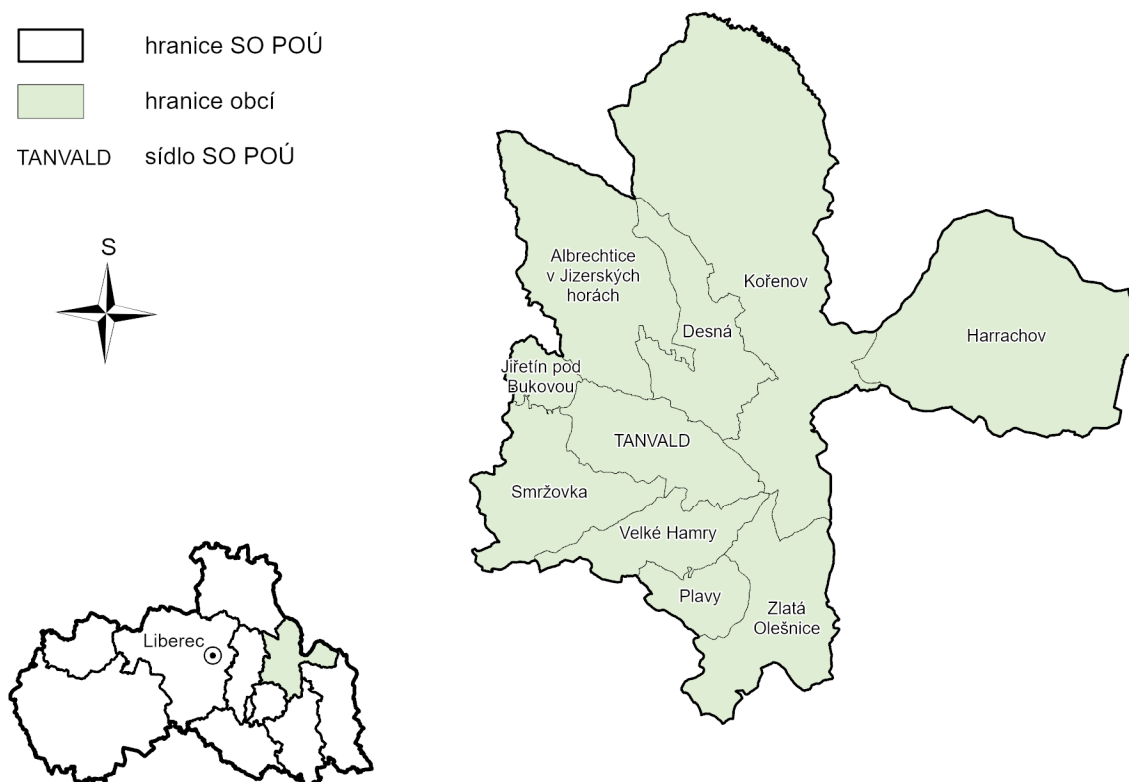
Graf 1.4 Postavení SO ORP Semily v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Administrativní mapa SO ORP Tanvald

(stav k 1. 1. 2025)

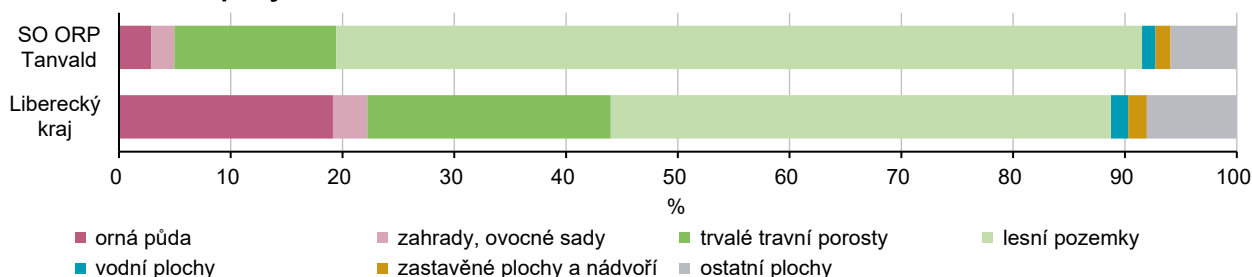

Správní obvod obce s rozšířenou působností Tanvald se nedělí na menší správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Svojí rozlohou 191 km² je třetím nejmenším obvodem Libereckého kraje a zaujímá pouze 6,0 % jeho výměry. Území správního obvodu tvoří 10 obcí, z toho 5 má statut města (kromě sídla obvodu to jsou Smržovka, Desná, Velké Hamry a Harrachov). Tento správní obvod se vyznačuje nejvyšším podílem lesních pozemků ze všech správních obvodů kraje i republiky (72,1 %), z čehož vyplývá nejnižší podíl zemědělské půdy v kraji a 2. nejnížší v Česku (19,4 %).

Ve správním obvodu Tanvald ke konci roku 2024 žilo 20 237 obyvatel, což znamenalo 4,5 % obyvatel Libereckého kraje. Průměrný věk (44,6 let) je v tomto správním obvodu 2. nejvyšší v Libereckém kraji. Hustota zalidnění (106,2 obyv./km²) je v rámci kraje spíše nižší.

SO ORP Tanvald se nachází v hornatém terénu na rozhraní Jizerských hor a Krkonoš. I proto jsou tu hojně rozšířené lyžařské sporty včetně skoků na lyžích. Tradice lyžování se zde začala psát již na konci 19. století. Cestovní ruch zejména v zimních měsících tak patří mezi hlavní ekonomické tahouny a zaměstnavatele správního obvodu. Nejznámějšími turistickými centry jsou Harrachov a Tanvaldský Špičák, dále je tu mnoho spíše malých lyžařských areálů a několik desítek kilometrů upravovaných běžeckých tras.

Graf 1.1 Struktura půdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

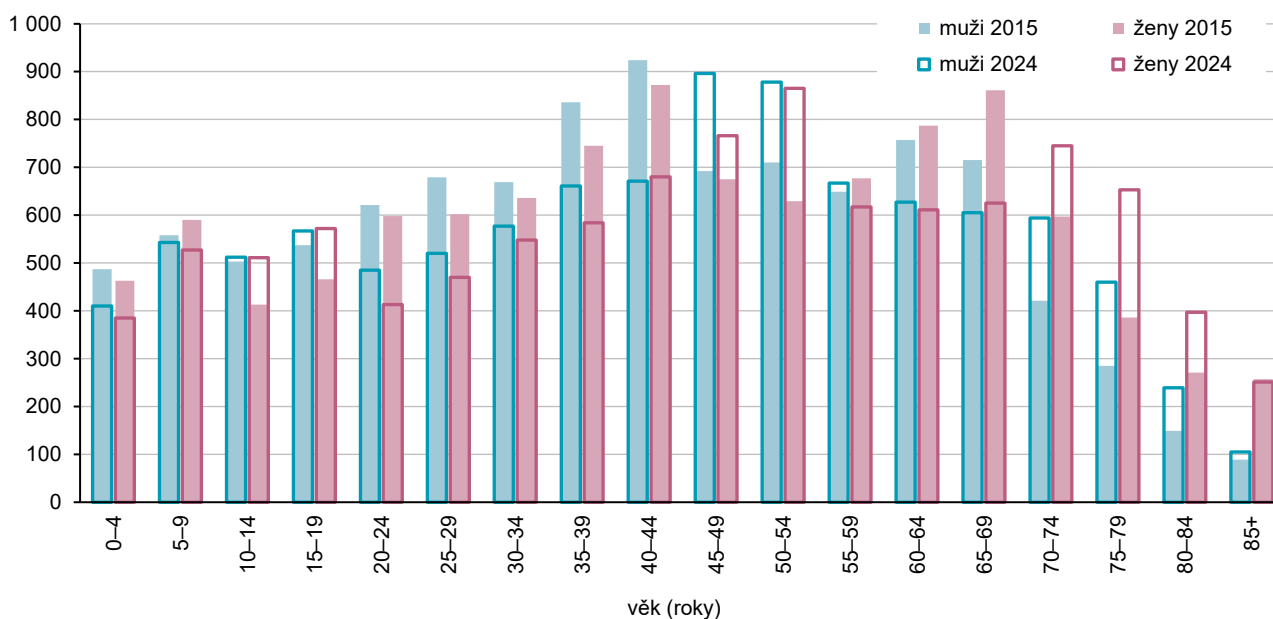
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	28 376	34 216	36 863	23 484	21 904	21 326	22 155	21 707	22 086	20 905	19 653
v sídle SO ORP	4 177	6 902	7 799	5 240	5 114	6 168	7 592	7 055	7 001	6 435	5 825
Domy celkem ²⁾	3 824	5 242	5 974	6 071	4 495	4 246	3 826	3 350	3 394	3 632	3 670
v sídle SO ORP	518	891	1 096	1 133	940	916	835	742	723	816	770

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	211	271	449	486	-60	-37	-97	94	44	20 806
2016	235	228	405	601	7	-196	-189	94	51	20 617
2017	215	285	444	483	-70	-39	-109	105	49	20 508
2018	217	247	447	465	-30	-18	-48	98	34	20 460
2019	189	240	471	468	-51	3	-48	99	48	20 412
2020	193	238	392	485	-45	-93	-138	84	36	20 274
2021	157	301	425	443	-144	-18	-162	92	43	¹⁾ 19 919
2022	146	270	1 111	364	-124	747	623	98	33	20 542
2023	156	262	585	557	-106	28	-78	79	23	20 464
2024	132	254	516	621	-122	-105	-227	79	28	20 237

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Tanvald podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	20 237	10 017	10 220	2 888	12 675	4 674	161,8	75,4	44,6	43,3	45,9
Sídlo SO ORP	5 970	2 902	3 068	826	3 663	1 481	179,3	80,3	45,2	43,8	46,5

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

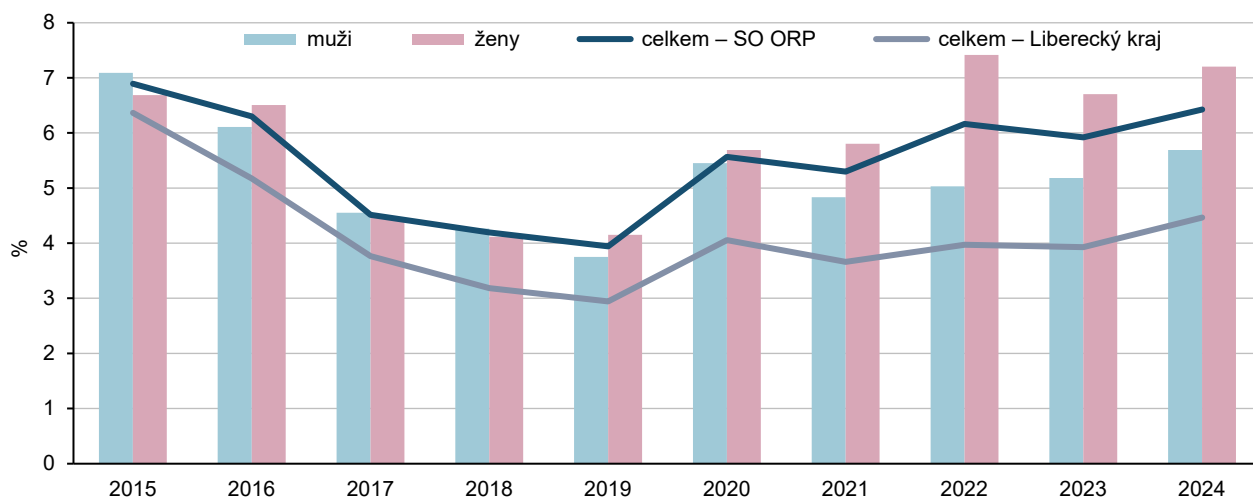
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	17 898	8 622	9 276	16 574	8 176	8 398
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	24,5	18,5	30,1	19,0	15,6	22,2
střední vč. vyučení (bez maturity)	41,2	49,7	33,4	41,8	48,8	35,3
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	26,6	23,8	29,3	28,7	25,9	31,3
vyšší odborné, konzervatoř	0,9	0,8	1,0	1,1	0,8	1,4
vysokoškolské	6,7	7,3	6,2	9,4	9,0	9,7

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	9 506	5 178	4 328	9 706	5 340	4 366
v tom (%):						
zaměstnaní	87,6	88,6	86,3	92,3	93,1	91,4
nezaměstnaní	12,4	11,4	13,7	7,7	6,9	8,6
Osoby mimo pracovní sílu	9 991	4 244	5 747	9 680	4 193	5 487
z toho (%):						
nepracující důchodci	51,9	47,7	55,0	52,2	49,4	54,3
žáci, studenti	28,7	34,2	24,7	26,9	31,0	23,7
Ekonomická aktivita nezjištěna	1 408	760	648	267	175	92

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Tanvald (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	908	820	486	76	138	6,6	6,42	5,69	7,20
Sídlo SO ORP	279	251	151	27	27	10,3	6,76	6,05	7,50

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuve- dono
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	5 089	2 705	4 121	3 848	968	491	1 875	400	23	1	2 790
Sídlo SO ORP	1 293	655	1 078	1 001	215	114	452	99	5	1	736

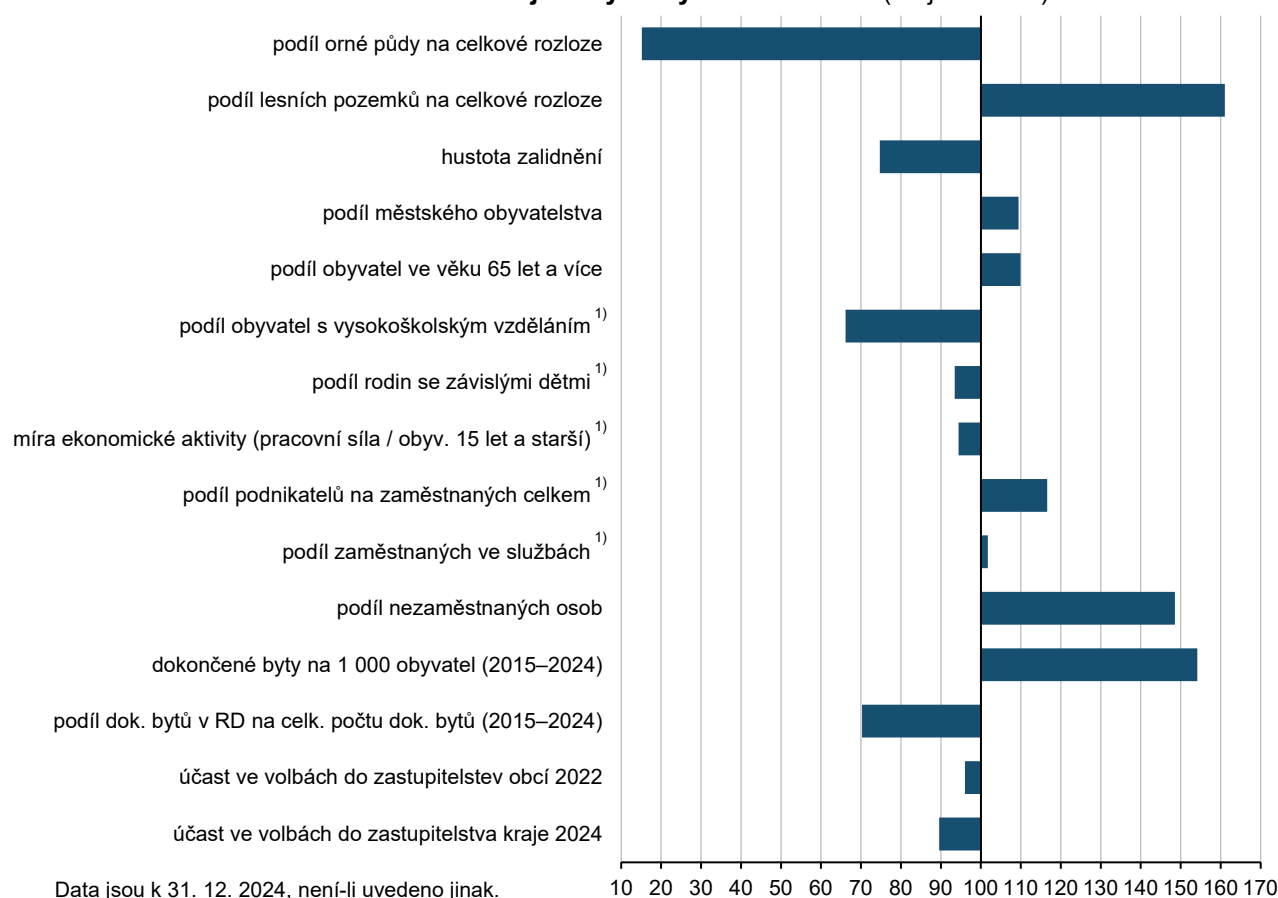
Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/ pronajatý	družstevní
2021	3 670	8 568	3 554	4 583	2 811	2 153	1 998	62
2011	3 632	8 709	3 420	4 888	2 706	1 489	2 670	657
Rozdíl	38	-141	134	-305	105	664	-672	-595
Změna (%)	1,0	-1,6	3,9	-6,2	3,9	44,6	-25,2	-90,6

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	214	126	48	2,08	99,4	58,6
2020–2024	413	167	103	4,07	99,6	36,6

Graf 1.4 Postavení SO ORP Tanvald v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Administrativní mapa SO ORP Turnov

(stav k 1. 1. 2025)

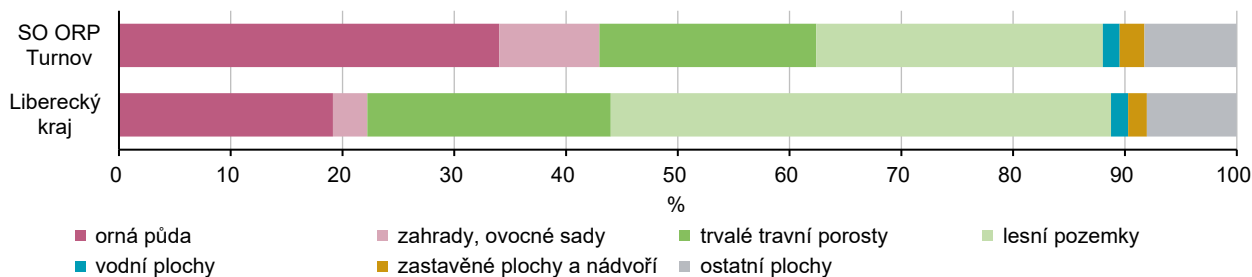

Správní obvod obce s rozšířenou působností Turnov se nedělí na menší správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Obvod se rozkládá na ploše 233 km², což je 7,4 % rozlohy kraje. Jako jediný správní obvod v celém Česku je tvořen obcemi z více okresů, celkem jich je 36, z toho 21 obcí je z okresu Semily, 13 z okresu Liberec a 2 obce z okresu Jablonec nad Nisou. Najdeme tu pouze dvě města, tím druhým je Rovensko pod Troskami. Zemědělská půda v tomto správním obvodu zaujímá nejvíce v celém kraji (62,4 %), lesní pozemky jsou naopak nejmenší (25,6 %).

Ve správním obvodu Turnov žilo ke konci roku 2024 celkem 33 799 obyvatel, tzn. 7,5 % z celkového počtu obyvatel Libereckého kraje. Průměrný věk 43,4 let je jen o 0,2 nad krajskou hodnotou. I hustota zalidnění 145,3 obyvatel na km² je velmi blízko krajskému průměru 142,1.

Krajinný ráz tohoto území je poněkud nesourodý. Od skalních měst Českého ráje na jihu, přes úrodné Pojizeří až ke zvláště krajinně s mnoha malými obcemi na severozápadě. Turnovsko však s velmi dobrým dálničním napojením na Prahu má vedle Liberce zřejmě nejlepší ekonomický i demografický potenciál v kraji. Dlouhodobě tu je nízká nezaměstnanost, bohaté turistické, sportovní a kulturní vyžití, zachovalé stavby lidové architektury a důležitá pro tento region je historie horolezectví či šperkařství se zpracováním českého granátu.

Graf 1.1 Struktura půdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

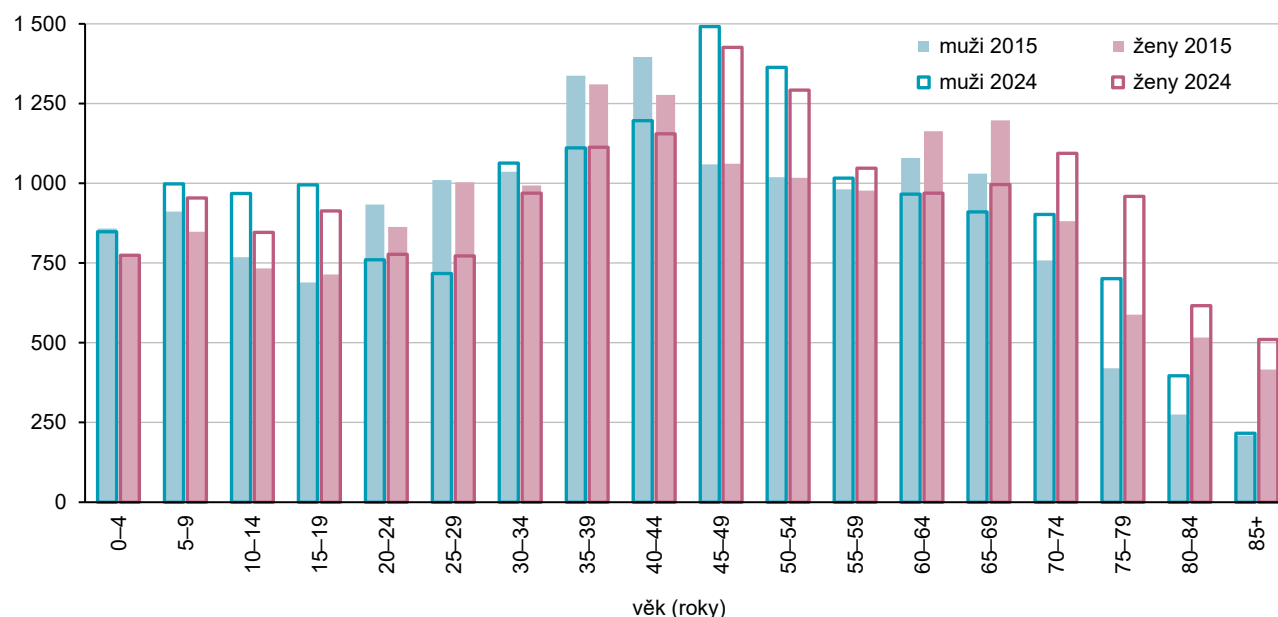
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	32 033	35 287	37 073	30 510	30 773	30 277	30 835	29 915	30 093	31 526	32 558
v sídle SO ORP	6 849	9 753	11 541	11 268	12 270	13 633	14 550	14 398	14 513	14 472	14 242
Domy celkem ²⁾	4 663	6 183	7 053	7 670	7 048	6 993	6 949	6 678	6 727	7 501	8 170
v sídle SO ORP	784	1 143	1 559	1 916	1 922	2 081	2 305	2 390	2 487	2 697	2 779

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	329	349	609	491	-20	118	98	161	92	32 097
2016	369	351	576	503	18	73	91	147	77	32 193
2017	338	376	660	469	-38	191	153	166	87	32 348
2018	357	338	622	490	19	132	151	171	61	32 507
2019	340	372	726	431	-32	295	263	166	95	32 770
2020	389	396	707	507	-7	200	193	147	72	32 963
2021	319	456	751	522	-137	229	92	141	68	¹⁾ 32 632
2022	291	390	1 490	518	-99	972	873	184	50	33 505
2023	292	363	1 046	694	-71	352	281	128	57	33 786
2024	244	365	990	856	-121	134	13	134	64	33 799

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Turnov podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	33 799	16 617	17 182	5 388	21 111	7 300	135,5	76,0	43,4	41,9	44,8
Sídlo SO ORP	14 577	6 991	7 586	2 212	9 052	3 313	149,8	75,9	44,3	42,1	46,3

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

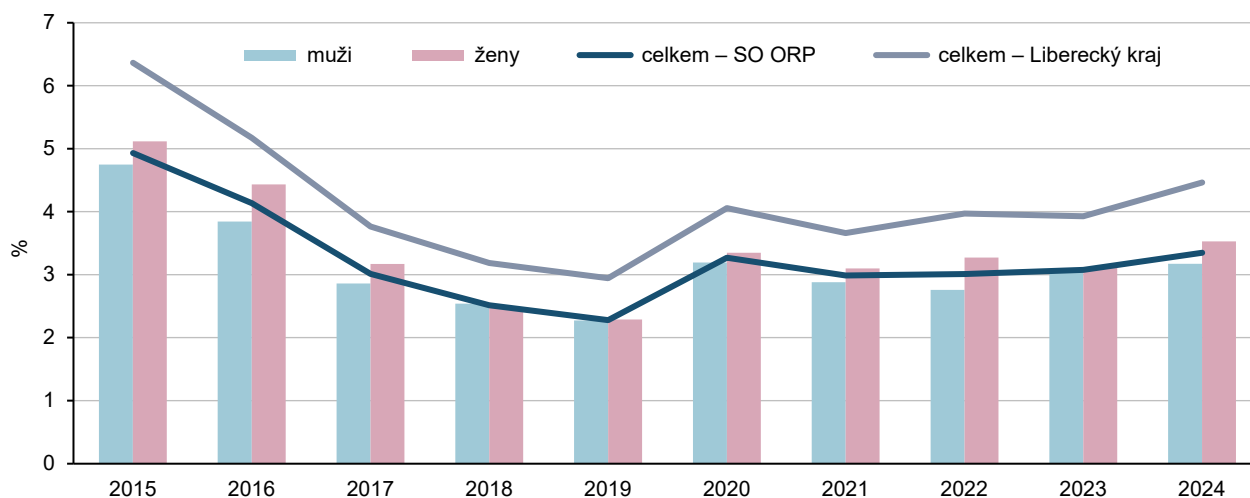
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	27 017	13 078	13 939	27 265	13 381	13 884
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	17,2	12,7	21,5	12,3	9,8	14,6
střední vč. vyučení (bez maturity)	38,0	45,1	31,3	35,8	42,4	29,5
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	32,6	29,4	35,6	34,5	31,4	37,4
vyšší odborné, konzervatoř	1,4	1,1	1,8	2,0	1,5	2,4
vysokoškolské	10,8	11,7	9,9	15,5	14,9	16,0

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	15 543	8 450	7 093	16 933	9 350	7 583
v tom (%):						
zaměstnaní	91,3	92,1	90,3	96,1	96,6	95,5
nezaměstnaní	8,7	7,9	9,7	3,9	3,4	4,5
Osoby mimo pracovní sílu	14 652	6 191	8 461	15 350	6 625	8 725
z toho (%):						
nepracující důchodci	49,8	45,0	53,3	48,8	45,6	51,3
žáci, studenti	30,4	35,7	26,5	29,5	34,4	25,8
Ekonomická aktivita nezjištěna	1 331	743	588	275	164	111

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Turnov (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	755	703	390	102	475	1,6	3,35	3,17	3,53
Sídlo SO ORP	419	391	221	60	297	1,4	4,38	4,13	4,62

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuvedeno
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	7 747	4 961	6 066	5 422	1 681	948	3 427	848	47	6	3 419
Sídlo SO ORP	3 232	2 048	2 428	2 199	804	479	1 317	430	31	5	1 449

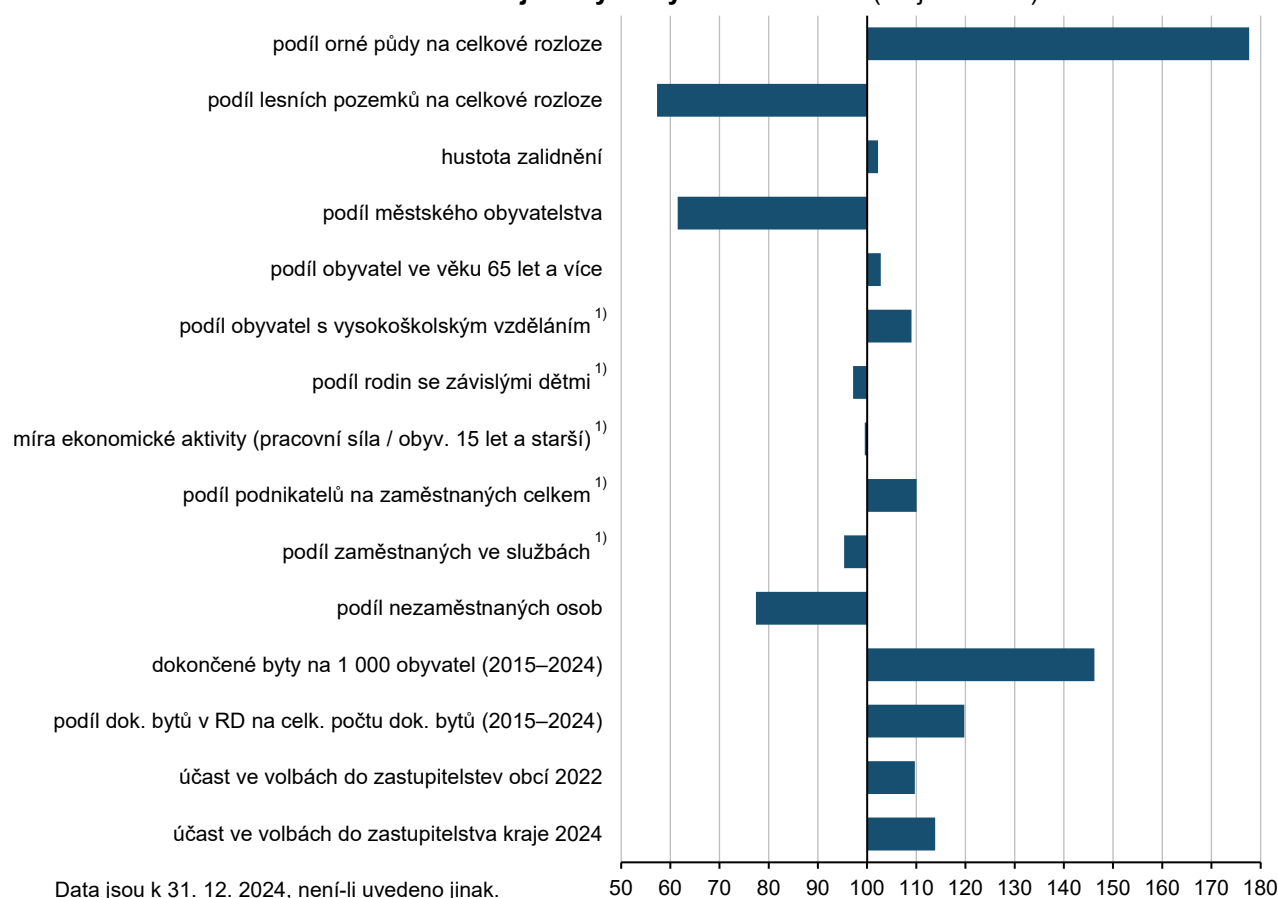
Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/ pronajatý	družstevní
2021	8 170	13 332	8 955	4 030	6 983	1 767	1 969	219
2011	7 501	12 423	8 102	4 080	6 467	1 397	1 923	843
Rozdíl	669	909	853	-50	516	370	46	-624
Změna (%)	8,9	7,3	10,5	-1,2	8,0	26,5	2,4	-74,0

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	428	356	24	2,65	111,2	27,7
2020–2024	525	403	74	3,16	99,2	61,6

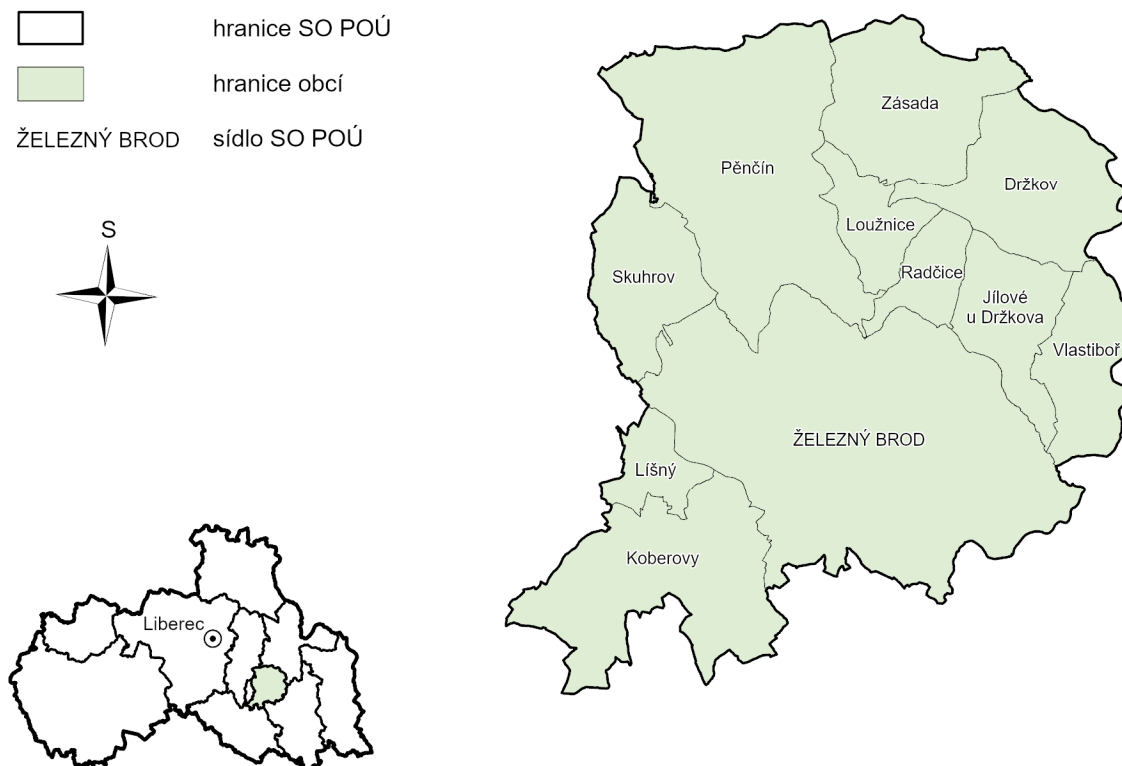
Graf 1.4 Postavení SO ORP Turnov v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Administrativní mapa SO ORP Železný Brod

(stav k 1. 1. 2025)

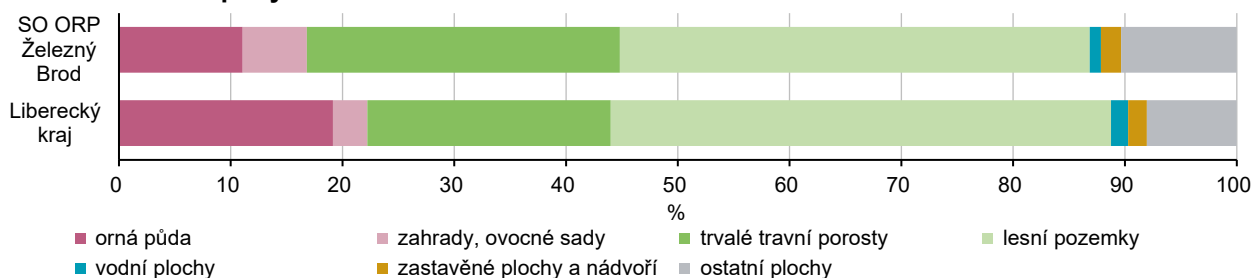

Správní obvod obce s rozšířenou působností Železný Brod se nedělí na menší správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem a je nejmenším správním obvodem Libereckého kraje, když při své rozloze 74 km² zaujímá pouze 2,3 % území kraje. V rámci republiky je 4. nejmenším správním obvodem. Jeho území tvoří 11 obcí, z nichž statut města má pouze Železný Brod a statut městyse Zásada. Podíl zemědělské půdy představuje 44,8 % celkové rozlohy obvodu. Nezemědělskou půdu tvoří především lesní pozemky, které se rozkládají na 42,0 % území obvodu.

Ke konci roku 2024 mělo ve správním obvodu Železný Brod trvalé bydliště 12 289 obyvatel, tzn. 2,7 % obyvatel Libereckého kraje. Průměrný věk zde dosáhl 44,1 let a hustota 165,9 obyvatel na km² je také v rámci kraje nadprůměrná.

Město Železný Brod i celý správní obvod obce s rozšířenou působností má silnou historii výroby skla. Tento obor tu lze studovat na střední škole, sklářské expozice můžeme navštívit v několika muzeích nebo si jejich výrobu sami vyzkoušet na pravidelně pořádaných workshopech. Do jižní části správního obvodu zasahuje Český ráj s významnými krajinnými skalními prvky nebo celými skalními bludišti.

Graf 1.1 Struktura půdy k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

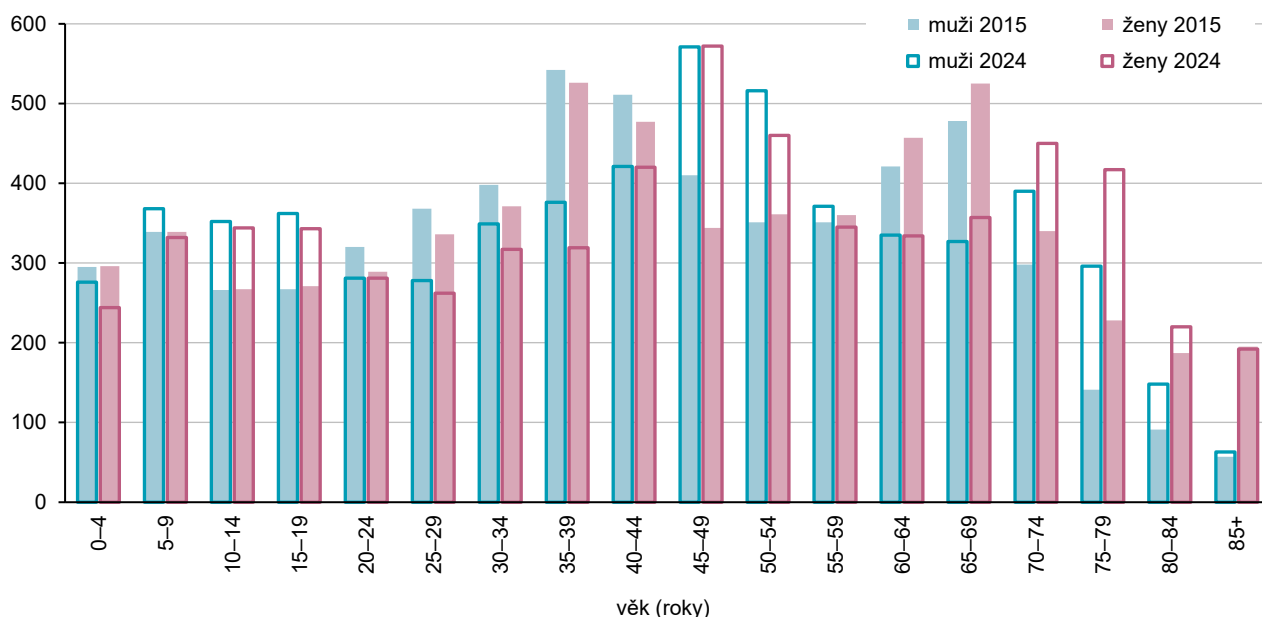
Tab. 1.1 Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (podle územní struktury platné k 31. 12. 2024)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	1869	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem ¹⁾	13 692	16 211	18 296	12 867	13 070	12 550	13 383	12 289	12 008	12 043	11 702
v sídle SO ORP	5 430	6 152	6 788	5 170	5 441	5 663	7 099	6 826	6 544	6 276	5 734
Domy celkem ²⁾	2 009	2 533	3 239	3 503	3 180	3 050	2 868	2 559	2 523	2 693	2 804
v sídle SO ORP	789	917	1 119	1 245	1 139	1 140	1 111	1 046	1 001	1 053	1 083

¹⁾ 1869–1950 obyvatelstvo přítomné, 1961–2001 s registrovaným pobytem, od roku 2011 s obvyklým pobytem²⁾ 1869–1950 domy celkem, 1961–2001 obydlené trvale, od roku 2011 obydlené obvykle**Tab. 1.2 Základní demografické údaje**

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek			Sňatky	Rozvody	Počet obyvatel k 31. 12.
					přirozený	stěhováním	celkový			
2015	118	141	219	281	-23	-62	-85	56	27	12 073
2016	148	124	282	255	24	27	51	69	31	12 124
2017	143	135	297	239	8	58	66	66	25	12 190
2018	119	125	256	258	-6	-2	-8	64	25	12 182
2019	109	129	262	242	-20	20	-	72	29	12 182
2020	130	148	303	306	-18	-3	-21	39	32	12 161
2021	110	179	290	225	-69	65	-4	53	25	¹⁾ 12 008
2022	107	132	575	232	-25	343	318	51	26	12 326
2023	88	139	348	316	-51	32	-19	53	15	12 307
2024	80	138	327	287	-58	40	-18	47	21	12 289

¹⁾ data navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021**Graf 1.2 Věkové složení obyvatel SO ORP Železný Brod podle pohlaví (k 31. 12.)****Tab. 1.3 Charakteristiky věkového složení obyvatel k 31. 12. 2024**

	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Index stáří ¹⁾	Index ekonomické závislosti ²⁾	Průměrný věk (roky)		
		muži	ženy	0–14 let	15–64 let	65 let a více			celkem	muži	ženy
Celkem	12 289	6 080	6 209	1 916	7 513	2 860	149,3	80,5	44,1	42,6	45,6
Sídlo SO ORP	6 043	2 947	3 096	842	3 667	1 534	182,2	81,5	45,3	43,4	47,1

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Tab. 1.4 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

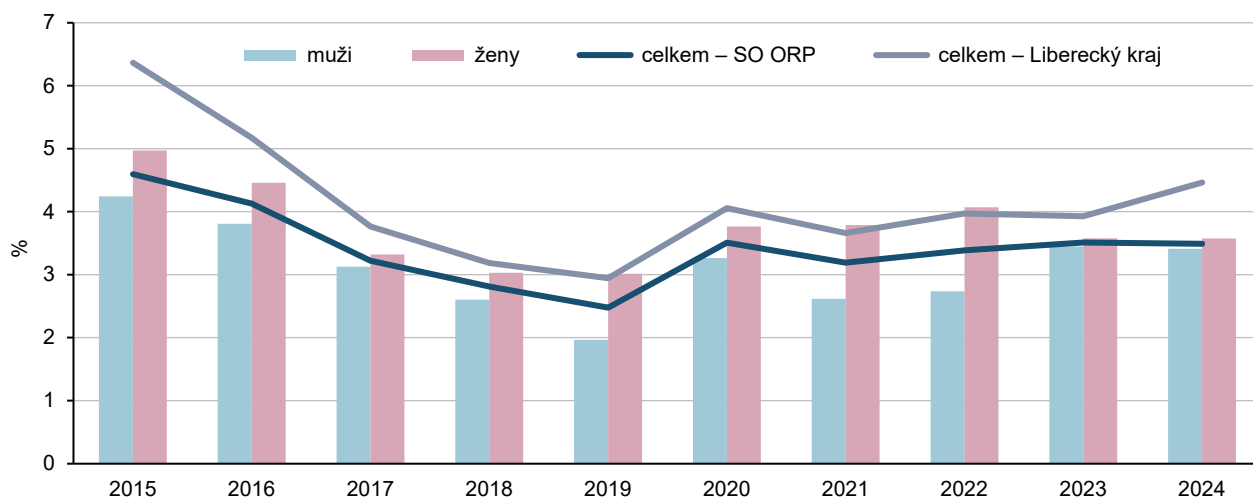
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	10 297	4 992	5 305	9 786	4 798	4 988
v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%):						
základní vč. neukončeného a bez vzdělání	18,2	13,1	22,8	13,8	11,5	15,9
střední vč. vyučení (bez maturity)	40,5	48,4	33,2	38,2	45,3	31,5
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	31,2	28,0	34,2	34,0	30,7	37,2
vyšší odborné, konzervatoř	1,3	1,0	1,6	1,4	0,8	2,0
vysokoškolské	8,8	9,4	8,2	12,6	11,7	13,4

Tab. 1.5 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	2011			2021		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	5 486	3 044	2 442	5 867	3 206	2 661
v tom (%):						
zaměstnaní	88,2	89,1	87,1	96,2	97,0	95,3
nezaměstnaní	11,8	10,9	12,9	3,8	3,0	4,7
Osoby mimo pracovní sílu	5 942	2 469	3 473	5 721	2 473	3 248
z toho (%):						
nepracující důchodci	52,6	48,9	55,2	50,9	48,6	52,6
žáci, studenti	27,5	32,8	23,7	29,0	32,7	26,3
Ekonomická aktivita nezjištěna	615	349	266	114	73	41

Graf 1.3 Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Železný Brod (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. 1.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (%) ¹⁾		
		dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	se zdravotním postižením			celkem	muži	ženy
Celkem	292	261	148	44	32	9,1	3,49	3,41	3,57
Sídlo SO ORP	189	167	97	37	7	27,0	4,54	4,48	4,60

¹⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 1.7 Ekonomické subjekty podle právní formy a počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

	Registrované subjekty		v tom podle právní formy				v tom s počtem zaměstnanců				
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	fyzické osoby		právnícké osoby		bez zaměstnanců	1–49	50–249	250 a více	neuvedeno
			celkem	z toho živnostníci	celkem	z toho obchodní společnosti					
Celkem	2 848	1 751	2 356	2 148	492	272	1 251	256	7	1	1 333
Sídlo SO ORP	1 313	794	1 088	990	225	116	568	112	4	-	629

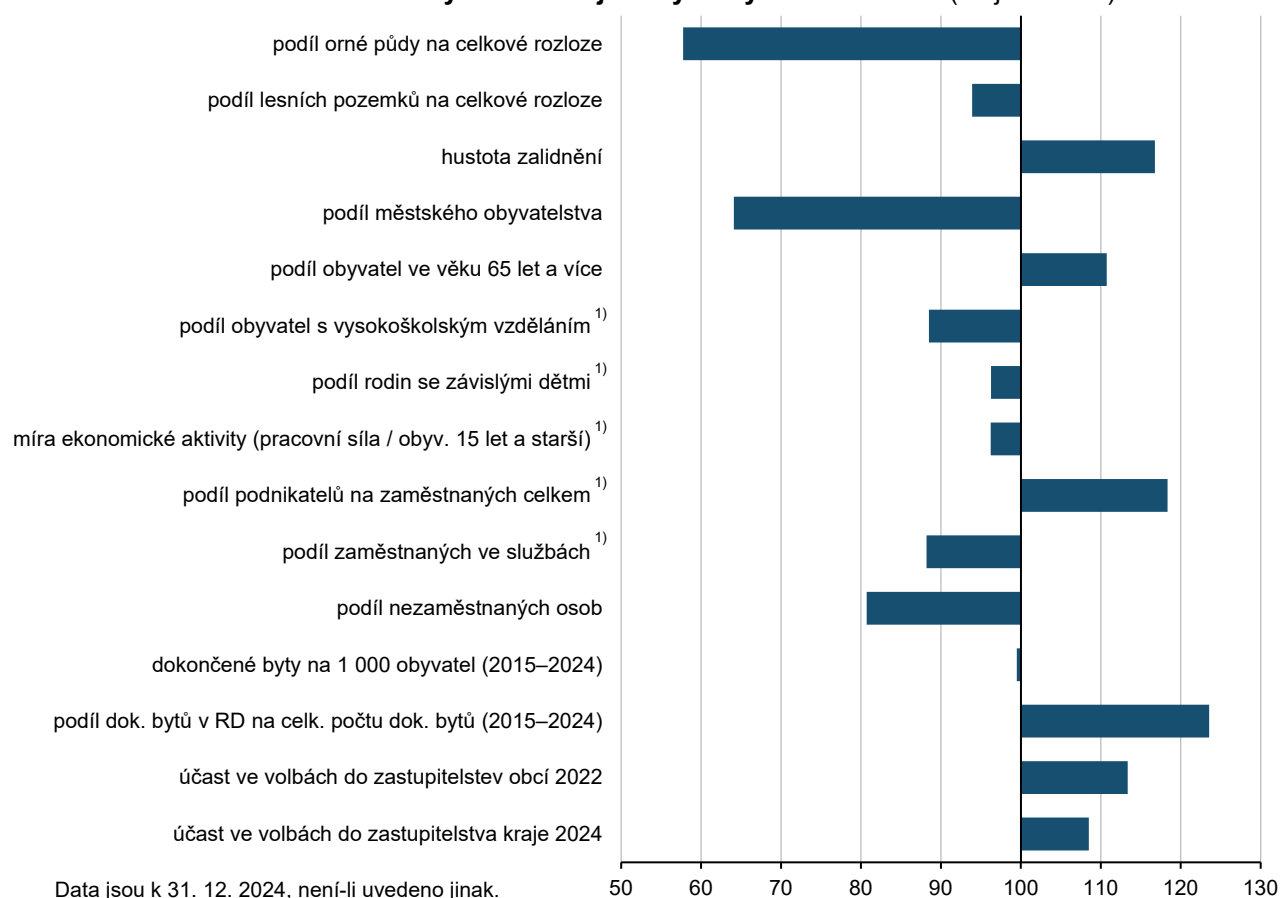
Tab. 1.8 Domovní a bytový fond

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

	Obydlené domy	Obydlené byty	podle druhu domu		podle právního důvodu užívání bytu			
			v rodinných domech	v bytových domech	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní/ pronajatý	družstevní
2021	2 804	4 789	3 029	1 644	2 436	506	1 007	1
2011	2 693	4 774	2 908	1 706	2 311	245	1 269	245
Rozdíl	111	15	121	-62	125	261	-262	-244
Změna (%)	4,1	0,3	4,2	-3,6	5,4	106,5	-20,6	-99,6

Tab. 1.9 Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho		Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt (m ²)	
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech		v nových rodinných domech	v nových bytových domech
2015–2019	92	83	-	1,52	97,0	-
2020–2024	149	115	-	2,44	87,6	-

Graf 1.4 Postavení SO ORP Železný Brod v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100 %)

Data jsou k 31. 12. 2024, není-li uvedeno jinak.

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

2. Porovnání správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Libereckém kraji

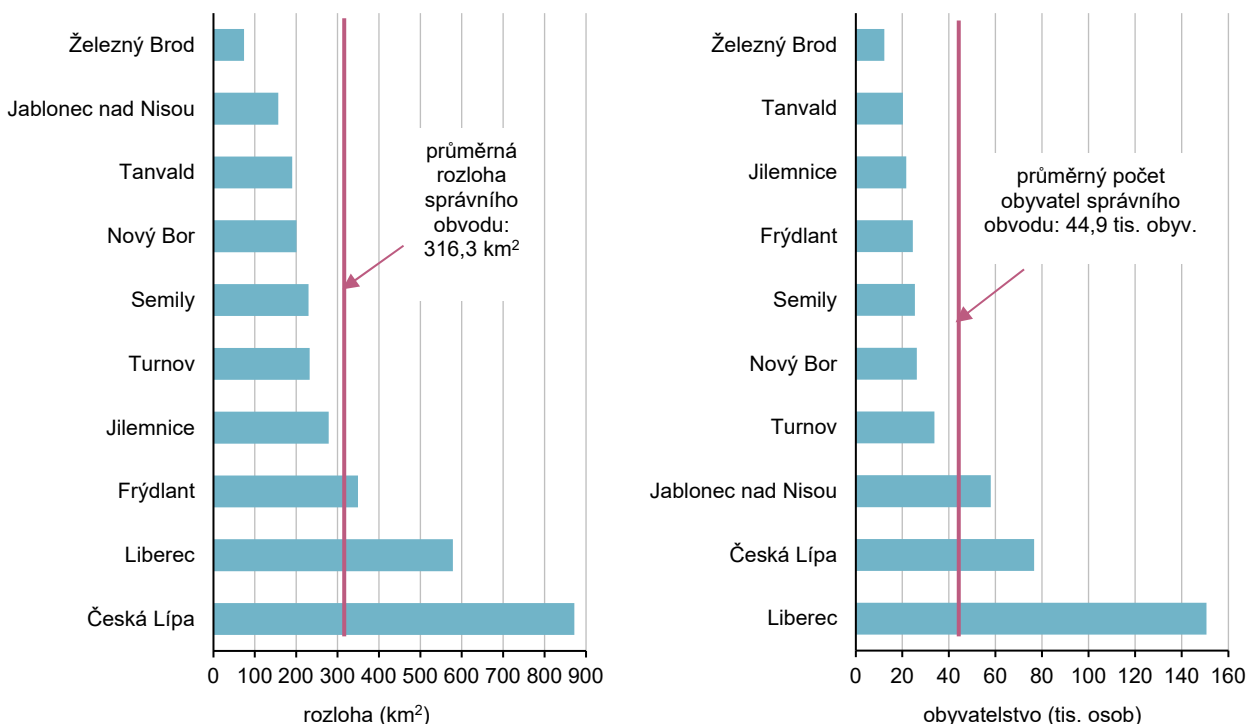
2.1 Sídelní struktura

Správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) byly stanoveny zákonem č. 314/2002 Sb. s účinností od 1. 1. 2003. Území Libereckého kraje je rozděleno na 10 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, zahrnuje 215 obcí, 39 měst (z toho 2 statutární města) a 4 městyse. K 31. 12. 2024 v regionu žilo 449 494 obyvatel a jeho rozloha činila 316 342 ha. Největším správním obvodem Libereckého kraje je co do počtu obcí a rozlohy SO ORP Česká Lípa – na 87 197 ha tohoto obvodu (tj. 27,6 % rozlohy Libereckého kraje) se nachází 41 obcí, z toho 8 měst a 1 městys. Z hlediska lidnatosti je však největším SO ORP Liberec, ve kterém k 31. 12. 2024 žilo 150 640 obyvatel, tj. 33,5 % populace Libereckého kraje. Naopak nejmenším obvodem je z hlediska rozlohy i počtu obyvatel správní obvod Železný Brod, když zde k poslednímu dni roku 2024 na 7 406 ha žilo 12 289 obyvatel (2,7 % krajské populace). Nejméně obcí pak tvořilo území SO ORP Tanvald (10 obcí, z toho 5 měst).

Tab. 2.1.1 Základní ukazatele sídelní struktury podle SO ORP k 31. 12. 2024

Kraj, SO ORP	Počet				Obyva- telstvo celkem	z toho podíl obyvatel žijících (%)		Podíl SO ORP na obyva- telstvu kraje (%)	Podíl SO ORP na celkové rozloze kraje (%)
	obcí	katastrů	částí obcí	měst		v sídle SO ORP	ve městech SO ORP celkem		
Liberecký kraj	215	508	768	39	449 494	55,6	76,7	100,0	100,0
Česká Lípa	41	114	160	8	76 626	48,0	79,5	17,0	27,6
Frýdlant	18	34	39	4	24 544	30,1	68,0	5,5	11,0
Jablonec nad Nisou	12	29	43	3	57 971	79,7	88,0	12,9	5,0
Jilemnice	21	43	56	3	21 726	24,7	43,6	4,8	8,8
Liberec	28	111	171	7	150 640	71,8	88,4	33,5	18,3
Nový Bor	16	30	37	3	26 234	43,1	75,0	5,8	6,4
Semily	22	48	68	3	25 428	31,5	58,7	5,7	7,3
Tanvald	10	21	27	5	20 237	29,5	84,0	4,5	6,0
Turnov	36	56	129	2	33 799	43,1	47,2	7,5	7,4
Železný Brod	11	22	38	1	12 289	49,2	49,2	2,7	2,3

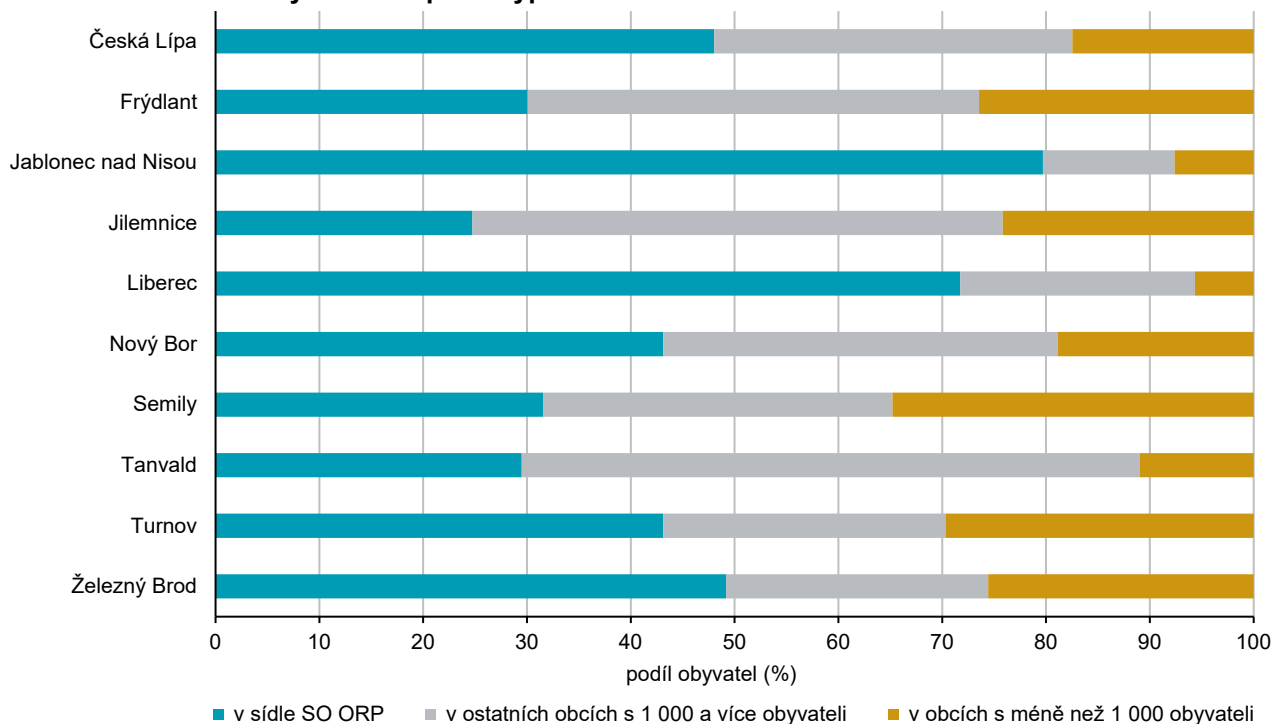
Graf 2.1.1 Pořadí správních obvodů podle rozlohy a počtu obyvatel k 31. 12. 2024

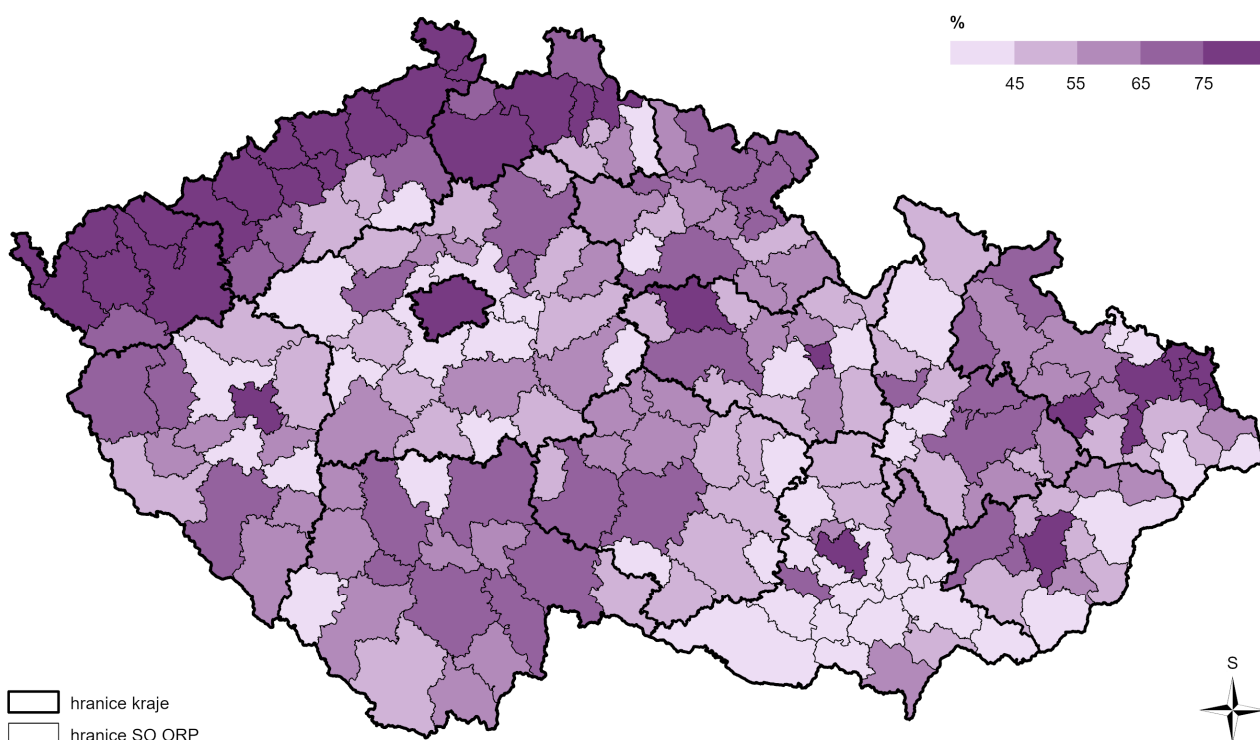
Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální, Český statistický úřad

Nejvyšší podíl obyvatel žijících přímo v sídle správního obvodu vykázal SO ORP Jablonec nad Nisou (79,7 %) a o 24,1 p. b. převýšil krajský průměr (55,6 %). Na opačném konci žebříčku se z tohoto pohledu umístil správní obvod Jilemnice, když v sídle tohoto obvodu žila zhruba jen čtvrtina jeho obyvatel (24,7 %). Nejvyšší podíl městského obyvatelstva evidoval správní obvod Liberec (88,4 %), následovaný obvody Jablonec nad Nisou (88,0 %) a Tanvald (84,0 %). Převažující podíl obyvatel žijících mimo městská sídla zaznamenaly obvody Jilemnice (56,4 %), Turnov (52,8 %) a Železný Brod (50,8 %).

Graf 2.1.2 Struktura obyvatelstva podle typu osídlení k 31. 12. 2024

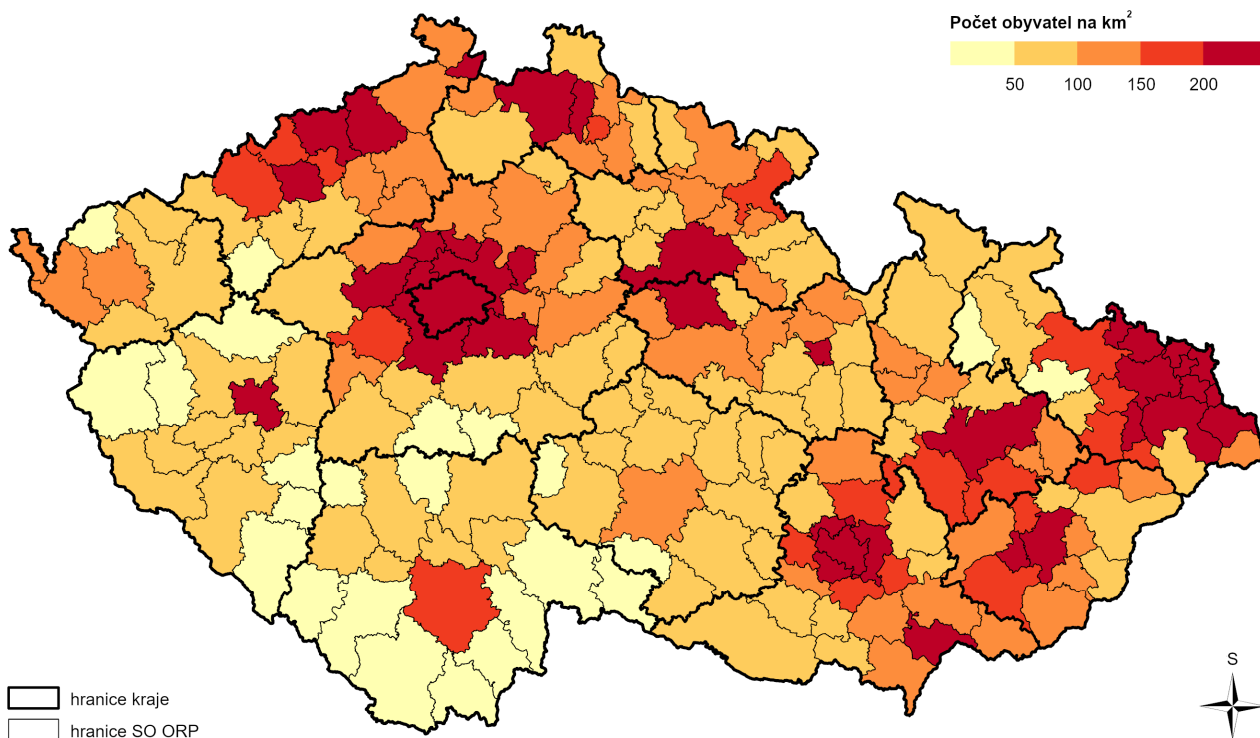

Podíl městského obyvatelstva k 31. 12. 2024

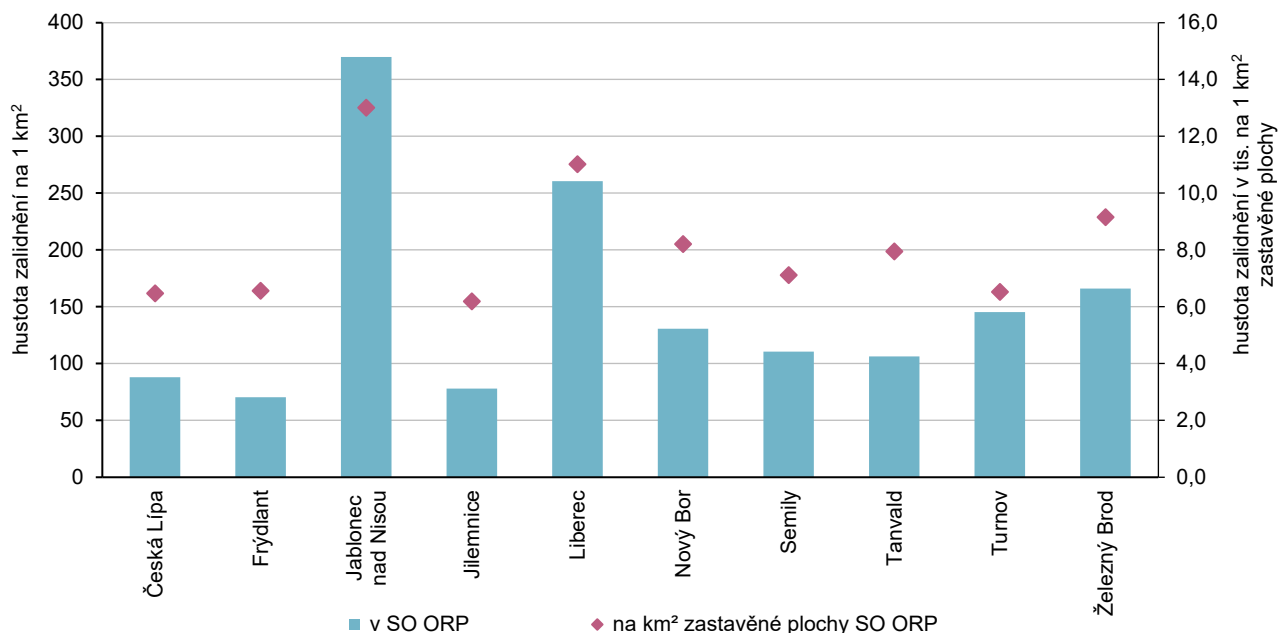

Hustota zalidnění se napříč správními obvody regionu pohybovala mezi 70,3 obyvatel na 1 km² v SO ORP Frýdlant do 369,7 obyvatel na 1 km² v SO ORP Jablonec nad Nisou. V přepočtu na 1 km² zastavěné plochy pak byla nejvyšší hustota zalidnění zjištěna opět v obvodu Jablonec nad Nisou (13 008,6 obyvatel), ale nejnižší v obvodu Jilemnice (6 190,3 obyvatel).

Hustota zalidnění k 31. 12. 2024

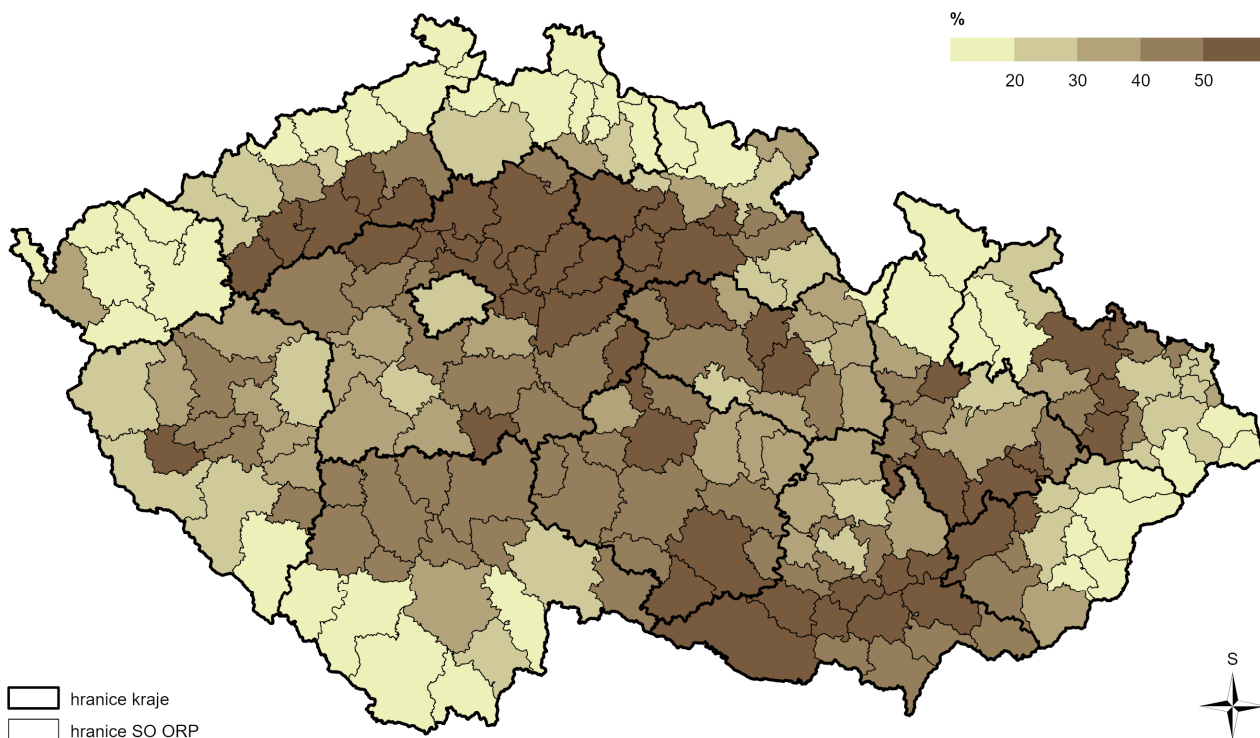
Graf 2.1.3 Hustota zalidnění k 31. 12. 2024

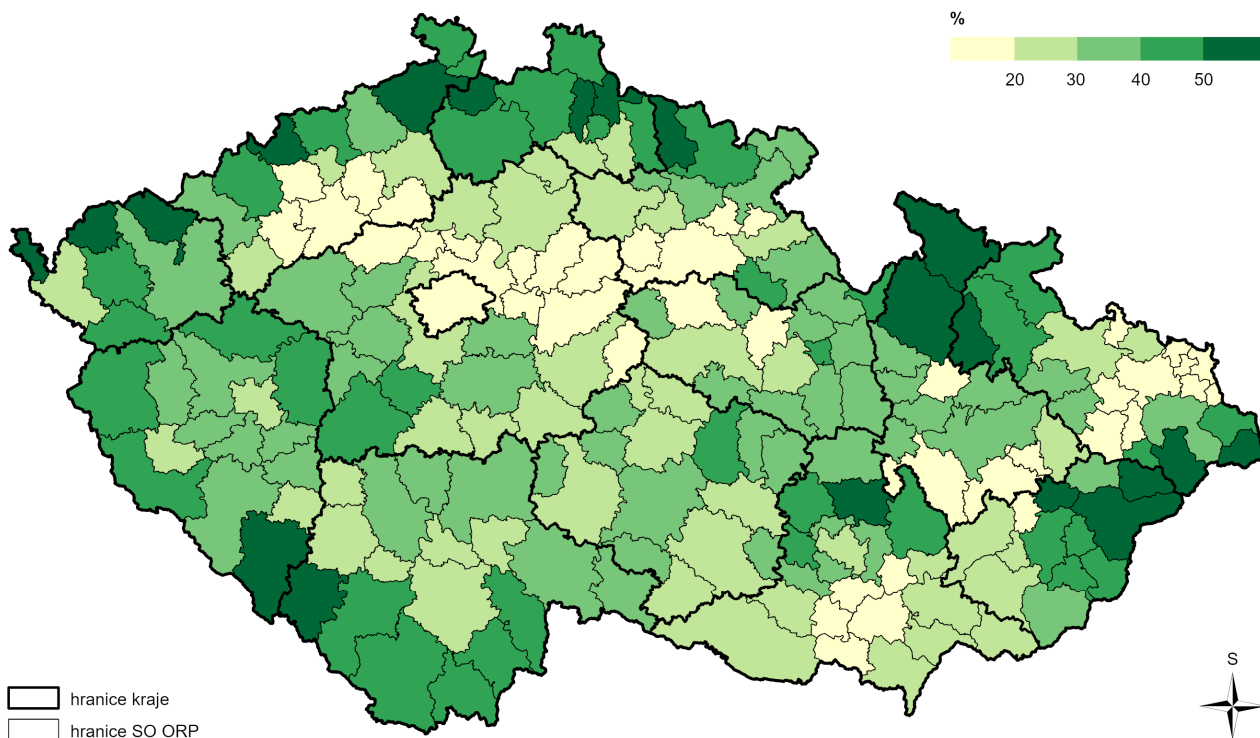
Zemědělská půda se ve struktuře půdního fondu nejvyšší měrou vyskytovala v SO ORP Turnov, když zde tvořila 62,4 % výměry. Více než 50% zastoupení měla zemědělská půda již jen v SO ORP Semily (59,8% podíl). V případě obou správních obvodů tomu tak bylo na úkor lesů. Lesní pozemky dominovaly především ve struktuře půdy správního obvodu Tanvald (72,1 % rozlohy obvodu), s odstupem následoval správní obvod

Jablonec nad Nisou (53,4 %) a Nový Bor (50,9 %). Zastavěné plochy se na struktuře půdy nejvyšší měrou podílely ve správním obvodu Jablonec nad Nisou (2,8 %), Liberec (2,4 %) a Turnov (2,2 %). Nejmenší podíl těchto ploch evidoval SO ORP Frýdlant (1,1 %).

Podíl orné půdy na celkové výměře k 31. 12. 2024

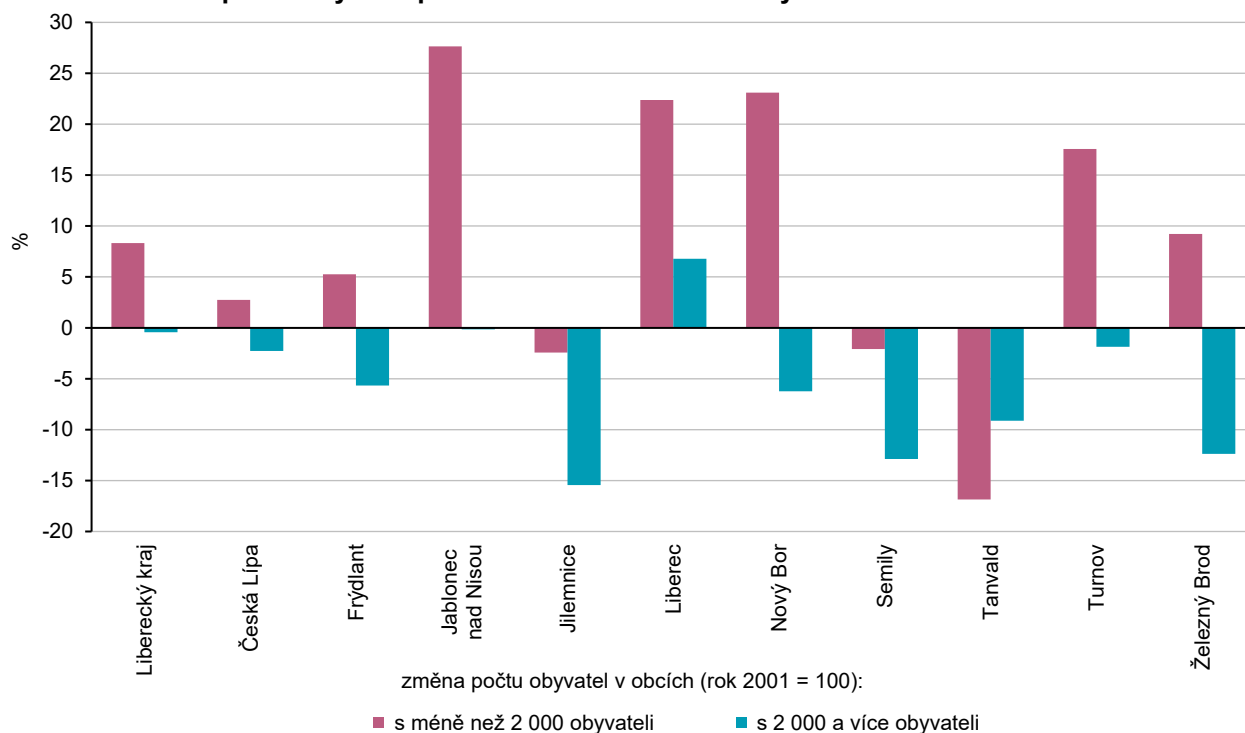
Podíl lesních pozemků na celkové výměře k 31. 12. 2024

Tab. 2.1.2 Struktura půdního fondu podle SO ORP k 31. 12. 2024

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Česko, kraj, SO ORP	Výměra půdy celkem (ha)	v tom (%)								
		země- dělská půda	z toho				lesní pozemky	vodní plochy	zasta- věné plochy a nádvoří	ostatní plochy
			orná půda	zahrady a ovocné sady	trvalé travní porosty	chmel- nice				
Česko	7 887 142	53,1	68,9	5,5	24,9	0,7	34,0	2,2	1,7	8,9
Liberecký kraj	316 342	44,0	43,5	6,9	49,5	0,0	44,8	1,5	1,7	8,0
Česká Lípa	87 197	40,5	58,6	3,7	37,7	0,1	46,5	2,7	1,4	9,0
Frýdlant	34 936	44,9	35,7	4,7	59,7	-	48,2	1,1	1,1	4,8
Jablonec nad Nisou	15 681	30,9	20,6	12,1	67,2	-	53,4	2,0	2,8	10,9
Jilemnice	27 860	49,4	33,1	3,4	63,5	-	42,8	0,8	1,3	5,7
Liberec	57 840	46,0	39,1	8,9	52,0	-	41,7	0,9	2,4	9,1
Nový Bor	20 089	38,5	32,3	8,2	59,5	-	50,9	1,1	1,6	7,9
Semily	23 008	59,8	47,9	5,0	47,1	-	29,4	0,9	1,6	8,4
Tanvald	19 061	19,4	15,0	10,5	74,6	-	72,1	1,2	1,3	5,9
Turnov	23 265	62,4	54,5	14,4	31,1	-	25,6	1,5	2,2	8,2
Železný Brod	7 406	44,8	24,7	12,8	62,5	-	42,0	1,0	1,8	10,3

Graf 2.1.4 Změna počtu obyvatel podle velikosti obcí mezi roky 2001 a 2021

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2021

Z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2021 vyplývá, že v rámci Libereckého kraje žilo v obcích do 999 obyvatel 70 297 osob, v obcích s 1 000 až 4 999 obyvateli 92 078 osob a v obcích od 5 000 obyvatel 272 845 osob. Z pohledu správních obvodů byl nejvyšší podíl obyvatel žijících v obcích do 999 obyvatel zaznamenán ve správním obvodu Semily (34,4 %), následoval SO ORP Železný Brod (34,1 %) a Turnov (32,4 %). V kategorii 1 000 až 4 999 obyvatel vykázal nejvyšší podíl SO ORP Tanvald (59,6 %), vysoké podíly vykázaly také obvody Jilemnice (51,1 %) a Frýdlant (42,8 %). Nejvyšší podíl obyvatel žijících v obcích od 5 000 obyvatel je charakteristický pro SO ORP Liberec (81,4 %) a Jablonec nad Nisou (79,9 %), více než polovina obyvatel žije v obci nad 5 000 obyvatel také v obvodech Česká Lípa (62,8 %) a Semily (54,2 %).

Z porovnání počtu obyvatel podle výše zmíněných velikostních skupin mezi sčítáními v roce 2001 a 2021 je patrné, že obyvatelé přibývají především v menších obcích do 999 obyvatel. Nejvýraznější nárůst populace v těchto obcích v uvedeném období vykázal zejména správní obvod Tanvald (+39,8 %), a to v neprospěch zbývajících dvou velikostních skupin, následoval správní obvod Jablonec nad Nisou (+29,8 %) a Nový Bor (+21,9 %). Naopak v případě správního obvodu Jilemnice se počet obyvatel v takto velkých obcích během dvou dekád o téměř 15 % snížil, ovšem pokles počtu obyvatel zaznamenaly v tomto správním obvodu také zbývající velikostní skupiny obcí. Vysoký nárůst obyvatel v obcích s 1 000 až 4 999 obyvateli mezi sčítáními pak evidoval správní obvod Liberec (+41,4 %), Jablonec nad Nisou (+29,1 %) a Turnov (+28,9 %). Obce s více než 5 000 obyvateli téměř ve všech správních obvodech kraje zaznamenaly mezi sčítáními pokles počtu obyvatel, nejvyšší správní obvod Tanvald (-16,8 %). Výjimkou byl pouze obvod Liberec, ve kterém se populace mezi sčítáním 2001 a 2021 v této kategorii rozrostla o 5,1 %.

Tab. 2.1.3 Základní charakteristiky vývoje osídlení podle SO ORP¹⁾

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

Kraj, SO ORP	Počet obcí						Počet obyvatel v obcích					
	2011			2021			2011			2021		
	do 999	1 000–4 999	5 000 a více	do 999	1 000–4 999	5 000 a více	do 999	1 000–4 999	5 000 a více	do 999	1 000–4 999	5 000 a více
Liberecký kraj	159	41	15	155	45	15	70 180	87 611	274 648	70 297	92 078	272 845
Česká Lípa	32	6	3	32	6	3	13 059	14 220	47 524	13 800	14 151	47 168
Frýdlant	13	4	1	13	4	1	6 205	10 424	7 495	6 293	10 148	7 255
Jablonec nad Nisou	8	3	1	8	3	1	4 536	5 682	44 567	5 104	6 103	44 486
Jilemnice	14	6	1	13	7	1	6 104	10 355	5 637	5 142	10 836	5 247
Liberec	19	6	3	17	8	3	10 543	13 839	116 260	10 032	16 924	118 042
Nový Bor	12	3	1	12	3	1	4 402	9 669	11 882	4 753	9 654	11 433
Semily	18	2	2	18	2	2	8 549	2 913	14 100	8 513	2 810	13 413
Tanvald	4	5	1	4	5	1	2 311	12 159	6 435	2 119	11 709	5 825
Turnov	30	5	1	29	6	1	10 605	6 449	14 472	10 549	7 767	14 242
Železný Brod	9	1	1	9	1	1	3 866	1 901	6 276	3 992	1 976	5 734

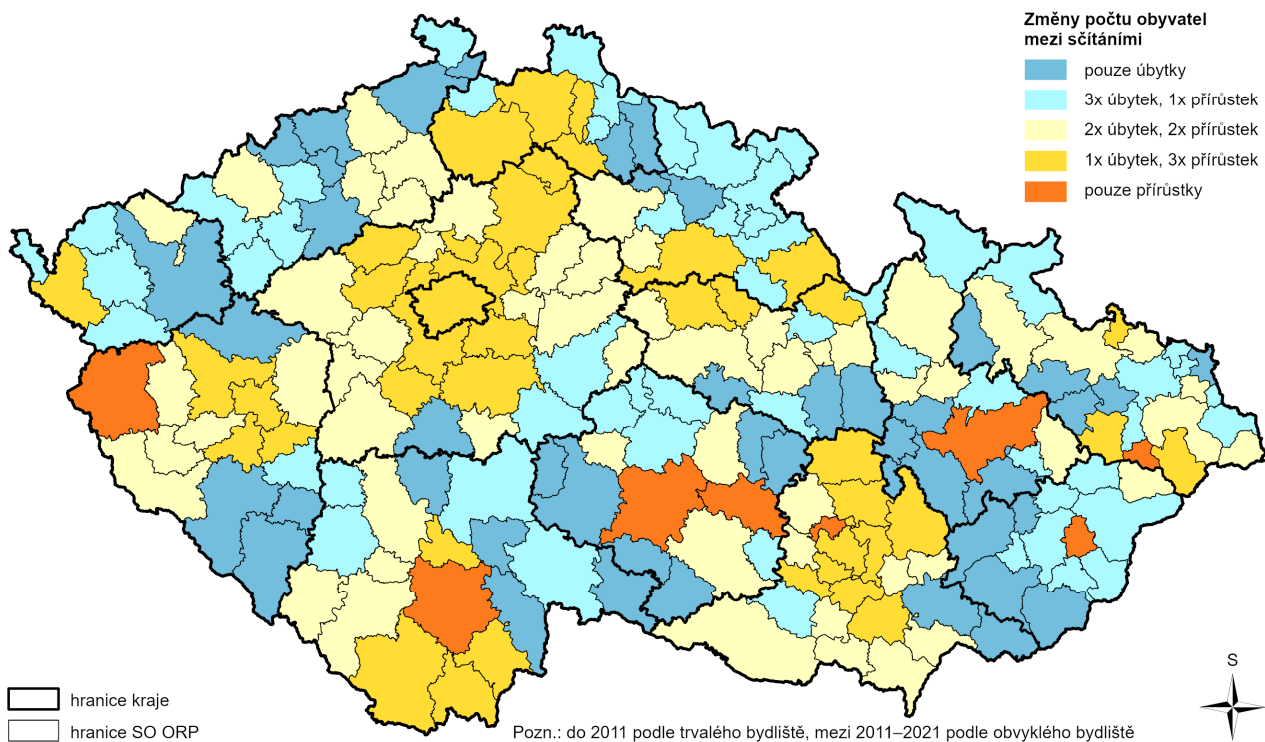
¹⁾ Data přepočtena na územní strukturu platnou k 31. 12. 2024**Tab. 2.1.4. Vývoj osídlení podle SO ORP¹⁾**

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

Česko, kraj, SO ORP	Podíl obyvatelstva v obcích (%)								
	2001			2011			2021		
	do 999	1 000–4 999	5 000 a více	do 999	1 000–4 999	5 000 a více	do 999	1 000–4 999	5 000 a více
Česko	17,2	19,9	62,9	17,1	21,4	61,5	17,0	22,6	60,4
Liberecký kraj	15,1	20,0	64,9	16,2	20,3	63,5	16,2	21,2	62,7
Česká Lípa	15,5	17,1	67,4	17,5	19,0	63,5	18,4	18,8	62,8
Frýdlant	24,1	44,9	30,9	25,7	43,2	31,1	26,6	42,8	30,6
Jablonec nad Nisou	7,3	8,8	83,9	8,3	10,4	81,3	9,2	11,0	79,9
Jilemnice	26,3	48,7	25,0	27,6	46,9	25,5	24,2	51,1	24,7
Liberec	7,2	8,9	83,9	7,5	9,8	82,7	6,9	11,7	81,4
Nový Bor	15,0	37,4	47,5	17,0	37,3	45,8	18,4	37,4	44,2
Semily	31,7	11,2	57,1	33,4	11,4	55,2	34,4	11,4	54,2
Tanvald	6,9	61,4	31,7	11,1	58,2	30,8	10,8	59,6	29,6
Turnov	31,8	20,0	48,2	33,6	20,5	45,9	32,4	23,9	43,7
Železný Brod	31,5	14,0	54,5	32,1	15,8	52,1	34,1	16,9	49,0

¹⁾ Data přepočtena na územní strukturu platnou k 31. 12. 2024

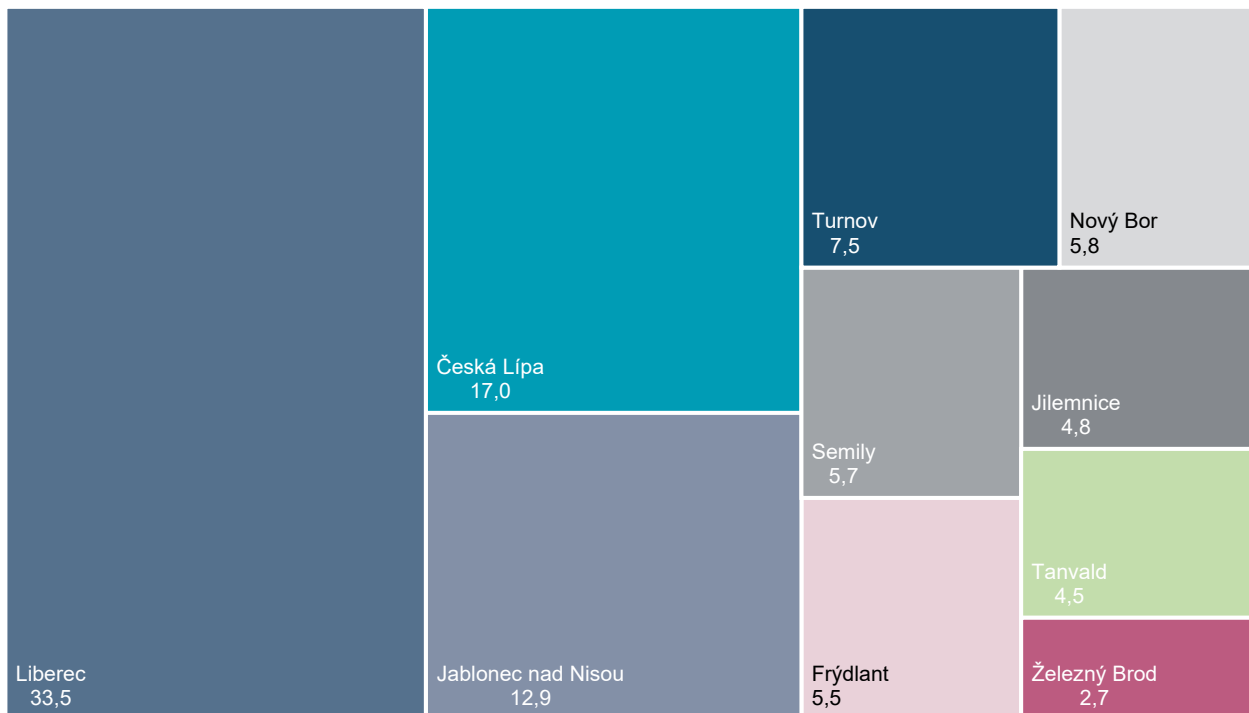
Typologie podle dlouhodobého vývoje počtu obyvatel mezi sčítáními v letech 1980–2021

2.2 Obyvatelstvo

Nejlidnatějším správním obvodem Libereckého kraje je správní obvod Liberec, ve kterém k 31. 12. 2024 žilo celkem 150 640 obyvatel. Na celkové populaci kraje (449 494 osob) se tak tento obvod podílel 33,5 %. Na druhém místě se 76 626 obyvateli (17,0% podíl) umístil správní obvod Česká Lípa a na třetím s 57 971 obyvateli (12,9 %) správní obvod Jablonec nad Nisou. Naopak nejmenším územím je co do počtu obyvatel správní obvod Železný Brod, ve kterém ke konci roku 2024 žilo 12 289 obyvatel, tedy 2,7 % populace kraje.

Graf 2.2.1 Obyvatelstvo Libereckého kraje podle SO ORP k 31. 12. 2024 (%)

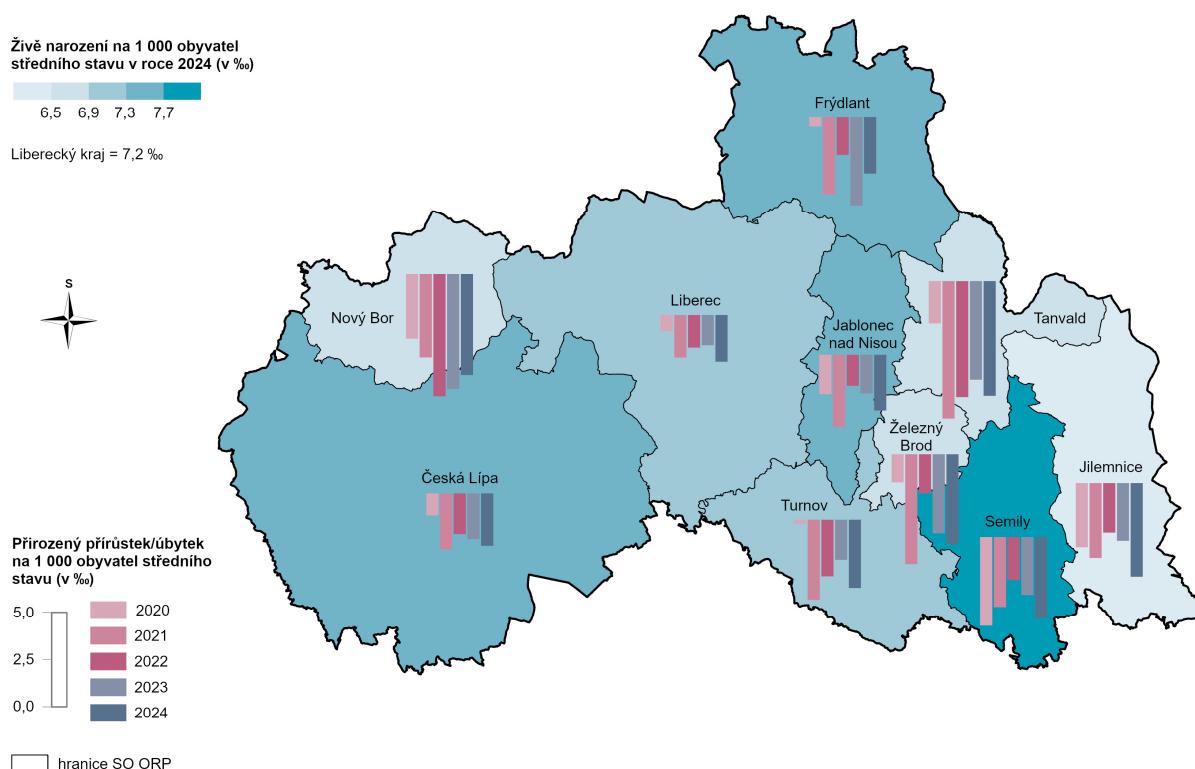
V roce 2024 oproti roku 2023 poklesl počet obyvatel Libereckého kraje o 1 234 osob (tj. -2,75 osob na 1 000 obyvatel). Nižší počet obyvatel zaznamenalo také 8 správních obvodů, absolutně největší úbytek byl vykázán v SO ORP Česká Lípa (-607 osob), relativně pak populace nejvýrazněji ubyla ve správním obvodu Jilemnice (-12,66 osob na 1 000 obyvatel). Meziročně více obyvatel evidovaly pouze správní obvody Liberec (+208 obyvatel, tj. +1,38 ‰) a Turnov (+13 obyvatel, tj. +0,38 ‰).

Tab. 2.2.1 Živě narození a zemřelí podle SO ORP v roce 2024

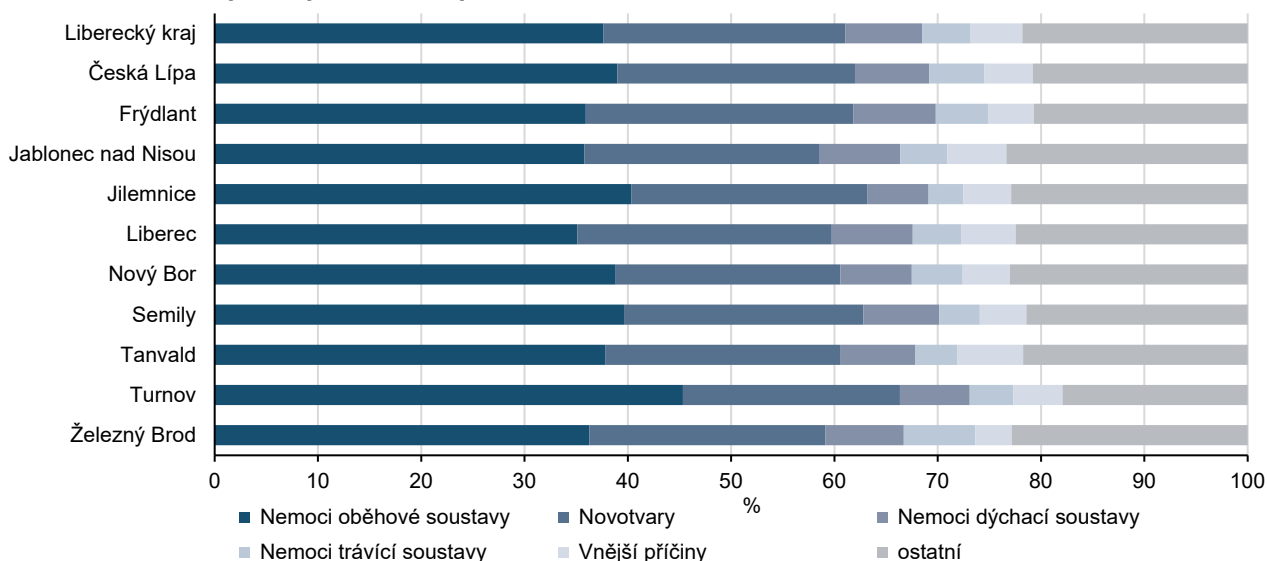
Česko, kraj, SO ORP	Živě narození				Průměrný věk matky		Zemřelí	
	celkem	na 1 000 obyvatel	mimo manželství (%)	matkám ve věku 19 let a mladším (%)	při narození dítěte	při narození prvního dítěte	celkem	na 1 000 obyvatel
Česko	84 311	7,7	47,0	2,0	.	.	112 211	10,3
Liberecký kraj	3 253	7,2	51,7	2,4	.	.	4 730	10,5
Česká Lípa	582	7,6	56,2	3,6	30,5	28,5	793	10,3
Frydlant	186	7,6	64,0	3,8	29,7	28,4	259	10,5
Jablonec nad Nisou	436	7,5	47,2	2,5	31,2	28,9	605	10,4
Jilemnice	138	6,3	54,3	-	30,8	28,6	245	11,2
Liberec	1 083	7,2	46,8	1,6	31,1	29,2	1 451	9,7
Nový Bor	172	6,5	66,9	5,8	29,9	27,9	311	11,8
Semily	200	7,8	54,5	2,0	30,8	28,2	309	12,1
Tanvald	132	6,5	64,4	3,0	30,3	29,5	254	12,5
Turnov	244	7,2	41,4	0,8	31,5	30,2	365	10,8
Železný Brod	80	6,5	47,5	2,5	30,7	27,7	138	11,2

Přirozenou měnou Liberecký kraj v průběhu roku ztratil 1 477 obyvatel, více obyvatel tedy zemřelo (4 730 osob), než se narodilo (3 253 živě narozených). Tento trend s různou intenzitou je možné nepřetržitě sledovat od roku 2020. Obdobně tomu bylo i v jednotlivých správních obvodech – stejný vývoj, tedy přirozený úbytek obyvatel od roku 2020, evidují obvody Česká Lípa, Jablonec nad Nisou a Liberec. SO ORP Jilemnice a Nový Bor pak přirozený úbytek populace zaznamenávají po celou poslední dekádu. Druhá polovina správních obvodů se s úbytkem obyvatel přirozenou měnou potýkala v roce 2017 a 2018, v SO ORP Turnov od roku 2019. Pro všechny správní obvody je typické zvýšení počtu zemřelých v letech 2020 a 2021 (v souvislosti s onemocněním covid-19) a pokles počtu živě narozených v letech 2023 a 2024. V roce 2024 se napříč správními obvody přirozený úbytek obyvatel v přepočtu na 1 000 obyvatel pohyboval v rozmezí od -2,45 ‰ v SO ORP Liberec do -6,01 ‰ v SO ORP Tanvald.

Živě narození a přirozený přírůstek/úbytek obyvatel podle SO ORP Libereckého kraje

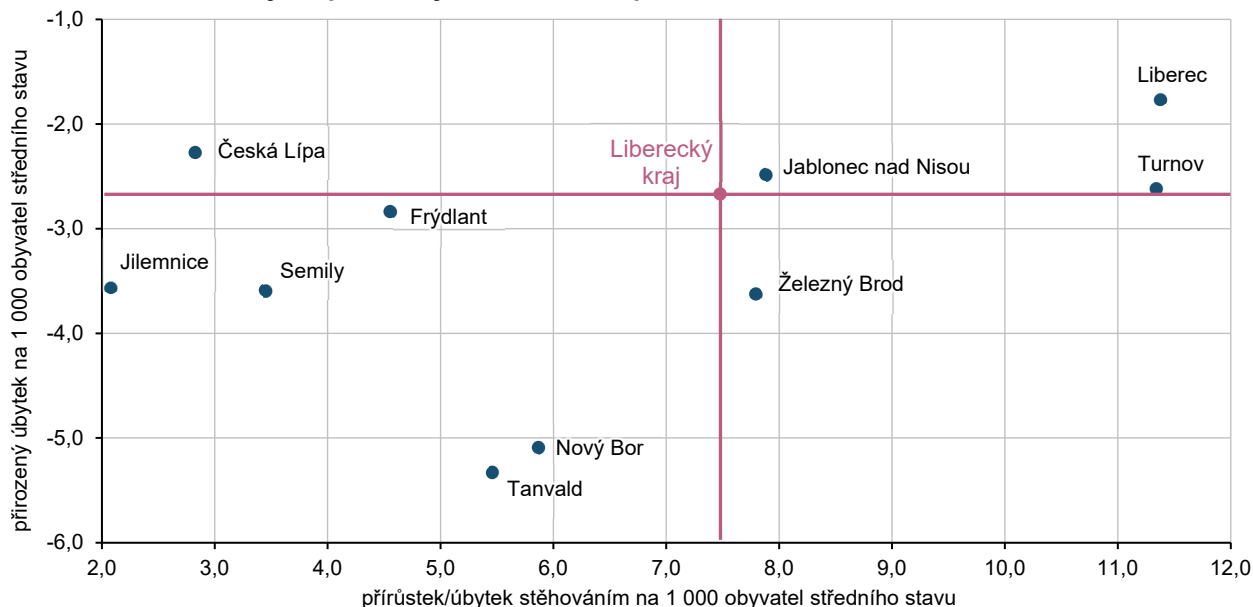

Graf 2.2.2 Zemřelí podle příčin smrti podle SO ORP v letech 2020-2024

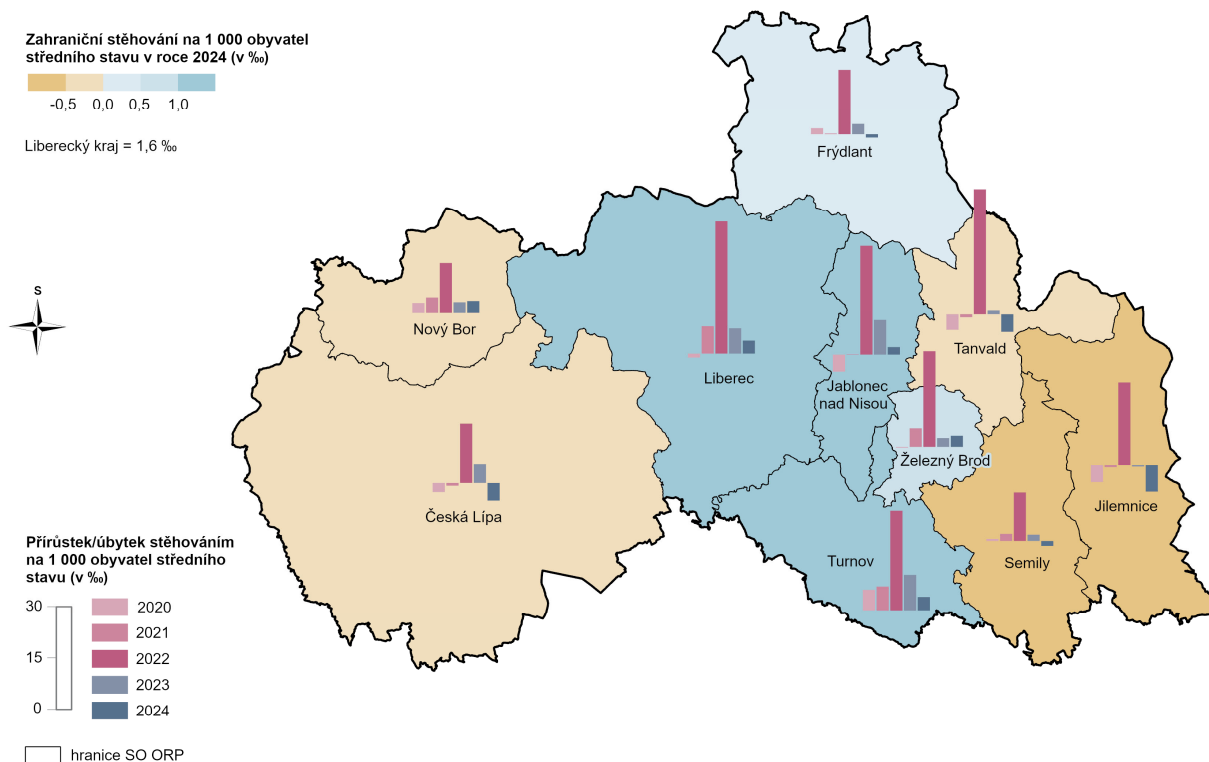
Stejně jako v Libereckém kraji, byly v roce 2024 také ve všech správních obvodech nejčastější příčinou úmrtí nemoci oběhové soustavy. Nejvyšší podíl zemřelých způsobených touto příčinou vykázal SO ORP Jilemnice (tj. 43,7 % zemřelých v tomto obvodu), naopak tomu bylo v SO ORP Liberec (34,3 %). U více než čtvrtiny zemřelých byly příčinou úmrtí novotvary, tento podíl se pohyboval v rozmezí od 21,3 % v SO ORP Tanvald do 27,4 % v SO ORP Turnov. V souvislosti s nemocemi dýchací soustavy vykázal nejvyšší podíl zemřelých obvod Jablonec nad Nisou (11,4 %), nemoci trávicí soustavy se na počtu zemřelých nejvíce podílely v obvodu Železný Brod (10,9 %).

Graf 2.2.3 Přírůstek/úbytek přirozený a stěhováním podle SO ORP v letech 2020 až 2024¹⁾

¹⁾ průměrná roční hodnota ukazatele za sledované období připadající na 1 000 obyvatel středního stavu

Přírůstek/úbytek obyvatel stěhováním podle SO ORP Libereckého kraje

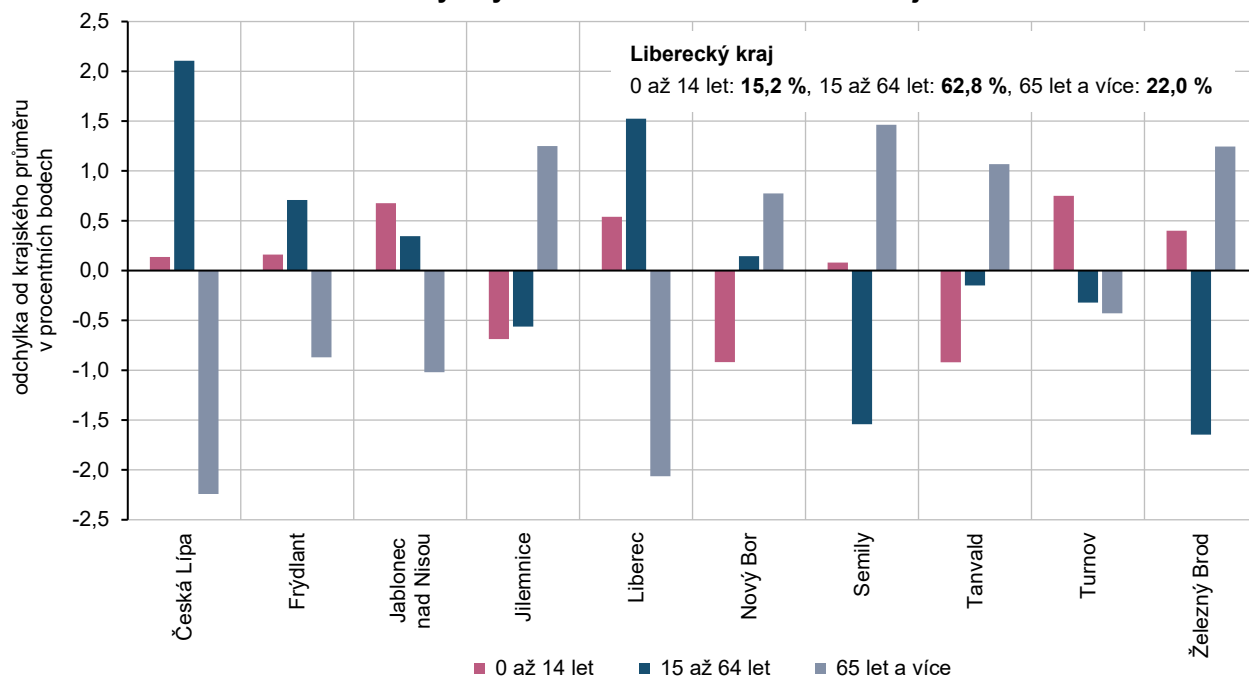
Stěhováním Liberecký kraj v roce 2024 získal 243 obyvatel, tj. 0,5 osob na 1 000 obyvatel. Kladné migrační saldo zaznamenala také polovina správních obvodů. Absolutně nejvyšší migrační přírůstek byl zaznamenán v SO ORP Liberec (+576 osob), v přepočtu na 1 000 obyvatel však stěhování navýšilo populaci nejvýrazněji v obvodu Turnov (4,0 ‰). Nejvýraznější negativní vliv měla migrace na populaci v SO ORP Česká Lípa (-396 osob), v přepočtu na 1 000 obyvatel v obvodu Jilemnice (-7,8 ‰).

Tab. 2.2.2 Stěhování podle SO ORP v roce 2024

Česko, kraj, SO ORP	Stěhování uvnitř území	Přistěhovalí			Vystěhovalí			Přírůstek/úbytek stěhováním		
		celkem	na 1 000 obyvatel	z ciziny (%)	celkem	na 1 000 obyvatel	do ciziny (%)	celkem	na 1 000 obyvatel	s cizinou
Česko	290 601	121 823	11,2	100,0	84 978	7,8	100,0	36 845	3,4	36 845
Liberecký kraj	7 546	8 414	18,7	48,4	8 171	18,2	41,3	243	0,5	701
Česká Lípa	829	1 925	25,1	31,9	2 321	30,3	28,1	-396	-5,2	-38
Frýdlant	316	520	21,2	25,0	544	22,1	21,9	-24	-1,0	11
Jablonec nad Nisou	313	1 704	29,4	32,9	1 576	27,2	23,0	128	2,2	199
Jilemnice	154	350	16,1	18,6	519	23,8	19,5	-169	-7,8	-36
Liberec	1 140	4 684	31,2	43,7	4 108	27,3	38,2	576	3,8	476
Nový Bor	201	692	26,3	9,2	596	22,7	11,7	96	3,7	-6
Semily	179	483	19,0	16,1	520	20,4	18,5	-37	-1,5	-18
Tanvald	221	516	25,4	21,9	621	30,6	19,8	-105	-5,2	-10
Turnov	384	990	29,3	34,5	856	25,3	26,4	134	4,0	116
Železný Brod	32	327	26,6	17,7	287	23,3	17,8	40	3,3	7

Stěhováním s cizinou obyvatele získalo 5 správních obvodů – Liberec (+476 osob), Jablonec nad Nisou (+199 osob), Turnov (+116 osob), Frýdlant (+11 osob) a Železný Brod (+7 osob). Celkově se tak krajská populace díky zahraniční migraci navýšila o 701 osob.

Graf 2.2.4 Srovnání věkové struktury obyvatel SO ORP a Libereckého kraje k 31. 12. 2024

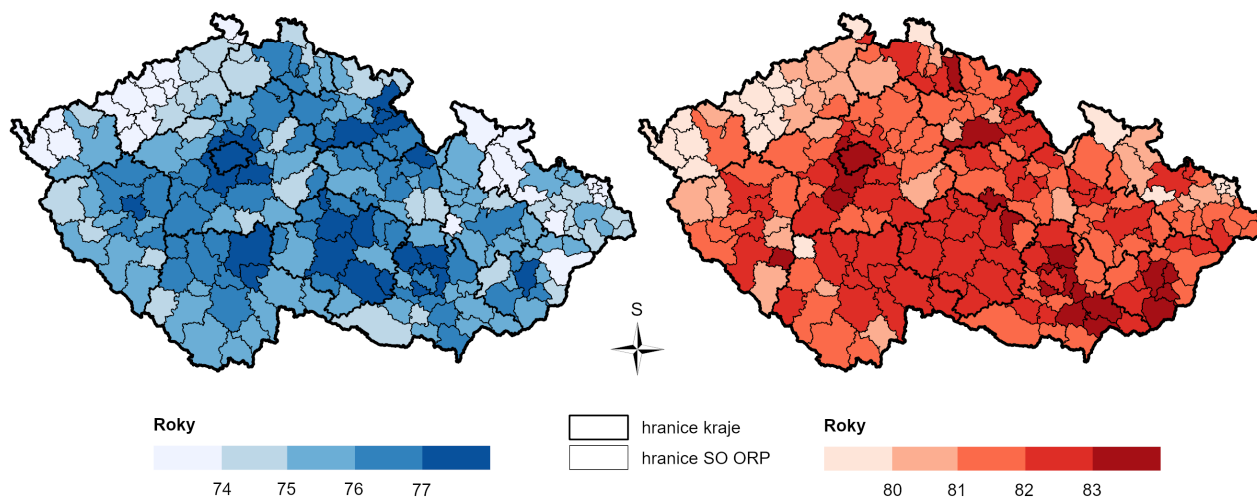
Věkovou strukturu Libereckého kraje k 31. 12. 2024 tvořilo 15,2 % osob ve věku 0 až 14 let, 62,8 % osob ve věku 15 až 64 let a 22,0 % osob od 65 let věku. Nejnižší podíl dětí do 14 let evidoval správní obvod Tanvald a Nový Bor (shodně 14,3 %; odchylka od průměru kraje pak činila -0,9 p. b.) a dále správní obvod Jilemnice s 14,5% (odchylka -0,7 p. b.) zastoupením této části populace. Naopak zbývajících 7 správních obvodů vykazovalo vyšší podíl dětí do 14 let, než činil krajský průměr – jednalo se především o správní obvod Turnov

(15,94 %, tj. +0,8 p. b.) a správní obvod Jablonec nad Nisou (15,87 %, +0,7 p. b.). V případě obyvatel ve věku 15 až 64 let se jejich zastoupení napříč správními obvody pohybovalo v rozmezí od 61,1 % (-1,6 p. b. od průměru kraje) ve správním obvodu Železný Brod do 64,9 % (+2,1 p. b.) ve správním obvodu Česká Lípa. Seniorská část populace měla nejvyšší zastoupení ve správním obvodu Semily (23,5 %, tj. +1,5 p. b. proti průměru kraje), nejnižší ve správním obvodu Česká Lípa (19,8 %, -2,2 p. b.).

Naděje dožití při narození (2020–2024)

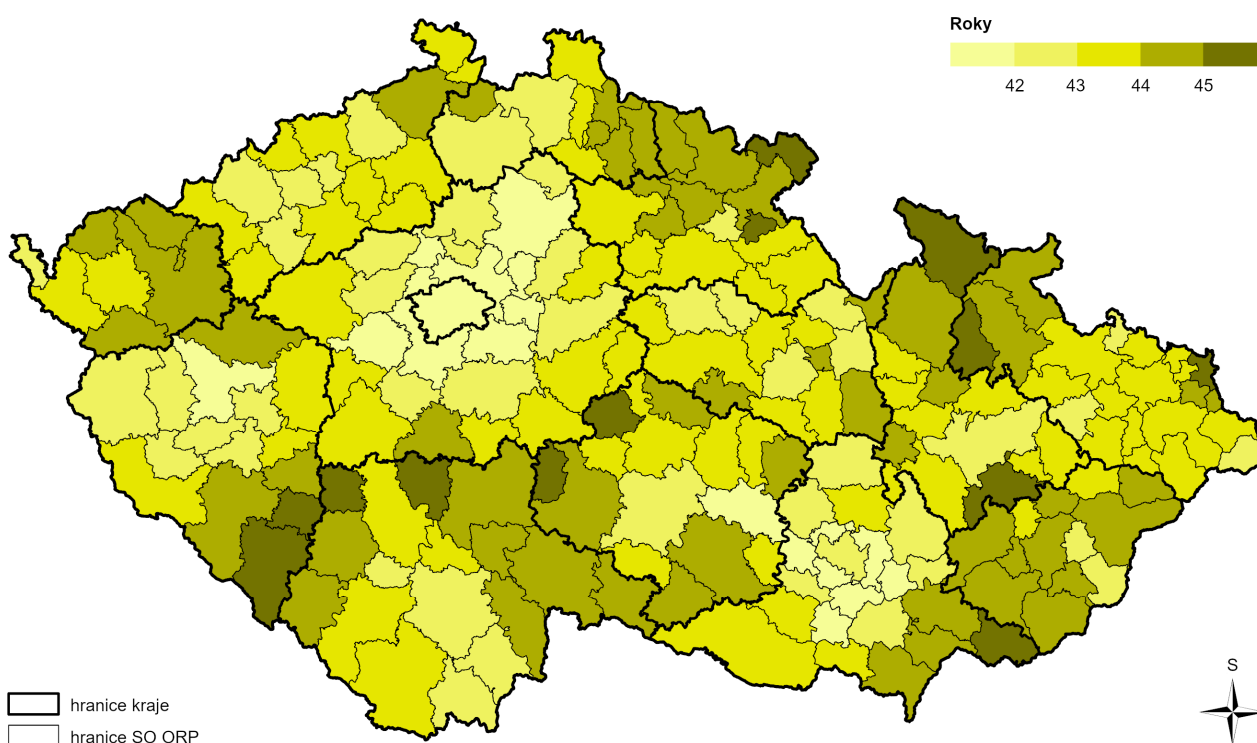
Muži

Ženy

Mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje mají nejdelší naději dožití muži narození v období 2020 až 2024 v obvodě Turnov (76,98 roku). Nejvyšší hodnota naděje dožití stejně narozených žen je evidována v obvodě Jilemnice (83,63 roku). Nejméně příznivá hodnota střední délky života je zaznamenána u mužů i žen v obvodě Frýdlant (74,18 roku, resp. 79,96 roku).

Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2024

Vyšší naději dožití v našem kraji proti předchozímu období 2019 až 2023 v případě mužů i žen zaznamenala polovina SO ORP a druhá část SO ORP má hodnotu nižší. Obě kladné hodnoty srovnání však byly vykázány pouze ve správním obvodu Liberec (muži +0,14, ženy +0,20 roku), zatímco obě záporné hodnoty zaznamenal pouze správní obvod Semily (muži -0,18, ženy -0,02 roku). Vyšší naději dožití mužů a nižší žen registroval SO ORP Jablonec nad Nisou, Nový Bor, Tanvald a Železný Brod, naopak nižší naděje dožití mužů a vyšší žen byla evidována ve správních obvodech Česká Lípa, Frýdlant, Jilemnice a Turnov.

Průměrný věk v úhrnu za Liberecký region k 31. 12. 2024 dosáhl 43,2 let. V porovnání správních obvodů byla nejvyšší hodnota tohoto ukazatele zjištěna ve správním obvodu Tanvald a Jilemnice (shodně 44,6 let), naopak nejmladší obyvatelstvo žije ve správním obvodu Liberec (42,6 let).

Index stárí, tedy počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0 až 14 let, v kraji činil 136,1 osob. Maximální hodnota tohoto ukazatele byla vypočtena ve správním obvodu Tanvald (161,8 osob). S nepatrným odstupem a hodnotou 160,5 osob následoval správní obvod Jilemnice. Na opačném konci srovnání se s indexem stárí ve výši 126,9 seniorů na 100 dětí umístil správní obvod Liberec.

V roce 2024 bylo v Libereckém kraji uzavřeno 1 815 sňatků, meziročně o 124 svazků (6,4 %) méně než v roce 2023. Většina z uvedeného počtu sňatků byla uzavřena ve správním obvodu Liberec (632 manželství, 34,8 % na krajském počtu). S odstupem pak následovalo 303 sňatků uzavřených v SO ORP Česká Lípa (16,7 %) a 235 sňatků (12,9 %) v obvodu Jablonec nad Nisou. Nejméně uzavřených manželství každoročně připadalo na správní obvod Železný Brod (47 sňatků v roce 2024).

Tab. 2.2.3 Sňatky a rozvody podle SO ORP v roce 2024

Česko, kraj, SO ORP	Sňatky			Průměrný věk při sňatku		Rozvody		
	celkem	1. sňatek ženicha (%)	1. sňatek nevěsty (%)	ženicha	nevěsty	celkem	s nezletilými dětmi (%)	po 20 letech manželství (%)
Česko	44 486	74,5	74,7	38,6	35,7	20 796	57,8	26,7
Liberecký kraj	1 815	71,0	72,7	39,6	36,6	880	61,5	24,8
Česká Lípa	303	65,3	66,3	41,1	38,3	157	63,1	18,5
Frýdlant	90	65,6	70,0	40,4	37,0	37	56,8	18,9
Jablonec nad Nisou	235	77,0	78,7	39,1	36,8	118	61,0	23,7
Jilemnice	91	79,1	80,2	37,4	33,4	45	62,2	31,1
Liberec	632	71,2	73,9	39,0	36,0	318	60,4	27,7
Nový Bor	102	59,8	68,6	42,7	38,1	56	64,3	10,7
Semily	102	78,4	74,5	38,6	35,4	36	69,4	38,9
Tanvald	79	67,1	67,1	40,8	36,9	28	67,9	32,1
Turnov	134	74,6	73,1	38,4	36,2	64	54,7	25,0
Železný Brod	47	74,5	72,3	38,7	37,7	21	66,7	33,3

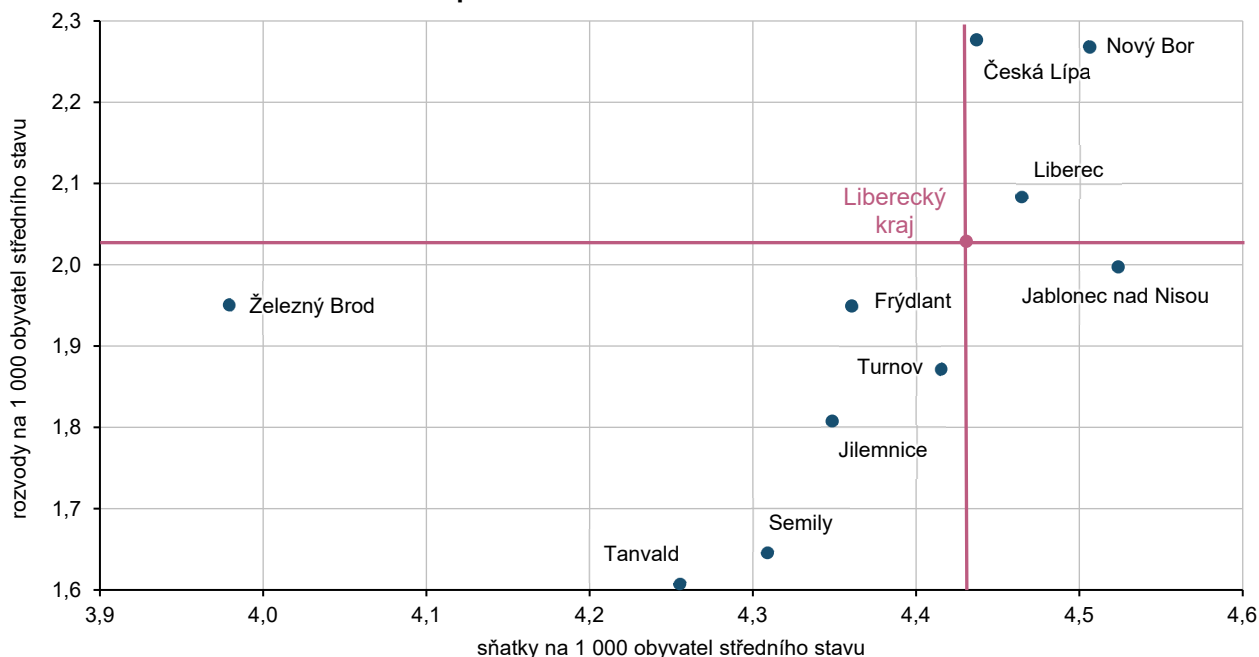
V přepočtu na 1 000 obyvatel evidoval nejvyšší sňatečnost správní obvod Liberec (4,21 ‰), nejnižší správní obvod Frýdlant (3,66 ‰). V průměru posledních 5 let pak bylo nejvíce sňatků na 1 000 obyvatel vykázáno v SO ORP Jablonec nad Nisou (4,52 ‰) a Česká Lípa (4,51 ‰), nejméně v SO ORP Železný Brod (3,98 ‰). V průměru za poslední dekádu pak prvenství získal SO ORP Jablonec nad Nisou (4,85 ‰), poslední příčka patřila obvodu Jilemnice (4,27 ‰).

Za poslední dekádu se sňatečnost meziročně propadla prakticky ve všech správních obvodech v roce 2020, a to v souvislosti s opatřeními spojenými s omezením šíření onemocnění covid-19. Pokles se pohyboval v rozmezí od -11,4 % v SO ORP Turnov do -45,8 % v SO ORP Železný Brod. Výjimkou byl správní obvod Jilemnice, ve kterém bylo zaznamenáno 3,5% navýšení počtu uzavřených manželství (tj. +3 sňatky). Nárůst sňatečnosti byl u téměř všech správních obvodů zaznamenán opět v roce 2022, ovšem v roce 2023 a následně pak v roce 2024 vykázala většina správních obvodů v kraji opět nižší počty uzavřených manželství.

V roce 2024 bylo v našem kraji 880 manželství rozvedeno. Absolutně nejvíce rozvodů připadlo na SO ORP Liberec, nejméně na SO ORP Železný Brod. Po přepočtu na 1 000 obyvatel se hodnota pohybovala v rozmezí od 1,38 ‰ ve správním obvodu Tanvald do 2,13 ‰ v obvodu Nový Bor.

Graf 2.2.5 Sňatečnost a rozvodovost podle SO ORP v letech 2020 až 2024¹⁾

¹⁾ průměrná roční hodnota ukazatele za sledované období připadající na 1 000 obyvatel středního stavu

Rozložení krajské populace podle rodinného stavu a pohlaví se vyznačuje vyšším podílem svobodných mužů na celkovém počtu mužů starších 15 let než v případě svobodných žen (+11,2 p. b.). Tento stav byl vykázan také ve všech správních obvodech – nejvýraznější rozdíl je zřejmý v SO ORP Česká Lípa (+12,2 p. b.) a dále v SO ORP Jilemnice (+12,1 p. b.). Nejvyšší podíl svobodných na populaci starší 15 let v případě mužů vykázal obvod Česká Lípa (39,4 %) a v případě žen obvod Liberec (27,5 %).

Tab. 2.2.4 Obyvatelstvo podle pohlaví a rodinného stavu podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

Česko, kraj, SO ORP	Muži ve věku 15 let a více	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy ve věku 15 let a více	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Česko	4 320 226	37,5	46,8	12,7	2,9	4 512 181	26,9	44,5	15,3	13,3
Liberecký kraj	178 942	37,6	45,2	14,2	2,9	184 947	26,4	43,4	17,2	13,0
Česká Lípa	31 208	39,4	42,4	15,5	2,7	31 532	27,2	41,5	18,4	12,9
Frýdlant	9 842	38,2	44,2	14,1	3,5	9 935	27,4	43,8	15,4	13,3
Jablonec nad Nisou	22 609	38,1	44,2	14,9	2,8	23 841	26,9	41,8	19,1	12,1
Jilemnice	8 949	35,8	48,9	11,6	3,6	8 937	23,7	48,6	13,3	14,3
Liberec	59 057	38,3	45,1	13,8	2,7	61 806	27,5	42,7	17,6	12,0
Nový Bor	10 705	37,1	44,1	15,7	3,1	11 103	25,5	42,4	17,5	14,6
Semily	10 217	36,2	47,4	13,3	3,1	10 523	24,5	45,2	14,9	15,4
Tanvald	8 176	37,7	42,9	16,1	3,3	8 398	26,4	41,5	18,3	13,7
Turnov	13 381	33,4	50,7	12,7	3,2	13 884	23,5	48,2	14,5	13,7
Železný Brod	4 798	33,6	50,7	13,1	2,6	4 988	23,2	47,9	14,5	14,3

Krajský podíl ženatých mužů převyšoval podíl vdaných žen o 1,8 p. b., což částečně může souviset se skutečností, že muži po rozvodu uzavírají další manželství častěji než ženy. Obdobně, s různou intenzitou, byla tato skutečnost zjištěna i ve všech správních obvodech regionu. Nejvyšší rozdíl mezi podílem ženatých a vdaných vykázal SO ORP Železný Brod, ve kterém bylo sečteno 50,7 % ženatých mužů a 47,9 % vdaných

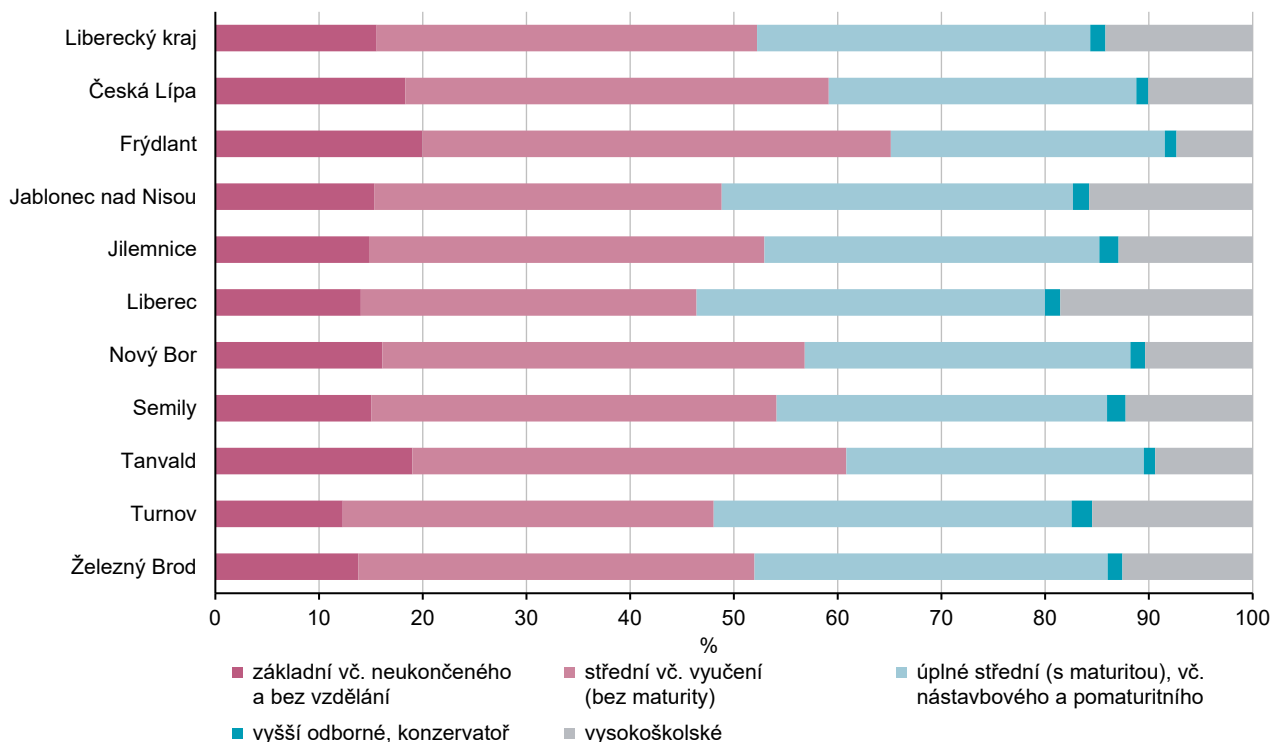
žen, tedy o 2,7 p. b. více ženatých než vdaných. Naopak nejvíce vyrovnaný byl tento poměr v SO ORP Jilemnice (48,9 % ženatých a 48,6 % vdaných, tj. rozdíl 0,3 p. b.). Nejvyšší zastoupení ženatých bylo zjištěno v populaci správního obvodu Turnov a Železný Brod (shodně 50,7 %), vdaných v obvodu Jilemnice (48,6 %).

Podíl rozvedených žen převyšoval podíl rozvedených mužů, a to jak v kraji, tak také opět ve všech správních obvodech. Nejvyšší podíl rozvedených mužů evidovala populace správního obvodu Tanvald (16,1 %) a žen populace správního obvodu Jablonec nad Nisou (19,1 %). Nejméně rozvedených pak evidoval v případě obou pohlaví správní obvod Jilemnice (11,6 % mužů a 13,3 % žen).

Skupina ovdovělých byla ve všech správních obvodech reprezentována vyšším zastoupením žen než mužů. Tuto skutečnost ovlivňuje především biologický fakt, že ženy se dožívají vyššího věku než muži. V případě mužů se tento podíl pohyboval v rozmezí od 2,6 % v SO ORP Železný Brod do 3,6 % v SO ORP Jilemnice. Podíl ovdovělých v případě žen vykazoval výrazně vyšší hodnoty a pohyboval se v rozmezí od 12,0 % ve správním obvodu Liberec do 15,4 % v obvodu Semily.

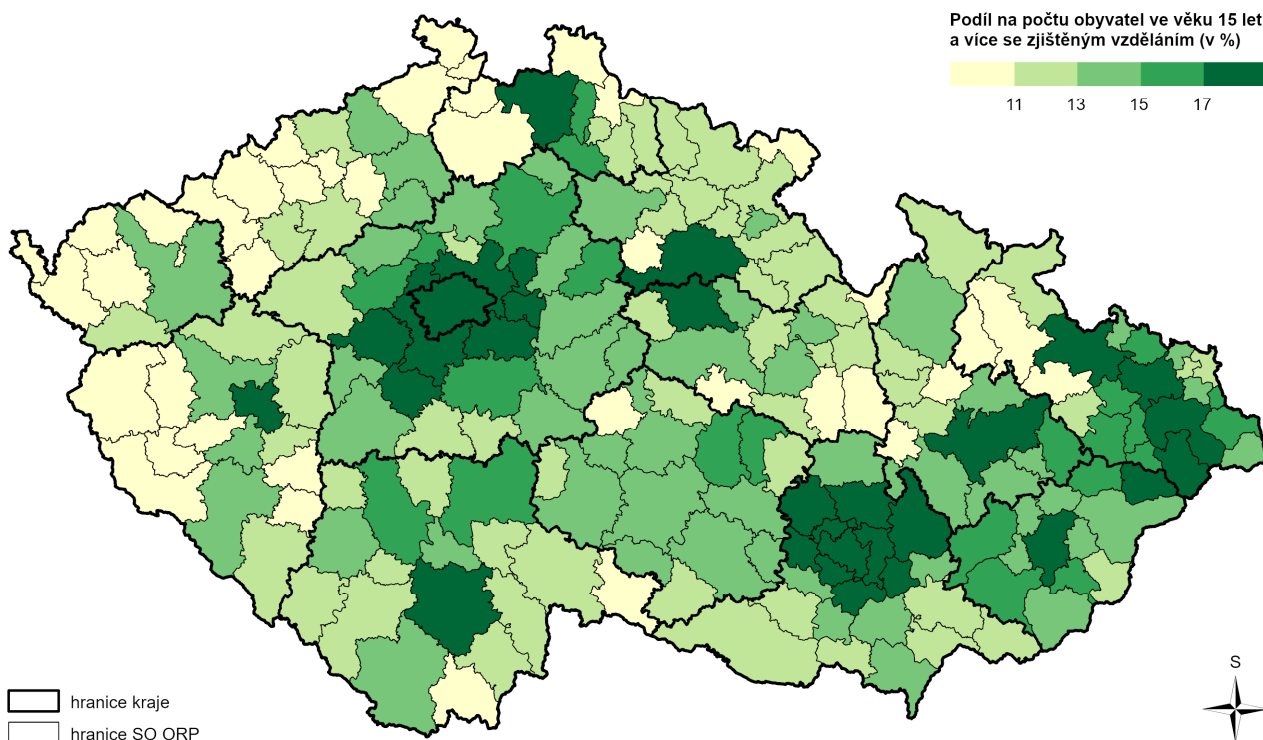
K okamžiku sčítání v roce 2021 uvedlo 36,7 % z celkového počtu obyvatel Libereckého kraje ve věku 15 let a více, u kterých se údaj o nejvyšším dosaženém vzdělání podařilo zjistit, střední vzdělání včetně vyučení bez maturity. Podobně tomu bylo také v dalších 8 správních obvodech a nejvyšší zastoupení obyvatel s tímto vzděláním vykázal SO ORP Frýdlant (45,2 %). Výjimkou byly v tomto případě správní obvody Liberec a Jablonec nad Nisou, ve kterých se na prvním místě umístilo obyvatelstvo s úplným středním vzděláním s maturitou, nástavbovým či pomaturitním studiem (tj. 33,6 % v prvním a 33,9 % ve druhém správním obvodu). Nejvyšší podíl obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou, nástavbovým a pomaturitním studiem evidoval SO ORP Turnov (34,5 %) a dále Železný Brod (34,0 %). Podíl obyvatel se základním vzděláním včetně neukončeného a bez vzdělání se napříč správními obvody pohyboval v rozmezí od 12,3 % v SO ORP Turnov do 20,0 % v SO ORP Frýdlant. Vysokoškolské vzdělání pak dosáhlo nejvyššího zastoupení v obvodu Liberec, ve kterém působí jediná vysoká škola v kraji (18,5 %), nejnižšího v obvodu Frýdlant (7,3 %). Méně než 10% podíl vysokoškolsky vzdělané populace evidoval ještě také správní obvod Tanvald (9,4 %).

Graf 2.2.6 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle zjištěného nejvyššího dosaženého vzdělání podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním (Sčítání 2021)

Osoby žijící v obci narození, resp. v obci, ve které žily po svém narození, nazýváme rodáky. V Libereckém kraji bylo při posledním sčítání v roce 2021 sečteno 211 929 rodáků, tj. 48,7 % z celkového počtu 435 220 obyvatel. Nadprůměrné a více než 50% zastoupení rodáků ve své populaci vykázaly správní obvody Semily (52,0 %), Liberec (51,8 %), Jilemnice (51,4 %) a Jablonec nad Nisou (51,1 %), pouze nadprůměrné také SO ORP Železný Brod (49,4 %). Nejméně rodáků bylo sečteno v obvodech Tanvald (43,1 %) a také Česká Lípa (43,9 %).

Tab. 2.2.5 Obyvatelstvo podle místa bydliště v době narození podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Česko, kraj, SO ORP	Obyvatelstvo celkem	v tom podle zjištěného místa bydliště v době narození						
		v Česku					v zahraničí	
		v obci obvyklého pobytu		v jiné obci okresu	v jiném okrese kraje	v jiném kraji	celkem	z toho na Slovensku
		celkem	podíl v %					
Česko	10 524 167	5 304 731	50,4	1 535 916	865 893	1 801 354	679 072	245 710
Liberecký kraj	435 220	211 929	48,7	66 327	29 198	84 865	26 343	9 629
Česká Lípa	75 119	32 959	43,9	11 967	2 951	18 958	5 000	1 744
Frydlant	23 696	11 443	48,3	5 975	771	3 227	1 260	592
Jablonec nad Nisou	55 693	28 482	51,1	6 507	5 395	9 680	3 491	1 349
Jilemnice	21 225	10 919	51,4	4 011	526	4 568	591	302
Liberec	144 998	75 129	51,8	16 381	10 242	27 235	10 739	3 460
Nový Bor	25 840	11 380	44,0	5 401	950	6 103	912	362
Semily	24 736	12 861	52,0	4 404	1 293	4 285	1 080	464
Tanvald	19 653	8 470	43,1	4 372	1 288	3 501	1 184	641
Turnov	32 558	14 503	44,5	5 187	4 586	5 702	1 494	521
Železný Brod	11 702	5 783	49,4	2 122	1 196	1 606	592	194

Podíl rodáků podle pohlaví vyznívá lépe pro muže – v našem kraji jejich zastoupení dosáhlo 50,9 %, zatímco podíl žen představoval 46,5 %. Vyšší podíl rodáků na straně mužů vykazují i všechny správní obvody, nejvyšší

podíl byl zaznamenán ve správním obvodu Jilemnice (56,2 %) a dále ve správním obvodu Semily (56,1 %). V případě žen je tento podíl jednoznačně nejvyšší ve správním obvodu Liberec (50,1 %). Naopak nejmenší zastoupení osob, které nadále žijí v obci svého narození, je u mužů evidován ve správním obvodu Česká Lípa (45,5 %) a u žen ve správním obvodu Tanvald (40,0 %).

Podle výsledků sčítání mělo na území Libereckého kraje své obvyklé bydliště 19 187 osob s cizím státním občanstvím, tj. 4,4% podíl na krajské populaci. V celé České republice činil podíl cizinců 4,7 %. Nadprůměrný podíl cizinců v našem regionu vykázaly pouze 3 správní obvody – Liberec s hodnotou 5,7 % (správní obvod, ve kterém se nachází krajské město, univerzita a dostatek pracovních příležitostí), dále správní obvod Česká Lípa (5,4 %) s významnou mongolskou komunitou a také správní obvod Jablonec nad Nisou (4,7 %). Nejnížší zastoupení cizinců bylo evidováno v populaci správních obvodů Jilemnice (1,5 %) a Nový Bor (1,8 %). Z hlediska pohlaví převažují ve většině správních obvodů mezi cizinci muži, jejich nejvyšší podíl vykázal SO ORP Turnov, a to 55,1 %. Výjimkou jsou správní obvody Nový Bor, Semily a Tanvald, ve kterých je patrná převaha žen, v obvodu Tanvald dokonce z 55,3 %.

Tab. 2.2.6 Obyvatelstvo s cizím státním občanstvím¹⁾ podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Česko, kraj, SO ORP	Obyvatelstvo s cizím státním občanstvím ¹⁾				z toho				
	celkem	podíl v %	v tom		Ukrajina	Slovensko	Vietnam	Mongolsko	Polsko
			muži	ženy					
Česko	496 250	4,7	271 337	224 913	150 505	95 821	54 256	11 890	11 006
Liberecký kraj	19 187	4,4	10 082	9 105	6 269	3 712	1 828	1 791	1 200
Česká Lípa	4 020	5,4	2 129	1 891	532	557	361	1 738	126
Frýdlant	682	2,9	347	335	103	181	153	17	91
Jablonec nad Nisou	2 611	4,7	1 321	1 290	903	709	250	8	181
Jilemnice	312	1,5	166	146	105	87	40	-	30
Liberec	8 267	5,7	4 459	3 808	3 352	1 517	590	16	421
Nový Bor	478	1,8	225	253	73	87	109	11	68
Semily	608	2,5	299	309	233	103	59	-	93
Tanvald	602	3,1	269	333	136	189	97	1	101
Turnov	1 129	3,5	622	507	556	213	132	-	38
Železný Brod	478	4,1	245	233	276	69	37	-	51

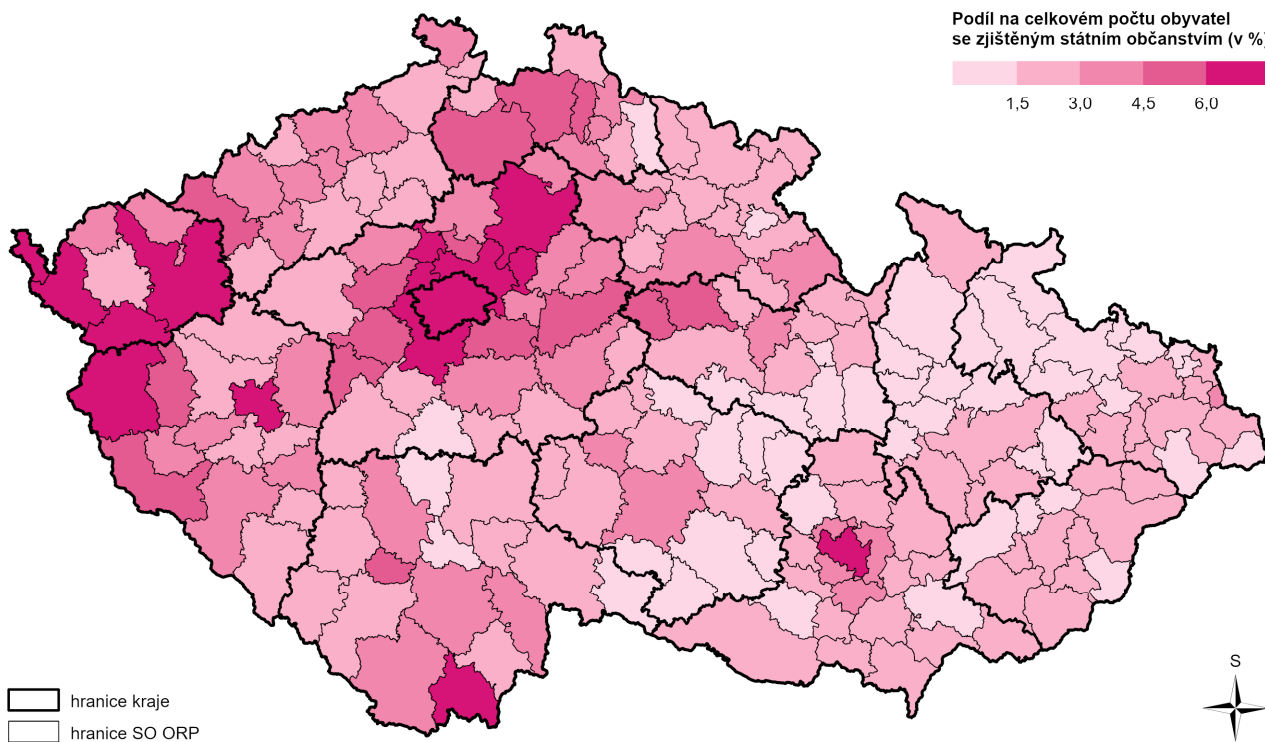
¹⁾ Osoby s dvojnásobným nebo vícenásobným státním občanstvím se zařazují do jednoho státního občanství podle pořadí Česko, jiný členský stát EU, jiná země v Evropě, jiná země mimo Evropu.

Největší skupinu cizinců v Libereckém kraji s ohledem na státní občanství reprezentovali občané Ukrajiny (32,7 % celkového počtu osob s cizím státním občanstvím a 1,4 % z počtu obyvatel kraje). Následovali občané se slovenským státním občanstvím (19,3% podíl na celkovém počtu cizinců) a s občanstvím Vietnamu (9,5 %). Na čtvrté pozici se v tomto srovnání umístili cizinci mongolského (9,3 %) a na páté polského (6,3 %) státního občanství.

Občané ukrajinského státního občanství tvořili největší část místní populace cizinců v 6 správních obvodech. Ve správním obvodu Česká Lípa však měli jednoznačnou převahu cizinci s mongolským státním občanstvím (43,2 % zde žijících cizinců), ve správním obvodu Frýdlant a Tanvald tvořili největší část cizinců se slovenským občanstvím (26,5 %, resp. 31,4 %) a správní obvod Nový Bor evidoval nejčastěji cizince s vietnamským státním občanstvím (22,8 %). Občané s ukrajinským občanstvím se na druhé pozici umístili v SO ORP Tanvald (22,6 %). Ovšem ve správních obvodech Česká Lípa a Nový Bor byli druhými nejčetnějšími cizinci se slovenským občanstvím (13,9 %, resp. 18,2 %), ve správním obvodu Frýdlant obsadili druhé místo cizinci s vietnamským občanstvím (22,4 %) a cizinci s ukrajinským občanstvím se v těchto obvodech co do počtu a zastoupení umístili až na třetí pozici. Ve správních obvodech Turnov, Liberec, Jilemnice a Jablonec nad Nisou patřila 3. pozice osobám s vietnamským občanstvím a ve správních obvodech Železný Brod, Tanvald a Semily cizincům s polským občanstvím.

Nejvyšší zastoupení cizinců s ukrajinským občanstvím ve své populaci cizinců zaznamenal správní obvod Železný Brod (57,7 % všech místních cizinců), nejnižší správní obvod Česká Lípa (13,2 %). Cizinci slovenského občanství tvořili největší část cizinců v SO ORP Tanvald (31,4 %), naopak tomu bylo v obvodu Česká Lípa (13,9 %). Vietnamská komunita tvořila největší část cizinců ve správním obvodu Nový Bor (22,8 %), nejmenší v obvodu Liberec (7,1 %). Zastoupení osob s polským státním občanstvím se pohybovala v rozmezí od 3,1 % ve správním obvodu Česká Lípa do 16,8 % ve správním obvodu Tanvald.

Obyvatelstvo s cizím státním občanstvím (Sčítání 2021)

2.3 Domácnosti (SLDB)

Za hospodařící domácnost označujeme domácnost, která bydlí ve vlastním bytě nebo při posledním sčítání v roce 2021 uvedla samostatné hospodaření při společném bydlení s dalšími osobami. Osoby, které tvoří hospodařící domácnost, hradí společně hlavní výdaje domácnosti. K 26. 3. 2021 bylo v Libereckém kraji sečteno celkem 201 102 hospodařících domácností, tj. 4,2 % republikového úhrnu 4 823 103 domácností tohoto typu. Jejich počet se ve srovnání se sčítáním v roce 2011 zvýšil o 9,7 %.

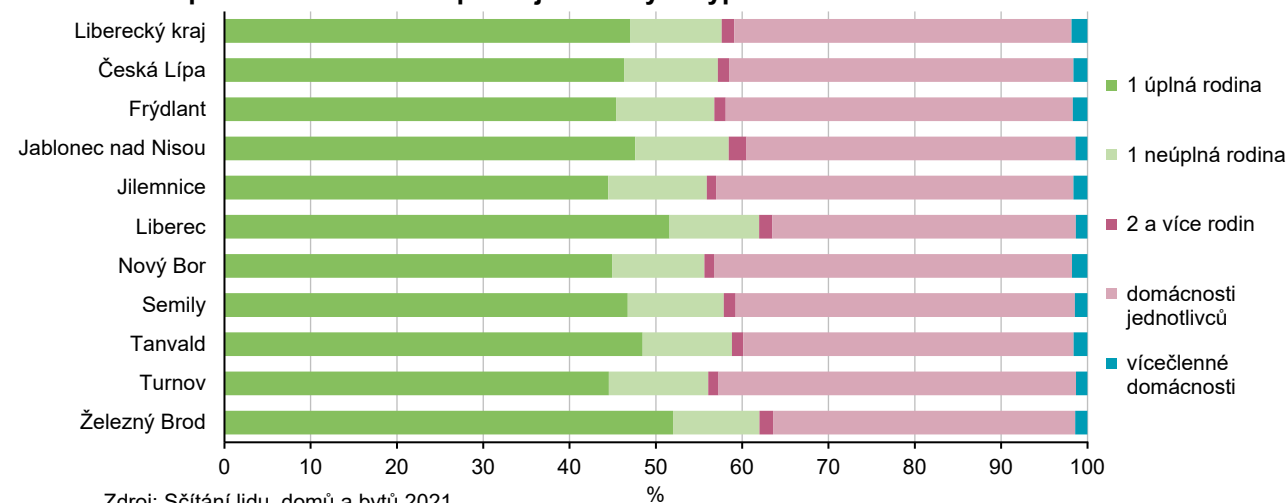
Nejvíce hospodařících domácností bylo evidováno ve správním obvodu Liberec (68 310 domácností, tj. 34,0 % krajského úhrnu domácností a 12,6% přírůstek mezi sčítáními), druhý nejvyšší počet pak ve správním obvodu Česká Lípa (34 635 domácností, tj. 17,2 % a během 10 let +11,6 %). Podíl domácností v SO ORP na krajském úhrnu překračující 10% hranici byl vykázán již pouze ve správním obvodu Jablonec nad Nisou (26 237 domácností, tj. 13,0 %). Nejméně hospodařících domácností a tím pádem i nejnižší podíl byl zaznamenán v SO ORP Železný Brod (5 265 domácností, 2,6% podíl). Nejnižší přírůstek hospodařících domácností mezi SLDB 2011 a 2021 vykázal SO ORP Tanvald (+0,2 %).

Tab. 2.3.1 Hospodařící domácnosti podle jednotlivých typů podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Česko, kraj, SO ORP	Hospodařící domácnosti celkem	v tom domácnosti						
		rodinné	v tom tvořené (%)			nerodinné	v tom (%)	
			1 úplnou rodinou	1 neúplnou rodinou	2 a více rodinami		domácnosti jednotlivců	vícečlenné domácnosti
Česko	4 813 103	2 844 045	79,7	17,9	2,5	1 969 058	95,5	4,5
Liberecký kraj	201 102	117 614	79,2	18,6	2,2	83 488	96,1	3,9
Česká Lípa	34 635	20 121	78,1	19,6	2,3	14 514	96,0	4,0
Frýdlant	10 714	6 482	78,7	17,9	3,4	4 232	96,5	3,5
Jablonec nad Nisou	26 237	14 947	78,1	20,0	1,9	11 290	96,2	3,8
Jilemnice	9 213	5 850	81,2	16,3	2,4	3 363	96,3	3,7
Liberec	68 310	38 754	79,2	18,9	1,9	29 556	95,9	4,1
Nový Bor	11 996	7 107	78,9	18,8	2,3	4 889	96,4	3,6
Semily	11 151	6 705	80,6	17,2	2,2	4 446	96,0	4,0
Tanvald	9 280	5 314	77,8	20,1	2,1	3 966	96,9	3,1
Turnov	14 301	9 092	81,8	15,8	2,5	5 209	96,1	3,9
Železný Brod	5 265	3 242	81,0	15,9	3,1	2 023	96,2	3,8

Graf 2.3.1 Hospodařící domácnosti podle jednotlivých typů

Hospodařící domácnosti rozdělujeme podle složení na dva základní typy, a to domácnosti rodinné a nerodinné. Rodinných domácností bylo zjištěno 117 614, což je 58,5 % hospodařících domácností v Libereckém kraji, jejich počet se ve srovnání se SLDB 2011 zvýšil o 3,8 %. Téměř výhradně se jednalo o domácnosti tvořené

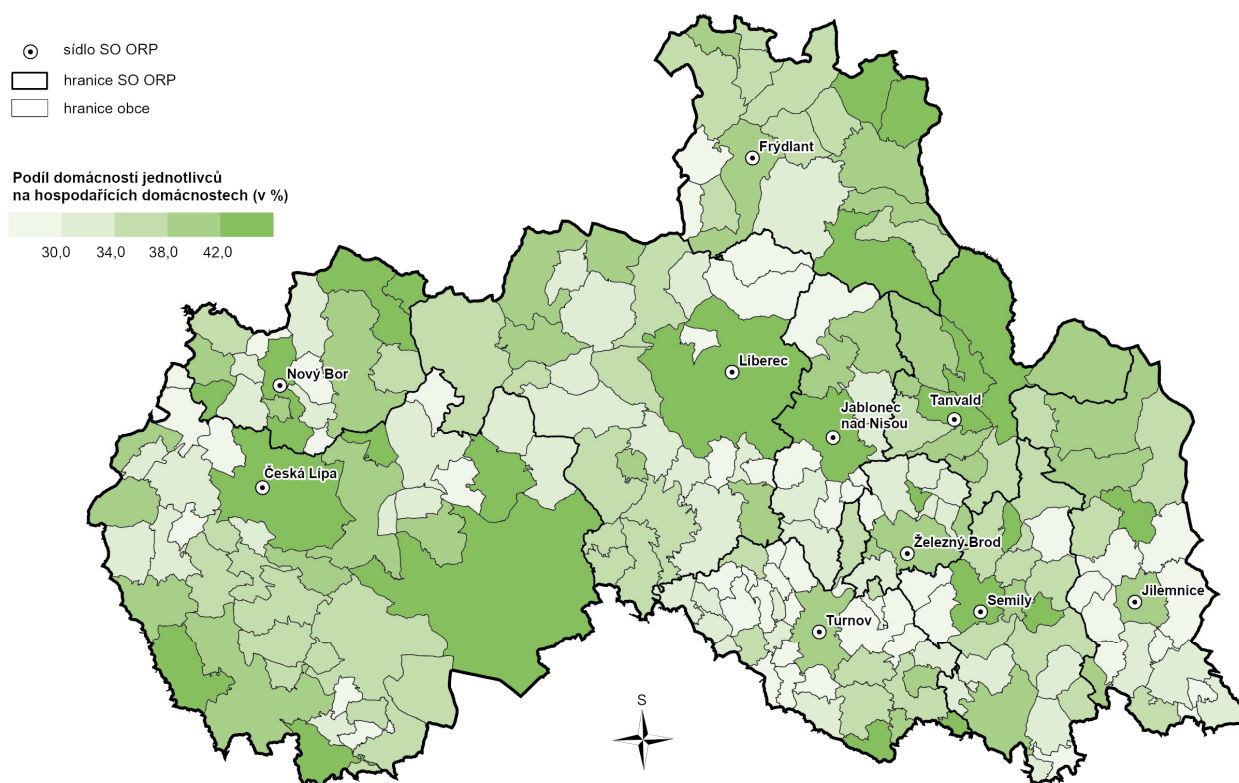
jednou rodinou (97,8% podíl). Mezi správními obvody se podíl rodinných domácností pohyboval od 56,7 % v SO ORP Liberec do 63,6 % v SO ORP Turnov. Během 10 let se jejich počet zvýšil v 8 správních obvodech, přírůstek se pohyboval mezi 1,1 % v SO ORP Frýdlant do 6,1 % v SO ORP Jablonec nad Nisou. K úbytku rodinných domácností došlo ve správních obvodech Tanvald (-2,8 %) a Semily (-0,4 %).

Nejnižší zastoupení domácností tvořených 1 rodinou vykázal SO ORP Frýdlant (96,6 %), nejvyšší shodně obvody Jablonec nad Nisou a Liberec (98,1 %). Nejvyšší podíl 1 úplné rodiny na celkovém počtu rodinných domácností byl vykázán v SO ORP Turnov (81,8 %), nejvyšší podíl 1 neúplné rodiny ve správním obvodu Tanvald (20,1 %).

Do nerodinných domácností jsou zařazeny domácnosti, které nespádají do definice rodin a ve kterých neexistuje partnerský ani rodičovský vztah mezi žijícími osobami. Nejpočetnějším typem nerodinných domácností jsou domácnosti jednotlivců, dále mezi ně patří vícečlenné domácnosti (tj. soužití dvou nebo více jednotlivých osob, které hospodaří společně, ale netvoří rodinnou domácnost).

Při posledním sčítání v roce 2021 bylo v Libereckém kraji sečteno 83 448 nerodinných domácností, což představuje 41,5 % z celkového počtu hospodařících domácností v kraji a ve srovnání s hodnotou v roce 2011 nárůst o 19,3 %. Mezi sčítáními došlo k nárůstu počtu tohoto druhu domácností ve všech správních obvodech, a to v rozmezí od 4,3 % v obvodu Železný Brod do 25,8 % v obvodu Frýdlant. Nejvyšší zastoupení bylo vykázáno v obvodech Liberec (43,3 %) a Jablonec nad Nisou (43,0 %), naopak nejnižší v obvodech Turnov (36,4 %) a Jilemnice (36,5 %).

Domácnosti jednotlivců podle obcí Libereckého kraje

Dominantní postavení domácností jednotlivců deklarují zjištěné údaje – 80 228 domácností představuje téměř dvě pětiny hospodařících domácností a 96,1 % všech nerodinných domácností. Jejich počet se ve srovnání se sčítáním v roce 2011 zvýšil o 31,7 % a tento vývoj byl s různou intenzitou vykázán také ve všech správních obvodech. Nejvyšší přírůstek ve výši 38,7 % vykázal obvod Česká Lípa, nejnižší obvod Železný Brod (13,7 %). Důvodů pro tento stav je několik – stárnutí populace, nárůst počtu mladších lidí žijících samostatně, pozdější

zakládání rodiny. Z pohledu jednotlivých správních obvodů nejvyšší podíl domácností jednotlivců na celkovém počtu hospodařících domácností vykázal SO ORP Liberec (41,5 %), naopak nejnižší obvod Turnov (35,0 %). Zastoupení domácností jednotlivců v nerodinných domácnostech ve většině správních obvodů překročilo 96% hranici, pouze podíl v obvodu Liberec zůstal pod touto hranicí o 0,1 procentních bodů a činil 95,9 %.

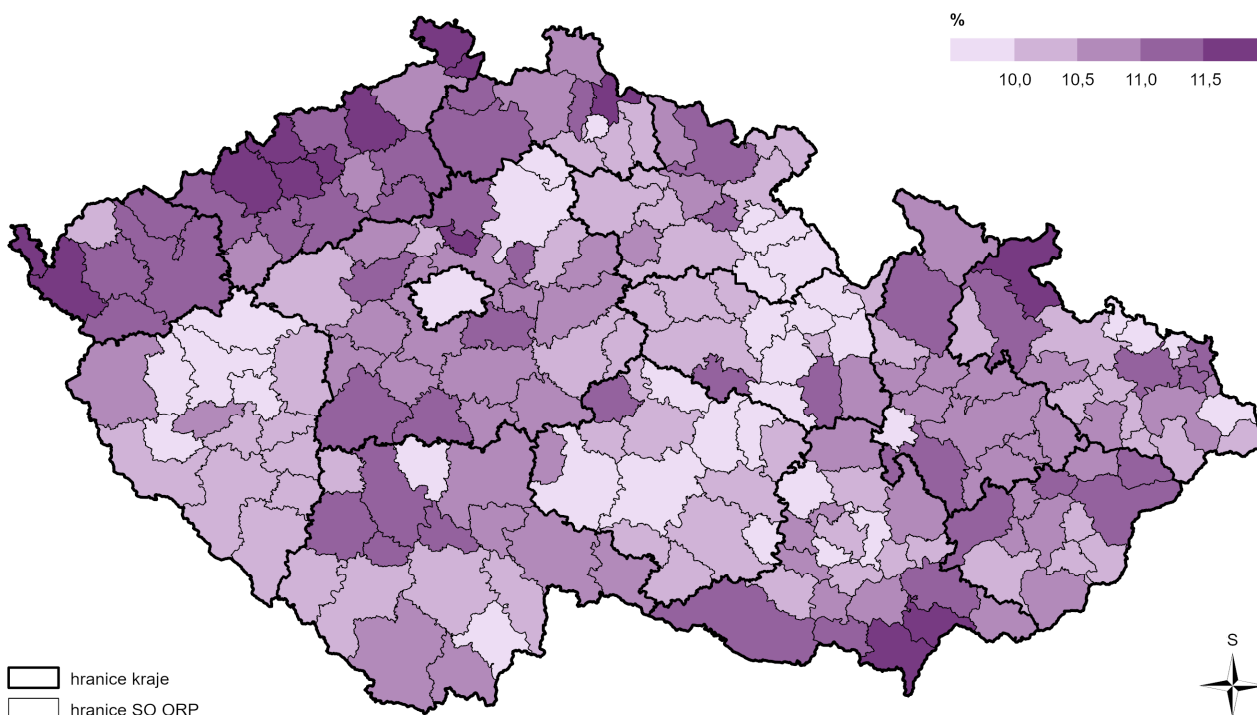
Vícečlenné nerodinné domácnosti představovaly v kraji pouze 1,8 % všech domácností a 3,9 % nerodinných domácností. V případě těchto typů domácností jejich počet mezi posledními dvěma sčítáními poklesl o téměř dvě třetiny, v SO ORP Tanvald dokonce o 73,2 %. Nejnižší podíl vícečlenných domácností na celkovém počtu domácností mezi SO ORP vykázaly shodně obvody Jilemnice a Tanvald (1,3 %) a nejvyšší obvod Liberec (1,8 %). Procentní zastoupení vícečlenných domácností na nerodinných domácnostech se mezi obvody pohybovalo v intervalu od 3,1 % v SO ORP Tanvald do 4,1 % v SO ORP Liberec.

Tab. 2.3.2 Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou podle typu domácnosti podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Česko, kraj, SO ORP	Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou	v tom					
		úplné rodiny			neúplné rodiny		
		celkem	z toho (%)		celkem	v tom (%)	
			manželské páry	faktická manželství		osamělý otec	osamělá matka
Česko	2 773 930	2 265 340	77,2	22,5	508 590	15,2	84,8
Liberecký kraj	115 005	93 141	75,4	24,4	21 864	15,2	84,8
Česká Lípa	19 661	15 722	72,9	26,9	3 939	15,4	84,6
Frýdlant	6 261	5 102	74,1	25,6	1 159	17,3	82,7
Jablonec nad Nisou	14 665	11 670	74,6	25,1	2 995	12,9	87,1
Jilemnice	5 708	4 752	81,7	18,2	956	18,7	81,3
Liberec	37 999	30 688	74,5	25,1	7 311	13,8	86,2
Nový Bor	6 941	5 607	74,9	24,9	1 334	16,8	83,2
Semily	6 559	5 405	78,4	21,5	1 154	17,7	82,3
Tanvald	5 203	4 134	74,3	25,5	1 069	15,0	85,0
Turnov	8 867	7 435	79,5	20,2	1 432	17,9	82,1
Železný Brod	3 141	2 626	79,6	20,3	515	18,3	81,7

Podíl neúplných rodin na celkovém počtu hospodařících domácností (Sčítání 2021)

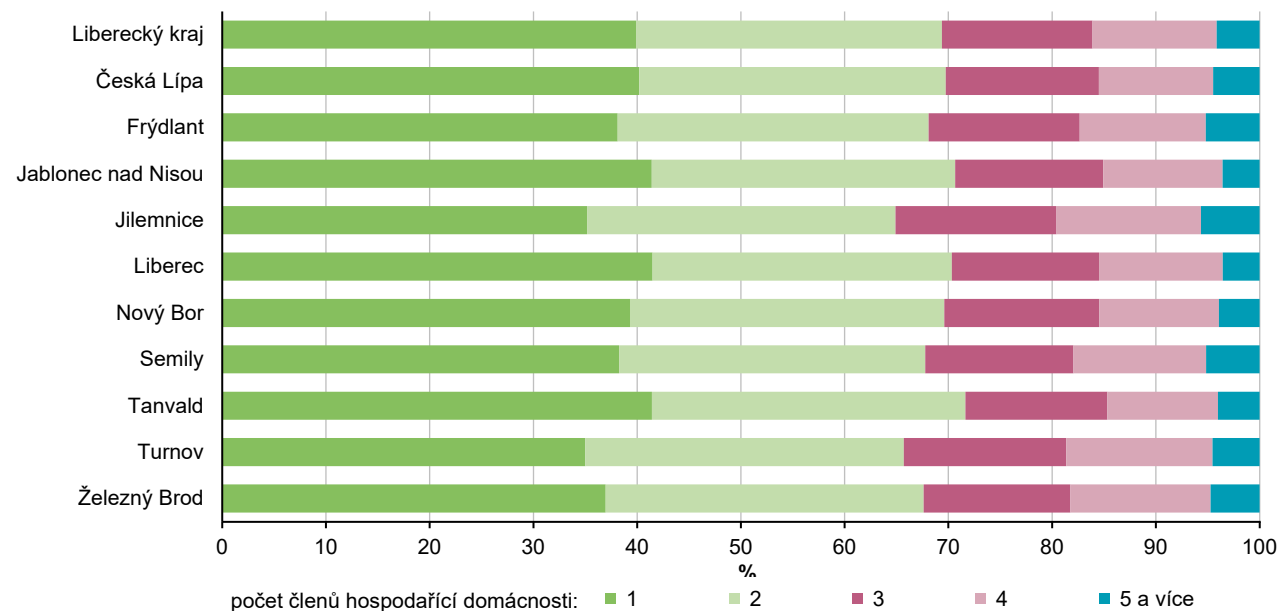

Převážná většina hospodařících domácností s 1 rodinou byla v Libereckém kraji tvořena úplnou rodinou (93 141 domácností, tj. 81,0 %), tedy manželskými páry (75,4 % úplných rodin) nebo faktickým manželstvím (24,4 %). Neúplné rodiny (tj. rodič žijící s dítětem) tvořily necelou pětinu rodinných domácností (19,0 %), z 84,8 % se jednalo o osamělé matky, zbývajících 15,2 % připadlo na osamělé otce. Struktura těchto domácností je ve správních obvodech stejná. Úplné rodiny tvořené manželským párem žily nejvíce v SO ORP Jilemnice (81,7 %), naopak rodiny tvořící faktická manželství byly nejvíce zastoupeny ve správním obvodě Česká Lípa (26,9 %). Nejvíce neúplných rodin tvořených osamělým otcem žilo ve správním obvodě Jilemnice (18,7 %), u rodin tvořených osamělou matkou vykázal nejvyšší podíl obvod Jablonec nad Nisou (87,1 %).

Tab. 2.3.3 Hospodařící domácnosti podle počtu členů domácnosti podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Česko, kraj, SO ORP	Hospodařící domácnosti celkem	v tom hospodařící domácnosti s počtem členů					Počet členů hospodařících domácností celkem	Průměrný počet členů hospodařící domácnosti
		1	2	3	4	5 a více		
Česko	4 813 103	1 880 336	1 421 003	701 829	602 503	207 432	10 359 900	2,15
Liberecký kraj	201 102	80 228	59 298	29 187	24 087	8 302	427 871	2,13
Česká Lípa	34 635	13 927	10 232	5 111	3 817	1 548	73 490	2,12
Frýdlant	10 714	4 084	3 211	1 561	1 303	555	23 495	2,19
Jablonec nad Nisou	26 237	10 865	7 672	3 747	3 019	934	54 628	2,08
Jilemnice	9 213	3 240	2 740	1 429	1 283	521	20 927	2,27
Liberec	68 310	28 334	19 709	9 699	8 139	2 429	142 507	2,09
Nový Bor	11 996	4 715	3 635	1 793	1 383	470	25 462	2,12
Semily	11 151	4 267	3 290	1 593	1 426	575	24 436	2,19
Tanvald	9 280	3 844	2 804	1 271	988	373	19 280	2,08
Turnov	14 301	5 006	4 391	2 238	2 018	648	32 023	2,24
Železný Brod	5 265	1 946	1 614	745	711	249	11 623	2,21

Graf 2.3.2 Hospodařící domácnosti podle počtu členů domácnosti

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Ve struktuře hospodařících domácností podle počtu členů v Libereckém kraji převažovaly domácnosti s jedním členem (39,9 %) a tento typ domácností dominoval také ve všech správních obvodech. Jejich nejvyšší podíl vykázal správní obvod Liberec (41,5 %), následoval SO ORP Tanvald a Jablonec nad Nisou (v obou případech shodně 41,4 %). Naproti tomu nejnižší podíl jednočlenných domácností zaznamenal SO ORP Turnov (35,0 %), následován obvodem Jilemnice (35,2 %). Podíl domácností se 2 členy dosáhl v kraji 29,5 % a nejvyšší

zastoupení mezi správními obvody zaznamenal SO ORP Turnov společně s obvodem Železný Brod (30,7 %), na druhé straně žebříčku se s podílem 28,9 % umístil správní obvod Liberec. Pouze 4,1 % hospodařících domácností v Libereckém kraji představovaly domácnosti s pěti a více členy, tyto nejpočetnější domácnosti se nejčastěji vyskytovaly v SO ORP Jilemnice (5,7 %), následoval Frýdlant a Semily (společně 5,2 %). Nejméně těchto domácností žilo v obvodech Liberec a Jablonec nad Nisou, v obou případech se jednalo o 3,6 % všech hospodařících domácností.

Tab. 2.3.4 Domácnosti tvořené 1 rodinou podle počtu závislých dětí podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Česko, kraj, SO ORP	Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou	v tom								Počet závislých dětí celkem
		úplné rodiny				neúplné rodiny				
		celkem	s počtem závislých dětí (%)			celkem	s počtem závislých dětí (%)			
			0	1	2 a více		0	1	2 a více	
Česko	2 773 930	2 265 340	57,3	18,5	24,2	508 590	40,5	37,7	21,8	2 071 651
Liberecký kraj	115 005	93 141	57,2	19,0	23,8	21 864	37,0	39,8	23,2	87 093
Česká Lípa	19 661	15 722	57,1	20,3	22,6	3 939	35,5	42,4	22,1	14 964
Frýdlant	6 261	5 102	58,8	18,1	23,2	1 159	39,9	38,1	22,0	4 619
Jablonec nad Nisou	14 665	11 670	56,6	19,7	23,7	2 995	34,1	41,6	24,3	11 306
Jilemnice	5 708	4 752	58,2	16,4	25,4	956	44,6	32,6	22,8	4 292
Liberec	37 999	30 688	56,1	19,4	24,4	7 311	34,6	41,1	24,3	29 307
Nový Bor	6 941	5 607	58,7	19,6	21,7	1 334	38,8	39,2	22,0	4 988
Semily	6 559	5 405	57,7	16,8	25,5	1 154	46,7	31,4	21,9	4 970
Tanvald	5 203	4 134	61,1	16,9	22,0	1 069	38,4	38,4	23,3	3 735
Turnov	8 867	7 435	57,3	18,0	24,6	1 432	41,1	37,2	21,7	6 573
Železný Brod	3 141	2 626	57,9	17,2	24,9	515	40,8	38,4	20,8	2 339

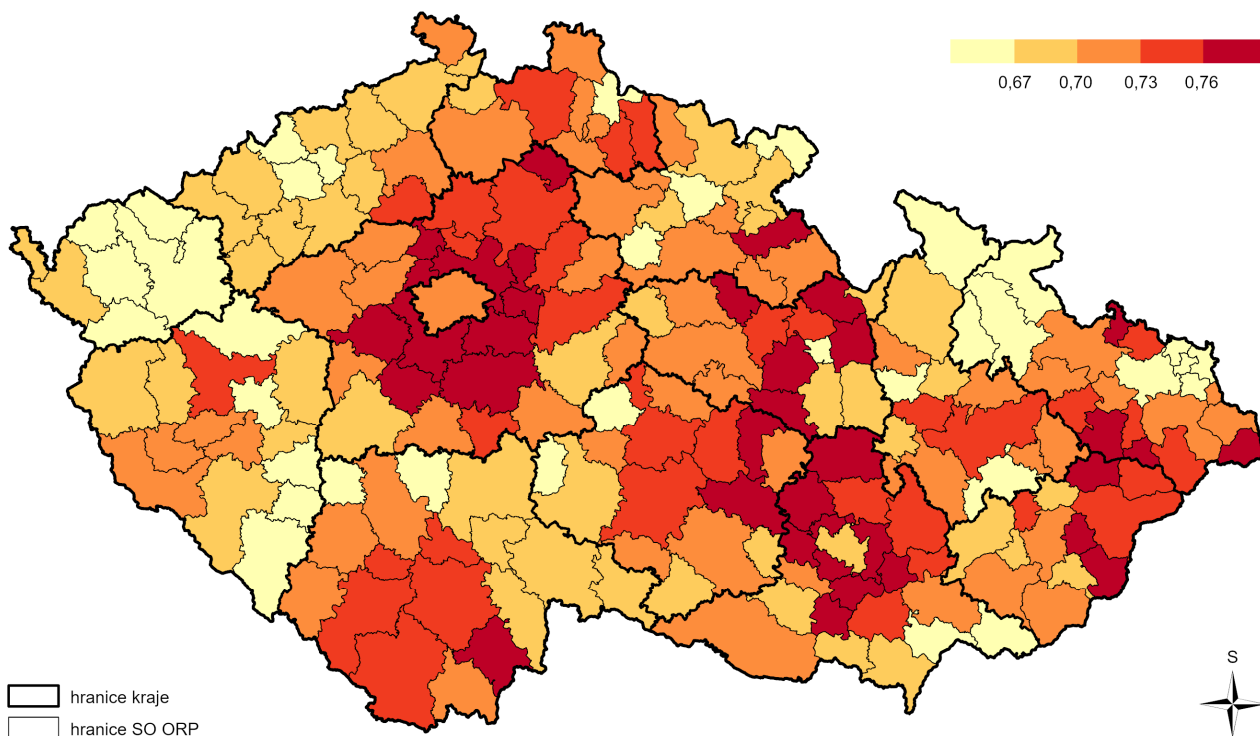
Graf 2.3.3 Průměrný počet členů a závislých dětí v hospodařících rodinných domácnostech

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

V hospodařících domácnostech v Libereckém kraji tvořených jednou rodinou žilo podle výsledků sčítání celkem 87 093 závislých dětí, což v průměru znamená 0,76 závislého dítěte na jednu hospodařící domácnost tohoto typu. Ve více než polovině hospodařících domácností tvořených jednou rodinou nebylo vychovááno žádné závislé dítě (53,4 %). Druhou nejčetnější skupinou byly domácnosti s jedním závislým dítětem (22,9 % domácností). Dvě závislé děti žily ve zhruba pětině těchto domácností, tři a více závislých dětí pak v 4,3 % domácností. V rámci SO ORP se podíl úplných bezdětných rodin pohyboval od 56,1 % ve správním obvodu Liberec do 61,1 % v obvodu Tanvald. Nejnížší počet rodin s jedním závislým dítětem žilo v SO ORP Jilemnice (16,4 %) a Semily (16,8 %). Na druhé straně byl tento typ rodin nejpočetnější v obvodu Česká Lípa (20,3 %),

kteřou následoval Jablonec nad Nisou (19,7 %). Nejpočetnější úplné rodiny žily v SO ORP Semily a Jilemnice, kde tvořily více jak čtvrtinu úplných rodin. Neúplné rodiny se dvěma a více dětmi se nejčastěji daly najít ve správních obvodech Jablonec nad Nisou a Liberec, kde tvořily shodně 24,3 %. Nejméně se vykytovaly v SO ORP Železný Brod (20,8 %) a Turnov (21,7 %).

Průměrný počet závislých dětí v úplných rodinách (Sčítání 2021)

Většina hospodařících domácností v Libereckém kraji při SLDB 2021 uvedla, že žije v bytě (193 683 domácností, tj. 96,3 % z celkového počtu hospodařících domácností. Z hlediska správních obvodů našeho kraje byl nejvyšší podíl hospodařících domácností bydlících v bytech zjištěn v obvodu Jilemnice (97,8 %), naopak nejnižší v obvodu Česká Lípa (95,3 %).

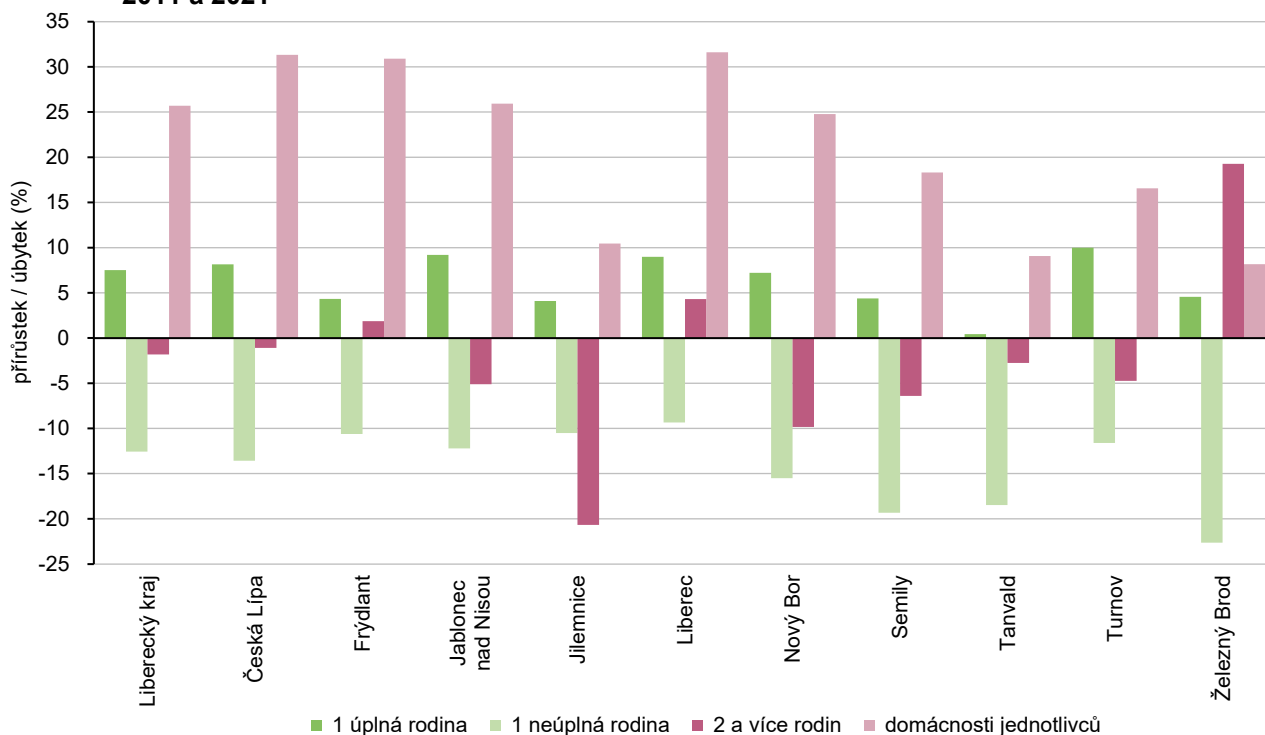
Tab. 2.3.5 Struktura hospodařících domácností bydlících v bytech podle jednotlivých typů podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

Česko, kraj, SO ORP	Hospodařící domácnosti bydlící v bytech		v tom podíl jednotlivých typů domácností (%)									
			rodinné tvoření						nerodinné			
			1 úplnou rodinou		1 neúplnou rodinou		2 a více rodinami		domácnosti jednotlivců		vícečlenné domácnosti	
	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021
Česko	4 320 691	4 638 400	48,3	48,2	13,1	10,7	1,6	1,5	32,2	37,8	4,9	1,9
Liberecký kraj	180 647	193 683	47,3	47,4	13,5	11,0	1,5	1,3	32,9	38,6	4,9	1,7
Česká Lípa	30 414	33 003	47,0	46,8	14,4	11,5	1,5	1,4	31,8	38,5	5,2	1,7
Frýdlant	9 592	10 304	50,4	49,0	13,3	11,0	2,2	2,1	29,9	36,5	4,1	0,0
Jablonec nad Nisou	23 428	25 268	45,0	45,6	14,2	11,5	1,3	1,1	34,4	40,1	5,2	1,7
Jilemnice	8 866	9 009	51,2	52,4	11,8	10,4	2,0	1,6	31,5	34,3	3,5	1,4
Liberec	59 865	66 013	46,4	45,8	13,1	10,8	1,2	1,1	33,9	40,4	5,4	1,8
Nový Bor	10 784	11 463	47,6	48,0	14,3	11,4	1,7	1,4	32,1	37,7	4,3	1,5
Semily	10 494	10 854	49,0	49,5	13,5	10,5	1,5	1,3	32,4	37,0	3,6	1,6
Tanvald	9 102	8 855	44,4	45,8	14,0	11,7	1,2	1,2	35,6	40,0	4,8	1,4
Turnov	13 049	13 890	50,9	52,6	12,2	10,1	1,8	1,6	31,2	34,2	3,8	1,4
Železný Brod	5 053	5 024	48,2	50,7	12,6	9,8	1,6	2,0	33,2	36,1	4,4	1,5

Mezi jednotlivými sčítáními v letech 2011 a 2021 došlo ke změnám, které měly vliv na strukturu hospodařících domácností bydlících v bytech. Ve všech správních obvodech Libereckého kraje se navýšil počet domácností tvořených jednou úplnou rodinou. K nejvyššímu navýšení o 10,0 % došlo v SO ORP Turnov, následoval Jablonec nad Nisou (+9,2 %) a Liberec (+9,0 %). Ve správním obvodu Tanvald dosáhlo toto navýšení pouhých 0,4 % a bylo tak nejnižší v kraji. Ještě výraznější změnou prošly domácnosti jednotlivců. O téměř jednu třetinu se jejich počet navýšil ve správních obvodech Liberec (+31,6 %), Česká Lípa (+31,3 %) a Frýdlant (+30,9 %). K nejnižšímu nárůstu pak došlo v obvodech Železný Brod (+8,2 %) a Tanvald (+9,1 %). Naopak počty domácností tvořených jednou neúplnou rodinou se snížily, nejvýrazněji v SO ORP Železný Brod (-22,6 %) a Semily (-19,3 %), nejméně ve správním obvodu Liberec (-9,4 %) a Jilemnice (-10,5 %). Počty domácností tvořených dvěma a více rodinami se v 6 správních obvodech snížily, nejvíce v SO ORP Jilemnice (-20,7 %), a ve čtyřech případech naopak jejich počty vzrostly, nejvýrazněji o 19,3 % v obvodu Železný Brod.

Graf 2.3.4 Změny počtu hospodařících domácností bydlících v bytech podle výsledků SLDB v letech 2011 a 2021

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

Ze všech typů domácností zaznamenaly největší pokles, a to ve všech správních obvodech, vícečlenné nerodinné domácnosti. Jejich počty se snížily nejméně o 53,4 % v SO ORP Semily až po -72,7 % v SO ORP Tanvald.

2.4 Trh práce

Ekonomická aktivita

K datu sčítání v roce 2021 pracovní sílu (tzn. zaměstnané a nezaměstnané osoby) v Libereckém kraji tvořilo 225 481 osob (tj. 51,8 % populace kraje). V rámci pracovní síly měli vyšší zastoupení muži (54,7 %) a z 95,0 % ji tvořily osoby v produktivním věku (15–64 let). Do kategorie mimo pracovní sílu pak bylo zařazeno 203 599 osob (46,8 % obyvatel), ve struktuře podle pohlaví převažovaly z 56,6 % ženy a podíl osob v produktivním věku dosáhl 25,8 %. V případě 1,4 % populace se ekonomickou aktivitu nepodařilo zjistit

V rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností se zastoupení pracovní síly na populaci pohybovalo mezi 49,4 % v SO ORP Tanvald a 53,4 % v SO ORP Liberec. Nižší než 50% podíl vykázal ještě také obvod Frýdlant (49,7 %). Podíl osob mimo pracovní sílu dosáhl analogicky nejvyšší hodnoty v SO ORP Tanvald (49,3 %), nejnižší v SO ORP Liberec (45,0 %). Nejvyšší podíl nezjištěných informací o ekonomické aktivitě obyvatel evidoval SO ORP Česká Lípa (1,8 %), opačně tomu bylo v obvodu Jilemnice (0,7 %).

Tab. 2.4.1 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity a podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Česko, Kraj , SO ORP	Pracovní síla ¹⁾	v tom				Osoby mimo pracovní sílu	z toho			Nezjiš- těno
		zaměst- naní	z toho		nezamě- stnaní		nepracující důchodci	osoby na rodi- čovské dovolené	žáci, studenti	
			pracující důchodci	osoby na ma- teřské dovolené						
Česko	5 563 258	5 290 071	565 811	40 097	273 187	4 830 885	2 281 067	218 485	1 465 320	130 024
Liberecký kraj	225 481	213 877	24 145	1 494	11 604	203 599	97 447	9 204	61 204	6 140
Česká Lípa	38 849	36 988	4 146	260	1 861	34 923	16 465	1 573	10 666	1 347
Frýdlant	11 782	10 904	1 023	77	878	11 539	5 727	484	3 310	375
Jablonec n. N.	28 818	27 274	3 378	177	1 544	26 094	12 281	1 234	7 838	781
Jilemnice	10 753	10 271	1 103	80	482	10 332	5 271	415	3 100	140
Liberec	77 401	73 586	7 679	544	3 815	65 319	29 661	3 132	20 344	2 278
Nový Bor	12 961	12 107	1 455	75	854	12 534	6 436	490	3 648	345
Semily	12 411	11 867	1 533	75	544	12 107	6 152	506	3 509	218
Tanvald	9 706	8 961	1 090	54	745	9 680	5 051	411	2 601	267
Turnov	16 933	16 274	1 904	112	659	15 350	7 491	726	4 527	275
Železný Brod	5 867	5 645	834	40	222	5 721	2 912	233	1 661	114

¹⁾ osoby ekonomicky aktivní

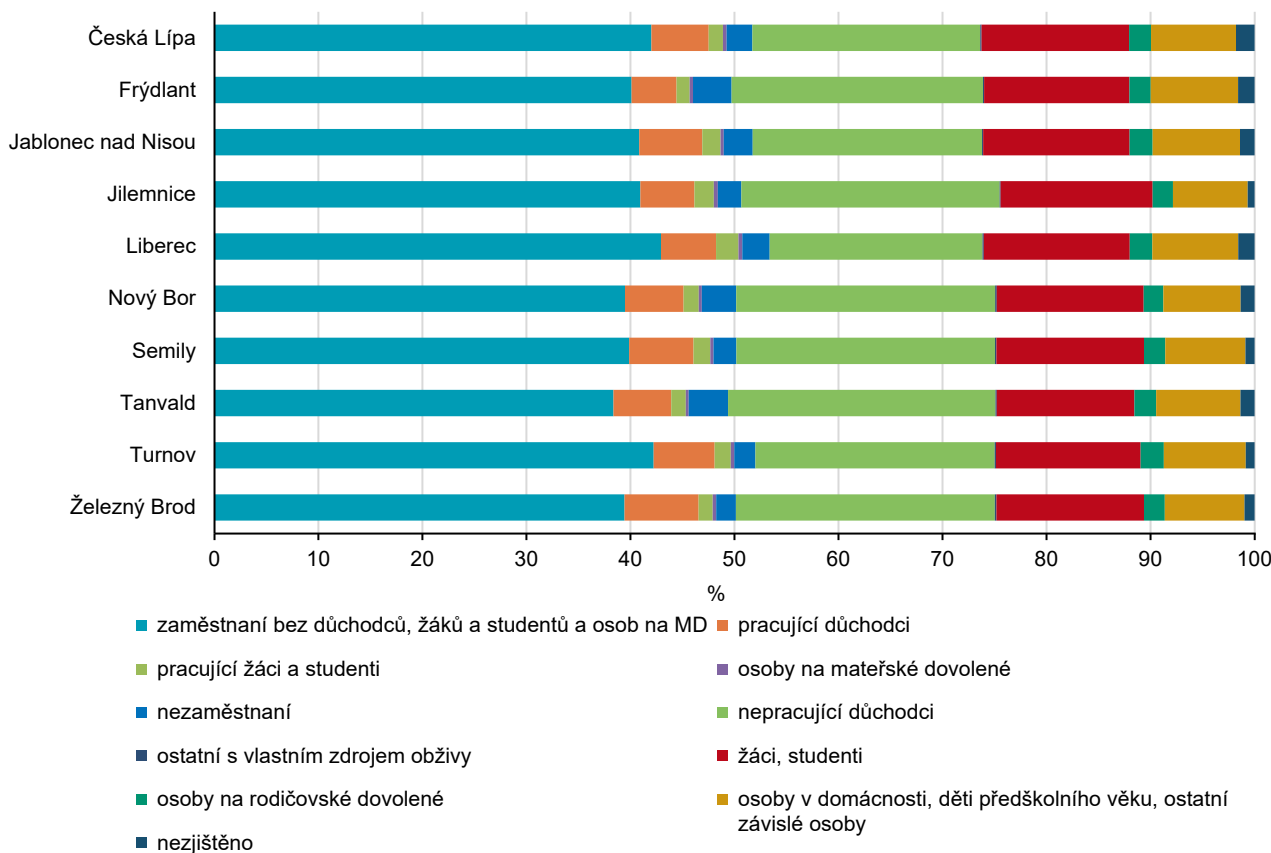
Téměř 95 % pracovní síly v Libereckém kraji tvořili zaměstnaní (213 877 osob). Mezi správními obvody našeho kraje se hodnota tohoto ukazatele pohybovala v intervalu od 92,3 % v SO ORP Tanvald do 96,2 % v SO ORP Železný Brod. Převahu mezi zaměstnanými měli muži (55,0 %). Nejvýrazněji mezi zaměstnanými byly zastoupeny osoby ve věku 45–49 let (15,7 %), které reprezentují silné populační ročníky 70. let 20. století. Zbývajících 5,1 % pracovní síly připadlo na nezaměstnané, mezi kterými naopak z 51,3 % převažovaly ženy. Nezaměstnaným osobám bylo nejčastěji 40–49 let a 55–59 let (tj. v úhrnu 35,4 % všech nezaměstnaných).

Naprostou většinu zaměstnaných reprezentovali tzv. ostatní zaměstnaní (84,5 % z celkového počtu zaměstnaných osob), přičemž se častěji jednalo o muže (56,6 %). Nejpočetnější skupina těchto zaměstnaných byla ve věku 40–49 let a tvořila více než třetinu. Z pohledu správních obvodů se podíl pohyboval v intervalu od 81,7 % v obvodu Železný Brod do 87,2 % v obvodu Frýdlant.

Další skupinu s 11,3% podílem tvoří pracující důchodci. V rámci Libereckého kraje byl nejvyšší podíl pracujících důchodců na celkovém počtu zaměstnaných osob zjištěn v SO ORP Železný Brod (14,8 %), s odstupem a 12,9% podílem následoval obvod Semily. Nejnižší hodnota byla zjištěna v SO ORP Frýdlant (9,4 %) a Liberec (10,4 %). Mezi pracujícími důchodci měly mírnou převahu ženy (50,3 %). Téměř polovinu

pracujících penzistů představovaly osoby ve věku 60–69 let (47,1 %), více než pětina těchto seniorů bylo více než 70 let.

Graf 2.4.1 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity a SO ORP Libereckého kraje

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

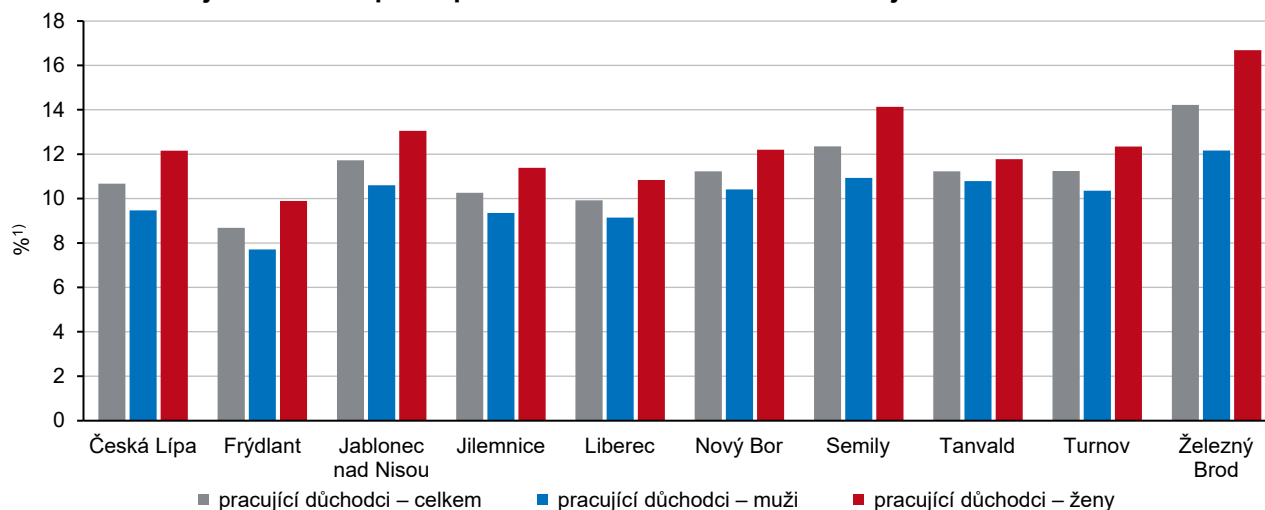
Pracující studenti tvořili 3,5 % zaměstnaných a z 54,8 % se jednalo o dívky. Studentům zapojeným do pracovního procesu bylo nejčastěji 20–24 let (40,5 % všech pracujících studentů), více než pětina pak spadala do kategorie 15–19 let (21,9 %). Nejméně pracujících studentů se shodným podílem 2,8 % bylo v obvodech Frýdlant, Česká Lípa a Železný Brod, nejpracovitější byli studenti ve správních obvodech Liberec (4,2 %) a Jilemnice (3,9 %).

V Libereckém kraji bylo také vykázáno 0,7 % osob na mateřské dovolené, mezi kterými dokonce figurovalo 9 mužů. Nejvíce byla zastoupena věková skupina 30–34 let (36,1 % osob na mateřské dovolené) a 25–29 let (29,2 %).

Mezi osobami mimo pracovní sílu byli v roce 2021 nejsilněji zastoupeni nepracující důchodci (47,9 %) s téměř 60% podílem žen. Vyšší podíl ženské složky můžeme přičíst na vrub nižšímu věku žen při odchodu do důchodu a také skutečnosti, že se ženy dožívají vyššího věku. Při srovnání správních obvodů obcí s rozšířenou působností byl nejvyšší podíl nepracujících důchodců na osobách mimo pracovní sílu vykázán v SO ORP Tanvald (52,2 %), nejnižší v SO ORP Liberec (45,4 %).

Druhou nejpočetnější skupinou osob mimo pracovní sílu byli žáci a studenti (30,1 %), ve které mírně převažovali chlapci (50,6 %). Nižší podíl studujících na osobách mimo pracovní sílu v porovnání s podílem nepracujících důchodců vypovídá o stárnutí populace, které je spojené s poklesem porodnosti po roce 1989, odchodem silných poválečných ročníků do důchodu a vyšší nadějí dožití. Napříč SO ORP kraje se zastoupení žáků a studentů ve skupině osob mimo pracovní sílu pohybovalo v rozmezí od 26,9 % v obvodu Tanvald do 31,1 % v obvodu Liberec.

Graf 2.4.2 Pracující důchodci podle pohlaví a SO ORP Libereckého kraje

¹⁾ podíl pracujících důchodců z pracovní síly

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

V pořadí třetí největší skupinu mimo pracovní sílu tvořily osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby (17,3 %), ve které také mírně převažovali muži (50,5 %). V drtivé většině případů se jednalo o děti do 14 let (89,5 %). S výrazným odstupem následovala skupina osob na rodičovské dovolené (4,5 %) a ostatní osoby s vlastním zdrojem obživy (0,3 %).

Krajská hodnota míry ekonomické aktivity, vyjadřující podíl pracovní síly na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou, dosáhla 63,0 %. Hodnota zjištěné míry ekonomické aktivity je vyšší u mužů (70,4 %) než u žen (56,0 %). V rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností se hodnota míry ekonomické aktivity pohybovala v rozmezí od 59,5 % ve správním obvodu Tanvald do 65,3 % ve správním obvodu Liberec. Hodnota překračující krajský průměr byla zjištěna již jen ve dvou dalších správních obvodech, a to v obvodech Česká Lípa (63,3 %) a Jablonec nad Nisou (63,1 %). V případě pohlaví byla nejvyšší míra ekonomické aktivity mužů i žen vykázána v obvodu Liberec (72,6 %, resp. 58,3 %), nejnižší v obvodu Tanvald (66,7 %, resp. 52,6 %).

Tab. 2.4.2 Míra ekonomické aktivity a zaměstnaní podle postavení v zaměstnání

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

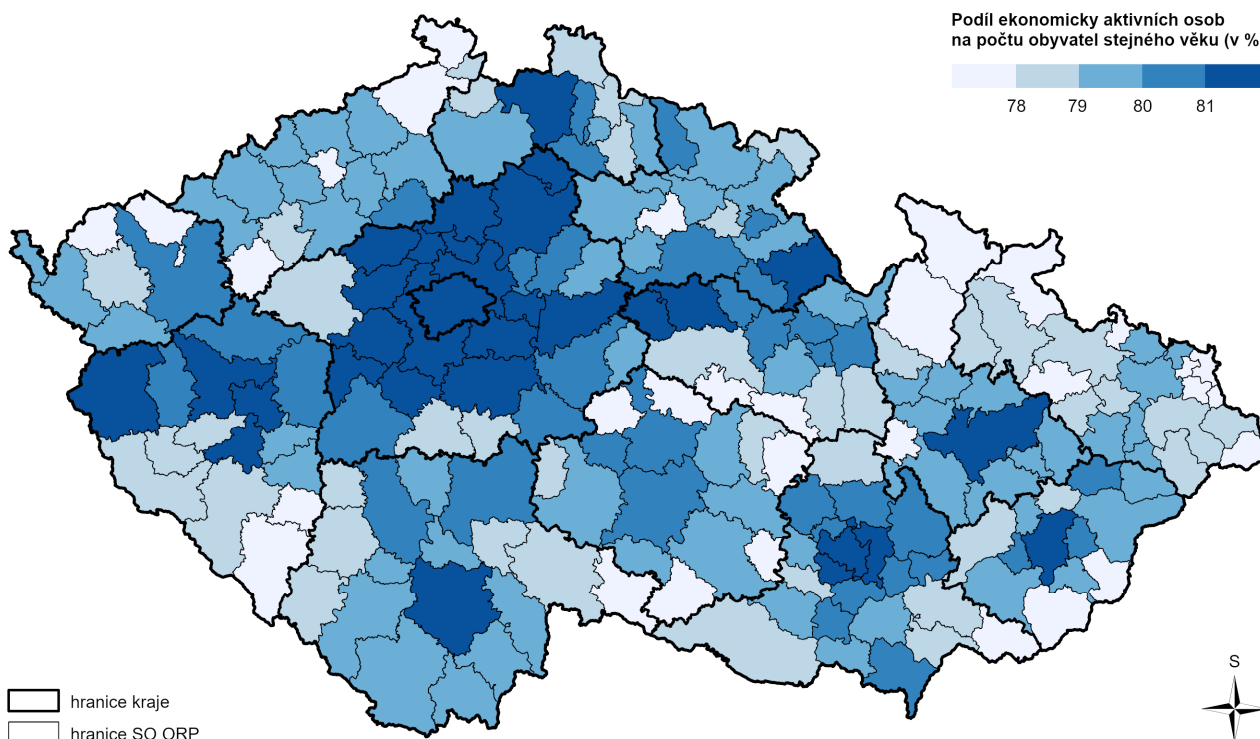
Česko, kraj, SO ORP	Pracovní síla celkem	z toho ženy (%)	Míra ekonomické aktivity ¹⁾		Míra ekonomické aktivity podle věkové skupiny ¹⁾		Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (%) ²⁾		
			muži 15 let a více	ženy 15 let a více	15–64 let	65 let a více	zaměst- nanci	zaměstna- vatelé	pracující na vlastní účet
Česko	5 563 258	45,7	71,2	57,0	80,7	12,7	83,9	1,1	15,0
Liberecký kraj	225 481	45,3	70,4	56,0	80,3	12,3	83,9	1,1	14,9
Česká Lípa	38 849	44,9	70,4	56,3	79,4	10,9	87,9	1,0	11,1
Frýdlant	11 782	44,6	67,9	53,7	78,9	8,6	85,3	1,0	13,7
Jablonec nad Nisou	28 818	45,8	70,5	56,1	80,2	13,3	82,5	1,1	16,3
Jilemnice	10 753	44,5	67,2	53,9	79,8	11,2	79,2	2,1	18,7
Liberec	77 401	45,9	72,6	58,3	82,0	13,5	84,4	0,9	14,7
Nový Bor	12 961	45,5	67,4	53,7	79,0	10,7	81,9	1,5	16,6
Semily	12 411	44,4	68,5	52,8	78,7	12,4	82,4	1,3	16,3
Tanvald	9 706	45,0	66,7	52,6	78,4	11,0	81,3	1,4	17,4
Turnov	16 933	44,8	70,7	55,1	80,7	12,8	82,3	1,3	16,3
Železný Brod	5 867	45,4	67,9	53,8	79,4	14,1	81,0	1,6	17,4

¹⁾ podíl pracovní síly (zaměstnaných a nezaměstnaných) na počtu všech osob starších 15 let

²⁾ pouze ze zjištěných hodnot postavení v zaměstnání

Z pohledu věku dosáhla v kraji míra ekonomické aktivity osob v produktivním věku 15–64 let 80,3 %. I zde jsou na obou koncích žebříčku stejné SO ORP, a to obvod Liberec (82,0 %) a obvod Tanvald (78,4 %). V případě osob od 65 let dosáhla ekonomická aktivita v rámci kraje na 12,3 %, krajní hodnoty však zaujímají obvody Železný Brod (14,1 %) a Frýdlant (8,6 %).

Míra ekonomické aktivity obyvatel ve věku 15–64 let (Sčítání 2021)

Tab. 2.4.3 Srovnání odvětvové struktury zaměstnanosti podle SO ORP v letech 2011 a 2021

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Česko, kraj, SO ORP	Zaměstnaní		v tom podle odvětví činnosti (%) ¹⁾							
			zemědělství, lesnictví, rybářství		průmysl		stavebnictví		služby	
	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021
Česko	4 580 714	5 290 071	3,1	3,2	28,5	27,5	7,7	6,9	60,7	62,4
Liberecký kraj	185 944	213 877	2,1	2,4	36,5	36,7	7,4	6,5	53,9	54,3
Česká Lípa	31 995	36 988	2,3	2,6	41,0	44,7	6,7	5,6	50,1	47,1
Frýdlant	9 504	10 904	3,3	4,0	41,3	42,2	9,1	6,8	46,3	46,9
Jablonec nad Nisou	23 621	27 274	0,9	1,3	36,3	35,0	7,5	6,8	55,4	56,9
Jilemnice	9 621	10 271	5,6	6,2	37,8	33,9	7,1	7,2	49,5	52,6
Liberec	62 455	73 586	1,0	1,3	30,9	32,0	8,2	7,0	59,9	59,7
Nový Bor	10 518	12 107	1,4	2,0	43,1	40,3	7,0	6,4	48,5	51,3
Semily	10 877	11 867	5,1	5,3	34,7	33,5	7,0	6,3	53,2	54,9
Tanvald	8 325	8 961	1,5	2,1	37,8	35,2	6,7	7,3	53,9	55,3
Turnov	14 188	16 274	4,4	3,6	40,3	39,4	6,1	5,2	49,2	51,8
Železný Brod	4 840	5 645	1,8	2,2	45,7	43,1	6,7	6,8	45,8	47,9

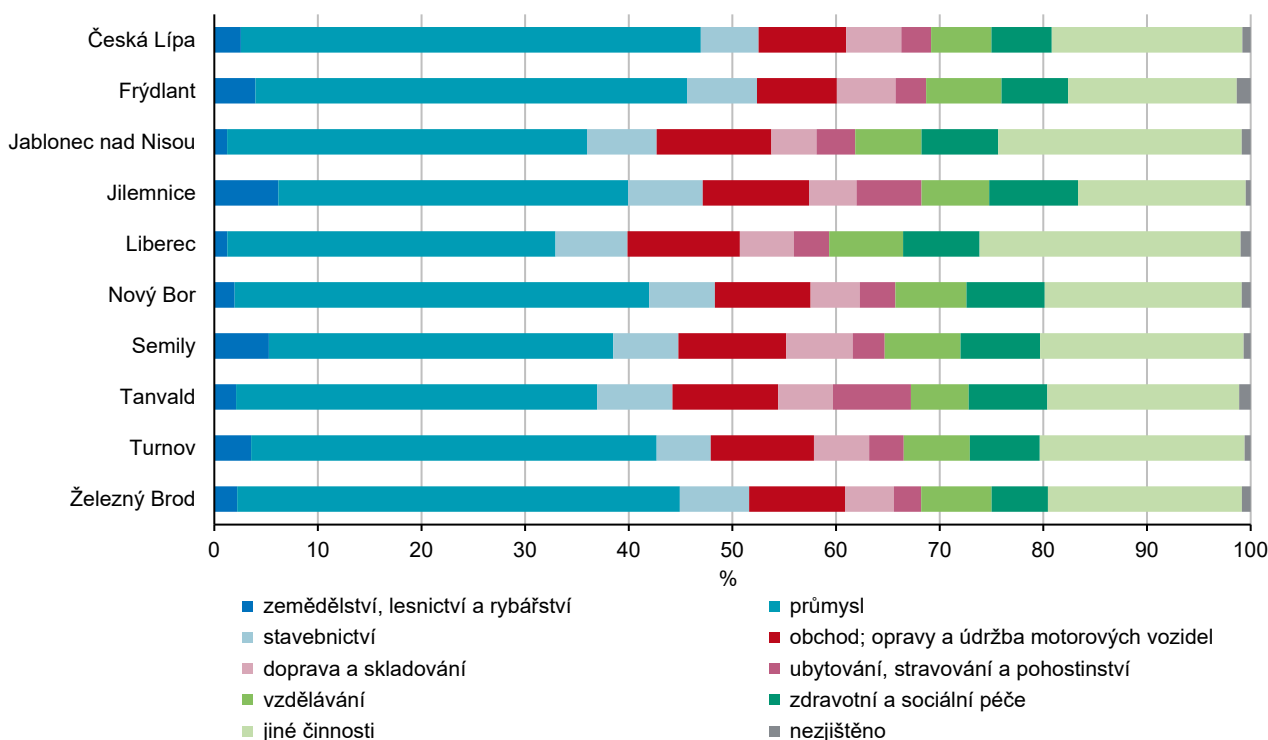
¹⁾ pouze se zjištěným odvětvím ekonomické činnosti

Největší část zaměstnaných v Libereckém kraji, u kterých bylo zjištěno odvětví jejich činnosti, pracovala v roce 2021 ve službách (54,3 %), přičemž 10,1 % populace kraje bylo zaměstnáno v odvětví velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel, se 7,1 % následovalo zdravotnictví a sociální péče a se

6,7 % vzdělávání. V průmyslu pracovalo celkově 36,7 % zaměstnaných, nejvíce ve zpracovatelském průmyslu (33,9 %). V oboru stavebnictví působilo 6,5 % zaměstnaných. Nejmenší 2,4 % podíl zjištěných zaměstnaných osob pracovalo v zemědělství, lesnictví a rybářství. V případě 1 855 osob (0,9 %) zaměstnaných nebyl údaj o odvětví ekonomické činnosti zjištěn. V porovnání s výsledky sčítání z roku 2011 poklesl především podíl osob zaměstnaných ve stavebnictví (-0,9 p. b.), v ostatních třech základních odvětvích došlo k nárůstu, nejvíce ve službách o 0,4 p. b.

V rámci srovnání správních obvodů jsou patrné rozdíly. Nejnížší podíl osob pracujících v průmyslu bylo zjištěno v SO ORP Liberec (32,0 %), nejvyšší v SO ORP Česká Lípa (44,7 %). Naopak ve službách obvod Liberec zaznamenal nejvyšší podíl ve výši 59,7 % a nejnížší obvod Frýdlant (46,9 %). Zatímco zastoupení odvětví stavebnictví je poměrně vyrovnané, v zemědělství, lesnictví a rybářství byly vykázány relativně velké rozdíly – podíl zaměstnaných se pohyboval od 1,3 % ve správních obvodech Liberec a Jablonec nad Nisou do 6,2 % v obvodu Jilemnice.

Graf 2.4.3 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti a SO ORP Libereckého kraje

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Vyjíždka a dojíždka

V Libereckém kraji bylo při SLDB 2021 sečteno 201 964 vyjíždějících osob, z toho do zaměstnání vyjíždělo 142 059 osob a do školy 59 905 osob. V rámci obce pak za práci vyjíždělo 57 122 osob (tj. 40,2 % vyjíždějících do zaměstnání) a do školy 36 770 osob (61,4 % vyjíždějících do školy). Mimo obec obvyklého bydliště vyjíždělo 84 937 zaměstnaných obyvatel Libereckého kraje. Z pohledu prostorového typu vyjíždky převažoval v kraji pohyb do jiné obce okresu (47 590 osob, tj. 56,0 % z celkového počtu vyjíždějících mimo obec obvyklého bydliště). Druhým nejrozšířenějším typem vyjíždky byla vyjíždka do jiného kraje (18 551 osob, tj. 21,8 % vyjíždějících), třetím vyjíždka do jiného okresu kraje (16 917 osob, 19,9 %). V případě studentů a žáků vyjíždělo za vzděláním mimo obec 23 135 osob, tj. 38,6 % vyjíždějících studentů a žáků.

Z pohledu jednotlivých správních obvodů je zřejmé, že převaha vyjíždějících za zaměstnáním v rámci obce bydliště byla zjištěna pouze v SO ORP Liberec (28 960 osob, tj. 59,3 % celkového počtu zde evidovaných vyjíždějících do zaměstnání) a SO ORP Jablonec nad Nisou (8 347 osob, tj. 46,3 %), což bezesporu ovlivňují sídla těchto správních obvodů. V ostatních správních obvodech převažovali vyjíždějící, kteří práci vykonávali

v jiné obci okresu. Podobnou strukturu vyjížděky do zaměstnání vykázaly správní obvody Česká Lípa, Frýdlant, Nový Bor a Semily, když v těchto obvodech převažovala již zmíněná vyjížděka do jiné obce okresu, na druhé pozici se umístila vyjížděka v rámci obce, na třetí vyjížděka do jiného kraje a čtvrté místo patřilo vyjíždějícím do jiného okresu kraje. Stejná struktura byla zjištěna také u správního obvodu Turnov a Železný Brod, ve kterých byli na prvním místě vyjíždějící do jiné obce okresu, následovala vyjížděka do jiného okresu kraje, třetí pozice patřila vyjíždějícím v rámci obce a čtvrtá osobám s místem výkonu práce v jiném kraji.

Tab. 2.4.4 Vyjíždějící do zaměstnání a do školy

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Kraj, SO ORP	Vyjíždějící celkem	v tom								
		vyjíždějící do zaměstnání						vyjíždějící do školy		
		celkem	v tom					celkem	v tom	
			v rámci obce	do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí		v rámci obce	mimo obec
Liberecký kraj	201 964	142 059	57 122	47 590	16 917	18 551	1 879	59 905	36 770	23 135
Česká Lípa	34 295	24 010	8 179	8 379	1 131	6 002	319	10 285	6 169	4 116
Frýdlant	10 631	7 440	1 337	5 599	123	269	112	3 191	1 647	1 544
Jablonec nad Nisou	25 651	18 040	8 347	3 061	5 154	1 258	220	7 611	4 962	2 649
Jilemnice	9 825	6 775	1 589	2 644	221	2 254	67	3 050	1 404	1 646
Liberec	68 886	48 849	28 960	11 899	3 871	3 384	735	20 037	15 076	4 961
Nový Bor	11 699	8 101	1 815	4 277	700	1 135	174	3 598	1 793	1 805
Semily	11 290	7 825	2 240	3 424	660	1 446	55	3 465	1 730	1 735
Tanvald	8 313	5 767	1 057	3 339	929	372	70	2 546	1 324	1 222
Turnov	15 758	11 272	2 948	3 272	2 949	2 020	83	4 486	1 910	2 576
Železný Brod	5 616	3 980	650	1 696	1 179	411	44	1 636	755	881

Ze správních obvodů Turnov (57,4 % vyjíždějících do školy), Jilemnice (54,0 %), Železný Brod (53,9 %), Nový Bor (50,2 %) a Semily (50,1 %) studenti a žáci za vzděláním častěji vyjížděli mimo obec svého obvyklého bydliště, zatímco studenti a žáci z druhé poloviny správních obvodů se častěji vzdělávali v rámci obce svého bydliště.

Tab. 2.4.5 Základní ukazatele dojížděky do zaměstnání a do školy podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Kraj, SO ORP	Pracující vyjíždějící za prací				Žáci a studenti vyjíždějící do škol			
	celkem	v tom		z toho 5x týdně a častěji	celkem	v tom		Z toho 5x týdně a častěji
		muži	ženy			muži	ženy	
Liberecký kraj	142 059	74 088	67 971	104 724	59 905	30 275	29 630	31 928
Česká Lípa	24 010	13 001	11 009	18 505	10 285	5 192	5 093	4 996
Frýdlant	7 440	3 956	3 484	5 728	3 191	1 570	1 621	1 557
Jablonec nad Nisou	18 040	9 255	8 785	13 082	7 611	3 902	3 709	4 231
Jilemnice	6 775	3 465	3 310	4 647	3 050	1 572	1 478	1 541
Liberec	48 849	25 071	23 778	35 558	20 037	10 143	9 894	10 944
Nový Bor	8 101	4 215	3 886	5 944	3 598	1 830	1 768	1 850
Semily	7 825	4 125	3 700	5 660	3 465	1 740	1 725	1 908
Tanvald	5 767	2 976	2 791	4 019	2 546	1 277	1 269	1 211
Turnov	11 272	5 951	5 321	8 532	4 486	2 253	2 233	2 713
Železný Brod	3 980	2 073	1 907	3 049	1 636	796	840	977

Z hlediska pohlaví vyjíždějí za zaměstnáním častěji muži než ženy, tj. 52,2 % mužů a 47,8 % žen. Tato převaha je patrná také ve všech správních obvodech. Největší rozdíl mezi podílem vyjíždějících mužů a vyjíždějících žen byl vykázán ve správním obvodu Česká Lípa (54,1 % mužů ku 45,9 % žen), naopak nejmenší rozdíl evidoval správní obvod Jilemnice (51,1 % mužů ku 48,9 % žen).

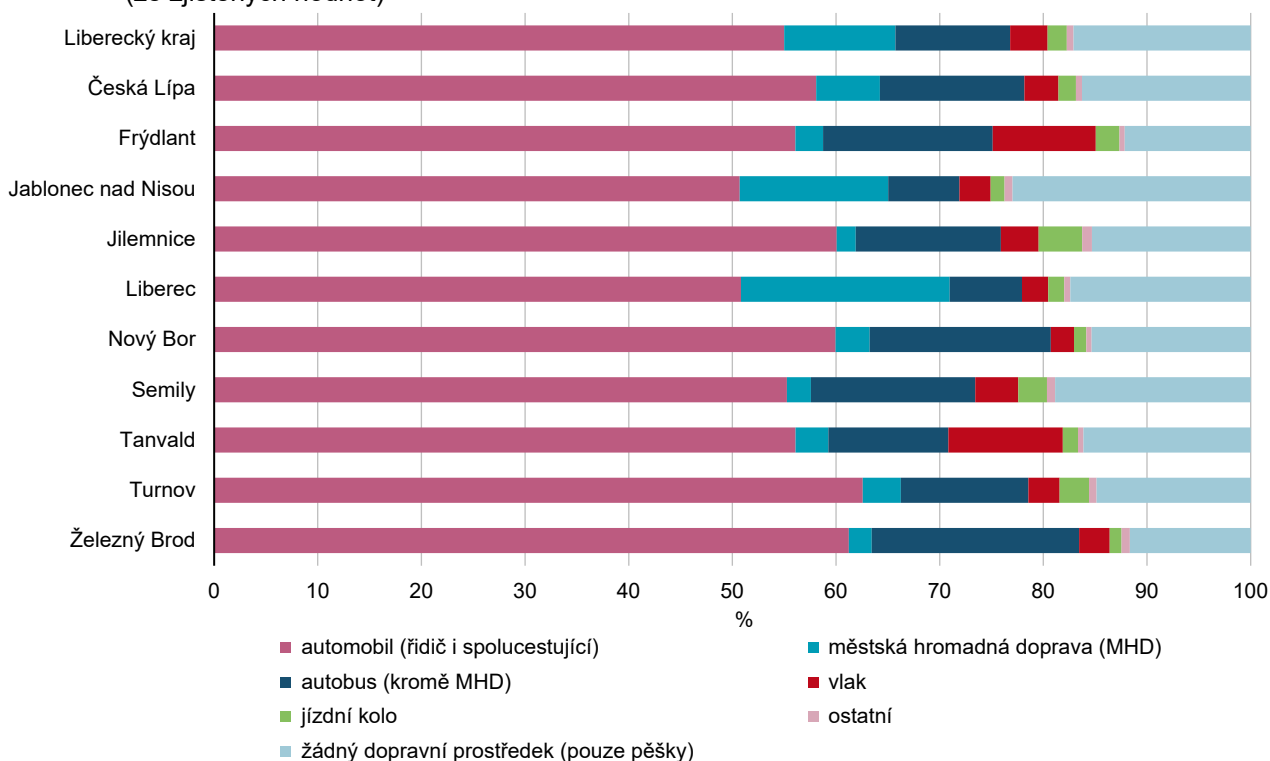
Muži častěji, než ženy vyjížděli za zaměstnáním mimo obec svého obvyklého pobytu, v kraji tento podíl dosáhl 63,2 % mužů a 53,3 % žen. Stejně tomu bylo i ve všech správních obvodech s tím, že nejvyšší podíl mužů i žen, kteří za zaměstnáním vyjížděli mimo obec, byl zjištěn v SO ORP Železný Brod (85,6 %, resp. 79,3 % vyjíždějících v tomto správním obvodu), nejnižší podíl pak v SO ORP Liberec (44,5 %, resp. 33,6 %). Největší rozdíl mezi sledovanými podíly zaznamenal obvod Česká Lípa (70,5 % mužů ku 57,7 % žen, tedy 12,8 p. b.), nejvyrovnanější podíl byl zjištěn u mužů a žen z obvodu Tanvald (82,7 % mužů ku 78,1 % žen, tedy 4,6 p. b.).

Mezi vyjíždějícími do škol mírně převažovali chlapci, kteří v kraji představovali 50,5 % všech vyjíždějících žáků a studentů. Podobně tomu bylo také ve většině správních obvodech, výjimkou byl pouze obvod Železný Brod a Frýdlant, ve kterých mezi vyjíždějícími studenty a žáky převažovaly dívky (tj. z 51,3 % v prvním a z 50,8 % ve druhém obvodu).

V případě studentů a žáků se však vyjíždka do školy mimo obec obvyklého pobytu týkala častěji dívek (39,1 % vyjíždějících) než chlapců (37,2 % vyjíždějících). Vyšší podíl dívek, než chlapců vyjíždějících do školy mimo obec vykázalo také 7 správních obvodů, z toho jejich nejvyšší zastoupení bylo zjištěno ve správním obvodu Turnov (58,3 %). Chlapci mezi vyjíždějícími mimo obec byli zastoupeni vyšší měrou pouze v SO ORP Jilemnice (54,5 %), Železný Brod (53,8 %) a Tanvald (50,0 %).

Z hlediska frekvence vyjíždky převažovala denní vyjíždka, tedy minimálně 5x týdně. Z obcí i v rámci obcí Libereckého kraje takto vyjíždělo 104 724 osob (tj. 73,7 % pracujících vyjíždějících za prací) a 31 928 osob vyjíždějících do škol (tj. 53,3 % vyjíždějících studentů a žáků). Z hlediska správních obvodů vykázaly nadprůměrnou hodnotu denně vyjíždějících zaměstnaných správní obvody Česká Lípa (77,1 %), Frýdlant (77,0 %), Železný Brod (76,6 %) a Turnov (75,7 %) a denně vyjíždějících studentů a žáků obvody Turnov (60,5 %), Železný Brod (59,7 %), Jablonec nad Nisou (55,6 %), Semily (55,1 %) a Liberec (54,6 %).

Graf 2.4.4 Vyjíždějící do zaměstnání a do školy podle hlavního dopravního prostředku a SO ORP
(ze zjištěných hodnot)

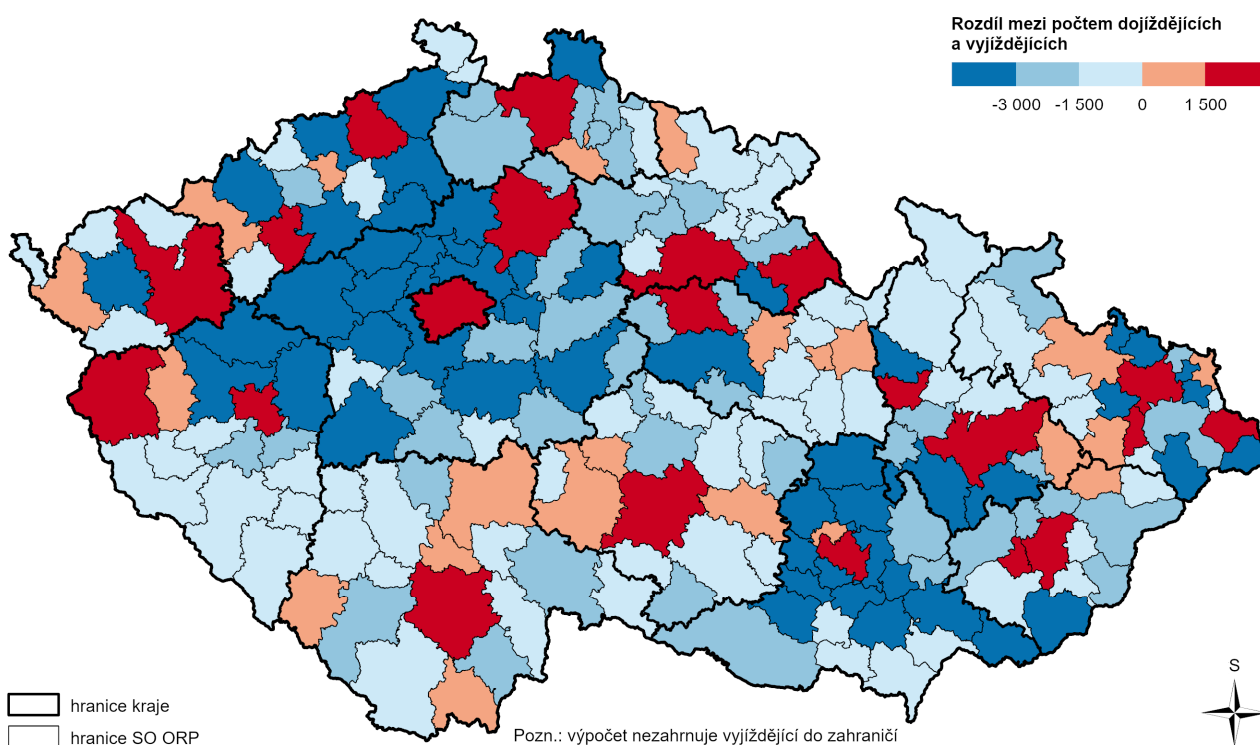
Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Vyjíždku můžeme také hodnotit z pohledu hlavního použitého dopravního prostředku. Osobní automobil (jako řidič i spolucestující) na cestě do zaměstnání nebo školy v kraji využívalo 55,0 % vyjíždějících s tím,

že nejvyšší podíl těchto osob vykázal správní obvod Turnov (62,6 %) a nejnižší správní obvod Jablonec nad Nisou (50,7 %) a Liberec (50,8 %). Využívání jiných dopravních prostředků je závislé zejména na hustotě autobusových či vlakových spojů a možnostech regionální integrované dopravy či ve větších městech využívání městské hromadné dopravy. I proto eviduje nejvyšší podíl vyjíždějících, kteří využívají k cestě do práce či školy městskou hromadnou dopravu správní obvod Liberec (20,1 %) a dále správní obvod Jablonec nad Nisou (14,3 %). Nezanedbatelnou položkou je docházení do zaměstnání a školy pouze pěšky. Podíl v našem kraji dosáhl 17,1 %, nejvyšší byl ve správním obvodu Jablonec nad Nisou (23,0 %), nejnižší v obvodu Železný Brod (11,6 %). Autobus (kromě MHD) je nejčastějším dopravním prostředkem v SO ORP Železný Brod (20,0 %), vlak v SO ORP Tanvald (11,0 %).

Z Libereckého kraje do jiných krajů vyjíždělo za zaměstnáním 18 551 osob, z jiných krajů do Libereckého kraje zamířilo 7 314 zaměstnaných osob. Za studiem z našeho kraje do jiných krajů vyjíždělo 5 286 osob, z jiných krajů do Libereckého směřovalo 3 009 žáků a studentů. Počet vyjíždějících za zaměstnáním a do školy z Libereckého kraje do ostatních krajů Česka reprezentuje 23 837 osob. Vyjíždějící osoby z Libereckého kraje nad osobami dojíždějícími do kraje tak převážily o 13 514 osob.

Saldo dojížd'ky a vyjížd'ky do zaměstnání (Sčítání 2021)

Při srovnání správních obvodů obcí s rozšířenou působností je patrné, že kladného salda celkové dojížd'ky dosáhl pouze správní obvod Liberec (+8 975 osob). Poměrně dobrá situace je v obvodu Turnov (záporné saldo s pouze -111 osobami a kladné saldo dojížd'ky do zaměstnání ve výši 31 osob). Naopak obvod Nový Bor bilančně ztrácel 3 710 osob.

Při jiném pohledu na bilanci dojíždějících a vyjíždějících včetně vyjížd'ky do zahraničí a součtu hodnot za jednotlivé obce v rámci správního obvodu opět vyniká obvod Liberec, který v tomto ohledu jako jediný vykázal kladné saldo dojížd'ky (+8 102 osob), a to jak v případě dojížd'ky do zaměstnání (+ 5 868 osob), tak v případě dojížd'ky do škol (+ 2 234 osob). Správní obvod Turnov celkově ztratil pouze 206 osob, nejvyšší záporné hodnoty vykázaly oba obvody z okresu Česká Lípa – Nový Bor (-3 908 osob) a Česká Lípa (-3 858 osob) a obvod Frýdlant (-3 791 osob). Vedle obvodu Liberec vykázal obvod Semily kladnou hodnotu salda v případě dojížd'ky do školy (+56 osob). Celý Liberecký kraj dosahuje záporného salda ve výši 15 680 osob.

Tab. 2.4.6 Počet dojíždějících/vyjíždějících do/z obce a saldo dojížděky podle SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Kraj, SO ORP	Dojíždějící do obce			Vyjíždějící z obce			Saldo dojížděky		
	celkem	do zaměstnání	do školy	celkem	do zaměstnání	do školy	celkem	do zaměstnání	do školy
Liberecký kraj	92 392	71 821	20 571	108 072	84 937	23 135	-15 680	-13 116	-2 564
Česká Lípa	16 089	12 747	3 342	19 947	15 831	4 116	-3 858	-3 084	-774
Frýdlant	3 856	2 748	1 108	7 647	6 103	1 544	-3 791	-3 355	-436
Jablonec nad Nisou	9 711	7 958	1 753	12 342	9 693	2 649	-2 631	-1 735	-896
Jilemnice	4 832	3 955	877	6 832	5 186	1 646	-2 000	-1 231	-769
Liberec	32 952	25 757	7 195	24 850	19 889	4 961	8 102	5 868	2 234
Nový Bor	4 183	3 162	1 021	8 091	6 286	1 805	-3 908	-3 124	-784
Semily	5 230	3 439	1 791	7 320	5 585	1 735	-2 090	-2 146	56
Tanvald	3 343	2 702	641	5 932	4 710	1 222	-2 589	-2 008	-581
Turnov	10 694	8 272	2 422	10 900	8 324	2 576	-206	-52	-154
Železný Brod	1 502	1 081	421	4 211	3 330	881	-2 709	-2 249	-460

Nezaměstnanost podle MPSV

K 31. prosinci 2024 dosáhl podíl nezaměstnaných osob v Libereckém kraji 4,46 % a v mezikrajském srovnání byl 5. nejvyšší. Proti konci roku 2023 se nezaměstnanost zvýšila o 0,54 procentních bodů. V případě mužů se nezaměstnanost během roku 2024 zvýšila o 0,55 p. b. na 4,09 %, v případě žen o 0,52 p. b. na 4,84 %. Libereckým ženám mezi všemi kraji patřila 5. a mužům 6. nejhorší pozice.

Tab. 2.4.7 Podíl nezaměstnaných osob a volná pracovní místa v evidenci úřadu práce (k 31.12)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Česko, kraj, SO ORP	Podíl nezaměstnaných osob v % ¹⁾						Pracovní místa v evidenci úřadu práce		Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce	
	celkem		muži		ženy					
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	celkem	index 2024/2023	2023	2024
Česko	3,73	4,10	3,43	3,81	4,04	4,40	246 573	88,3	1,0	1,2
Liberecký kraj	3,93	4,46	3,54	4,09	4,32	4,84	5 334	85,1	2,0	2,6
Česká Lípa	3,48	4,22	2,96	3,68	4,03	4,79	821	71,7	1,6	2,8
Frýdlant	6,10	7,24	5,72	6,79	6,50	7,71	77	97,5	14,8	17,4
Jablonec nad Nisou	3,57	3,86	2,95	3,43	4,19	4,27	400	97,1	3,4	3,8
Jilemnice	4,10	4,08	4,16	4,51	4,03	3,61	197	105,9	3,3	3,0
Liberec	3,49	3,91	3,06	3,46	3,92	4,36	2 251	81,1	1,4	1,9
Nový Bor	3,86	5,06	3,57	4,75	4,17	5,38	78	118,2	11,3	11,8
Semily	4,18	4,84	4,08	4,83	4,28	4,85	370	81,1	1,5	2,1
Tanvald	5,92	6,42	5,18	5,69	6,70	7,20	138	78,9	4,9	6,6
Turnov	3,08	3,35	3,04	3,17	3,11	3,53	475	88,3	1,3	1,6
Železný Brod	3,51	3,49	3,45	3,41	3,58	3,57	32	71,1	6,3	9,1
územně nezařazeno ²⁾	x	x	x	x	x	x	495	126,6	0,9	0,9

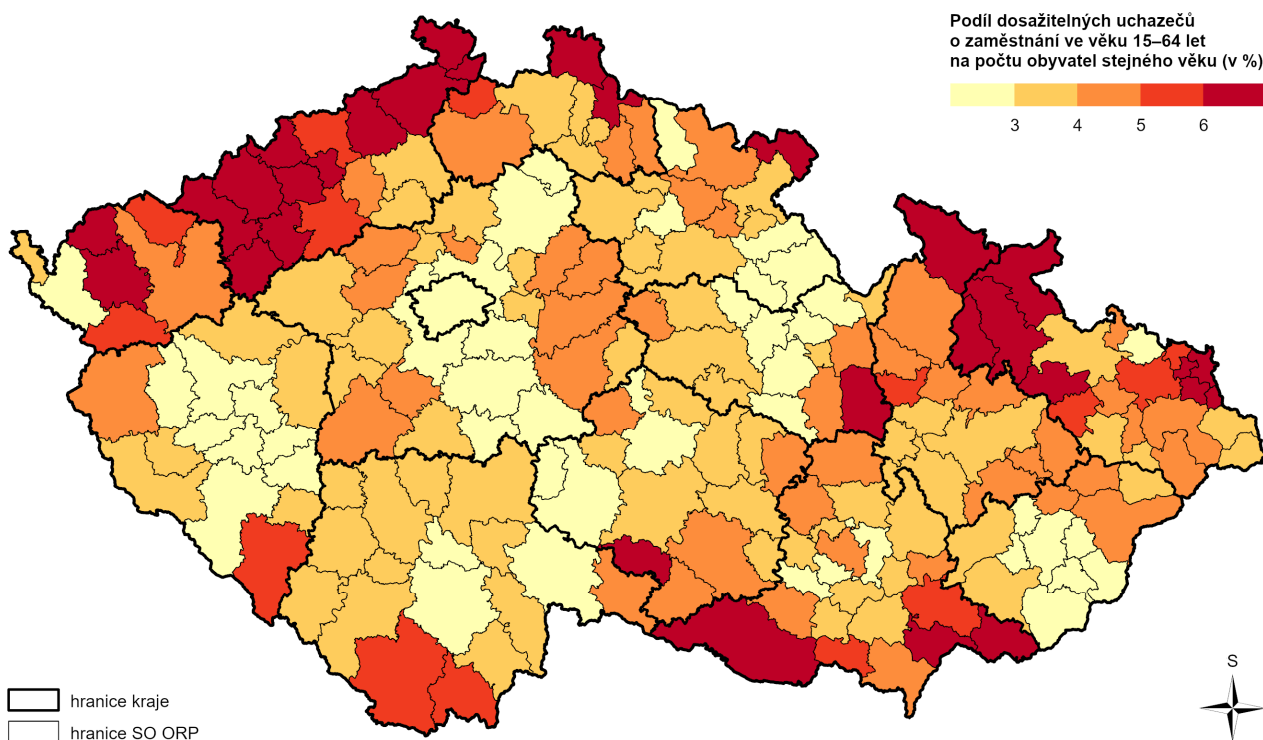
¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let k 31. 12. 2024 ze všech obyvatel ve stejném věku k 31. 12. 2023

²⁾ Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce zaevidovaní (v souladu s platnými pravidly) mimo okres svého trvalého bydliště; pracovní místa v evidenci úřadu práce s nepřesně určenou adresou.

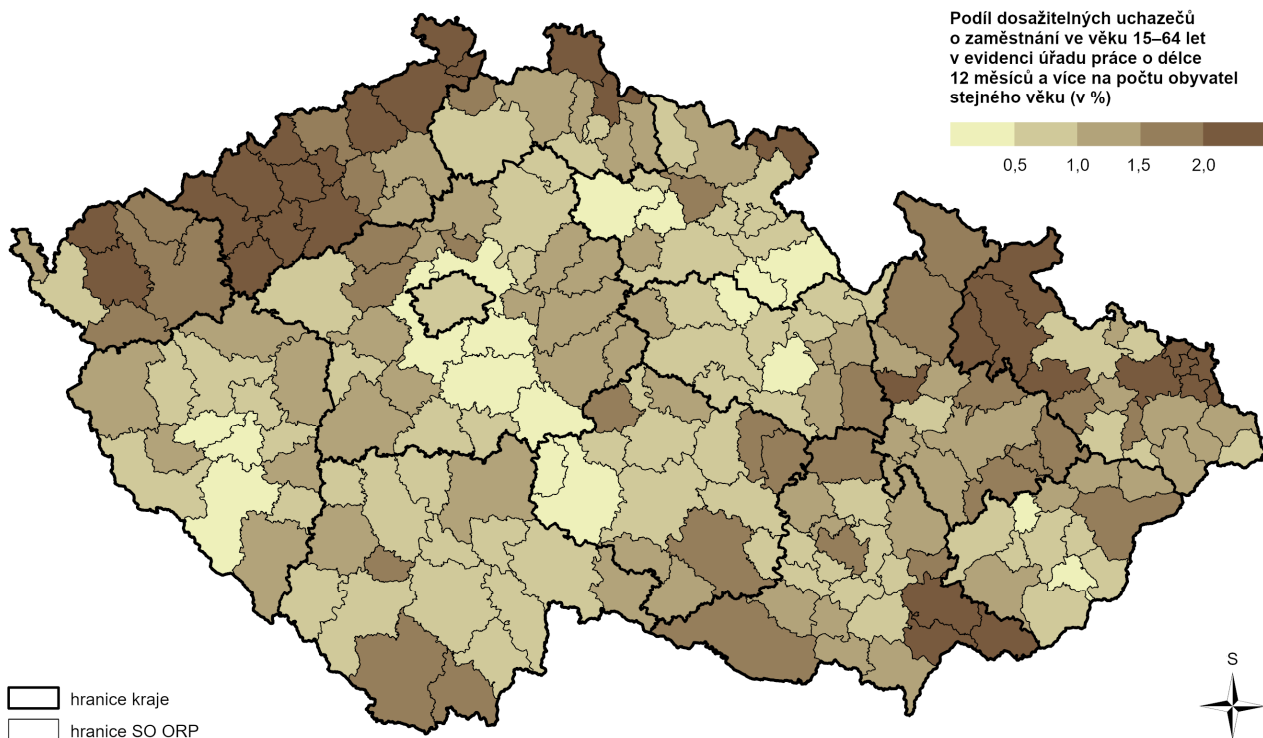
Meziroční zvýšení nezaměstnanosti vykázalo 8 správních obvodů kraje a nejvýraznější přírůstek o více než 1 p. b. byl vykázán v obvodech Nový Bor a Frýdlant (+1,20 p. b., resp. +1,14 p. b.). Dva správní obvody zaznamenaly shodný pokles nezaměstnanosti o 0,02 p. b., a to Železný Brod a Jilemnice. Nejnížší

nezaměstnanost na konci roku 2024 byla evidována v obvodu Turnov (3,35 %), následoval obvod Železný Brod (3,49 %) a obvod Jablonec nad Nisou (3,86 %). Naopak nejvyšší nezaměstnanost vykázal obvod Frýdlant (7,24 %), vysoké hodnoty byly registrovány také v obvodech Tanvald (6,42 %) a Nový Bor (5,06 %).

Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2024

Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. 2024

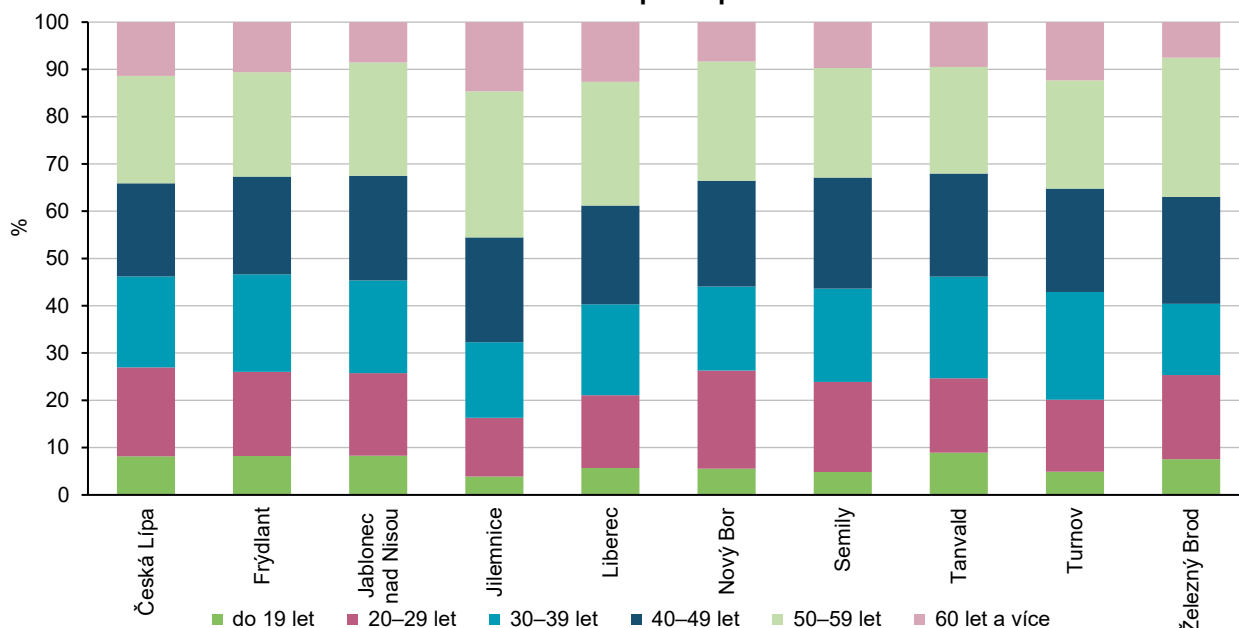
Tab. 2.4.8 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Česko, kraj, SO ORP	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce		z toho podíl v %							
			dosažitelných ve věku 15–64 let	ženy	absolventů škol a mladistvých	osoby se zdravotním postižením	osoby ve věku		osoby s délkou evidence	
	celkem	index 2024/2023					do 24 let včetně	55 let a více	6–12 měsíců	nad 12 měsíců
Česko	306 478	109,8	92,8	52,8	5,7	12,8	14,8	24,6	17,4	31,0
Liberecký kraj	14 048	112,5	90,6	53,5	6,4	12,9	16,5	23,5	17,9	28,5
Česká Lípa	2 262	121,0	93,4	55,7	9,0	13,8	20,6	22,4	15,5	21,5
Frýdlant	1 338	114,2	84,3	53,6	5,8	12,1	17,3	21,7	16,5	38,1
Jablonec nad Nisou	1 535	110,2	91,5	55,0	7,7	13,2	17,2	20,7	19,2	28,3
Jilemnice	595	98,3	93,3	43,4	5,9	13,4	11,3	32,3	15,3	26,9
Liberec	4 210	110,5	89,3	55,4	5,0	12,8	14,7	26,3	19,6	28,4
Nový Bor	924	124,0	90,0	51,9	5,5	13,6	17,7	20,7	17,4	32,5
Semily	791	114,3	95,8	48,3	4,7	14,8	16,7	20,5	18,2	25,8
Tanvald	908	105,6	90,3	53,5	7,9	8,4	16,9	21,1	18,0	40,1
Turnov	755	110,4	93,1	51,7	6,5	13,5	12,2	23,7	16,2	23,4
Železný Brod	292	102,5	89,4	50,7	6,2	15,1	16,8	19,9	21,6	22,9
územně nezařazeno ¹⁾	438	119,0	90,9	50,0	6,2	10,5	17,8	22,6	18,7	24,4

¹⁾ Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce zaevidovaní (v souladu s platnými pravidly) mimo okres svého trvalého bydliště; pracovní místa v evidenci úřadu práce s nepřesně určenou adresou.

Na konci roku 2024 bylo v evidencích úřadů práce v Libereckém kraji evidováno celkem 14 048 neumístěných uchazečů o zaměstnání, tj. o 12,5 % více než na konci roku předchozího. Do skupiny dosažitelných ve věku 15–64 let patřilo 90,6 % z celkového počtu nezaměstnaných. Ženy představovaly 53,5 % uchazečů, podíl osob se zdravotním postižením činil 12,9 %, absolventů a mladistvých bylo 6,4 % nezaměstnaných. Osoby 55leté a starší tvořily 23,5 % uchazečů o zaměstnání a podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce déle než 12 měsíců) dosáhl v Libereckém kraji 28,5 %.

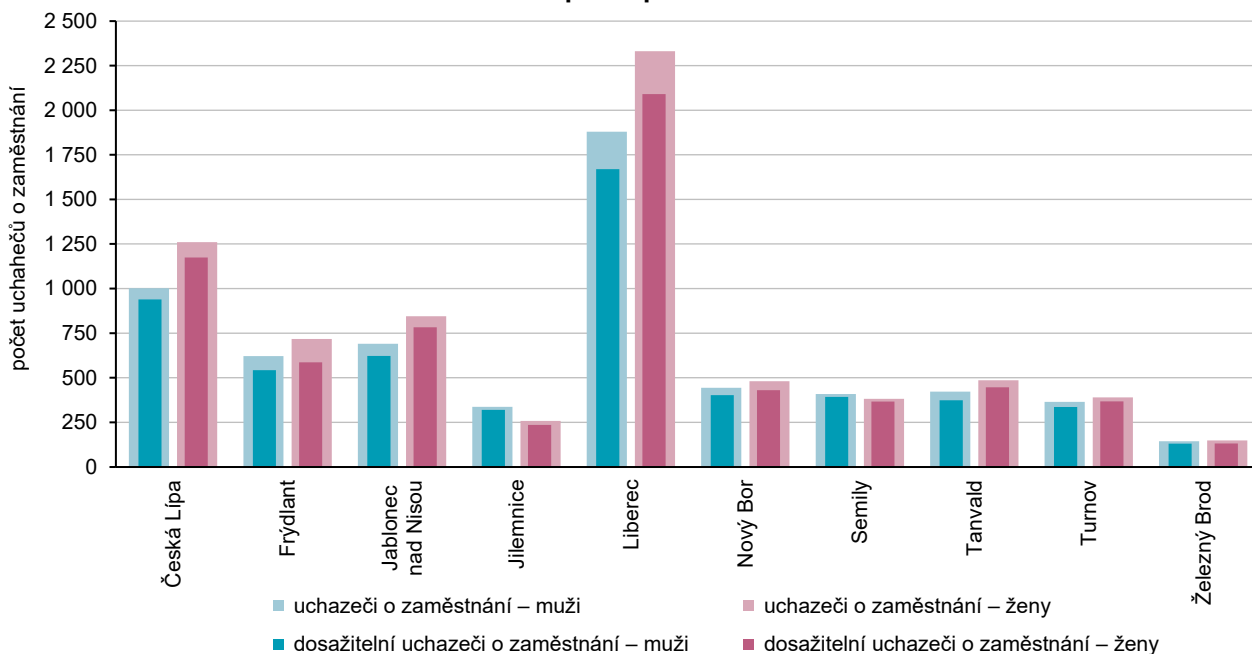
Graf 2.4.5 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle věku v SO ORP k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Srovnání mezi jednotlivými správními obvody vykazuje v některých ukazatelích značné rozdíly. SO ORP Jilemnice je jediným správním obvodem, ve kterém došlo během roku 2024 k poklesu uchazečů o zaměstnání (-1,7 %). Naopak ve správním obvodu Nový Bor byl zaznamenán největší nárůst téměř o čtvrtinu (+24,0 %).

Nejvyšší podíl dosažitelných uchazečů vykázal správní obvod Semily (95,8 %), nejnižší obvod Frýdlant (84,3 %). Ve dvou správních obvodech Jilemnice a Semily nepřesáhl počet uchazeček 50% hranici. Správní obvod Jilemnice zaznamenal nejvyšší podíl uchazečů ve věku 55 let a více (32,3 %), naopak Železný Brod vykázal pouze 19,9 % nejstarších uchazečů. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných byl nejvyšší v SO ORP Tanvald (40,1 %) a Frýdlant (38,1 %), nejnižší v SO ORP Česká Lípa (21,5 %) a Železný Brod (22,9 %).

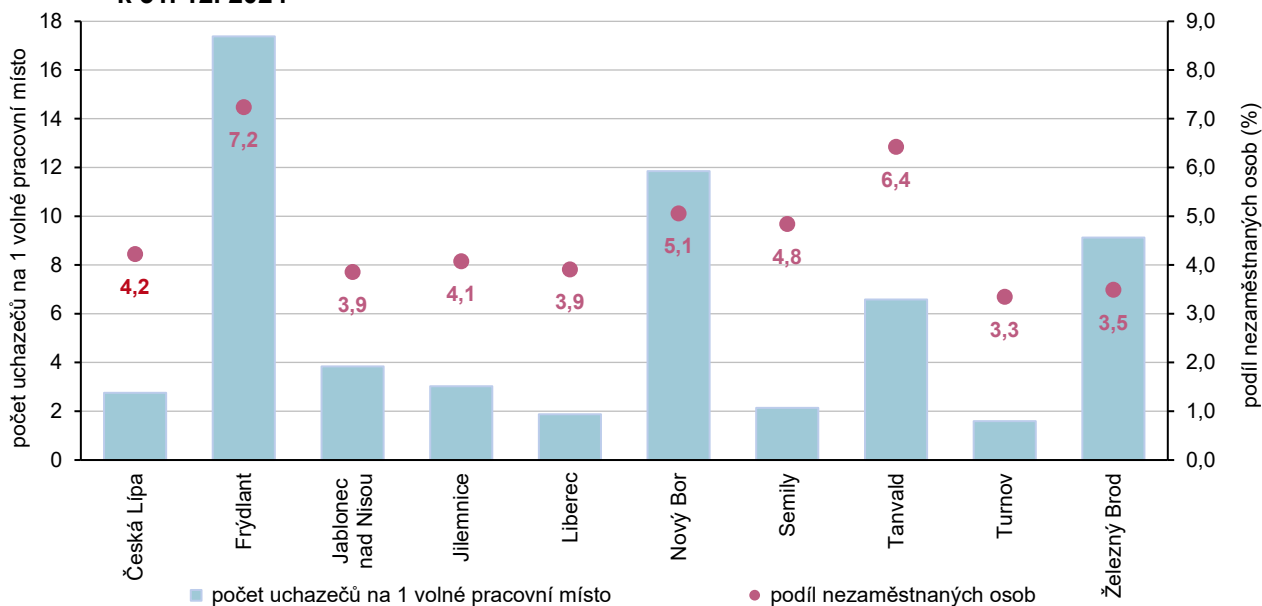
Graf 2.4.6 Dosažitelní uchazeči o zaměstnání podle pohlaví v SO ORP k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

K 31. 12. 2024 bylo v Libereckém kraji k dispozici 5 334 volných pracovních míst, tj. meziročně o 14,9 % méně. Osobám se zdravotním postižením vyhovovalo 292 míst (5,5 % z celkového počtu), pro absolventy a mladistvé bylo určeno 1 125 míst (21,1 %). V přepočtu na jedno volné pracovní místo tak připadlo v Libereckém kraji 2,6 uchazečů o zaměstnání, zatímco o rok dříve to bylo 2,0 uchazečů. Hodnota vykázaná v kraji byla v rámci mezikrajského srovnání 3. nejvyšší.

Graf 2.4.7 Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo a podíl nezaměstnaných osob v SO ORP k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

V rámci SO ORP Libereckého kraje meziročně více pracovních míst úřad práce evidoval pouze ve dvou obvodech, a to v Novém Boru (+18,2 %) a Jilemnici (+5,9 %). Meziročně nejvyšší úbytek zaznamenaly správní obvody Železný Brod (-28,9 %), následován správním obvodem a Česká Lípa (-28,3 %). Více než 42 % volných pracovních míst bylo soustředěno v obvodu Liberec, dalších 15,4 % v obvodu Česká Lípa. Pouze 0,6 % z celkového počtu volných míst v Libereckém kraji měl ve své nabídce správní obvod Železný Brod. Nejméně uchazečů na jedno volné pracovní místo připadlo správním obvodům Turnov a Liberec (1,6 resp. 1,9 uchazečů), nejvíce v správním obvodu Frýdlant a Nový Bor (17,4, resp. 11,8 uchazečů).

2.5 Ekonomika

Datová základna pro hodnocení ekonomické sféry na územní úrovni SO ORP je do značné míry omezena. Základní přehled poskytuje Registr ekonomických subjektů (RES) spravovaný ČSÚ, ve kterém jsou evidovány fyzické osoby v postavení podnikatele a právnické osoby (včetně organizačních složek státu), a to podle sídla příslušného subjektu, nikoliv podle místa jeho činnosti. Bližší pozornost je věnována bytové výstavbě (viz kapitola 2.7) a cestovnímu ruchu. Doplněny jsou též informace týkající se místních rozpočtů.

Údaje o hospodářských odvětvích (zemědělství, průmysl, stavebnictví apod.) nejsou v tomto územním detailu k dispozici, protože jsou zjišťovány jen ve vybraných subjektech vždy za celý subjekt podle jeho sídla, takže se nedají k území správního obvodu ORP vztáhnout.

Ekonomické subjekty

K 31. 12. 2024 bylo v Libereckém kraji registrováno 105 477 ekonomických subjektů, jejich největší část byla soustředěna ve správním obvodu Liberec (38 391 subjektů, tj. 36,4 % krajského úhrnu). S výrazným odstupem následovaly správní obvody Česká Lípa (14 556 subjektů, 13,8% podíl) a Jablonec nad Nisou (14 350 subjektů, 13,6% podíl). Nejméně ekonomických subjektů bylo evidováno ve správním obvodu Železný Brod (2 848 subjektů, 2,7% podíl).

Podíl ekonomických subjektů evidovaných přímo v sídle správního obvodu dosáhl nejvyšší hodnoty v SO ORP Jablonec nad Nisou (77,7 %). S podílem 74,8 % subjektů následoval správní obvod Liberec a třetí pozice s výrazným odstupem patřila správnímu obvodu Česká Lípa, v jehož sídle bylo evidováno 46,4 % všech subjektů sídlících na území tohoto správního obvodu. Nejnižší podíl ekonomických subjektů v sídle správního obvodu vykázal SO ORP Jilemnice, když jeho hodnota činila 23,6 %. Ve správním obvodu Železný Brod, jako obvodu s nejnižším počtem ekonomických subjektů, bylo v jeho centru registrováno 46,1 % subjektů (tj. 4. nejvyšší podíl).

Tab. 2.5.1 Ekonomické subjekty podle vybraných právních forem k 31. 12. 2024

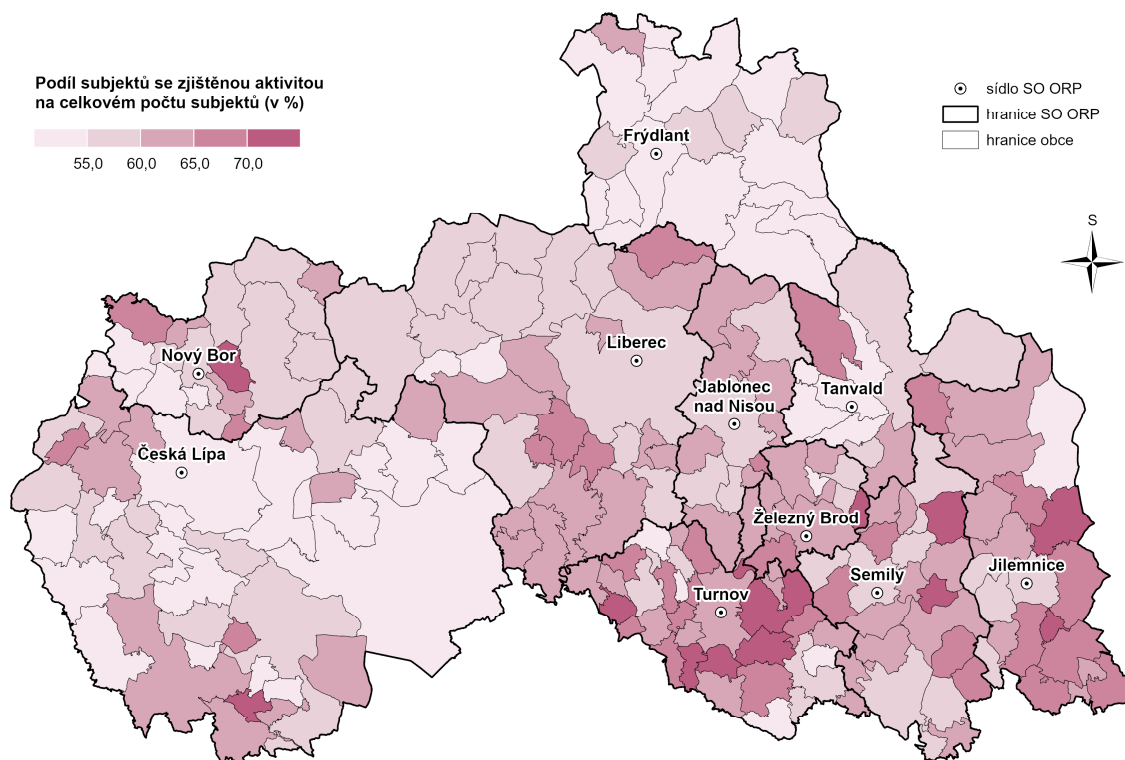
Kraj, SO ORP	Registrované subjekty		Fyzické osoby	z toho		Právnické osoby celkem	z toho		Podíl správního obvodu na počtu subjektů kraje (%)
	celkem	z toho se zjištěnou aktivitou		živnostníci	zemědělníci podnikatelé		společnosti s ručením omezením	akciové společnosti	
Liberecký kraj	105 477	61 346	80 242	73 457	1 961	25 235	13 712	439	100,0
Česká Lípa	14 556	7 947	11 556	10 608	278	3 000	1 370	56	13,8
Frýdlant	4 970	2 656	4 018	3 657	184	952	398	13	4,7
Jablonec nad Nisou	14 350	8 232	10 902	10 149	99	3 448	1 948	45	13,6
Jilemnice	5 551	3 507	4 673	4 246	238	878	359	15	5,3
Liberec	38 391	22 578	26 765	24 433	384	11 626	7 012	216	36,4
Nový Bor	5 958	3 378	4 882	4 559	84	1 076	488	4	5,6
Semily	6 017	3 631	4 903	4 387	247	1 114	529	23	5,7
Tanvald	5 089	2 705	4 121	3 848	81	968	472	9	4,8
Turnov	7 747	4 961	6 066	5 422	297	1 681	878	52	7,3
Železný Brod	2 848	1 751	2 356	2 148	69	492	258	6	2,7

Po přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více bylo nadále nejvíce ekonomických subjektů registrováno ve správním obvodu Liberec, tj. 316,2 subjektů. Poté však s 311,6 subjekty na 1 000 obyvatel starších 18 let následoval správní obvod Jilemnice a třetí pozici s hodnotou 307,5 subjektů obsadil správní obvod Jablonec nad Nisou. Poslední pozice v tomto srovnání připadla obvodu Česká Lípa, ve kterém bylo na 1 000 obyvatel starších 18 let evidováno 235,0 ekonomických subjektů. Krajský průměr pak činil 290,1 subjektů na 1 000 obyvatel daného věku.

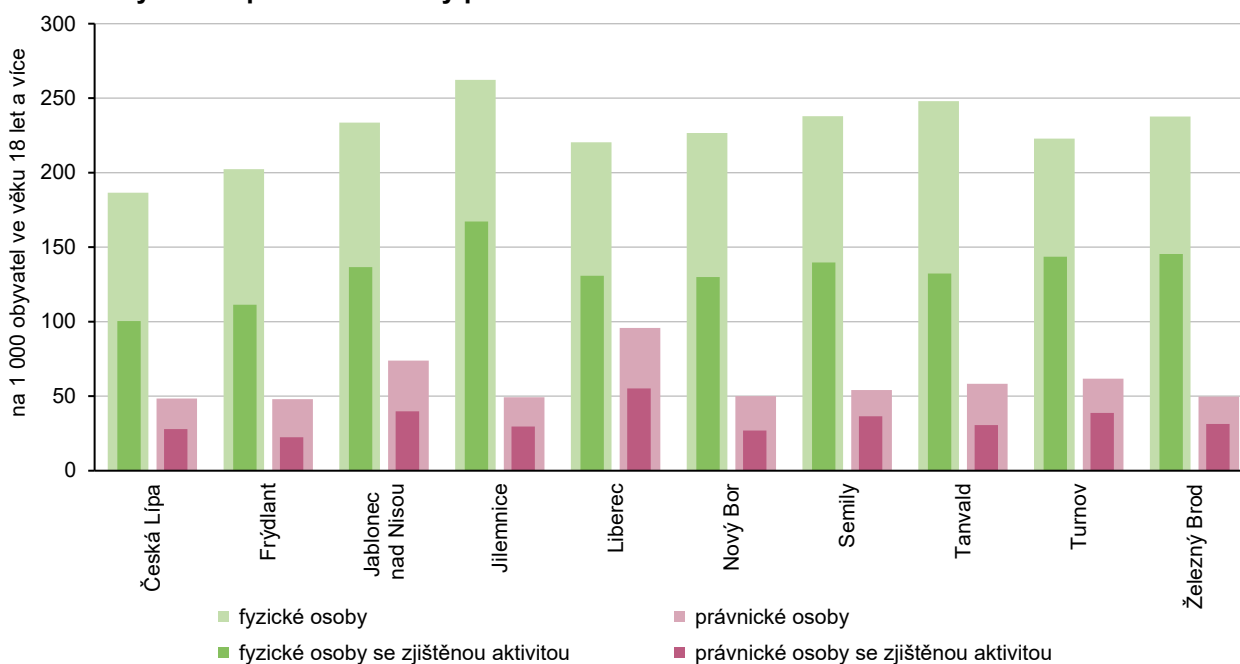

Mezi subjekty se zjištěnou aktivitou (ekonomické subjekty, u kterých bylo zjištěno, že jsou plátcí daně z příjmu, daně z přidané hodnoty nebo platí pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance či jako osoba samostatně výdělečně činná) v Libereckém kraji patřilo 58,2 % výše uvedeného celkového počtu registrovaných ekonomických subjektů. Napříč správními obvody se tento podíl pohyboval v rozmezí od 53,2 % v SO ORP Tanvald do 64,0 % v SO ORP Turnov. V případě správního obvodu Liberec, jako obvodu s nejvyšším počtem registrovaných subjektů, byla aktivita zjištěna u 58,8 % subjektů, v obvodu Česká Lípa u 54,6 % a v obvodu Jablonec nad Nisou u 57,4 %.

Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou v obcích Libereckého kraje k 31. 12. 2024

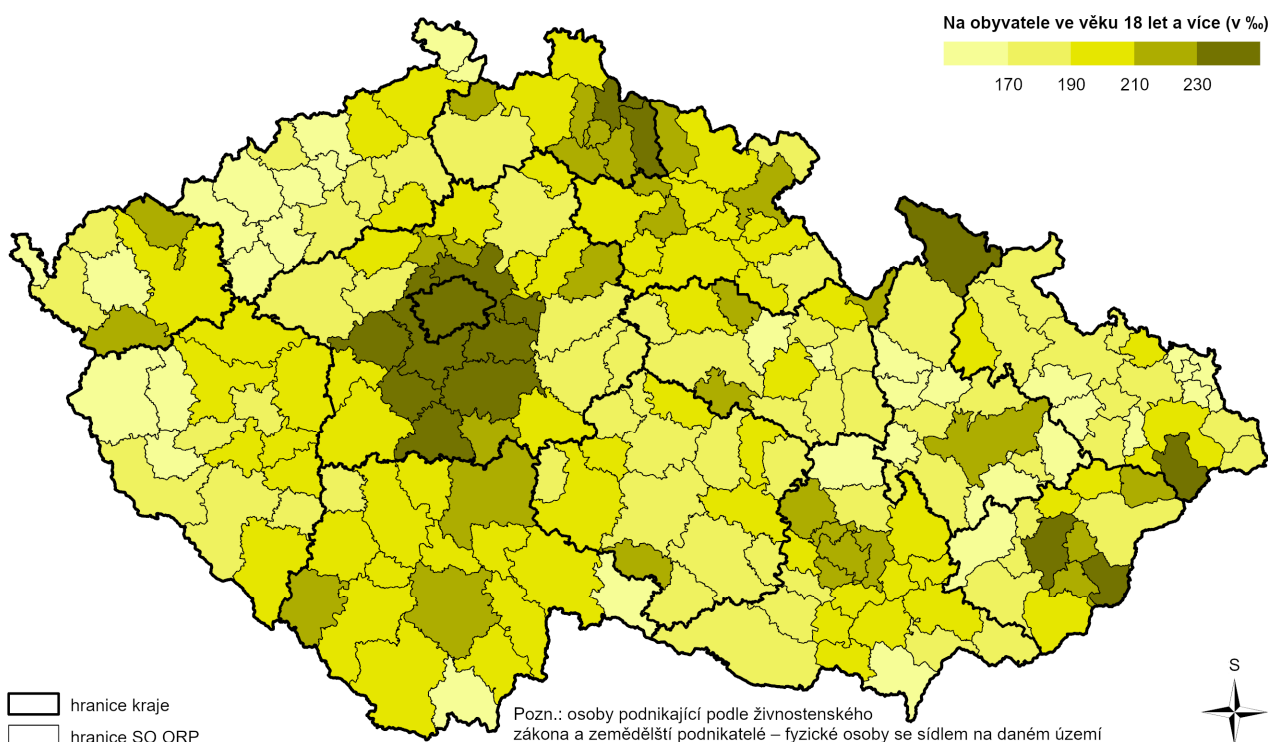
Graf 2.5.1 Fyzické a právnické osoby podle SO ORP k 31. 12. 2024

Z hlediska právní formy převažovaly ve všech správních obvodech fyzické osoby. Jejich nejvyšší podíl vykázal správní obvod Jilemnice, a to 84,2 % všech registrovaných ekonomických subjektů. Na opačném konci s podílem ve výši 69,7 % se umístil správní obvod Liberec, který evidoval absolutně nejvíce fyzických osob (26 765 subjektů). Nejméně fyzických osob bylo ve správním obvodu Železný Brod (2 356 subjektů). Po přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více však prvenství získal správní obvod Jilemnice, ve kterém na 1 000 osob daného věku připadlo 262,3 fyzických osob, zatímco poslední místo srovnání obsadil s hodnotou 186,5 fyzických osob správní obvod Česká Lípa.

Z více než 90 % se ve většině správních obvodů v případě fyzických osob jednalo o živnostníky, výjimkou byly pouze obvody Semily, ve kterém podíl živnostníků činil 89,5 %, a Turnov s podílem 89,4 %. Nejvyšší podíl zemědělských podnikatelů byl zjištěn ve správním obvodu Jilemnice (5,1 % úhrnu fyzických osob v tomto obvodu), dále opět v obvodech Semily (5,0 %) a Turnov (4,9 %).

Počet soukromých podnikatelů na 1 000 obyvatel k 31. 12. 2024

Právnícké osoby tvořily největší část ve struktuře ekonomických subjektů v SO ORP Liberec (30,3 %), více než 20% zastoupení měly také mezi ekonomickými subjekty obvodu Jablonec nad Nisou (24,0 %), Turnov (21,7 %) a Česká Lípa (20,6 %). V přepočtu na 1 000 obyvatel starších 18 let bylo nejvíce subjektů registrováno ve správním obvodu Liberec (95,8 ‰), nejméně ve správním obvodu Frýdlant (47,9 ‰).

Většina registrovaných ekonomických subjektů jak v kraji, tak ve všech správních obvodech nezaměstnávala žádné osoby. Za celý Liberecký kraj se jednalo o 38,3 % ekonomických subjektů. Napříč správními obvody se podíl subjektů bez zaměstnanců pohyboval v rozmezí od 36,0 % ve správním obvodu Česká Lípa do 45,9 % ve správním obvodu Jilemnice. Z hlediska absolutních počtů pak bylo nejvíce subjektů bez zaměstnanců zjištěno v obvodu Liberec (13 808 subjektů) a nejméně v obvodu Železný Brod (1 251 subjektů). Ekonomické subjekty mající zaměstnance nejčastěji spadaly do kategorie malých podniků (do 49 zaměstnanců), a to jak v kraji, tak i ve správních obvodech, z toho nejčastěji zaměstnávaly 1 až 9 osob. Velké podniky od 250 zaměstnanců se nejčastěji nacházely ve správním obvodu Liberec (38 subjektů), Jablonec nad Nisou a Česká Lípa (shodně po 10 subjektech) a pouze 1 takto velký podnik se nacházel ve správních obvodech Nový Bor, Tanvald a Železný Brod. Nutno zmínit, že více než polovina ekonomických subjektů v kraji má neuvedenou hodnotu počtu zaměstnanců.

Tab. 2.5.2 Ekonomické subjekty podle kategorie počtu zaměstnanců k 31. 12. 2024

Česko, kraj, SO ORP	Registrované subjekty celkem	v tom podle kategorie počtu zaměstnanců (%)							
		bez zaměstnanců	1–9	10–19	20–49	50–249	250–999	1 000 a více	neuve-deno
Česko	2 836 017	36,2	9,4	1,3	0,9	0,5	0,1	0,0	51,5
Liberecký kraj	105 477	38,3	8,0	1,1	0,7	0,5	0,1	0,0	51,3
Česká Lípa	14 556	36,0	8,1	0,9	0,6	0,5	0,0	0,0	53,7
Frýdlant	4 970	38,1	5,9	0,7	0,7	0,5	0,0	-	54,0
Jablonec nad Nisou	14 350	38,4	7,7	1,0	0,7	0,4	0,0	0,0	51,7
Jilemnice	5 551	45,9	7,4	1,2	0,8	0,4	0,0	0,0	44,4
Liberec	38 391	36,0	8,8	1,2	0,9	0,5	0,1	0,0	52,6
Nový Bor	5 958	39,7	7,3	0,8	0,6	0,4	0,0	-	51,2
Semily	6 017	41,1	7,3	1,6	0,8	0,7	0,0	-	48,4
Tanvald	5 089	36,8	6,4	1,0	0,4	0,5	0,0	-	54,8
Turnov	7 747	44,2	8,5	1,7	0,7	0,6	0,1	-	44,1
Železný Brod	2 848	43,9	7,3	1,1	0,7	0,2	0,0	-	46,8

Z hlediska struktury ekonomických subjektů podle převažující činnosti v 9 správních obvodech působily místní podniky nejčastěji v odvětví obchod, doprava, ubytování, stravování a pohostinství – tento podíl se pohybuje mezi 23,3 % v SO ORP Nový Bor a 29,3 % v SO ORP Tanvald. Výjimkou je pouze správní obvod Železný Brod, ve kterém činnost největší části subjektů spadala do odvětví průmyslu (26,0 % všech zde registrovaných subjektů).

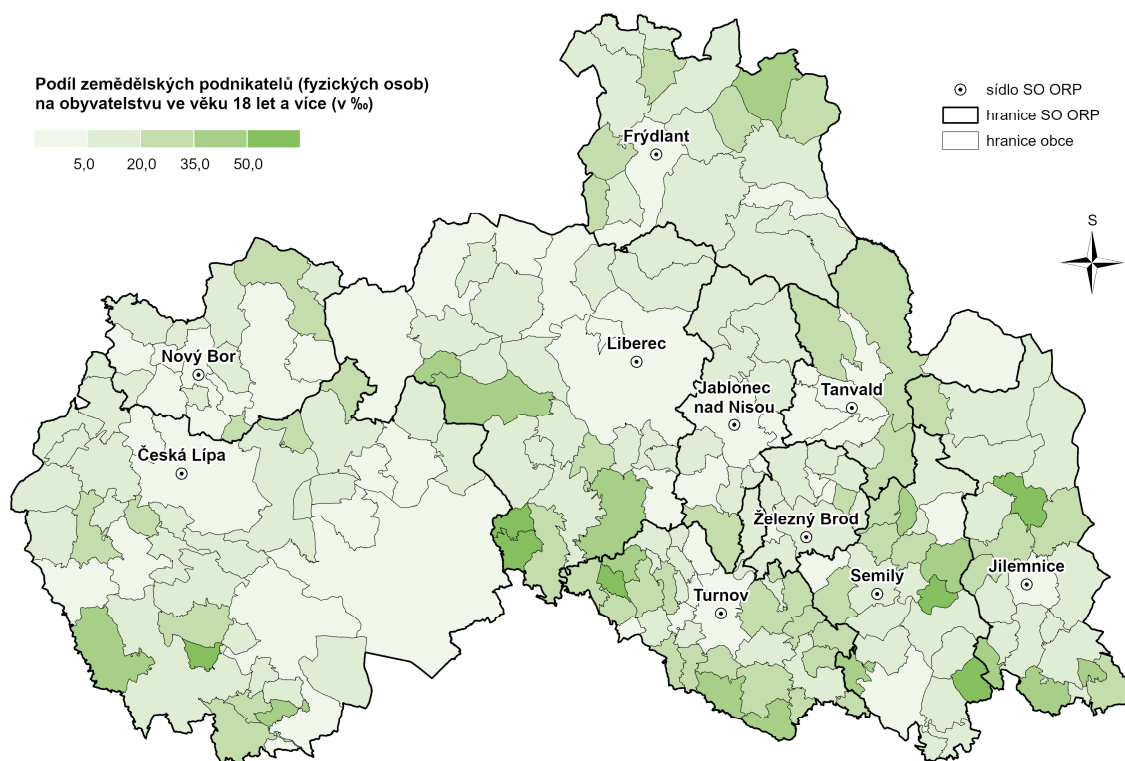
Na druhém místě se v případě správních obvodů Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Nový Bor a Turnov umístily subjekty působící v průmyslu. Ve správním obvodu Frýdlant, Jilemnice, Semily a Tanvald patřila druhá pozice odvětví stavebnictví, ve správním obvodu Železný Brod pak odvětví obchod, doprava, ubytování, stravování a pohostinství a ve správním obvodu Liberec se jednalo o odvětví profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti.

Tab. 2.5.3 Ekonomické subjekty podle převažující činnosti k 31. 12. 2024

Česko, kraj, SO ORP	Registrované subjekty celkem	v tom podle převažující činnosti (sekce CZ-NACE; %)										
		A	B–E	F	G–I	J	K	L	M–N	O–Q	R–U	x
		Zemědělství, lesnictví, rybníkářství	Průmysl celkem	Stavebnictví	Obchod, doprava, ubytování, stravování a pohostinství	Informační a komunikační činnosti	Peněžnictví a pojištnictví	Činnosti v oblasti nemovitostí	Profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti	Veřejná správa, vzdělávání, zdravotní a sociální péče	Ostatní činnosti	neurčeno
Česko	2 836 017	4,9	12,2	11,5	24,2	3,4	1,6	6,9	16,0	4,0	11,9	3,6
Liberecký kraj	105 477	5,3	14,9	13,7	24,5	2,6	1,5	5,3	12,8	4,1	12,7	2,5
Česká Lípa	14 556	6,8	14,8	12,6	25,6	2,2	1,6	4,6	11,1	4,0	12,9	3,9
Frýdlant	4 970	10,8	14,1	19,2	24,5	1,5	1,0	3,4	7,8	3,4	12,5	1,7
Jablonec nad Nisou	14 350	2,7	15,2	13,5	24,1	2,9	1,4	6,1	14,8	4,2	13,1	1,9
Jilemnice	5 551	10,7	12,2	13,8	27,1	1,9	1,0	4,9	10,8	3,8	10,8	2,9
Liberec	38 391	3,4	13,4	13,8	23,7	3,2	1,7	6,8	14,8	4,1	13,0	2,1
Nový Bor	5 958	5,0	21,2	12,8	23,3	2,1	1,7	3,6	11,0	3,5	12,6	3,0
Semily	6 017	8,8	14,1	15,2	25,1	1,9	1,3	3,0	11,2	4,7	11,8	2,9
Tanvald	5 089	5,1	14,0	16,4	29,3	1,9	1,2	5,1	9,2	3,2	11,8	2,7
Turnov	7 747	7,2	16,9	10,5	23,4	2,9	1,7	3,8	12,9	5,3	12,9	2,6
Železný Brod	2 848	5,0	26,0	13,2	21,9	2,1	1,6	2,4	9,7	4,0	11,8	2,4

Nejvyšší podíl podniků působících v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství vykázaly ve struktuře zde působících ekonomických subjektů správní obvody Frýdlant (10,8% podíl), Jilemnice (10,7 %) a dále také Semily (8,8 %) a Turnov (7,2 %).

Zemědělstí podnikatelé v obcích Libereckého kraje k 31. 12. 2024

Cestovní ruch

V roce 2024 bylo v Registru ubytovacích zařízení na území Libereckého kraje evidováno 926 hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) a ve srovnání s předchozím rokem se jejich počet snížil o 23 subjektů (-2,4 %). Meziročně poklesl počet zařízení také v 6 správních obvodech – nejvýraznější absolutní úbytek vykázal správní obvod Tanvald (-7 zařízení, -3,4 %), relativní úbytek byl pak nejvyšší v obvodě Nový Bor (-6,4 %, -3 zařízení). Naopak nárůst o jediné ubytovací zařízení zaznamenaly správní obvody Železný Brod (+11,1 %), Semily (+3,8 %) a Turnov (+1,8 %), ve správním obvodu Frýdlant se jejich počet nezměnil.

Nejvíce hromadných ubytovacích zařízení evidoval na svém území SO ORP Jilemnice (211 zařízení, 22,8 % všech zařízení v kraji), nejméně jich bylo provozováno ve správním obvodu Železný Brod (10 zařízení, 1,1% podíl). Pokud jde o kapacitu ubytovacích zařízení z pohledu počtu pokojů a lůžek, nejvyšší nabídka byla k dispozici ve správním obvodu Tanvald (20,0 % krajské kapacity pokojů a 19,6 % krajské kapacity lůžek). Naopak nejmenší podíl pokojů i lůžek byl opět zjištěn v hromadných ubytovacích zařízeních správního obvodu Železný Brod (0,7 % krajské kapacity pokojů i lůžek).

S výjimkou správních obvodů Česká Lípa (48,0 % všech místních HUZ) a Nový Bor (47,7 %) převažovaly ve všech ostatních obvodech z hlediska kategorie HUZ hotely a penziony. Jejich nejvyšší podíl vykazuje SO ORP Jablonec nad Nisou (80,3 %). Vůbec nejvyšší počet hotelů i penzionů však evidoval správní obvod Tanvald (44 hotelů a 106 penzionů), pod který spadá několik horských středisek (např. Harrachov nebo Albrechtice v Jizerských horách). Na území správního obvodu Česká Lípa se nacházel nezanedbatelný počet chatových osad (29,0% podíl všech místních HUZ) a také kempů (12,0% podíl), správní obvod Nový Bor pak disponoval vyšším počtem ostatních HUZ, které tvořily 31,8 % všech místních zařízení a dále také turistickými ubytovnami (11,4% podíl).

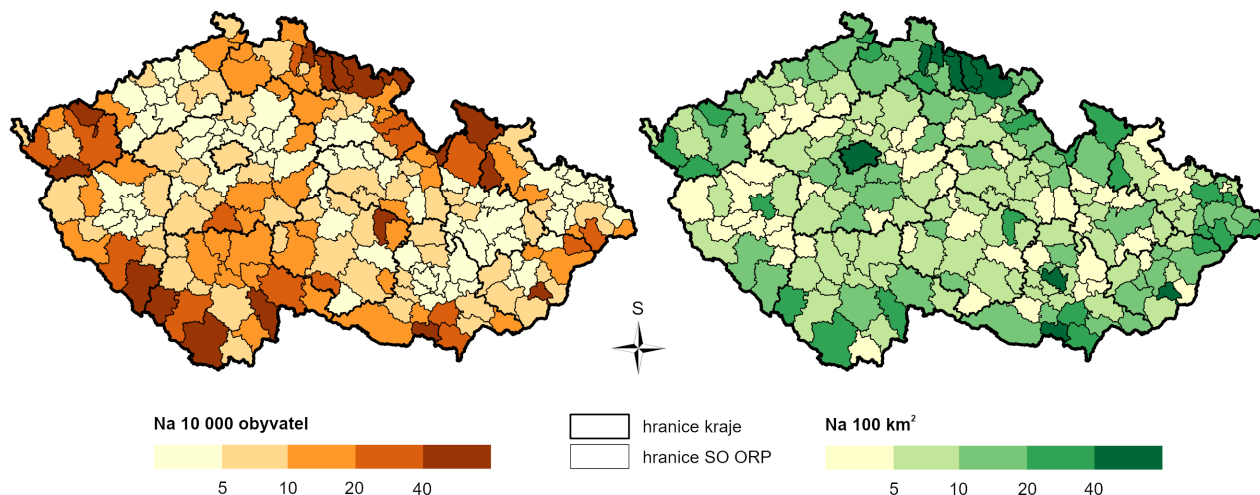
Tab. 2.5.4 Kapacita hromadných ubytovacích zařízení podle SO ORP v roce 2024

Kraj, SO ORP	Hromadná ubytovací zařízení celkem	z toho hotely a penziony (%)	Pokoje	Lůžka	Podíl správního obvodu na krajském počtu (%)		
					hromadná ubytovací zařízení	pokoje	lůžka
Liberecký kraj	926	66,4	14 444	44 287	100,0	100,0	100,0
Česká Lípa	100	48,0	2 068	6 776	10,8	14,3	15,3
Frydlant	43	62,8	823	2 522	4,6	5,7	5,7
Jablonec nad Nisou	142	80,3	1 767	5 288	15,3	12,2	11,9
Jilemnice	211	62,1	2 457	8 124	22,8	17,0	18,3
Liberec	95	70,5	2 384	6 448	10,3	16,5	14,6
Nový Bor	44	47,7	686	2 202	4,8	4,7	5,0
Semily	27	59,3	387	1 124	2,9	2,7	2,5
Tanvald	196	76,5	2 887	8 660	21,2	20,0	19,6
Turnov	58	60,3	878	2 817	6,3	6,1	6,4
Železný Brod	10	60,0	107	326	1,1	0,7	0,7

Hromadná ubytovací zařízení v roce 2024

Na obyvatele

Na rozlohu

V roce 2024 hromadná ubytovací zařízení Libereckého kraje navštívilo celkem 1 173 053 hostů, tj. meziročně o 18 123 turistů více (+1,6 %). Vyšší počet hostů zaznamenala HUZ také ve správních obvodech Liberec (+10,4 %), Tanvald (+4,3 %), Frydlant (+2,2 %) a Nový Bor (+1,9 %). Naopak nižší návštěvnost zaznamenalo 6 správních obvodů a pokles se pohyboval v rozmezí od -0,3 % v SO ORP Česká Lípa do -10,5 % v SO ORP Jilemnice.

I přes uvedené meziroční přírůstky a úbytky v návštěvnosti navštívilo nejvíce hostů hromadná ubytovací zařízení ve správním obvodu Liberec (283 370 hostů, tj. 24,2 % krajského počtu hostů). Další více než pětina návštěvníků zavítalo do HUZ na území správního obvodu Tanvald (20,8 %, tj. 243 997 osob). Nejnižší návštěvnost vykázala HUZ ve správním obvodu Železný Brod (0,3 %, tj. 3 672 hostů). Ve všech správních obvodech mezi hosty převažovali tuzemští návštěvníci, jejich podíl se pohyboval v rozmezí od 75,8 % v obvodu Liberec do 89,7 % v obvodu Frydlant.

Na rozdíl od výše uvedeného nárůstu počtu hostů, se počet jejich přenocování v Libereckém kraji meziročně mírně snížil, a to o 0,9 % na 3 318 481 nocí. Tuto skutečnost však ovlivnil pouze počet přenocování domácích hostů, který byl oproti roku 2023 nižší o 1,6 % (-2 762 771 nocí). Počet nocí, které v našem kraji strávili zahraniční návštěvníci, se naopak zvýšil o 2,6 % na 555 710 nocí.

Jediným správním obvodem, který mezi roky 2023 a 2024 zaznamenal nárůst počtu přenocování celkem a také v případě domácích i zahraničních návštěvníků, byl SO ORP Liberec (+11,3 % celkem, +11,4 % u domácích a +11,1 % u zahraničních). Celková návštěvnost se pak meziročně zvýšila již jen ve správním obvodu Česká Lípa (+0,4 %). Nejvýraznější propad v celkovém počtu přenocování zaznamenal SO ORP Železný Brod (-24,4 %). Nárůst počtu přenocování domácích turistů evidovaly pouze 2 správní obvody, kromě již zmíněného Liberecka také nepatrně v SO ORP Frýdlant (+0,1 %). Nejvýraznější pokles počtu přenocování domácí klientely vykázal obvod Železný Brod (-26,4 %). Nárůst počtu přenocování zahraničních návštěvníků byl zjištěn v 5 správních obvodech, tj. v SO ORP Česká Lípa (+23,1 %), Železný Brod (+16,3 %), zmíněný Liberec (+11,1 %), Turnov (+1,8 %) a Jablonec nad Nisou (+0,1 %). Naopak nejvyšší úbytek počtu přenocování zahraničních turistů evidovala HUZ ve správním obvodu Semily (-23,7 %).

Nejvíce nocí turisté v roce 2024 strávili v hromadných ubytovacích zařízeních ve správním obvodu Tanvald (722 268 nocí, tj. 21,8 % krajského úhrnu) a Liberec (671 470 nocí, tj. 20,2 %). Stejně tomu bylo také u domácích hostů, zatímco u zahraničních návštěvníků je pořadí opačné.

Tab. 2.5.5 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení podle SO ORP v roce 2024

Kraj, SO ORP	Hosté			Přenocování			Průměrný počet přeno- cování	Průměrná doba pobytu (dny)
	celkem	v tom		celkem	v tom			
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti		
Liberecký kraj	1 173 053	966 444	206 609	3 318 481	2 762 771	555 710	2,8	3,8
Česká Lípa ¹⁾	140 152	122 746	17 406	407 206	364 895	42 311	2,9	3,9
Frýdlant	54 035	48 479	5 556	213 367	198 770	14 597	3,9	4,9
Jablonec nad Nisou ¹⁾	131 100	112 998	18 102	363 082	319 715	43 367	2,8	3,8
Jilemnice ¹⁾	131 698	110 935	20 763	460 467	390 392	70 075	3,5	4,5
Liberec	283 370	214 836	68 534	671 470	502 542	168 928	2,4	3,4
Nový Bor	50 495	43 622	6 873	143 779	129 379	14 400	2,8	3,8
Semily ¹⁾	18 579	15 527	3 052	46 444	39 722	6 722	2,5	3,5
Tanvald	243 997	192 309	51 688	722 268	559 832	162 436	3,0	4,0
Turnov	115 955	101 720	14 235	280 423	248 275	32 148	2,4	3,4
Železný Brod ¹⁾	3 672	3 272	400	9 975	9 249	726	2,7	3,7

¹⁾ hodnoty s nižší, omezenou spolehlivostí

Hosté v HUZ na území našeho kraje v roce 2024 v průměru strávili 2,8 noci (tj. 3,8 dne). Nad touto hodnotou se pohybovala průměrná délka pobytu hostů, kteří pobývali v HUZ, na území správního obvodu Frýdlant (3,9 nocí, 4,9 dnů), Jilemnice (3,5 nocí, 4,5 dnů), Tanvald (3,0 nocí, 4,0 dnů) a Česká Lípa (2,9 nocí, 3,9 dnů). Na nejkratší dobu se pak hosté ubytovali v ubytovacích zařízeních SO ORP Liberec a Turnov (shodně 2,4 nocí, 3,4 dnů). V případě domácích hostů byla nejdelší délka pobytu zjištěna v obvodu Frýdlant (4,1 nocí, 5,1 dnů), v případě zahraničních v obvodu Jilemnice (3,4 nocí, 4,4 dnů). Naopak nejkratší dobu se tuzemští návštěvníci zdrželi v SO ORP Liberec (2,3 nocí, 3,3 dnů) a zahraniční v SO ORP Železný Brod (1,8 nocí, 2,8 dnů).

Místní rozpočty

Příjmy obecních rozpočtů v roce 2024 v Libereckém kraji dosáhly částky 16 345 mil. Kč a meziročně se tak zvýšily o 8,1 mil. Kč, tedy o 0,05 %. Největší měrou se na uvedené částce podílely obecní rozpočty správního obvodu Liberec, a to 34,1 % (5 571 mil. Kč). Další necelou pětinu tvořily rozpočtové příjmy obvodu Česká Lípa (18,1 %, tj. 2 952 mil. Kč), v pořadí třetí nejvyšší částkou se podílely příjmy z rozpočtů obcí obvodu Jablonec nad Nisou (11,0 %, tj. 1 799 mil. Kč). Na opačném konci se s podílem ve výši 2,6 % a částkou 423 mil. Kč umístil správní obvod Železný Brod.

V roce 2024 meziročně nižší příjmy zaznamenalo 5 správních obvodů – Jablonec nad Nisou (-7,9 %), Železný Brod (-3,6 %), Turnov (-3,5 %), Liberec (-1,1 %) a Semily (-0,5 %). Nejvyšší přírůstek o 10,4 % na straně obecních příjmů pak zaznamenal správní obvod Nový Bor.

Tab. 2.5.6 Příjmy a výdaje obecních rozpočtů podle SO ORP v roce 2024

Kraj, SO ORP	Příjmy celkem (mil. Kč)	v tom (%)				Výdaje celkem (mil. Kč)	v tom (%)		Saldo (mil. Kč)
		daňové příjmy	nedaňové příjmy	kapitálové příjmy	přijaté transfery		běžné výdaje	kapitálové výdaje	
Liberecký kraj	16 345	68,5	14,3	2,7	14,5	15 850	73,6	26,4	495
Česká Lípa	2 952	68,2	16,3	5,0	10,5	2 792	73,5	26,5	159
Frýdlant	950	62,1	21,9	1,5	14,5	1 001	72,5	27,5	-51
Jablonec nad Nisou	1 799	74,1	13,9	2,3	9,7	1 755	79,5	20,5	43
Jilemnice	873	61,7	19,5	3,6	15,2	845	70,5	29,5	28
Liberec	5 571	70,3	11,3	2,4	16,0	5 323	75,5	24,5	248
Nový Bor	886	66,9	7,8	1,5	23,8	867	73,3	26,7	19
Semily	935	65,9	15,6	2,2	16,2	870	70,2	29,8	65
Tanvald	806	61,4	17,0	3,9	17,7	793	73,1	26,9	13
Turnov	1 150	72,3	15,1	0,8	11,8	1 142	68,6	31,4	8
Železný Brod	423	64,5	15,4	0,4	19,7	461	58,4	41,6	-38

Analogická situace co do podílu jednotlivých správních obvodů panovala také v případě výdajů obecních rozpočtů. I na výdajové stránce se největší měrou podílely obce ze správního obvodu Liberec (33,6% podíl a částka 5 323 mil. Kč), 17,6 % (2 792 mil. Kč) tvořily výdaje obcí obvodu Česká Lípa a 11,1 % (1 755 mil. Kč) obce obvodu Jablonec nad Nisou. I v tomto případě připadl nejnižší podíl na obecní rozpočty obcí ze správního obvodu Železný Brod (2,9 %, 461 mil. Kč).

Objem výdajů se meziročně zvýšil téměř ve všech správních obvodech, výjimku tvořily pouze správní obvody Jablonec nad Nisou a Česká Lípa, ve kterých se tento objem proti roku 2023 snížil o 9,2 % v prvním a o 0,4 % ve druhém případě. Nejvíce pak výdaje vzrostly v rámci obecních rozpočtů obcí ve správním obvodu Frýdlant, když jejich přírůstek činil 15,5 %.

Největší část příjmové stránky obecních rozpočtů v roce 2024 představovaly ve všech správních obvodech daňové příjmy. Jejich nejvyšší podíl vykázal správní obvod Jablonec nad Nisou (74,1 %), naopak nejnižší správní obvod Tanvald (64,1 %). Druhou nejvýznamnější částí příjmů obecních rozpočtů byly v případě správních obvodů Frýdlant, Jilemnice, Česká Lípa, Turnov a Jablonec nad Nisou nedaňové příjmy – jejich nejvyšší podíl zaznamenal v uvedeném roce správní obvod Frýdlant ve výši 21,9 %. Ve zbývajících správních obvodech se ve struktuře příjmů na druhé pozici umístily přijaté transfery, ty dosáhly nejvyššího zastoupení v příjmech obecních rozpočtů ve správním obvodu Nový Bor (23,8 %). Zastoupení kapitálových příjmů se pohybovalo v rozmezí od 0,4 % ve správním obvodu Železný Brod do 5,0 % ve správním obvodu Česká Lípa.

Ve výdajové stránce místních rozpočtů tvoří největší část běžné výdaje, jejich podíl na celkových výdajích se napříč správními obvody v roce 2024 pohyboval v rozmezí od 58,4 % v obvodu Železný Brod do 79,5 % v obvodu Jablonec nad Nisou. Pořadí správních obvodů podílu kapitálových výdajů je analogicky opačné.

Saldo obecních rozpočtů ve většině správních obvodů v roce 2024 dosáhlo kladného výsledku. Pouze ve dvou obvodech převýšily výdaje příjmy, a to ve správním obvodu Frýdlant (-51 mil. Kč) a Železný Brod (-38 mil. Kč). S největším přebytkem hospodařily obecní rozpočty obcí ve správním obvodu Liberec (+248 mil. Kč).

Při přepočtu na 1 obyvatele dosáhly v roce 2024 příjmy obecních rozpočtů v Libereckém kraji na 36 373 Kč, meziročně o 105 Kč více. Částka výdajů činila 35 271 Kč na 1 obyvatele, což je proti roku 2023 o 1 003 Kč více. Saldo obecních rozpočtů tak v kraj dosáhlo 1 102 Kč, meziročně -898 Kč.

Z pohledu správních obvodů se hodnota příjmů na 1 obyvatele mezi roky 2023 a 2024 v polovině z nich zvýšila a ve druhé polovině naopak poklesla. Mezi obvody s meziročně vyšším objemem příjmů na 1 obyvatele patřily SO ORP Česká Lípa, Frýdlant, Jilemnice, Nový Bor a Tanvald s tím, že nejvýraznější růst byl zaznamenán v SO ORP Nový Bor (+10,4 %). V případě výdajů přepočítaných na 1 obyvatele došlo k jejich meziročnímu

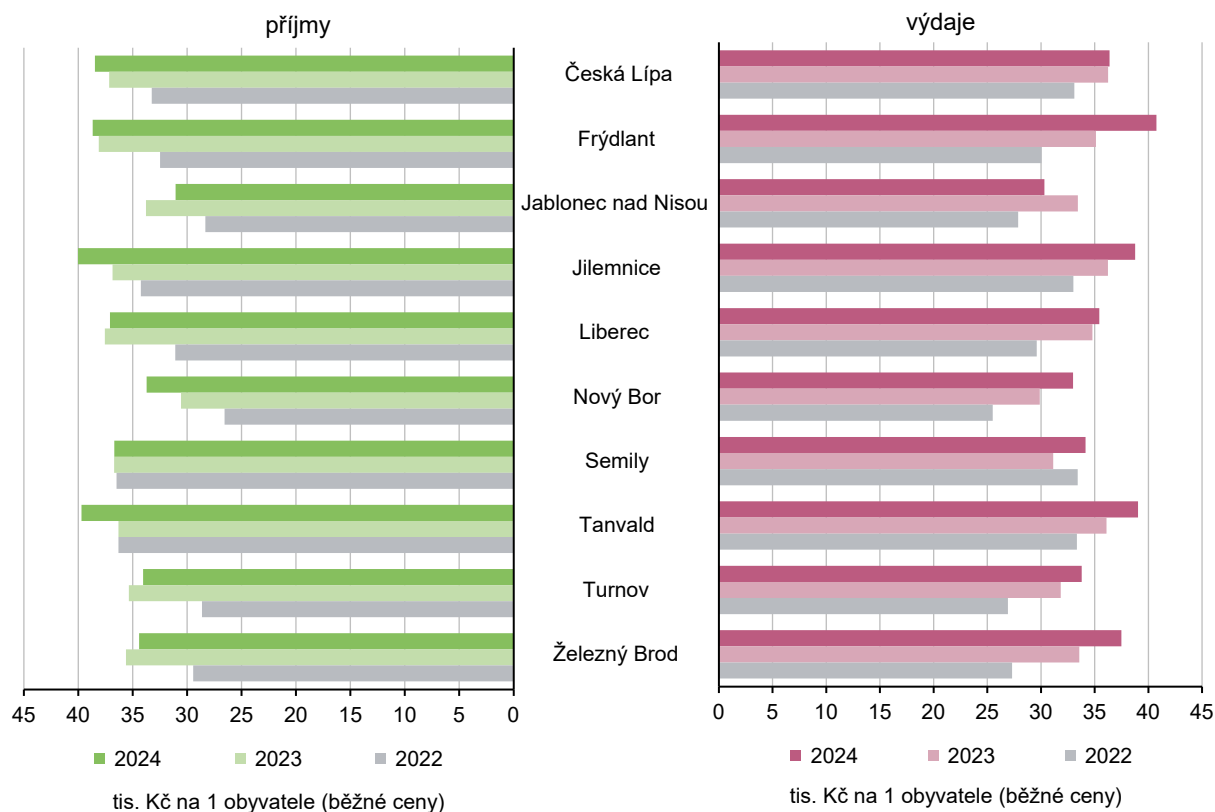
poklesu pouze ve správním obvodu Jablonec nad Nisou (-9,3 %), v ostatní obvodech se tyto výdaje navýšily – nejvýrazněji v SO ORP Frýdlant (+16,0 %).

Tab. 2.5.7 Příjmy a výdaje obecních rozpočtů na obyvatele podle SO ORP

Kraj, SO ORP	Příjmy obecních rozpočtů na 1 obyvatele			Výdaje obecních rozpočtů na 1 obyvatele			Saldo obecních rozpočtů na 1 obyvatele		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Liberecký kraj	31 394	36 268	36 373	30 062	34 268	35 271	1 332	2 000	1 102
Česká Lípa	33 257	37 165	38 472	33 109	36 249	36 393	148	916	2 079
Frýdlant	32 481	38 115	38 670	30 046	35 126	40 759	2 435	2 989	-2 089
Jablonec nad Nisou	28 323	33 777	31 063	27 875	33 429	30 313	447	349	750
Jilemnice	34 254	36 852	40 032	33 022	36 235	38 771	1 232	618	1 262
Liberec	31 094	37 558	37 087	29 603	34 795	35 437	1 491	2 763	1 650
Nový Bor	26 564	30 554	33 716	25 506	29 894	32 984	1 058	659	732
Semily	36 482	36 701	36 685	33 425	31 133	34 146	3 057	5 568	2 540
Tanvald	36 307	36 308	39 705	33 353	36 100	39 041	2 954	208	663
Turnov	28 637	35 347	34 042	26 915	31 836	33 795	1 722	3 511	247
Železný Brod	29 444	35 618	34 416	27 306	33 563	37 483	2 137	2 054	-3 067

Nejvyšší objem příjmů na 1 obyvatele v roce 2024 vykázaly obecní rozpočty ve správním obvodu Jilemnice (40 032 Kč), naopak ve správním obvodu Jablonec nad Nisou byly tyto příjmy nejnižší (31 063 Kč). Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele dosáhly nejvyšší částky ve správním obvodu Frýdlant (40 759 Kč), nejnižší opět v obvodu Jablonec nad Nisou (30 313 Kč). Saldo obecních rozpočtů na 1 obyvatele evidovalo kladný výsledek 8 správních obvodů, nejpriznivější výsledek ve výši 2 540 Kč vykázal obvod Semily. Vyšší výdaje než příjmy pak způsobily záporné saldo obecního rozpočtu pouze ve 2 správních obvodech, kterými jsou SO ORP Železný Brod (-3 067 Kč na 1 obyvatele) a Frýdlant (-2 089 Kč na 1 obyvatele).

Graf 2.5.2 Příjmy a výdaje obecních rozpočtů podle SO ORP

2.6 Domy a byty (SLDB)

Domy

Při sčítání lidu, domů a bytů 2021 bylo v Libereckém kraji sečteno 98 458 domů, z toho 79 493 domů (80,7 %) bylo obydlených. V porovnání s předchozím sčítáním v roce 2011 se jedná o nárůst ve výši 6,6 %, resp. 8,3 %. Nejvýrazněji se domovní fond rozšířil ve správním obvodu Liberec (+10,0 %, tj. +2 245 domů). Více než 8% přírůstek zaznamenal také správní obvod Nový Bor (+8,5 %) a Jablonec nad Nisou (+8,2 %). Naopak nejmenší nárůst byl evidován ve správním obvodu Semily (+1,7 %), dále také v obvodech Tanvald (+2,3 %) a Jilemnice (+3,0 %). V případě obydlených domů je pořadí podobné – nejvíce těchto domů přibýlo ve správním obvodu Liberec (+11,4 %), následoval správní obvod Nový Bor (+10,6 %) a Česká Lípa (+9,1 %). Na opačném konci srovnání se nachází správní obvod Tanvald (+1,0 %), Jilemnice (+4,0 %) a Železný Brod (+4,1 %).

Nejvyšší podíl obydlených domů vykázal správní obvod Liberec (89,9 % domovního fondu), s 88,4 % následuje správní obvod Jablonec nad Nisou. Výrazně nižší hodnoty byly zjištěny v SO ORP Jilemnice (62,0 %) a Tanvald (68,4 %), které jsou ovlivněny zde využívanými, ovšem nikoliv trvale obydlenými horskými apartmány a chalupami.

Tab. 2.6.1 Domovní fond podle SO ORP (podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

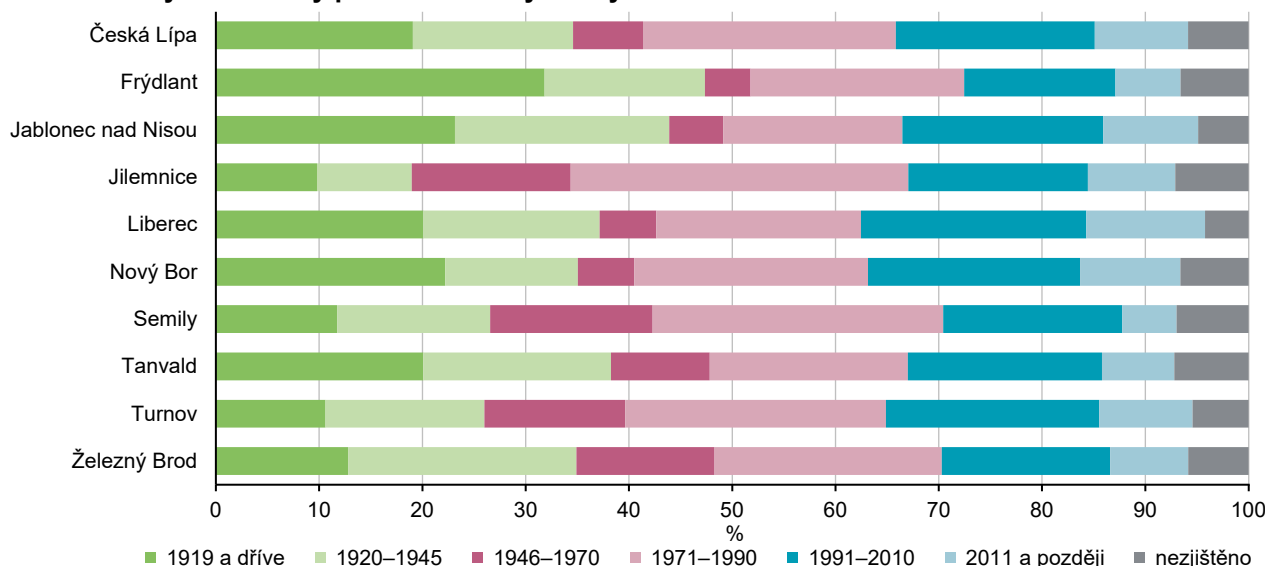
Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

Česko, kraj, SO ORP	Domy celkem		z toho obydlené domy							
			celkem		z toho (%)				průměrné stáří domu	
	rodinné domy				bytové domy					
	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021
Česko	2 158 119	2 317 276	1 800 075	1 952 668	86,4	87,6	11,7	10,6	49,8	51,9
Liberecký kraj	92 345	98 458	73 380	79 493	83,3	85,0	14,0	12,2	58,3	60,5
Česká Lípa	13 081	14 077	10 862	11 855	81,5	83,0	16,2	14,2	58,1	60,5
Frydlant	6 066	6 463	5 085	5 460	88,7	89,5	9,2	7,8	70,7	74,3
Jablonec nad Nisou	8 582	9 289	7 604	8 213	77,3	79,1	18,9	17,3	64,3	66,3
Jilemnice	8 678	8 940	5 329	5 544	89,6	90,7	7,5	6,2	48,4	51,2
Liberec	22 490	24 735	19 965	22 241	77,6	80,2	19,8	17,4	59,0	59,8
Nový Bor	6 620	7 181	5 124	5 669	86,6	88,4	11,1	9,2	60,4	61,5
Semily	8 176	8 312	5 585	5 867	90,1	90,5	7,5	6,5	52,9	57,2
Tanvald	5 250	5 369	3 632	3 670	78,5	81,4	15,9	13,4	61,9	64,8
Turnov	9 841	10 366	7 501	8 170	91,4	92,5	6,3	5,3	50,2	53,4
Železný Brod	3 561	3 726	2 693	2 804	90,5	91,8	6,5	5,5	57,6	60,7

Obydlené domy je možné rozdělit na domy rodinné a bytové a na ostatní budovy. Nejvíce obydlených rodinných domů bylo sečteno ve správním obvodu Turnov (92,5 %), více než 90% zastoupení evidovaly také správní obvody Železný Brod (91,8 %), Jilemnice (90,7 %) a Semily (90,1 %). Obydlené bytové domy jsou typické především pro velká města, z tohoto důvodu vykázaly jejich nejvyšší zastoupení správní obvod Liberec (17,4 %) a Jablonec nad Nisou (17,3 %), s odstupem následoval SO ORP Česká Lípa (14,2 %) a více než 10% zastoupení je ještě v obvodu Tanvald (13,4 %).

Průměrné stáří domu se mezi posledními dvěma sčítáními v Libereckém kraji zvýšilo o 2,2 roku na 60,5 let. Nejvýrazněji o 4,4 roku domy „zestárly“ ve správním obvodu Semily a jejich stáří tak činilo 57,2 roku. I přes tuto skutečnost byly domy v tomto správním obvodu nadále 3. nejmladší. Mladší obydlené domy evidoval pouze správní obvod Jilemnice (51,2 let) a Turnov (53,4 let). Naopak nejstarší domy byly sečteny v SO ORP Frydlant (74,3 let), který s výrazným odstupem následoval správní obvod Jablonec nad Nisou (66,3 let). Nejméně se mezi posledními sčítáními změnilo stáří obydlených domů ve správním obvodu Liberec (+0,8 roku na 59,8 let) a Nový Bor (+1,1 roku na 61,5 let).

Graf 2.6.1 Obydlené domy podle období výstavby a SO ORP

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

S průměrným stářím domů je spojeno období jejich výstavby. Značná část domů byla postavena do roku 1919 a dále v meziválečném období do roku 1945. Téměř polovinu domovního fondu představují takto staré domy v SO ORP Frýdlant (47,4 %) a více než 40 % fondu tvořily také v obvodu Jablonec nad Nisou (43,9 %). Nejpriznivější situace je z tohoto pohledu vykazována ve správním obvodu Jilemnice, ve kterém domy postavené do roku 1945 tvoří pouze necelou pětinu domovního fondu a naopak je zde evidován nejvyšší podíl domů ze 70. a 80. let minulého století (32,7 %). Poválečná výstavba byla nejintenzivnější ve správních obvodech Semily a Jilemnice, naopak tomu bylo ve správním obvodu Frýdlant a Jablonec nad Nisou. Výstavba domů po roce 1991 je při srovnání obvodů nejvyrovnanější – pohybuje se od 21,0 % ve správním obvodu Frýdlant do 33,3 % ve správním obvodu Liberec. V případě 5,6 % obydlých domů v kraji nebyla doba jejich výstavby zjištěna.

Vlastníkem domu je nejčastěji fyzická osoba, v Libereckém kraji tyto osoby vlastní 69 065 obydlých domů, tedy 86,9 % domovního fondu. Nejvíce takto vlastněných domů bylo sečteno v SO ORP Turnov (93,4 %), Železný Brod (92,2 %) a Semily (91,7 %), tedy v obvodech, ve kterých ve vyšší míře převažují rodinné domy. Nejméně domů vlastněných fyzickou osobou je naopak evidováno ve správních obvodech Liberec (83,0 %), Jablonec nad Nisou (83,4 %), Česká Lípa (84,2 %) a Tanvald (84,6 %). V pořadí druhým nejčastějším typem vlastnictví domů je spoluvlastnictví vlastníků bytů, které je typické pro bytové domy. V Libereckém kraji je v této formě vlastnictví 6 329 domů, tj. 8,0 %. Pořadí správních obvodů je v tomto případě opačné, tj. nejvyšší podíl byl zjištěn ve správním obvodu Jablonec nad Nisou (11,8 %) a Liberec (11,7 %), nejnižší ve správním obvodu Turnov (3,2 %), Semily (3,1 %) a Železný Brod (3,0 %). Dalším vlastníkem obydlých domů může být obec či stát (podíl za Liberecký kraj 2,1 %), jiná právnická osoba (1,9 %), bytové družstvo (0,4 %) a kombinace vlastníků (0,2 %). V případě 0,5 % obydlých domů nebyl vlastník zjištěn. Z uvedených dalších typů vlastnictví domů lze zmínit vyšší podíl domů ve vlastnictví obce či státu ve správním obvodu Tanvald (4,1 %), kombinaci vlastníků v obvodu Liberec (0,4 %) nebo naopak nulové či velmi nízké počty domů ve vlastnictví bytového družstva ve správním obvodu Železný Brod (žádný dům), Jilemnice (1 dům) a Frýdlant (2 domy). V případě správního obvodu Jilemnice byl vykazován také poměrně vysoký podíl nezjištěných vlastníků obydlých domů (1,1 %).

Byty

Při sčítání lidu, domů a bytů 2021 bylo v Libereckém kraji sečteno 227 144 bytů, z toho 187 627 bytů bylo obydlých (82,6 %). V porovnání s předchozím sčítáním v roce 2011 se jedná o navýšení počtu bytů ve výši 10,7 %, resp. 9,5 %. Nejvíce bytů přibýlo v SO ORP Nový Bor (+17,2 %) a dále ve správních obvodech Liberec (13,7 %) a Jablonec nad Nisou (11,8 %). Nejmenší přírůstek byl zaznamenán ve správním obvodu Tanvald (+4,2 %), Železný Brod (5,6 %) a Semily (6,3 %). V případě nárůstu počtu obydlých bytů je pořadí odlišné,

nejvyšší přírůstek evidoval správní obvod Liberec (+13,4 %), následují správní obvody Česká Lípa (+11,3 %), Jablonec nad Nisou a Frýdlant (shodně +10,5 %). Na opačném konci žebříčku se umístil správní obvod Tanvald, který jako jediný zaznamenal pokles počtu bytů ve výši 1,6 %. Minimální nárůst zaznamenaly správní obvody Železný Brod (+0,3 %) a Jilemnice (+1,3 %).

Nejvíce obydlených bytů bylo sečteno ve správním obvodu Liberec (88,7 % bytového fondu), následují obvody Česká Lípa (88,3 %), Jablonec nad Nisou (87,3 %) a Frýdlant (85,8 %). Výrazně nižší podíly vykazují správní obvody Jilemnice (62,0 %) a Tanvald (69,1 %), což je i v tomto případě způsobeno zejména existencí horských apartmánů a chalup, které ovšem nejsou využívány k trvalému bydlení.

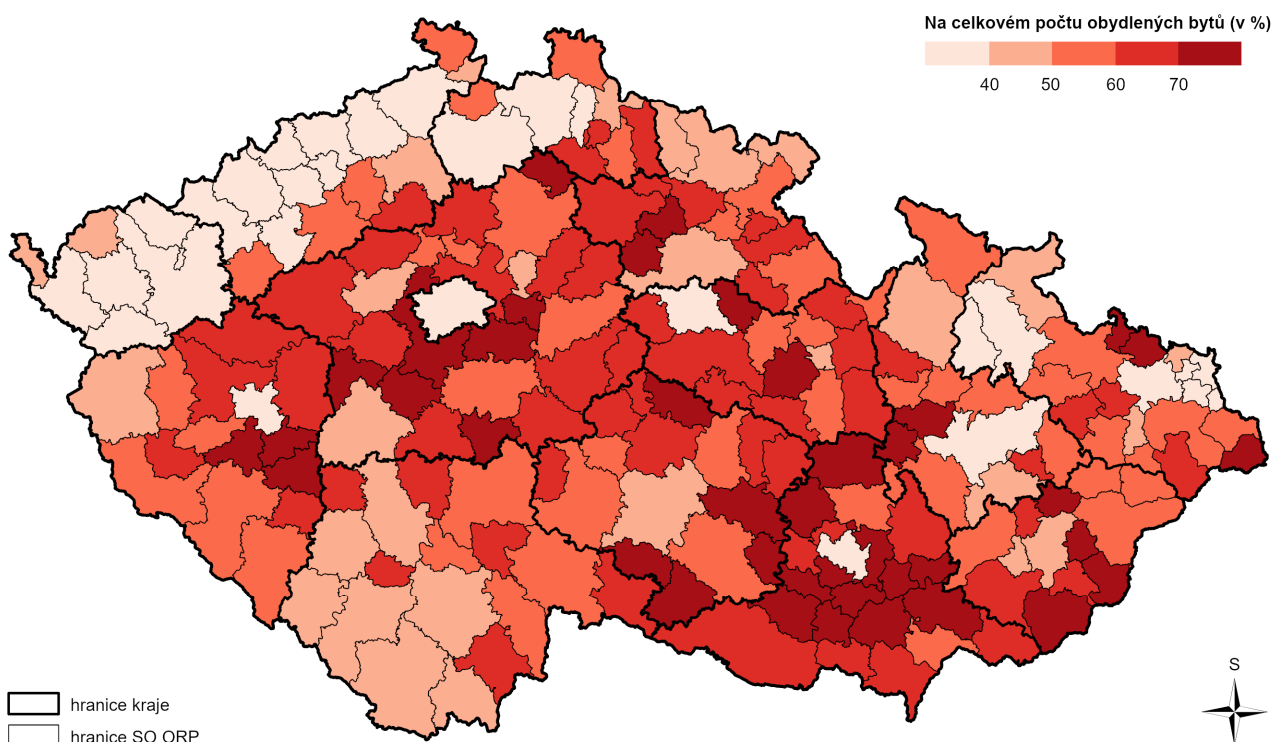
Tab. 2.6.2 Bytový fond podle SO ORP (podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

Česko, kraj, SO ORP	Byty celkem		z toho obydlené byty							
			celkem		z toho (%)				průměrná celková plocha na 1 byt (m ²)	
					v rodinných domech		v bytových domech			
	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011 ¹⁾	2021
Česko	4 756 572	5 340 033	4 104 635	4 480 139	43,7	44,1	55,0	50,4	86,7	87,6
Liberecký kraj	205 187	227 144	171 328	187 627	42,7	43,5	55,5	54,3	86,2	85,3
Česká Lípa	32 960	36 278	28 765	32 021	35,5	36,6	63,3	61,4	85,0	82,6
Frýdlant	10 512	11 584	8 997	9 939	57,2	57,8	41,1	39,4	91,1	90,9
Jablonec nad Nisou	25 210	28 178	22 270	24 611	33,5	33,9	64,1	63,9	82,0	80,0
Jilemnice	13 003	13 863	8 480	8 589	66,9	68,7	30,4	27,8	92,7	96,6
Liberec	63 780	72 511	56 693	64 289	33,7	34,6	64,8	63,8	84,3	81,9
Nový Bor	12 493	14 646	10 198	11 093	50,3	52,8	48,1	45,3	93,1	92,8
Semily	13 456	14 302	10 019	10 396	58,7	59,8	39,2	36,9	87,0	90,4
Tanvald	11 896	12 401	8 709	8 568	39,3	41,5	56,1	53,5	82,4	82,1
Turnov	15 810	16 972	12 423	13 332	65,2	67,2	32,8	30,2	92,7	96,3
Železný Brod	6 067	6 409	4 774	4 789	60,9	63,2	35,7	34,3	87,1	91,8

¹⁾ není přepočítáno na územní strukturu SLDB 2021

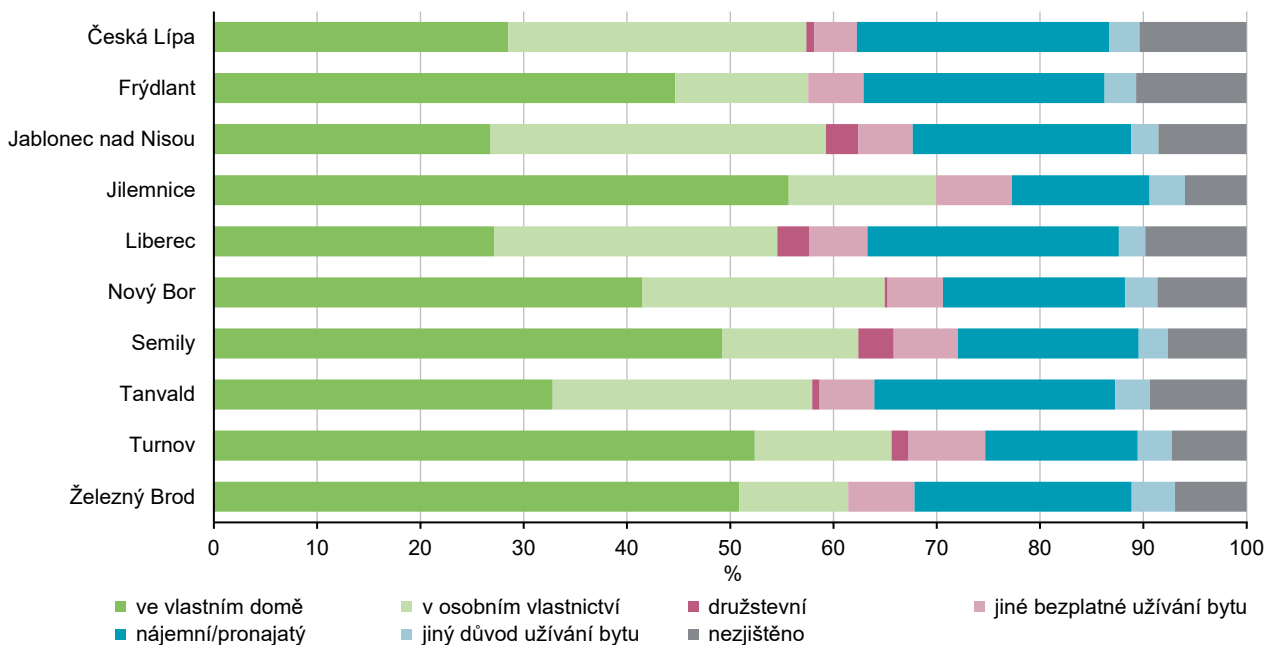
Podíl obydlených bytů v rodinných domech (Sčítání 2021)

Obydlené byty se mohou nacházet v domech rodinných a bytových a také v ostatních budovách. Nejvíce bytů v rodinných domech bylo sečteno ve správním obvodu Jilemnice (68,7 %), více než 60% podíl těchto bytů vykázal také správní obvod Turnov (67,2 %) a Železný Brod (63,2 %). Obydlené byty v bytových domech se opět nacházejí především na sídlištích ve městech, nejvíce těchto bytů tak evidoval správní obvod Jablonec nad Nisou (63,9 %), Liberec (63,8 %) a více než 60 % jich je také v SO ORP Česká Lípa (61,4 %).

Z hlediska právního důvodu užívání bytu jsou obydlé byty v Libereckém kraji nejčastěji ve vlastním domě (zpravidla rodinné domy), tj. 64 339 obydlých bytů a 34,3 % bytového fondu. Nejvíce těchto bytů bylo sečteno ve správním obvodu Jilemnice (55,7 %), následoval správní obvod Turnov (52,4 %) a Železný Brod (50,9 %), tedy obvody s převahou rodinných domů. Nejméně bytů ve vlastním domě se naopak nacházelo ve správních obvodech Jablonec nad Nisou (26,8 %), Liberec (27,1 %) a Česká Lípa (28,5 %). Druhým nejčastějším právním důvodem užívání bytu bylo osobní vlastnictví, které je typické pro bytové domy. V Libereckém kraji se jednalo o 45 772 bytů, tj. 24,4 %. Pořadí správních obvodů je opět opačné – od SO ORP Jablonec nad Nisou (32,5 %), Česká Lípa (28,9 %) a Liberec (27,4 %) až po správní obvody Turnov (13,3 %), Semily (13,2 %), Frýdlant (12,9 %) a Železný Brod (10,6 %). Dalším poměrně častým způsobem užívání bytu je byt nájemní či pronajatý, v našem kraji bylo sečteno 40 899 těchto bytů (21,8 %). Bydlení v nájemních či pronajatých bytech je nejčastěji zastoupeno ve správních obvodech Česká Lípa (24,5 %), Liberec (24,3 %) a Frýdlant a Tanvald (shodně 23,3 %). Výrazně nejméně se takto bydlí ve správních obvodech Jilemnice a Turnov (13,3 %, resp. 14,8 %). Dalšími možnostmi užívání bytů je jiné bezplatné (podíl v Libereckém kraji 5,5 %), jiný důvod (2,9 %) a družstevní bydlení (2,0 %). V případě poměrně vysokého procenta obydlých bytů však údaj o právním důvodu jejich užívání nebyl zjištěn (9,1 %). Specifické je družstevní bydlení, které je nejvíce zastoupeno ve správním obvodu Semily (3,4 %), ale také v obvodech Jablonec nad Nisou a Liberec (shodně 3,1 %). Naopak žádný družstevní byt nebyl evidován ve správním obvodu Jilemnice, ve správním obvodu Železný Brod se jednalo pouze o 1 byt a 3 družstevní byty byly sečteny v obvodu Frýdlant. Nejméně nezjištěných údajů týkajících se právního důvodu užívání bytu bylo evidováno v SO ORP Jilemnice.

Graf 2.6.2 Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu a SO ORP

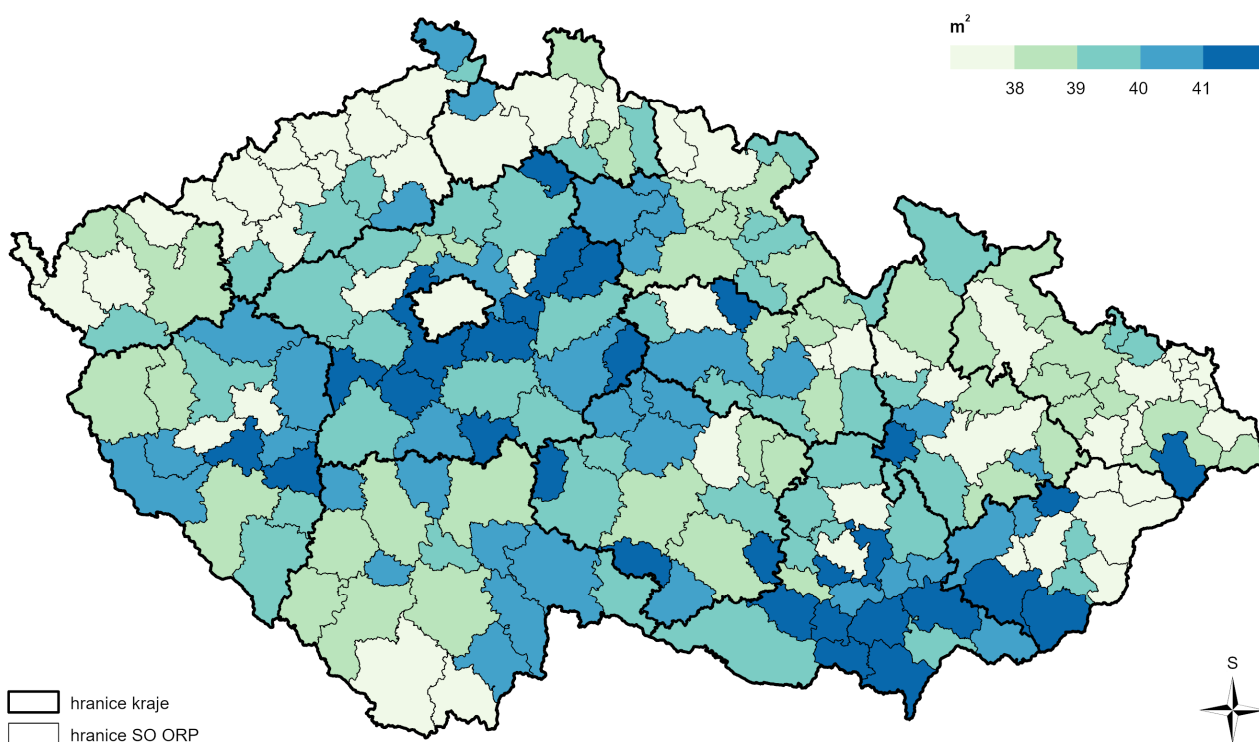

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Průměrná celková plocha připadající na 1 byt v Libereckém kraji při posledním sčítání dosáhla 85,3 m². Největší byty byly z tohoto pohledu sečteny ve správním obvodu Jilemnice (96,6 m²) a s mírným odstupem také v obvodu Turnov (96,3 m²). Ve správních obvodech, ve kterých je vyšší podíl bytových domů, je průměrná celková plocha bytu výrazně menší. Z tohoto důvodu vykazuje nejmenší byty správní obvod Jablonec nad Nisou (80,0 m²), následují obvody Liberec (81,9 m²), Tanvald (82,1 m²) a Česká Lípa (82,6 m²).

S průměrnou plochou bytů souvisí také počet obytných místností včetně kuchyně. Průměrný počet obytných místností připadajících na 1 byt v Libereckém kraji činil 4,0 místnosti. Napříč správními obvody se průměrný počet obytných místností pohybuje v rozmezí od 3,8 místností ve správním obvodu Liberec a Jablonec nad Nisou do 4,3 místností ve správním obvodu Jilemnice. Nejvíce jsou v bytovém fondu Libereckého kraje zastoupeny byty se 4 obytnými (29,5 %) a dále s 5 a více obytnými místnostmi (27,5 %) včetně kuchyně. V rámci srovnání správních obvodů jsou tyto dvě velikosti bytů na prvních dvou místech u všech správních obvodů s tím, že pouze ve 4 správních obvodech převažují byty se 4 místnostmi, tj. v SO ORP Česká Lípa (32,2 %), Jablonec nad Nisou (30,5 %), Tanvald (29,9 %) a Liberec (28,9 %). Ve zbývajících 6 správních obvodech převažují byty největší, tedy s alespoň 5 obytnými místnostmi, tj. v SO ORP Jilemnice (35,4 %), Turnov (35,0 %), Železný Brod a Nový Bor (shodně 33,8 %), Frýdlant (32,9 %) a Semily (31,9 %). Na třetí pozici se v rámci kraje umístily byty se 3 obytnými místnostmi (19,0 %), následovaly byty se 2 obytnými místnostmi (11,6 %) a nejmenší zastoupení měly garsoniéry (pouze 3,2 %). U každého 11. obydleného bytu (9,1 %) pak údaj o počtu obytných místností nebyl zjištěn.

Průměrná celková plocha bytu na 1 osobu (Sčítání 2021)

2.7 Bytová výstavba

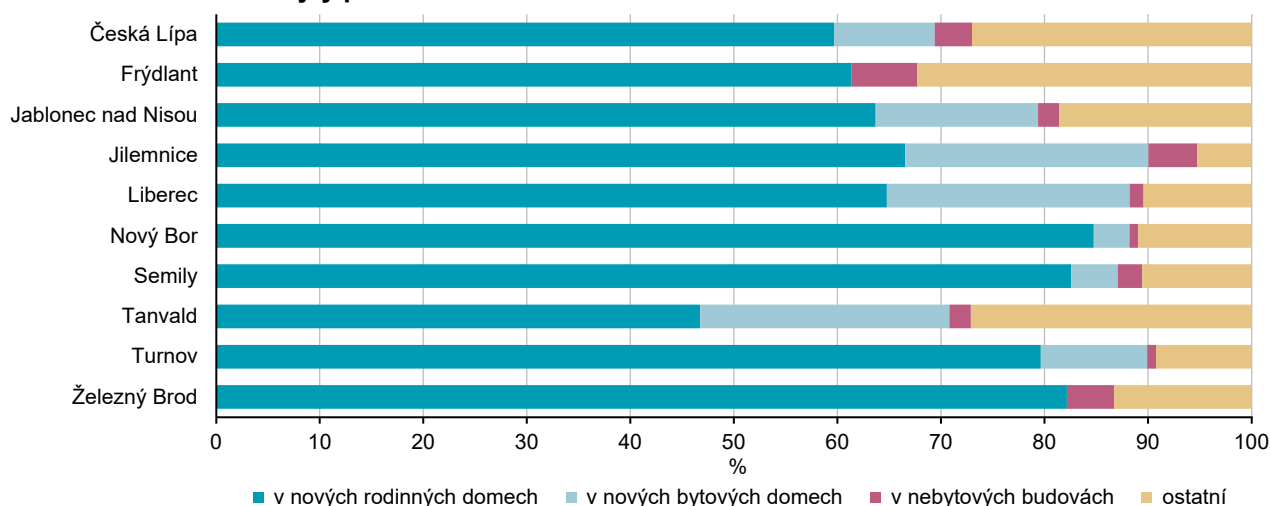
Za posledních 10 let mezi roky 2015 a 2024 bylo v Libereckém kraji dokončeno 8 813 bytů, z toho téměř třetina z nich byla realizována v nejlidnatějším SO ORP Liberec (2 895 bytů). Na dalších místech se umístily správní obvody Česká Lípa (1 307 bytů), Jablonec nad Nisou (975 bytů) a Turnov (953 bytů), které se tak v úhrnu na krajské dokončené výstavbě podílely z 36,7 %. Nejméně bytů bylo ve sledovaném období zkolaudováno v obvodu Železný Brod (241 bytů, 2,7% podíl). Z dlouhodobého pohledu bylo nejvíce bytů v kraji dokončeno v roce 2023 (1 186 bytů, tj. 13,5 % úhrnu poslední dekády). Více než 1 000 bytů bylo realizováno také v roce 2022 (1 046 bytů, 11,9 %) a v roce 2018 (1 044 bytů, 11,8 %). Absolutně nejnižší bytová výstavba byla zjištěna v roce 2015, kdy bylo v regionu zkolaudováno pouze 628 bytů (7,1 %), a dále v roce 2017 (670 bytů a 7,6 %).

Tab. 2.7.1 Dokončené byty podle SO ORP

Česko, Kraj, SO ORP	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Česko	25 095	27 322	28 569	33 850	36 406	34 412	34 581	39 398	38 067	30 274
Liberecký kraj	628	786	670	1 044	838	788	864	1 046	1 186	963
Česká Lípa	98	169	136	128	90	131	110	140	221	84
Frýdlant	36	39	47	64	37	25	20	44	31	35
Jablonec nad Nisou	51	147	53	68	95	67	117	136	149	92
Jilemnice	53	45	46	70	40	37	49	123	63	66
Liberec	204	226	201	430	295	290	262	318	363	306
Nový Bor	41	33	23	61	50	33	60	32	57	76
Semily	22	18	24	54	38	34	45	44	65	35
Tanvald	27	30	23	69	65	56	83	78	58	138
Turnov	77	64	95	84	108	88	77	109	156	95
Železný Brod	19	15	22	16	20	27	41	22	23	36

Téměř dvě třetiny bytů dokončených v Libereckém kraji v poslední dekádě připadlo na byty v nových rodinných domech (5 860 bytů). Největší část těchto bytů byla dokončena v SO ORP Liberec (1 875 bytů, tj. 32,0 % bytů dokončených v rodinných domech), ten s výrazným odstupem následoval správní obvod Česká Lípa (780 bytů, tj. 13,3 %) a Turnov (759 bytů, tj. 13,0 %). Na opačné straně žebříčku se se 198 byty a 3,4% podílem umístil opět správní obvod Železný Brod, ale za obvodem Frýdlant zde příliš nezaostával (232 bytů, tj. 4,0 %).

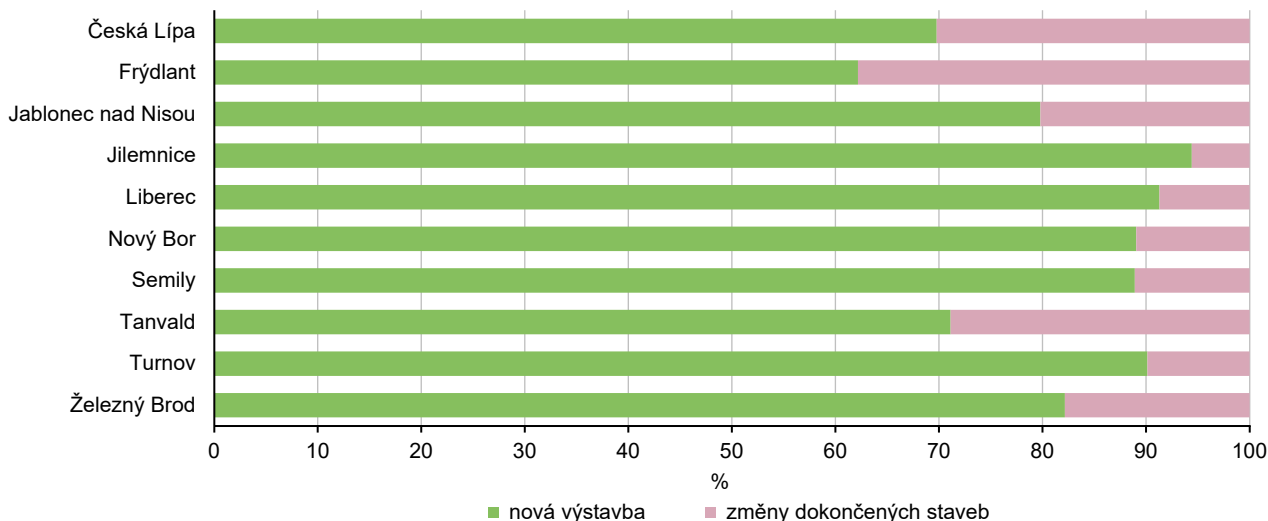
Graf 2.7.1 Dokončené byty podle SO ORP v letech 2015–2024

V nových bytových domech bylo během let 2015 až 2024 v našem kraji dokončeno 1 380 bytů. Téměř polovina z nich byla zkolaudována ve správním obvodu Liberec (679 bytů). S výrazným odstupem následovaly obvody Jablonec nad Nisou (153 bytů), Tanvald (151 bytů) a Jilemnice (139 bytů). Nejméně bytů v bytových domech bylo za poslední desetiletí dokončeno ve správním obvodu Nový Bor (16 bytů) a Semily (17 bytů). V SO ORP Frýdlant a Železný Brod nebyl v uvedeném desetiletí dokončen ani jeden byt v novém bytovém domě.

Významná část dokončených bytů vzniká při nové výstavbě – mezi roky 2015 a 2024 bylo tímto způsobem v Libereckém kraji realizováno 7 382 bytů, tedy 83,8 % jejich celkového počtu. Zbývajících 1 431 bytů (16,2 %) vzniklo změnou již dokončených staveb. Relativně nejčastěji vznikaly tyto byty ve správním obvodu Frýdlant (37,8 % zde dokončených bytů, tj. 143 bytů), Česká Lípa (30,2 %, tj. 395 bytů) a Tanvald (28,9 %, tj. 181 bytů). Méně než 10% podíl bytů získaných změnou již dokončených staveb vykázaly 3 správní obvody, a to Turnov (9,9 %, 94 bytů), Liberec (8,7 %, 252 bytů) a Jilemnice (5,6 %, 33 bytů).

Graf 2.7.2 Dokončené byty podle způsobu výstavby a SO ORP v letech 2015–2024

Z hlediska počtu pokojů byly v Libereckém kraji nejčastěji realizovány byty se čtyřmi pokoji (30,2 % všech dokončených bytů). Následovaly byty s pěti a více pokoji (25,6 %) a byty třípokojové (18,8 %). Pouze přibližně každý 30. nový byt (3,3 %) byl garsoniérou. Totožné pořadí bytů podle počtu pokojů jako v kraji vykázalo 7 SO ORP, odlišně tomu bylo pouze ve správních obvodech Česká Lípa, Jilemnice a Tanvald. Zatímco v obvodu Česká Lípa následují po čtyřpokojových bytech (28,0% podíl) byty dvoupokojové (25,3 %), v obvodu Jilemnice byly nejčastěji kolaudovány byty s pěti a více pokoji (30,1 %), které následovaly byty čtyřpokojové (26,7 %). Ve správním obvodu Tanvald je pořadí nejodlišnější a také nejvyrovnanější, když se na první pozici umístily třípokojové byty (25,7 %). Nejnižší zastoupení měly ve všech správních obvodech garsoniéry, jejich podíl se pohyboval v rozmezí od 0,2 % v obvodu Nový Bor do 9,7 % v obvodu Tanvald.

Tab. 2.7.2 Dokončené byty a intenzita bytové výstavby podle SO ORP v letech 2015–2024

Česko, Kraj, SO ORP	Dokončené byty celkem	z toho		v tom podle typu (%)						Intenzita bytové výstavby ²⁾
		v nových rodinných domech	v nových bytových domech	garsoniéry	jednopo-kojové ¹⁾	dvoupo-kojové	třípo-kojové	čtyřpo-kojové	pěti a více pokojové	
Česko	327 974	174 391	110 324	4,5	9,8	19,3	18,9	28,0	19,6	3,1
Liberecký kraj	8 813	5 860	1 380	3,3	7,1	15,0	18,8	30,2	25,6	2,0
Česká Lípa	1 307	780	127	0,9	10,9	25,3	17,4	28,0	17,4	1,7
Frýdlant	378	232	-	5,6	8,5	18,3	19,8	26,2	21,7	1,5
Jablonec nad Nisou	975	621	153	1,1	9,2	17,6	18,3	29,4	24,3	1,7
Jilemnice	592	394	139	3,0	6,6	17,1	16,6	26,7	30,1	2,7
Liberec	2 895	1 875	679	5,1	5,2	12,8	19,0	30,7	27,2	2,0
Nový Bor	466	395	16	0,2	3,2	8,2	21,0	36,1	31,3	1,8
Semily	379	313	17	2,1	4,0	9,2	15,3	36,1	33,2	1,5
Tanvald	627	293	151	9,7	18,5	14,2	25,7	18,8	13,1	3,1
Turnov	953	759	98	1,3	2,2	8,9	18,0	36,5	33,1	2,9
Železný Brod	241	198	-	0,4	2,9	11,2	17,0	39,0	29,5	2,0

¹⁾ včetně dvugarsoniér

²⁾ počet dokončených bytů v letech 2015–2024 na 1 000 obyvatel středního stavu

Obytná plocha nově postavených bytů v Libereckém kraji za uplynulých 10 let v průměru dosáhla na 82,3 m², v roce 2024 činila 74,6 m² a ve srovnání s rokem 2015 se snížila o 16,2 m². Jednoznačně největší byty se v průměru poslední dekády stavěly ve správním obvodu Turnov (95,5 m²), na druhém místě se umístil obvod Semily (89,3 m²). Byty s nejmenší obytnou plochou byly evidovány ve správních obvodech Tanvald (72,1 m²), Frýdlant (73,7 m²) a Česká Lípa (75,2 m²). V rámci jednotlivých správních obvodů jsou patrné poměrně výrazné rozdíly a v některých správních obvodech na rozdíl od kraje došlo mezi roky 2015 a 2024 k nárůstu obytné plochy. V průměru více než „stometrové“ byty byly v roce 2015 kolaudovány v SO ORP Semily (105,8 m²), Jablonec nad Nisou (105,2 m²) a Turnov (103,1 m²). Naopak nejmenší byty (s méně než 80 m²) vykázal správní obvod Česká Lípa (73,0 m²) a Frýdlant (76,5 m²). V roce 2024 žádný správní obvod neevidoval byty s průměrnou obytnou plochou přesahující 100 m², nejvíce se však této výměře přiblížily byty ve správním obvodu Česká Lípa (98,0 m²), Jablonec nad Nisou (97,6 m²) a Semily (96,7 m²). Naopak až o polovinu menší byty než v roce 2015 vykázal správní obvod Tanvald (46,1 m²), s odstupem následuje obvod Jilemnice.

Nemalé rozdíly ve velikosti bytů jsou znatelné v případě rodinných a bytových domů. V průměru let 2015 až 2024 vykazují rodinné domy 2,1krát větší obytnou plochu (98,6 m²), než byty v bytových domech (47,2 m²). Obytnou plochu vyšší než 100 m² evidovaly byty v rodinných domech ve správních obvodech Turnov a Jablonec nad Nisou (shodně 104,8 m²) a také ve správním obvodu Jilemnice (100,5 m²). Obytnou plochu menší než 90 m² vykázal pouze SO ORP Frýdlant. Největší byty v bytových domech byly zkolaudovány ve správním obvodu Jablonec nad Nisou (54,7 m²), více než 50 m² měly tyto byty ještě také ve správním obvodu Turnov (53,3 m²) a Semily (50,1 m²). Nejmenší bytové jednotky byly postaveny v obvodu Česká Lípa (34,3 m²).

Tab. 2.7.3 Obytná a užitná plocha 1 dokončeného bytu podle SO ORP v letech 2015–2024

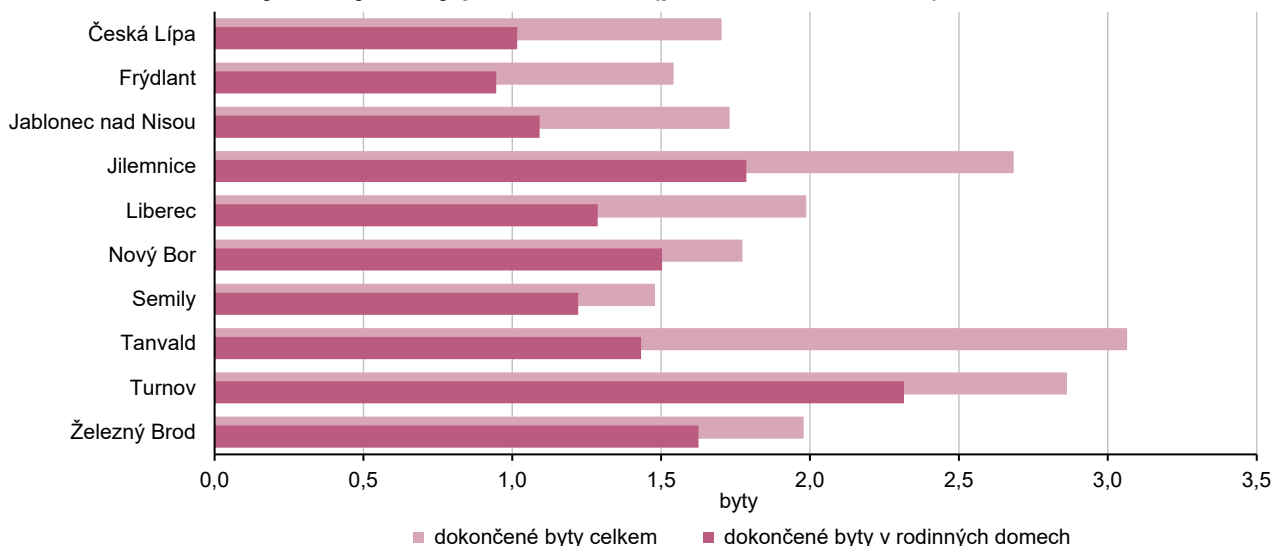
v m ²												
Česko, kraj, SO ORP	Obytná plocha 1 dokončeného bytu						Užitná plocha 1 dokončeného bytu					
	2015	2020	2024	průměr let 2015–2024			2015	2020	2024	průměr let 2015–2024		
				celkem	z toho					celkem	z toho	
					v RD	v BD					v RD	v BD
Česko	74,7	73,2	71,3	72,5	91,7	50,7	106,1	104,5	103,1	103,4	134,1	66,7
Liberecký kraj	90,8	84,3	74,6	82,3	98,6	47,2	120,7	119,6	111,5	114,9	136,8	68,8
Česká Lípa	73,0	78,9	98,0	75,2	93,7	34,3	94,5	107,2	141,9	101,0	126,6	47,4
Frýdlant	76,5	90,5	70,6	73,7	88,5	-	107,1	128,2	111,9	105,4	124,3	-
Jablonec nad Nisou	105,2	88,5	97,6	85,4	104,8	54,7	140,0	124,5	132,3	116,3	140,7	77,8
Jilemnice	98,5	101,4	61,5	83,2	100,5	44,3	128,9	151,5	88,7	120,3	142,3	75,6
Liberec	91,5	78,2	69,8	81,3	99,2	48,3	120,6	109,7	107,4	113,3	136,4	70,8
Nový Bor	80,8	98,8	72,4	86,6	92,6	47,7	113,2	145,8	107,5	123,3	131,7	65,3
Semily	105,8	91,6	96,7	89,3	96,3	50,1	152,0	139,2	136,2	128,9	139,4	76,4
Tanvald	92,0	82,8	46,1	72,1	99,6	43,6	112,3	117,1	65,3	102,0	141,7	61,2
Turnov	103,1	95,1	92,2	95,5	104,8	53,3	140,0	137,2	149,7	133,9	146,7	69,5
Železný Brod	95,1	77,2	76,1	86,1	91,5	-	122,4	113,0	123,9	125,1	133,5	-

Do užitné plochy bytů se kromě obytných místností započítává také plocha příslušenství bytu. Z pohledu užitné plochy se v průměru let 2015 až 2024 v Libereckém kraji postavily byty o velikosti 114,9 m². Poměr velikosti bytů v rodinných a bytových domech zde vychází 2,0, rozdíl v m² je ale výrazně větší než v případě obytné plochy. Největší byty vznikly opět ve správních obvodech Turnov (133,9 m²) a Semily (128,9 m²), na třetí pozici se však na úkor správního obvodu Nový Bor posunul obvod Železný Brod (125,1 m²). Na opačném konci žebříčku se umístily stejné SO ORP, ovšem v jiném pořadí – Česká Lípa (101,0 m²), Tanvald (102,0 m²) a Frýdlant (105,4 m²). Užitná plocha bytu v rodinných domech se napříč správními obvody pohybovala v rozmezí od 124,3 m² v obvodu Frýdlant do 146,7 m² v obvodu Turnov. Hodnota užitné plochy bytu v bytových domech se pohybovala mezi 47,4 m² v SO ORP Česká Lípa a 77,8 m² v SO ORP Jablonec nad Nisou.

Intenzita bytové výstavby, tedy počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel, v průměru za celé sledované desetiletí dosáhla v Libereckém kraji hodnoty 2,0 ‰. Nejnížší intenzitu zaznamenaly správní obvody Semily a

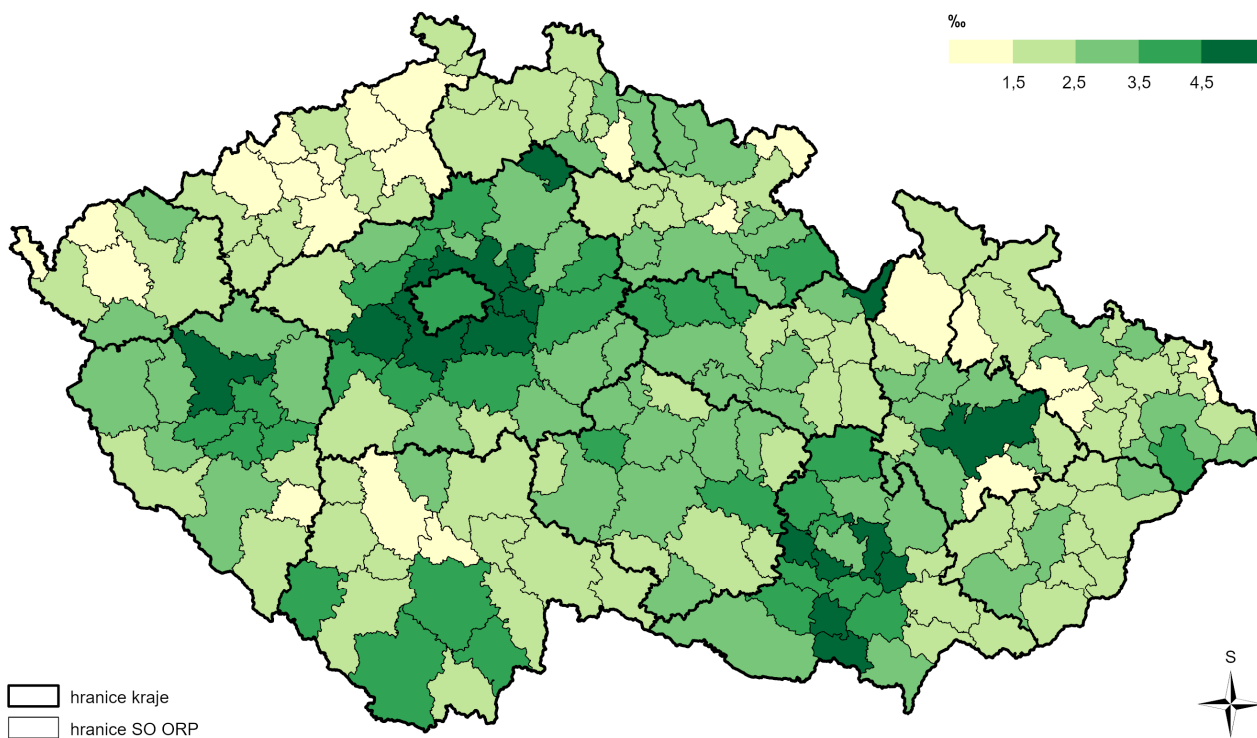
Frýdlant (shodně 1,5 ‰). Naopak nejintenzivnější výstavba probíhala ve správních obvodech Tanvald (3,1 ‰), Turnov (2,9 ‰) a Jilemnice (2,7 ‰). Nejen tento ukazatel, různou mírou i předchodí, byl však ve správním obvodu Tanvald a Jilemnice výrazně ovlivněn výstavbou apartmánů v horských střediscích Harrachov a Vítkovice. Ve správním obvodu Turnov se jednalo o běžnou výstavbu zejména rodinných domů, ve městě Turnov pak také výstavbou bytových domů. Intenzita výstavby bytů v rodinných domech je tedy nejvyšší ve správním obvodu Turnov (2,3 ‰), následuje obvod Jilemnice (1,8 ‰) a Železný Brod (1,6 ‰). Nejnížší hodnoty vykázaly správní obvody Frýdlant (0,9 ‰), Česká Lípa (1,0 ‰) a Jablonec nad Nisou (1,1 ‰).

Graf 2.7.3 Intenzita bytové výstavby podle SO ORP (průměr let 2015–2024)¹⁾

¹⁾ počet dokončených bytů v letech 2015–2024 na 1 000 obyvatel středního stavu

Počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel (roční průměr let 2015–2024)

2.8 Vybavenost obcí

Do občanské vybavenosti obcí patří kino, kulturní dům nebo alespoň sál, turistické informační centrum a kostel. Za veřejnou občanskou vybavenost považujeme mateřské a základní školy, střediska pro volný čas dětí a mládeže, jednoúčelové a víceúčelové sportovní haly či sokolovny, venkovní hřiště, dětská hřiště, koupaliště a kryté bazény. Do technické vybavenosti obcí patří sběrné dvory, kanalizace, čistírny odpadních vod, veřejné vodovody a plynofikace. Zdravotnická zařízení můžeme rozdělit na zdravotní střediska, sdružená ambulantní zařízení, samostatné ordinace pro dospělé, děti, stomatologa a gynekologa a také lékárny. Nemocnice zde nejsou uvažovány. Do zařízení sociálních služeb řadíme domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, domovy s pečovatelskou službou, domovy pro osoby se zdravotním postižením, azylové domy, chráněná bydlení, denní stacionáře nebo nízkoprahová zařízení pro mládež.

Vybavenost těmito všemi výše zmíněnými zařízeními je v každém správním obvodu různorodá, záleží zejména na roztržitosti sídelní struktury, počtu obcí, velikosti jednotlivých obcí, významnosti sídla, ale i dostupnosti a dalších specifik regionu. Ve velkých SO ORP s dominantní spádovou obcí jako je Liberec, Česká Lípa a Turnov města disponují veškerou vybaveností, zatímco v malých okolních obcích naopak nemusí být téměř žádná. Naopak u správních obvodů s malým počtem obcí (Tanvald, Železný Brod a Jablonec nad Nisou) s každou další vybaveností velmi rychle stoupá relativní podíl a jejich hodnoty tak mohou být mírně zavádějící. Nejvíce je to znát ve správním obvodu Tanvald, v kterém je pouze 10 obcí, z toho 5 se statutem města. Zbývající 4 správní obvody (Nový Bor, Frýdlant, Semily a Jilemnice) můžeme zařadit do středně velkých obvodů s ne tak dominantním centrem.

Tab. 2.8.1 Veřejná občanská a technická vybavenost obcí podle SO ORP k 31. 12. 2021

Zdroj: Český statistický úřad

Česko, kraj, SO ORP	Podíl obcí vybavených (%)								
	kinem	kulturním domem (sálem) pro pořádání společenských akcí	turistickým informačním centrem	kostelem s náboženským využitím	sběrným dvorem nebezpečných a objemných odpadů	kanalizací	z toho kanalizací napojenou na ČOV	veřejným vodovodem	plynifikací
Česko	7,0	69,2	12,8	56,7	25,4	81,4	59,4	90,3	64,1
Liberecký kraj	11,2	67,9	25,6	60,5	23,7	61,9	47,9	96,3	49,3
Česká Lípa	12,2	65,9	34,1	63,4	24,4	53,7	46,3	95,1	31,7
Frýdlant	11,1	83,3	44,4	66,7	22,2	44,4	33,3	94,4	33,3
Jablonec nad Nisou	16,7	75,0	33,3	75,0	16,7	66,7	66,7	100,0	75,0
Jilemnice	4,8	71,4	19,0	71,4	19,0	71,4	47,6	90,5	28,6
Liberec	14,3	60,7	17,9	71,4	39,3	60,7	57,1	100,0	46,4
Nový Bor	12,5	81,3	25,0	93,8	25,0	62,5	62,5	100,0	81,3
Semily	9,1	72,7	13,6	45,5	22,7	54,5	31,8	95,5	45,5
Tanvald	30,0	80,0	60,0	80,0	70,0	100,0	90,0	100,0	90,0
Turnov	5,6	55,6	13,9	33,3	8,3	63,9	30,6	97,2	55,6
Železný Brod	9,1	54,5	18,2	27,3	9,1	72,7	63,6	90,9	63,6

Více než dvě třetiny obcí ve všech správních obvodech jsou vybaveny kulturním domem (sálem) určeným pro pořádání společenských akcí – hodnota se pohybuje mezi 54,5 % obcí ve správním obvodu Železný Brod do 83,3 % ve správním obvodu Frýdlant. Kino se nachází v každé 9. obci kraje, nejvíce jich je v SO ORP Tanvald (30,0 %, tedy 3 obce), zatímco ve správním obvodu Jilemnice toto kulturní zařízení deklarovala pouze jediná obec (4,8 %). Většina SO ORP také vykazuje vysoký podíl obcí vybavených kostelem s náboženským využitím, přestože podíl věřících patří v našem kraji k nejnižším. Nejvíce obcí s využívaným kostelem se nachází ve správním obvodu Nový Bor (93,8 % místních obcí, tedy 15 z 16 obcí). Výjimkou jsou správní obvody Železný Brod, Turnov a Semily, ve kterých je kostelem vybaveno nejméně obcí a podíl v prvním případě dosáhl 27,3 %, ve druhém 33,3 % a ve třetím 45,5 %. Turistická informační centra jsou nejen ve městech, ale i v turisticky atraktivních lokalitách, proto je možné je využít především v obcích ze správního

obvodu Tanvald (60,0 %, tj. 6 obcí z tohoto obvodu), naopak ve správním obvodu Semily jsou tímto centrem vybaveny pouze 3 obce (13,6 %).

Technická vybavenost malých obcí je dána mimo jiné také jejich lokalizací v blízkosti měst, zároveň však mohou existovat sdružení několika sousedních obcí, která byla primárně vytvořena za účelem společného vybudování např. kanalizace. 100% napojení všech obcí na kanalizaci (z toho 90,0 % obcí využívalo kanalizaci napojenou na čistírnu odpadních vod, tj. opět mezi správními obvody nejvíce) vykázal pouze správní obvod Tanvald, nejmenší podíl obcí s kanalizací byl zjištěn v obvodu Frýdlant (44,4 %, tj. 8 z 18 obcí) a nejmenší podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod pak ve správním obvodu Turnov (30,6 %, tj. 11 z 36 obcí). Ve všech „svých“ obcích evidovaly napojení na veřejný vodovod 4 SO ORP, kterými jsou Jablonec nad Nisou, Liberec, Nový Bor a Tanvald, na opačné straně srovnání se s podílem 90,5 % obcí (19 z 21 obcí) umístil správní obvod Jilemnice. Plynofikací je nejvyšší měrou opět pokryt obvod Tanvald (90,0 % obcí), nejméně příznivá situace je z tohoto pohledu v obcích v SO ORP Jilemnice (28,6 %, tj. 6 z 21 obcí). Vybavenost sběrným dvorem určeným pro sběr nebezpečných a objemných odpadů se napříč správními obvody, resp. jejich obcemi pohybuje v rozmezí od 8,3 % (3 obce) ve správním obvodu Turnov do 70,0 % v obvodu Tanvald.

Základní školu s alespoň prvním stupněm vzdělávání má více než každá druhá obec v kraji, mateřská škola je k dispozici téměř ve dvou třetinách obcí. Napříč správními obvody se co do podílu obcí s mateřskou i základní školou znova nejlépe umístil správní obvod Tanvald, ve kterém je těmito školskými zařízeními v obou případech vybaveno 90,0 % jeho obcí. Druhý konec žebříčku obsadil správní obvod Turnov, ve kterém bylo 44,4 % obcí vybaveno mateřskou a 41,7 % základní školou.

Tab. 2.8.2 Veřejná občanská vybavenost obcí podle SO ORP k 31. 12. 2021

Zdroj: Český statistický úřad, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Česko, kraj, SO ORP	Podíl obcí vybavených (%)								
	mateřskou školou ¹⁾	základní školou ¹⁾	střediskem pro volný čas dětí (mládeže)	víceúčelovou tělocvičnou, sokolovnou, sportovní halou	jednoúčelovým krytým sportovním zařízením	hřištěm	dětským hřištěm	koupalištěm	krytým bazénem
Česko	55,3	41,6	14,6	32,9	8,0	85,4	88,6	11,0	3,0
Liberecký kraj	63,3	58,1	16,7	47,0	8,8	84,2	82,8	22,8	4,2
Česká Lípa	58,5	53,7	19,5	26,8	4,9	82,9	92,7	19,5	4,9
Frýdlant	77,8	77,8	11,1	50,0	11,1	88,9	88,9	22,2	5,6
Jablonec nad Nisou	66,7	58,3	33,3	41,7	8,3	83,3	83,3	41,7	8,3
Jilemnice	76,2	61,9	14,3	71,4	4,8	90,5	66,7	23,8	4,8
Liberec	71,4	60,7	17,9	53,6	7,1	89,3	85,7	21,4	3,6
Nový Bor	62,5	62,5	18,8	31,3	12,5	68,8	75,0	25,0	-
Semily	63,6	59,1	13,6	45,5	9,1	90,9	77,3	27,3	-
Tanvald	90,0	90,0	30,0	70,0	20,0	100,0	100,0	20,0	20,0
Turnov	44,4	41,7	11,1	41,7	11,1	75,0	77,8	19,4	2,8
Železný Brod	45,5	45,5	9,1	81,8	9,1	81,8	81,8	18,2	-

¹⁾ k 30. 9. 2023

Zatímco kryté bazény nejsou ve 3 správních obvodech (tj. Nový Bor, Semily a Železný Brod) k dispozici, koupaliště se nachází ve více než pětině obcí kraje, nejčastěji v obcích správního obvodu Jablonec nad Nisou (41,7 %, tedy 5 ze 12 místních obcí). Hřiště i dětské hřiště mohou využívat obyvatelé každé obce správního obvodu Tanvald. Nejnižší vybavenost dětskými hřišti evidoval správní obvod Jilemnice (66,7 % obcí), hřiště chybí v 31,3 % (5 obcích) správního obvodu Nový Bor. Vybavenost víceúčelovými krytými sportovišti dosahuje nejvyššího podílu ve správním obvodu Železný Brod (81,8 % obcí), když toto zařízení chybí pouze ve 2 obcích obvodu, jednoúčelová krytá sportoviště jsou pak nejvíce zastoupena v obcích správního obvodu Tanvald

(20,0 % obcí). Střediska pro volný čas dětí a mládeže vykazují nejlepší pokrytí v obcích správního obvodu Jablonec nad Nisou (třetina obcí).

Tab. 2.8.3 Zdravotnická zařízení podle SO ORP k 31. 12. 2022

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Česko, kraj, SO ORP	Podíl obcí vybavených (%)						
	sdruženým ambulantním zařízením	zdravotním střediskem	samostatnou ordinací praktického lékaře ¹⁾				zařízením lékárenské péče (lékárny)
			pro dospělé	pro děti a dorost	stomatologa	gynekologa	
Česko	1,7	1,6	19,1	10,5	15,0	6,2	10,2
Liberecký kraj	2,8	2,8	26,0	13,5	17,7	8,4	14,0
Česká Lípa	-	2,4	19,5	12,2	14,6	9,8	12,2
Frýdlant	-	-	27,8	16,7	22,2	5,6	16,7
Jablonec nad Nisou	8,3	8,3	41,7	16,7	25,0	16,7	16,7
Jilemnice	-	-	33,3	9,5	19,0	9,5	9,5
Liberec	7,1	3,6	35,7	25,0	21,4	7,1	21,4
Nový Bor	6,3	6,3	12,5	6,3	18,8	6,3	18,8
Semily	4,5	4,5	27,3	9,1	13,6	9,1	9,1
Tanvald	-	-	50,0	40,0	30,0	20,0	50,0
Turnov	-	2,8	13,9	5,6	5,6	2,8	2,8
Železný Brod	9,1	-	27,3	9,1	36,4	9,1	9,1

¹⁾ bez detašovaných pracovišť

V rozmístění zdravotnických zařízení je na tom Liberecký kraj poměrně dobře. Zdravotní střediska i sdružená ambulantní zařízení se dohromady nacházejí v 7 správních obvodech a v obou případech pouze v 6 obcích kraje. Ve zbývajících SO ORP Frýdlant, Jilemnice a Tanvald není k dispozici ani jedno z těchto zařízení, ve všech však funguje alespoň nemocnice. Samostatnými ordinacemi praktického lékaře pro dospělé disponuje skoro každá 4. obec kraje, nejlépe je vybaven správní obvod Tanvald, když tyto ordinace najdeme hned v polovině obcí tohoto obvodu. Ve správním obvodu Nový Bor jsou tyto ordinace pouze ve 2 místních obcích. Výrazně méně příznivá je v kraji dostupnost praktického lékaře pro děti a dorost – nejhorší situace je v tomto případě ve správním obvodu Turnov, když ordinace dětského lékaře je provozována pouze v 5,6 %, tedy 2 obcích. Výrazně se v této souvislosti odlišuje správní obvod Tanvald, ve kterém je dětský lékař k dispozici ve 40,0 % obcí a dále také správní obvod Liberec se čtvrtinovým podílem obcí. Naopak správní obvod Frýdlant, ačkoliv bývá označován jako oblast s nedostatkem praktických lékařů či stomatologů, se v relativních hodnotách jeví spíše nadprůměrně a lépe než například správní obvod Turnov nebo Česká Lípa. V pokrytí stomatologickými ordinacemi se nejlépe umístil správní obvod Železný Brod (36,4 % obcí má ordinaci zubního lékaře), gynekologická péče je pak nejlépe rozmístěna ve správním obvodu Tanvald, když 2 obce (20,0 %) disponují gynekologickou ordinací a také obvod Jablonec nad Nisou (16,7 %, také 2 obce). Naopak správním obvodem s nejnižším podílem obcí, ve kterých je stomatologická a gynekologická ordinace je opět Turnov – v 5,6 % obcích mají zubaře, gynekologická ordinace funguje v jediné obci. Dokonce i dostupnost lékáren je kvůli jejich ekonomické udržitelnosti poměrně slabá a lékárny nejsou provozovány ani ve všech městech Libereckého kraje.

Pokud se týká vybavenosti obcí zařízeními sociálních služeb, je zřejmé, že ve všech správních obvodech se nacházejí pouze domy s pečovatelskou službou, nejvíce těchto zařízení je provozováno ve správním obvodu Liberec (18 zařízení) a Tanvald (17 zařízení), nejméně v obvodu Železný Brod (3 zařízení). Tento nejmenší správní obvod jako jediný nedisponuje již žádným dalším sociálním zařízením. V ostatních správních obvodech se nachází alespoň některé další zařízení sociálních služeb, jako jsou denní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením nebo nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Domovy se zvláštním režimem a domovy pro seniory mají zastoupení v ostatních 9 správních obvodech. Kvantitativně nejméně zastoupenou sociální službou je chráněné bydlení, které nabízí pouze správní obvod Jablonec nad Nisou a

Liberec, a azylový dům, jehož služby jsou vedle zmíněných správních obvodů dostupné také ještě ve správním obvodu Česká Lípa.

Tab. 2.8.4 Zařízení sociálních služeb podle SO ORP k 31. 12. 2023

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Česko, Kraj, SO ORP	Podíl obcí vybavených (%)							
	azylovým domem	denním stacionářem	domovem pro osoby se zdravotním postižením	domovem pro seniory	domovem se zvláštním režimem	domem s pečovatelskou službou ¹⁾	chráněným bydlením	nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež
Česko	1,8	2,5	2,9	6,0	4,7	11,5	2,4	2,6
Liberecký kraj	1,9	3,7	4,2	7,9	7,4	24,2	1,4	4,7
Česká Lípa	2,4	4,9	4,9	12,2	4,9	14,6	-	7,3
Frýdlant	-	-	5,6	11,1	5,6	27,8	-	11,1
Jablonec nad Nisou	8,3	-	16,7	8,3	16,7	25,0	8,3	8,3
Jilemnice	-	4,8	-	4,8	9,5	38,1	-	-
Liberec	7,1	3,6	10,7	10,7	10,7	25,0	7,1	7,1
Nový Bor	-	6,3	6,3	6,3	6,3	18,8	-	6,3
Semily	-	9,1	-	4,5	9,1	22,7	-	-
Tanvald	-	-	-	10,0	10,0	70,0	-	10,0
Turnov	-	2,8	-	5,6	5,6	16,7	-	-
Železný Brod	-	-	-	-	-	18,2	-	-

¹⁾ k 31. 12. 2021

2.9 Volby

Volby do zastupitelstev obcí v roce 2022

Obecní zastupitelstva se volí na dobu 4 let a poslední volby tohoto druhu proběhly 23. a 24. září 2022. Počet členů zastupitelstva je závislý na velikosti obce – nejmenší zastupitelstvo je pětičlenné, v největším krajském městě Liberci se volí 39 zastupitelů. Pro tyto volby byly kandidátní listiny sestaveny ve všech 215 obcích Libereckého kraje a také v jediném městském obvodu Liberec-Vratislavice nad Nisou. Při obecních volbách je typická kandidatura různých sdružení nezávislých kandidátů, případně jejich přidružení k politickým stranám a hnutím, samostatné politické strany nebo hnutí či jejich koalice kandidují převážně ve větších městech.

Tab. 2.9.1 Volby do zastupitelstev obcí podle SO ORP v září 2022¹⁾

Kraj, SO ORP	Počet obcí, kde se volby konaly	Počet zvolených zastupitelstev	Počet zapsaných voličů	Volební účast (%)	Počet kandidátů			Počet zvolených zastupitelů		
					celkem	z toho		celkem	z toho	
						ženy (%)	osoby ve věku 60 let a více (%)		ženy (%)	osoby ve věku 60 let a více (%)
Liberecký kraj	215	216	344 582	43,87	7 116	35,4	20,0	2 262	31,4	16,0
Česká Lípa	41	41	59 853	40,46	1 446	39,9	22,0	403	34,7	18,4
Frýdlant	18	18	19 440	47,47	758	34,3	17,8	200	29,0	16,0
Jablonec nad Nisou	12	12	43 954	41,94	623	36,8	23,3	133	29,3	16,5
Jilemnice	21	21	17 596	55,11	598	33,1	14,2	211	29,9	9,0
Liberec	28	29	110 424	41,42	1 058	33,7	22,3	351	31,1	16,8
Nový Bor	16	16	21 381	44,27	659	37,6	23,7	185	35,1	15,7
Semily	22	22	20 312	51,03	606	31,7	15,8	224	29,9	10,7
Tanvald	10	10	16 184	42,13	454	30,4	21,8	120	27,5	20,8
Turnov	36	36	25 855	48,13	660	34,4	19,4	336	31,3	19,3
Železný Brod	11	11	9 583	49,74	254	35,4	11,0	99	32,3	12,1

¹⁾ včetně městských obvodů a městských částí

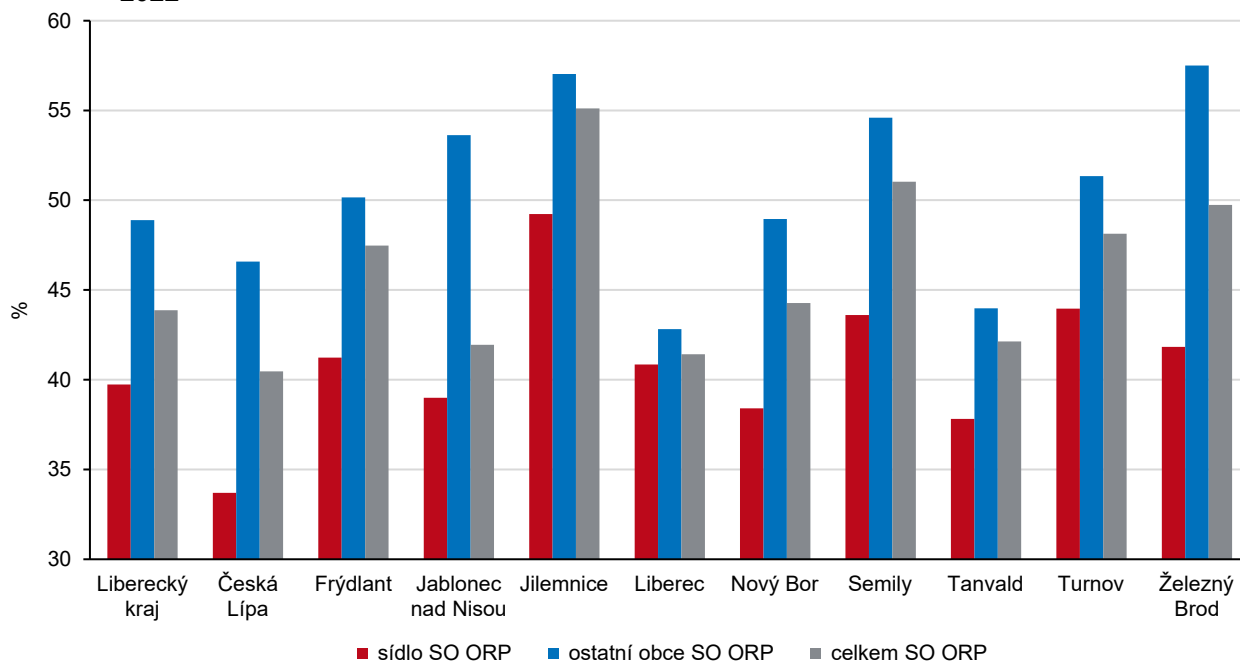
Tab. 2.9.2 Získané mandáty podle typu volebních stran a SO ORP ve volbách do zastupitelstev obcí v září 2022¹⁾

Kraj, SO ORP	Získané mandáty celkem	v tom				
		Politická strana, politické hnutí	Koalice politických stran a hnutí	Sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů	Nezávislý kandidát	Sdružení nezávislých kandidátů
Liberecký kraj	2 262	296	31	305	139	1 491
Česká Lípa	403	57	2	49	-	295
Frýdlant	200	19	-	18	-	163
Jablonec nad Nisou	133	21	-	31	11	70
Jilemnice	211	32	2	-	23	154
Liberec	351	68	12	84	16	171
Nový Bor	185	39	-	8	9	129
Semily	224	17	6	20	7	174
Tanvald	120	22	5	45	-	48
Turnov	336	21	4	18	73	220
Železný Brod	99	-	-	32	-	67

¹⁾ včetně městských obvodů a městských částí

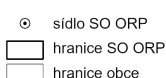
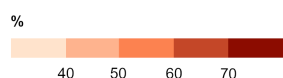
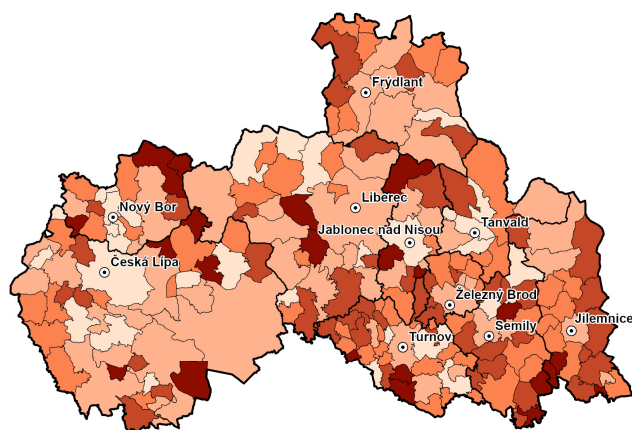
V 16 obcích byly kandidátní listiny sestaveny pouze z jednotlivých nezávislých kandidátů. Z celkového počtu 2 262 mandátů v Libereckém kraji jich pouze 327 získaly politické strany a hnutí, 305 mandátů patřilo společným sdružením a 1 630 mandátů získali nezávislí kandidáti. Téměř každý třetí zvolený zastupitel byla žena, nejvíce (nad jednu třetinu) jich uspělo v SO ORP Nový Bor (35,1 %) a Česká Lípa (34,7 %), nejnižší zastoupení měly ženy v obvodu Tanvald (27,5 %). Volební účast v těchto volbách se pohybovala v intervalu od 40,5 % v obvodu Česká Lípa do 55,1 % v obvodu Jilemnice, nadpoloviční účast byla ještě v SO ORP Semily.

Graf 2.9.1 Volební účast podle sídla a ostatních obcí SO ORP ve volbách do zastupitelstev obcí v září 2022

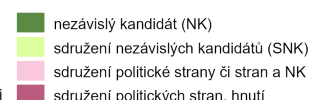
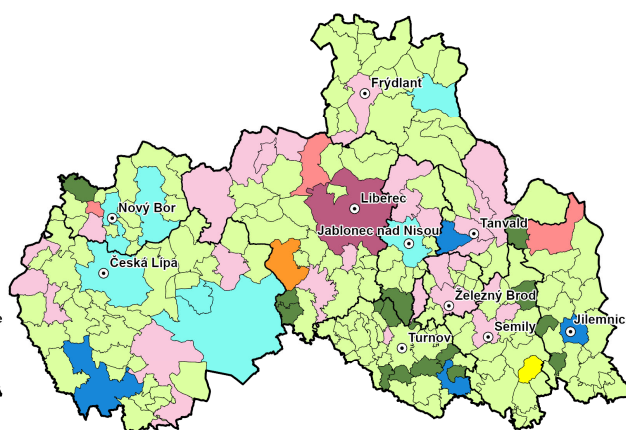

Volby do zastupitelstev obcí Libereckého kraje v září 2022

Volební účast

Volební strany s největším počtem platných hlasů

Volba prezidenta republiky v roce 2023

Prezident republiky se volí na dobu 5 let a již potřetí byl zvolen přímou volbou občanů. Na prezidenta republiky kandidovalo 9 osob, z toho 1 žena. V termínu 13. a 14. ledna 2023 proběhlo 1. kolo volby, a protože nikdo z kandidátů nezískal nadpoloviční většinu hlasů, o 2 týdny později následovalo 2. kolo mezi dvěma nejúspěšnějšími kandidáty z prvního kola. Těmi se stali Petr Pavel a Andrej Babiš. Jejich výsledek byl podobný a v 1. kole také poměrně vyrovnaný jak na celorepublikové úrovni, tak i v rámci Libereckého kraje. Větší rozdíly jsou patrné podle jednotlivých správních obvodů. Petr Pavel získal nejvíce hlasů v 7 obvodech, nejvyšší podíl zaznamenal v SO ORP Jablonec nad Nisou (39,8 %), Turnov (39,4 %) a Liberec (38,1 %). Andrej Babiš vyhrál ve zbývajících 3 správních obvodech, a to ve Frýdlantu (47,2 %), České Lípě (53,9 %) a Novém Boru (39,5 %). Ve 2. kole již s vyšším rozdílem zvítězil Petr Pavel, nejvyšší podíl hlasů tentokrát získal v SO ORP Jilemnice (69,6 %), následovaly obvody Turnov (66,5 %) a Jablonec nad Nisou (62,6 %). Zatímco Andrej Babiš vyhrál pouze v SO ORP Frýdlant (54,9 %) a Česká Lípa (52,9 %). Volba prezidenta republiky patří z pohledu voličů k nejzajímavějším. Nejvyšší volební účast byla v 1. a také ve 2. kole vykázána v SO ORP Jilemnice (75,2 %, resp. 76,7 %), nejnižší v SO ORP Česká Lípa (60,9 %, resp. 63,6 %). Andrej Babiš vítězil zejména ve správních obvodech s nižší účastí.

Tab. 2.9.3 Volba prezidenta republiky podle SO ORP v roce 2023

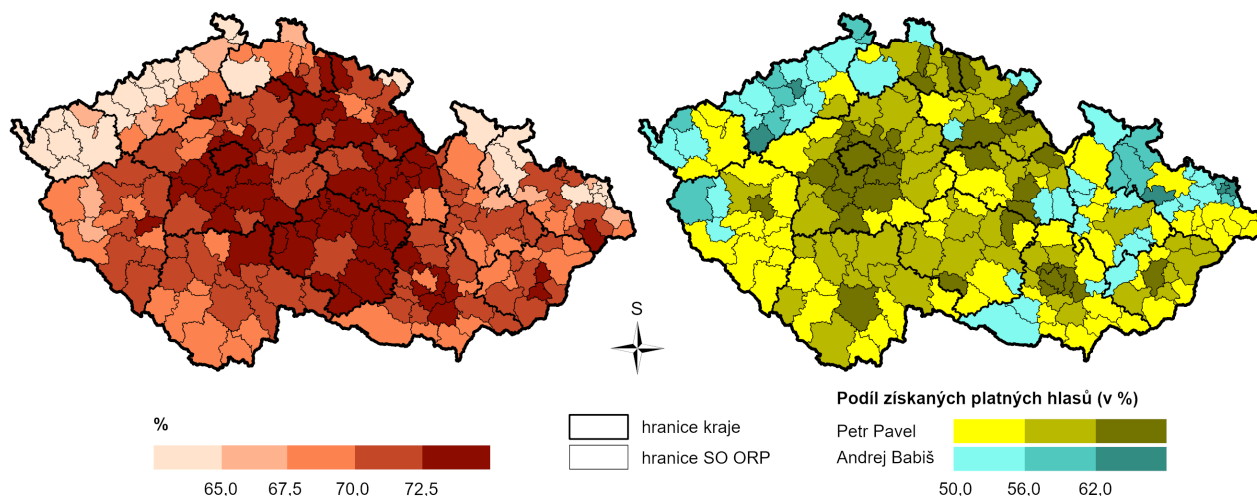
Česko, Kraj , SO ORP	Kolo	Počet zapsaných voličů	Volební účast (%)	Počet platných hlasů	v tom pro kandidáta (%)							
					1 Pavel Fischer	2 Jaroslav Bašta	4 Petr Pavel	5 Tomáš Zima	6 Danuše Nerudová	7 Andrej Babiš	8 Karel Diviš	9 Marek Hilšer
Česko	1	8 245 962	68,24	5 578 689	6,75	4,45	35,40	0,55	13,92	34,99	1,35	2,56
	2	8 242 566	70,25	5 759 199	x	x	58,32	x	x	41,67	x	x
Liberecký kraj	1	345 653	67,27	230 406	6,16	4,98	35,60	0,55	13,87	34,38	1,74	2,68
	2	348 421	69,33	240 055	x	x	58,80	x	x	41,19	x	x
Česká Lípa	1	59 868	60,91	36 184	4,36	5,31	28,84	0,47	12,36	43,86	2,54	2,21
	2	59 518	63,58	37 678	x	x	47,06	x	x	52,93	x	x
Frýdlant	1	19 369	63,79	12 268	4,41	5,00	27,01	0,52	11,92	47,19	1,54	2,37
	2	19 360	65,86	12 687	x	x	45,14	x	x	54,85	x	x
Jablonec nad Nisou	1	44 272	66,95	29 399	6,55	4,66	39,75	0,54	13,65	31,09	1,41	2,31
	2	44 717	69,88	31 071	x	x	62,62	x	x	37,37	x	x
Jilemnice	1	18 250	75,15	13 563	9,87	5,27	37,37	0,67	16,20	25,17	1,62	3,79
	2	19 436	76,65	14 780	x	x	69,62	x	x	30,37	x	x
Liberec	1	110 086	67,85	73 955	6,14	4,66	38,12	0,54	13,88	32,52	1,59	2,52
	2	110 128	69,58	76 135	x	x	61,26	x	x	38,73	x	x
Nový Bor	1	21 217	66,99	14 102	4,72	4,92	31,93	0,61	13,57	39,47	2,26	2,46
	2	21 163	68,71	14 463	x	x	52,87	x	x	47,12	x	x
Semily	1	20 169	70,70	14 082	7,87	5,20	34,49	0,47	15,52	31,21	1,58	3,62
	2	20 375	71,21	14 392	x	x	61,51	x	x	38,48	x	x
Tanvald	1	17 075	65,69	11 124	5,83	6,26	36,16	0,62	12,77	33,80	1,58	2,95
	2	18 346	69,56	12 682	x	x	60,96	x	x	39,03	x	x
Turnov	1	25 799	74,48	19 032	7,31	4,85	39,40	0,66	15,80	27,23	1,46	3,26
	2	25 856	75,42	19 321	x	x	66,45	x	x	33,54	x	x
Železný Brod	1	9 548	70,83	6 697	6,85	5,40	36,40	0,55	15,32	30,56	1,61	3,28
	2	9 522	72,36	6 846	x	x	61,96	x	x	38,03	x	x

Volba prezidenta republiky v roce 2023

Volební účast ve 2. kole

Kandidát s větším počtem platných hlasů ve 2. kole

Volby do Evropského parlamentu v roce 2024

Tab. 2.9.4 Volby do Evropského parlamentu podle SO ORP v roce 2024

Česko, Kraj, SO ORP	Počet zapsaných voličů	Volební účast (%)	Platné hlasy, mandáty celkem	Podíl platných hlasů (%), počet získaných mandátů pro strany ¹⁾						
				3 SPD a Trikolora	9 PŘÍSAHA a MOTORISTÉ	14 ANO 2011	17 SPOLU (ODS, KDU-ČSL, TOP 09)	21 Starostové a osobnosti pro Evropu	23 Česká pirátská strana	26 STAČILO!, koalice KSČM, SD-SN, ČSNS
Česko	8 212 628	36,45	2 968 889	5,73	10,26	26,14	22,27	8,70	6,20	9,56
mandáty	x	x	21	1	2	7	6	2	1	2
Liberecký kraj	343 151	36,38	123 828	6,27	11,39	26,72	17,92	12,74	5,42	8,66
Česká Lípa	59 277	31,59	18 589	6,51	12,05	33,14	14,34	8,24	4,33	10,47
Frýdlant	19 365	32,82	6 310	7,11	10,14	35,59	13,40	9,46	3,56	10,20
Jablonec nad Nisou	43 830	36,25	15 728	6,30	11,41	24,31	20,13	12,27	6,84	7,94
Jilemnice	17 710	40,95	7 197	5,90	11,93	22,70	21,13	14,22	5,18	7,75
Liberec	109 813	37,58	40 926	6,21	10,97	25,10	18,28	14,04	6,05	8,40
Nový Bor	21 298	34,17	7 214	5,53	11,40	30,49	16,41	11,58	5,03	9,34
Semily	20 175	37,96	7 596	5,46	12,16	25,06	15,60	16,65	4,43	8,91
Tanvald	16 106	35,10	5 617	7,49	11,00	28,16	17,94	10,07	4,11	9,91
Turnov	26 060	42,23	10 927	6,16	11,41	21,95	22,60	15,29	5,94	6,37
Železný Brod	9 517	39,43	3 724	6,55	12,62	23,28	17,66	16,21	4,75	7,70

¹⁾ volební strany, které získaly za Česko mandát

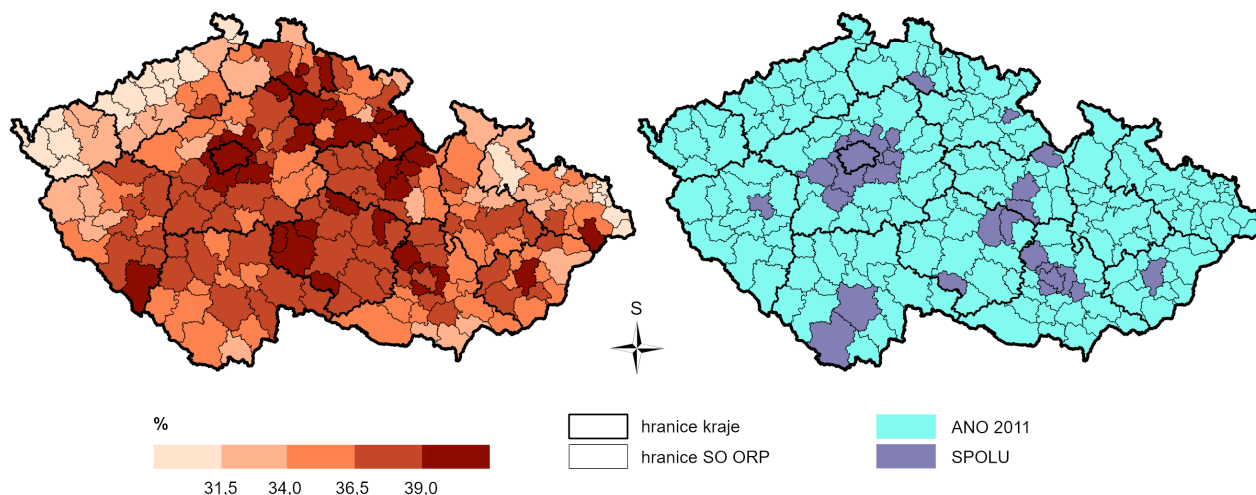
Do Evropského parlamentu se v Česku volí od roku 2004 každých 5 let. Poslední volby proběhly 7. a 8. června 2024 a volilo se 21 europoslanců. Voleb se zúčastnilo 30 politických stran, hnutí či koalic, potřebných 5 % hlasů získalo 7 volebních stran. Nejúspěšnější stranou se stalo ANO 2011, která získala 26,14 % hlasů a 7 mandátů, těsně za nimi skončila koalice SPOLU s 22,27 % a 6 mandáty. V případě Libereckého kraje uspělo stejných 7 uskupení a na prvních dvou místech zůstalo stejné pořadí. Třetí pozici však získali Starostové a osobnosti pro Evropu, kteří mají v našem kraji silnější potenciál než v ostatních krajích. Na úrovni správních obvodů jsou rozdíly samozřejmě větší, ale pořadí stran by se příliš neměnilo a na prvních dvou místech se

také vždy umístila stejná uskupení, pouze ve správním obvodu Turnov v opačném pořadí. Česká pirátská strana v 5 správních obvodech nepřekročila 5% hranici. Volební účast v těchto volbách bývá nižší a pohybovala se mezi 30 a 40 %. Tuto hranici překonali jen v SO ORP Turnov (42,2 %) a Jilemnice (41,0 %). Nejnižší volební účast byla vykázána v obvodu Česká Lípa (31,6 %).

Volby do Evropského parlamentu v roce 2024

Volební účast

Volební strana s největším počtem platných hlasů

Volby do zastupitelstva kraje v roce 2024

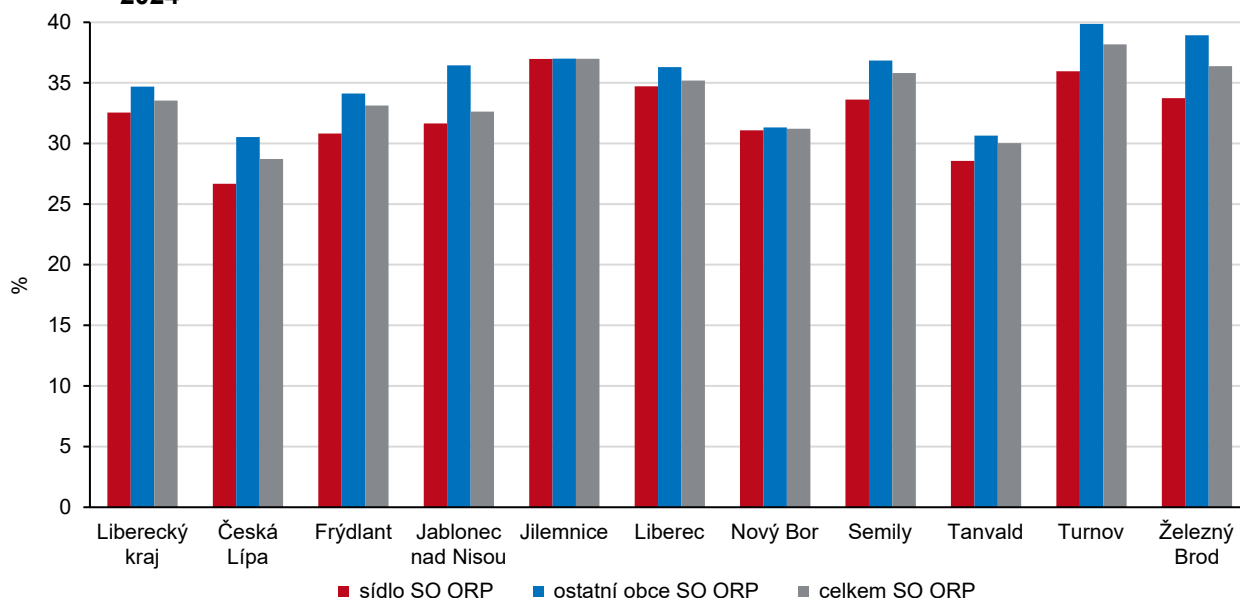
Tab. 2.9.5 Volby do zastupitelstva kraje podle SO ORP v roce 2024

Kraj, SO ORP	Počet zapsaných voličů	Volební účast (%)	Platné hlasy, mandáty celkem	Podíl platných hlasů (%), počet získaných mandátů pro strany ¹⁾			
				39	71	82	87
				ANO 2011	SPD a Trikolora	SPOLU pro Liberecký kraj - ODS, TOP 09, KDU-ČSL	Starostové pro Liberecký kraj
Liberecký kraj	342 475	33,53	113 563	32,87	5,17	8,75	34,75
mandáty	x	x	45	18	2	5	20
Česká Lípa	59 016	28,72	16 809	44,26	5,34	6,59	25,84
Frýdlant	19 324	33,12	6 353	39,24	5,55	5,60	34,09
Jablonec nad Nisou	43 714	32,63	14 029	31,12	6,00	12,33	30,30
Jilemnice	17 463	36,98	6 349	25,75	5,71	12,72	39,01
Liberec	110 111	35,18	38 413	28,73	4,80	6,98	38,47
Nový Bor	21 291	31,21	6 598	36,99	4,72	9,18	33,96
Semily	20 170	35,81	7 119	37,60	4,32	9,39	33,99
Tanvald	15 974	30,03	4 731	34,83	6,97	10,35	30,20
Turnov	25 879	38,17	9 736	26,28	4,53	11,68	41,68
Železný Brod	9 533	36,38	3 426	30,09	5,28	10,09	37,79

¹⁾ volební strany, které získaly v kraji mandát

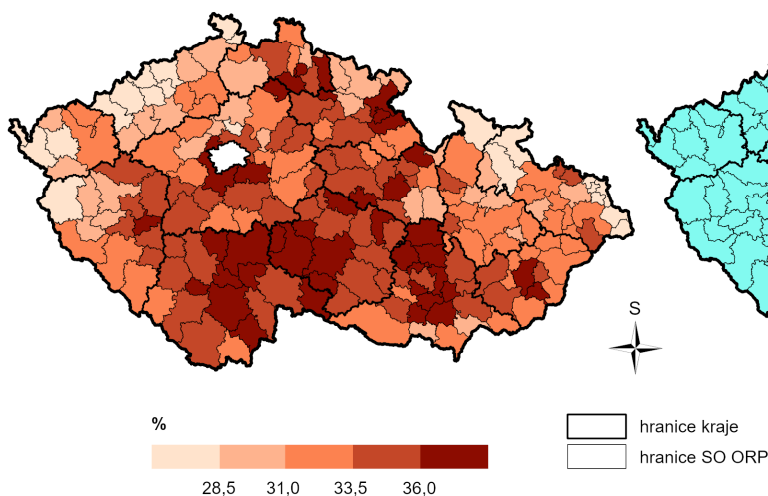
Do krajských zastupitelstev se volí od roku 2000 každé 4 roky, naposledy se tak stalo 20. a 21. září 2024. V Libereckém kraji se do zastupitelstva volí 45 členů. Voleb se v našem kraji účastnilo 13 politických stran, hnutí nebo koalic, uspěla však pouze 4 volební uskupení. Přes 5% hranici se dostaly a mandáty získaly tyto strany: Starostové pro Liberecký kraj (34,75 % platných hlasů, 20 mandátů), ANO 2011 (32,87 %, 18 mandátů), SPOLU pro Liberecký kraj – ODS, TOP 09, KDU-ČSL (8,75 %, 5 mandátů), SPD a Trikolora (5,17 %, 2 mandáty). Při porovnání správních obvodů volební strana Starostové zvítězila pouze ve 4 správních obvodech, což jí však stačilo na celkové vítězství. V ostatních 6 obvodech zvítězilo ANO 2011. SPD a Trikolora získalo přes 5 % platných hlasů v 6 obvodech. Celkově neúspěšní Piráti a také Zelení pro kraj překročili 5% hranici pouze v jednom správním obvodu. Jen velmi těsně neuspěla koalice STAČILO!, která získala 4,99 % platných hlasů, potřebných 5 % získala v 6 správních obvodech a k získání mandátů jí chybělo pouze 9 hlasů. Ze sledovaných voleb měly volby do krajských zastupitelstev nejnižší účast. Nejméně oprávněných voličů přišlo k urnám v SO ORP Česká Lípa a volební účast zde dosáhla pouze 28,7 %, největší zájem o tyto volby byl zaznamenán ve správním obvodu Turnov (38,2 %).

Graf 2.9.2 Volební účast podle sídla a ostatních obcí SO ORP ve volbách do zastupitelstva kraje v roce 2024

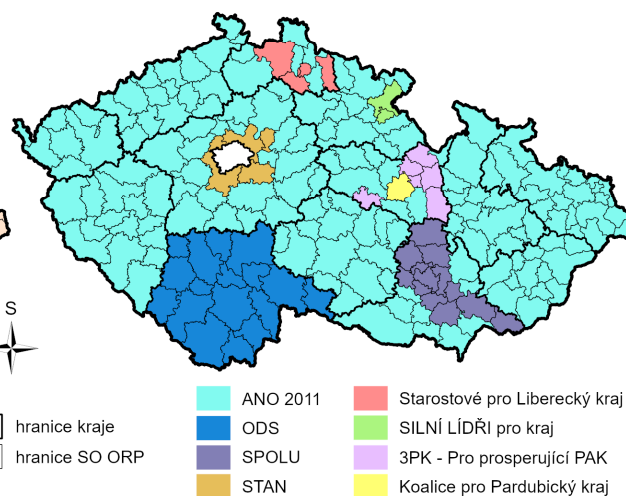

Volby do zastupitelstev krajů v roce 2024

Volební účast

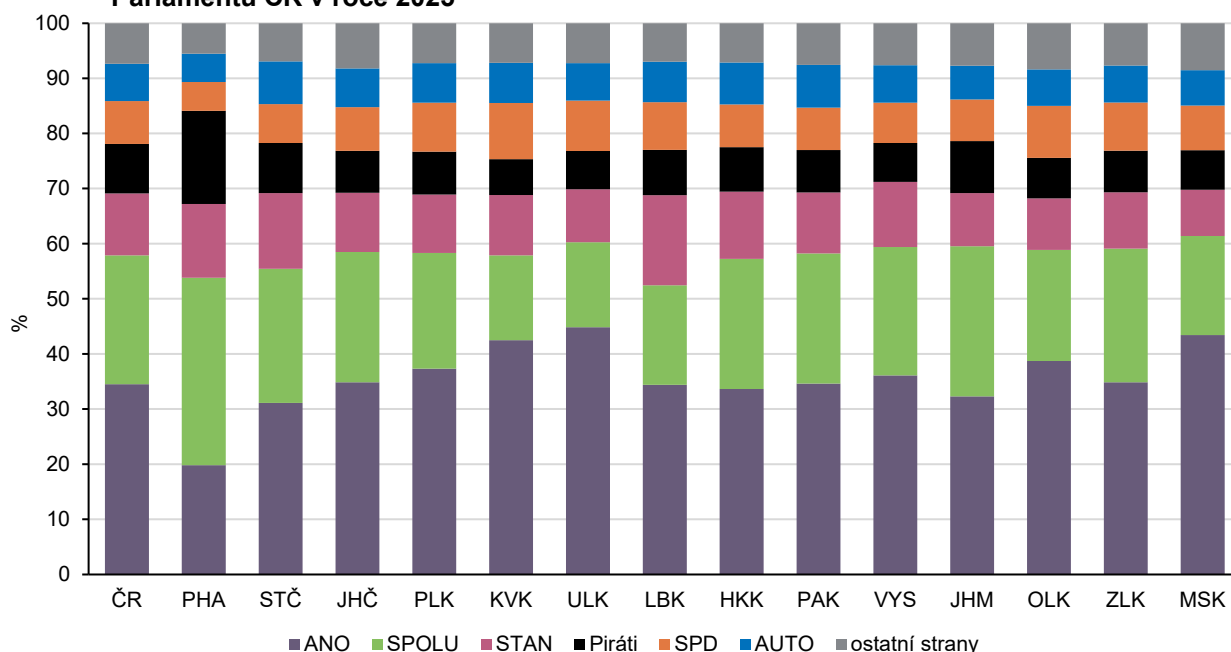

Volební strana s největším počtem platných hlasů

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2025

Graf 2.9.3 Podíl platných hlasů podle volebních stran a krajů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2025

Tab. 2.9.6 Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR podle SO ORP v roce 2025

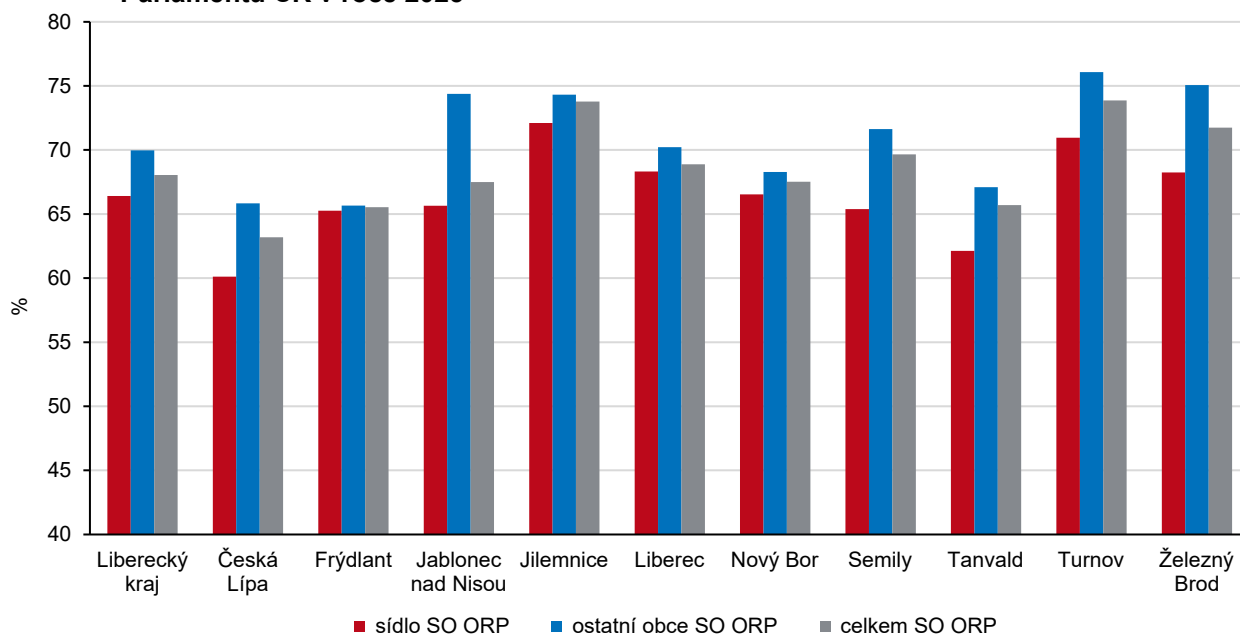
Česko, kraj, SO ORP	Počet zapsaných voličů	Volební účast (%)	Platné hlasy, mandáty celkem	Podíl platných hlasů (%), počet získaných mandátů pro strany ¹⁾					
				6	11	16	20	22	23
				Svoboda a přímá demokracie (SPD)	SPOLU (ODS, KDU-ČSL, TOP 09)	Česká pirátská strana	Motoristé sobě	ANO 2011	STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ
Česko	8 253 316	68,95	5 621 717	7,78	23,36	8,97	6,77	34,51	11,23
mandáty	x	x	200	15	52	18	13	80	22
Liberecký kraj	342 507	68,05	230 132	8,65	18,06	8,20	7,35	34,40	16,34
mandáty	x	x	6	-	1	-	-	3	2
Česká Lípa	58 936	63,19	36 768	9,44	13,93	6,37	7,47	43,50	11,73
Frýdlant	19 387	65,54	12 556	9,66	12,28	5,45	7,21	45,03	13,29
Jablonec nad Nisou	43 492	67,49	28 974	8,71	21,21	9,36	7,30	31,22	15,62
Jilemnice	17 673	73,78	12 843	7,88	21,40	8,40	8,00	27,36	19,20
Liberec	109 576	68,88	74 529	8,40	18,70	9,70	7,00	31,93	17,61
Nový Bor	21 308	67,52	14 192	8,29	15,79	6,64	7,26	37,90	16,93
Semily	20 121	69,65	13 840	7,78	17,26	7,59	8,15	33,98	17,82
Tanvald	16 572	65,70	10 770	10,54	18,09	6,80	7,28	34,57	14,69
Turnov	25 963	73,87	18 953	7,58	21,92	8,49	7,57	27,91	20,40
Železný Brod	9 479	71,74	6 707	8,88	19,81	7,41	7,93	30,84	17,53

¹⁾ volební strany, které získaly mandát do PS Parlamentu ČR

Volby do Poslanecké sněmovny parlamentu ČR probíhají podle zásad poměrného zastoupení každé 4 roky a volí se 200 poslanců. Prezident republiky vyhlásil jejich termín konání na 3. a 4. října 2025. O zájem voličů se ucházelo 26 politických stran, hnutí a koalic, z toho v našem kraji jich kandidovalo 19. Do poslanecké sněmovny se dostalo 6 politických uskupení. Celkově v Česku zvítězilo ANO 2011 s 34,51 % platných hlasů a 80 mandáty, na druhém místě se umístila koalice SPOLU (23,36 % a 52 mandátů) a na třetím místě se

umístili STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ (11,23 % a 22 mandátů). Pořadí stran v Libereckém kraji bylo na prvních třech místech stejné. Vzhledem ke složitému systému přepočítávání hlasů na mandáty, který je ovlivněn volební účastí v kraji i jednotlivými podíly stran, získal Liberecký kraj pouze 6 mandátů (tj. o 2 méně než v předchozím volebním období). ANO 2011 získalo 3 mandáty, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ také zásluhou nejvyššího podílu mezi kraji 2 mandáty a koalice SPOLU pouze 1 mandát, i když získali více procent hlasů. Ostatní 3 úspěšné strany, které přestože v našem kraji překročily 5% hranici, zůstaly bez mandátu (SPD, Piráti a Motoristé sobě). Volební účast v Libereckém kraji dosáhla na 68,1 %, v rámci mezikrajského srovnání byla 4. nejnižší. Mezi jednotlivými správními obvody se pohybovala mezi 63,2 % v SO ORP Česká Lípa a 73,9 % v SO ORP Turnov.

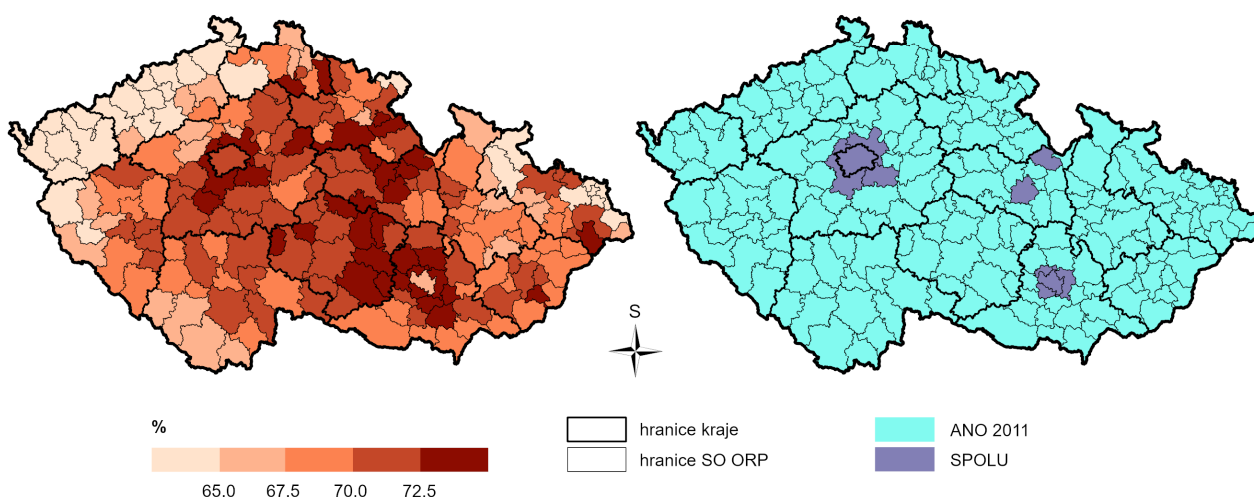
Graf 2.9.4 Volební účast podle sídla a ostatních obcí SO ORP ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2025

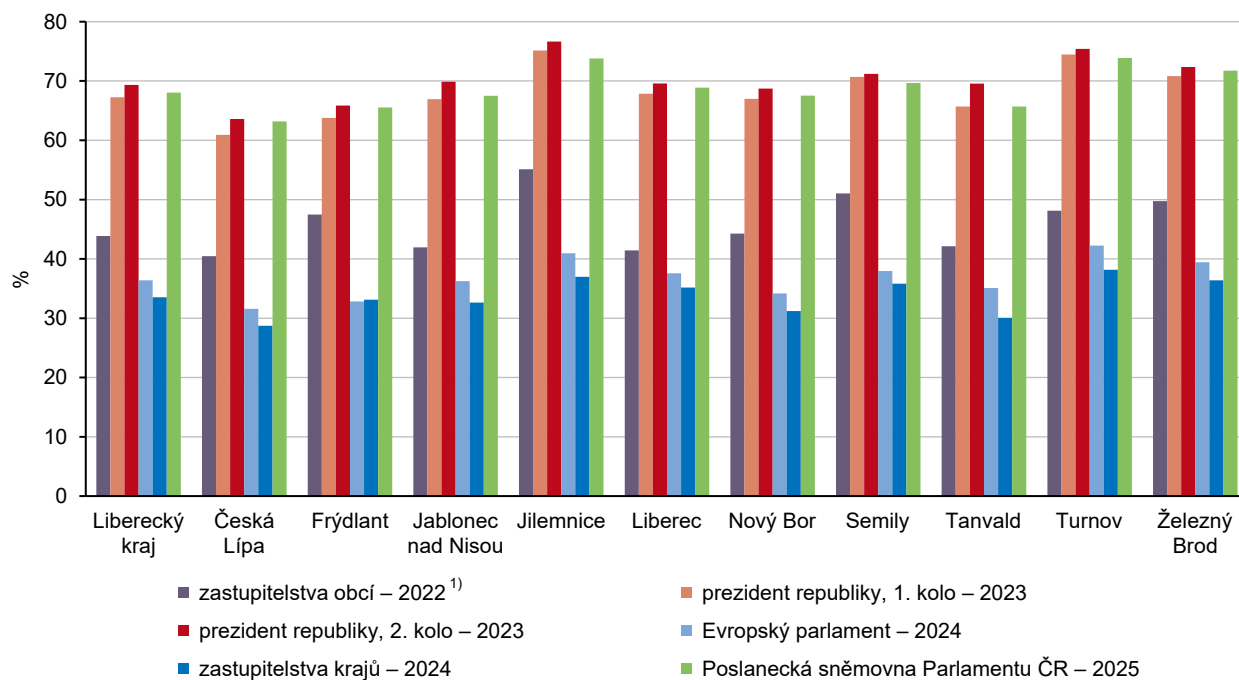
Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2025

Volební účast

Volební strana s největším počtem platných hlasů

Graf 2.9.5 Volební účast podle SO ORP a typu voleb v letech 2022–2025

¹⁾ včetně městských obvodů a městských částí a bez vojenských újezdů

Tabulková příloha

Tab. 1 Vybrané ukazatele podle obcí Libereckého kraje k 31. 12. 2024

(velkými písmeny označena sídla správních obvodů obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem)

Kraj, SO ORP, obec	Počet částí obce	Výměra (ha)	Počet obyvatel		Podíl obyvatel ve věku (%)		Míra ekonomické aktivity ^{1,2)} (%)	Podíl nezaměstnaných osob ³⁾ (%)	Obydlené domy ¹⁾	Obydlené byty ¹⁾
			celkem	z toho ženy	0–14 let	65 let a více				
Kraj celkem	768	316 342	449 494	228 795	15,4	21,0	63,0	4,32	79 493	187 627
Česká Lípa (5101)	160	87 197	76 626	38 710	15,3	19,8	63,3	4,22	11 855	32 021
Bezděž	1	2 383	350	172	12,6	21,4	59,1	6,22	105	149
Blatce	6	1 697	115	57	7,0	32,2	47,0	4,29	52	54
Blíževedly	4	2 098	631	320	16,5	18,2	61,5	6,25	174	215
Bohatice	1	393	247	125	19,4	9,7	71,3	2,35	72	83
Brniště	6	2 672	1 303	655	16,8	19,6	63,1	2,36	357	486
ČESKÁ LÍPA	14	6 610	36 815	18 892	15,3	19,3	65,0	4,03	3 455	16 141
DOKSY	8	7 495	5 115	2 601	14,3	23,7	59,8	8,08	1 137	2 128
Dubá	20	6 061	1 672	829	15,4	22,5	58,3	8,21	424	708
Dubnice	1	1 583	640	289	11,7	18,9	63,4	1,85	194	222
Hamr na Jezeře	3	1 768	471	229	13,6	15,7	63,0	1,78	111	156
Holany	5	1 878	566	282	17,7	17,1	66,3	4,11	151	211
Horní Libchava	1	1 038	872	423	17,9	12,5	70,5	2,72	242	284
Horní Police	5	603	732	359	16,5	18,7	64,8	3,89	205	262
Chlum	4	1 518	279	127	13,6	21,9	61,5	8,02	80	105
Jestřebí	3	2 213	839	429	16,7	19,3	61,0	3,90	184	288
Kozly	1	566	151	71	11,9	21,9	60,8	1,89	51	58
Kravaře	6	1 575	783	380	16,1	20,3	62,8	3,60	225	300
Kvítkov	1	611	236	115	14,8	19,9	67,4	2,70	65	83
Luka	2	456	98	53	18,4	14,3	69,3	18,46	29	37
MIMOŇ	8	1 548	6 387	3 224	15,0	22,0	61,2	2,90	1 113	2 664
Noviny pod Ralskem	1	1 017	312	158	14,1	22,8	57,9	4,02	81	115
Nový Oldřichov	2	377	816	404	18,0	19,1	61,9	3,85	239	286
Okna	1	567	348	169	17,5	20,7	63,1	7,37	76	111
Pertoltice pod Ralskem	1	792	436	203	17,4	11,7	67,9	2,29	117	154
Provoďín	2	1 258	721	345	15,8	21,8	58,6	3,18	167	296
Ralsko	9	17 021	2 220	1 052	16,4	14,4	67,4	4,51	267	990
Skalka u Doks	1	504	179	91	16,2	21,8	64,3	8,26	47	57
Sosnová	1	564	692	347	13,6	22,3	60,4	2,47	192	263
Stráž pod Ralskem	1	2 158	3 839	1 977	15,9	19,4	61,3	3,59	258	1 737
Stružnice	4	2 129	1 021	505	13,4	21,8	65,6	3,04	270	379
Stvolínky	5	1 264	325	147	13,8	18,8	61,2	6,88	88	113
Tachov	1	458	221	98	18,6	10,9	69,1	9,15	47	73
Tuhaň	6	2 471	261	119	14,9	28,0	58,2	5,92	87	123
Velenice	1	718	175	84	10,3	25,1	52,4	0,89	56	70
Velký Valtinov	1	1 005	198	98	14,1	24,2	58,0	1,68	65	71
Volfartice	2	1 309	738	365	16,3	16,1	61,1	3,65	205	256
Vrchovany	1	469	119	56	15,1	16,8	68,2	10,39	33	39
Zahrádky	3	1 007	705	342	13,8	18,3	62,9	1,71	168	256
Zákupy	7	4 078	2 954	1 497	15,9	20,6	60,8	4,36	541	1 176
Žandov	7	2 723	1 922	963	14,6	21,6	59,0	3,50	392	782
Ždírec	3	544	122	58	13,9	21,3	62,5	6,58	33	40

Tab. 1 Vybrané ukazatele podle obcí Libereckého kraje k 31. 12. 2024

(velkými písmeny označena sídla správních obvodů obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem)

1. pokračování

Kraj, SO ORP, obec	Počet částí obce	Výměra (ha)	Počet obyvatel		Podíl obyvatel ve věku (%)		Míra ekonomické aktivity ^{1,2)} (%)	Podíl nezaměstnaných osob ³⁾ (%)	Obydlené domy ¹⁾	Obydlené byty ¹⁾
			celkem	z toho ženy	0–14 let	65 let a více				
Frýdlant (5102)	39	34 936	24 544	12 364	15,4	21,2	60,7	7,24	5 460	9 939
Bílý Potok	1	1 821	697	342	16,2	20,4	59,4	4,92	212	268
Bulovka	3	2 888	916	436	16,9	16,8	66,1	11,51	225	348
Černousy	3	857	312	141	15,1	26,6	55,1	10,44	81	134
Děříchov	1	972	741	362	16,5	17,0	62,3	6,41	179	262
Dolní Řasnice	1	1 294	575	288	16,9	19,0	65,1	10,50	152	213
FRÝDLANT	3	3 161	7 379	3 816	15,0	22,2	60,3	6,92	1 364	3 181
Habartice	2	555	472	234	14,0	17,4	61,4	8,56	139	182
Hejnice	2	3 841	2 751	1 395	14,4	22,9	60,8	6,27	541	1 208
Heřmanice	1	747	283	139	17,3	19,8	62,1	2,79	97	112
Horní Řasnice	2	1 904	230	102	15,2	19,6	59,1	4,52	75	107
Jindřichovice pod Smrkem	2	1 914	618	317	17,0	22,7	48,1	7,80	183	234
Krásný Les	1	1 348	476	235	14,3	18,5	61,2	6,23	132	168
Kunratice	1	1 242	344	160	15,7	21,2	65,4	6,05	105	140
Lázně Libverda	1	1 326	526	277	15,4	18,8	57,7	7,44	94	190
NOVÉ MĚSTO POD SMRKEM	3	2 893	3 725	1 881	15,9	21,3	60,8	8,87	763	1 521
Pertoltice	2	1 017	302	151	17,9	19,9	58,6	5,79	82	120
Raspenava	1	4 128	2 833	1 444	15,4	20,6	61,6	7,01	685	1 028
Višňová	9	3 030	1 364	644	14,3	21,3	62,2	5,08	351	523
Jablonec nad Nisou (5103)	43	15 681	57 971	29 814	15,9	21,0	63,1	3,86	8 213	24 611
Bedřichov	1	2 426	401	200	19,0	15,2	70,1	2,21	84	97
Dalešice	1	243	225	111	21,8	16,0	63,4	2,94	72	83
Frýdštejn	11	1 449	850	415	14,8	21,6	62,0	1,11	253	325
JABLONEC NAD NISOU	8	3 138	46 209	24 099	15,6	21,8	62,8	4,15	5 294	20 357
Janov nad Nisou	4	1 472	1 531	750	17,4	16,0	66,8	2,98	355	566
Josefův Důl	4	2 201	907	432	14,9	25,2	55,3	6,08	241	365
Lučany nad Nisou	3	1 313	1 941	922	15,5	17,7	63,0	3,01	495	722
Maršovice	2	176	627	302	14,2	18,8	66,4	2,21	187	218
Nová Ves nad Nisou	2	471	906	423	15,8	19,0	65,6	2,46	243	296
Pulečný	3	600	497	263	22,1	14,7	68,0	2,23	127	154
Rádlo	2	965	1 023	511	20,9	15,5	64,7	3,42	272	337
Rychnov u Jablonce nad Nisou	2	1 226	2 854	1 386	17,0	17,7	65,8	2,05	590	1 091
Jilemnice (5104)	56	27 860	21 726	10 822	14,5	23,3	60,6	4,08	5 544	8 589
Benecko	8	1 653	1 129	561	16,4	22,1	62,3	4,17	323	389
Bukovina u Čisté	1	317	215	99	14,0	21,4	61,1	3,60	55	75
Čistá u Horek	1	1 053	593	295	14,8	22,1	61,3	3,50	180	227
Horka u Staré Paky	2	203	232	110	15,1	22,8	65,0	3,40	74	92
Horní Branná	2	2 086	1 854	919	16,2	20,5	62,5	3,13	527	667
Jablonec nad Jizerou	11	2 232	1 609	804	12,7	26,0	55,1	6,09	367	661
Jestřabí v Krkonoších	3	1 031	251	119	12,0	24,3	60,0	6,92	85	104
JILEMNICE	3	1 386	5 377	2 744	13,4	23,8	62,3	3,62	987	2 304
Kruh	1	604	507	245	14,6	24,7	57,3	3,07	146	182
Levínská Olešnice	2	1 005	332	161	16,3	19,3	61,5	5,53	106	130
Martinice v Krkonoších	1	327	620	290	14,0	20,0	64,0	1,44	186	235
Mříčná	1	1 005	582	292	16,3	20,3	64,3	5,46	163	204
Paseky nad Jizerou	1	1 271	252	127	11,1	25,8	62,0	4,38	96	108
Peřimov	1	664	283	143	20,8	15,2	67,8	5,62	81	97
Poniklá	1	1 375	1 106	546	15,4	24,2	58,8	6,47	268	446
ROKYTNICE NAD JIZEROU	7	3 694	2 478	1 203	12,0	26,3	57,2	5,72	636	1 027
Roztoky u Jilemnice	1	1 304	1 095	569	18,6	20,5	59,6	2,49	311	411
Studenec	3	1 687	1 826	910	16,4	23,6	59,8	1,92	546	692
Svojk	2	538	182	83	12,6	24,2	60,1	5,13	60	73
Víchová nad Jizerou	3	1 230	843	428	14,5	22,4	61,0	3,87	249	323
Vítkovice	1	3 194	360	174	12,8	24,4	62,0	4,31	98	142

Tab. 1 Vybrané ukazatele podle obcí Libereckého kraje k 31. 12. 2024

(velkými písmeny označena sídla správních obvodů obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem)

2. pokračování

Kraj, SO ORP, obec	Počet částí obce	Výměra (ha)	Počet obyvatel		Podíl obyvatel ve věku (%)		Míra ekonomické aktivity ^{1,2)} (%)	Podíl nezaměstnaných osob ³⁾ (%)	Obydlené domy ¹⁾	Obydlené byty ¹⁾
			celkem	z toho ženy	0–14 let	65 let a více				
Liberec (5105)	171	57 840	150 640	77 340	15,7	20,0	65,3	3,91	22 241	64 289
Bílá	14	2 630	957	475	18,6	20,7	64,6	4,18	258	336
Bílý Kostel nad Nisou	3	2 573	1 094	522	17,2	16,8	67,4	3,09	293	380
Cetenov	6	605	118	56	18,6	21,2	64,5	1,49	39	40
ČESKÝ DUB	15	2 257	2 882	1 474	14,1	23,2	60,8	2,57	610	1 120
Dlouhý Most	1	444	1 006	489	17,7	16,4	67,3	2,76	252	354
Hlavice	4	827	221	111	17,2	29,4	53,3	3,33	68	88
HODKOVICE NAD MOHELKOU	5	1 349	2 994	1 506	14,5	20,6	63,9	2,98	570	1 239
HRÁDEK NAD NISOU	9	4 855	8 001	4 034	15,5	19,6	62,9	4,23	1 510	3 213
Chotyně	2	904	1 077	552	17,0	18,7	62,2	3,85	232	371
CHRASTAVA	8	2 746	6 315	3 210	15,8	18,7	65,1	4,08	1 162	2 489
JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ	12	5 787	3 704	1 851	15,7	19,6	62,5	3,01	866	1 506
Janovice v Podještědí	1	634	92	45	7,6	30,4	56,8	1,79	35	41
Janův Důl	1	455	175	84	14,3	22,9	67,4	1,74	52	67
Jeřmanice	1	438	678	330	19,9	13,0	69,1	1,57	169	211
Kryštofovo Údolí	2	1 734	431	193	20,9	18,1	69,7	1,56	143	152
Křižany	2	2 858	843	403	18,1	19,9	62,9	4,79	232	307
LIBEREC	33	10 609	108 090	56 101	15,4	20,3	65,6	4,04	12 556	48 201
Mníšek	2	2 544	1 799	885	19,6	14,6	68,9	2,98	467	589
Nová Ves	4	1 234	945	452	17,6	17,8	63,2	4,02	244	333
Oldřichov v Hájích	2	1 625	840	406	19,9	16,0	67,5	3,72	240	279
Osečná	7	2 805	1 184	595	16,0	20,1	65,9	4,55	321	440
Proseč pod Ještědem	5	838	450	212	20,9	17,3	67,7	4,76	137	156
Rynoltice	5	1 772	861	431	17,1	22,2	62,8	5,46	230	312
Stráž nad Nisou	2	453	2 430	1 223	18,0	18,8	66,2	3,68	593	871
Světlá pod Ještědem	8	1 320	983	491	15,2	20,1	64,5	2,56	307	382
Šimonovice	3	719	1 542	755	19,3	10,1	73,2	2,52	405	479
Všelibice	13	1 845	650	318	16,3	21,1	64,9	3,70	158	227
Zdislava	1	980	278	136	12,2	25,5	57,4	4,82	92	106
Nový Bor (5106)	37	20 089	26 234	13 314	14,3	22,8	60,4	5,06	5 669	11 093
CVIKOV	8	4 509	4 534	2 282	14,5	20,8	60,9	4,47	945	1 884
Chotovice	1	299	186	96	12,9	16,7	65,1	6,40	50	61
Kamenický Šenov	2	1 047	3 811	1 912	15,6	21,6	58,9	4,29	803	1 613
Krompach	3	775	179	93	12,8	34,1	52,3	5,21	73	78
Kunratice u Cvikova	1	1 252	640	313	16,1	19,2	62,2	6,45	181	235
Mařenice	4	2 655	327	169	8,9	30,9	49,8	5,64	140	158
NOVÝ BOR	5	1 944	11 318	5 884	13,4	25,3	59,6	5,84	1 998	5 160
Okrouhlá	1	424	580	286	16,6	21,7	63,1	2,97	184	210
Polevsko	1	444	439	222	12,5	19,1	69,1	7,04	127	164
Prysk	3	1 366	461	230	13,7	20,6	62,0	4,22	149	185
Radvanec	2	882	276	138	21,4	15,2	68,4	3,59	79	83
Skalice u České Lípy	1	1 155	1 620	777	15,4	17,8	63,9	5,05	397	600
Sloup v Čechách	1	577	711	348	13,9	25,6	56,4	3,74	202	247
Slunečná	1	613	151	69	15,9	19,2	62,8	2,04	54	60
Svojkov	1	345	291	147	16,8	16,8	75,9	2,16	90	98
Svor	2	1 802	710	348	15,1	19,0	62,0	3,74	197	257

Tab. 1 Vybrané ukazatele podle obcí Libereckého kraje k 31. 12. 2024

(velkými písmeny označena sídla správních obvodů obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem)

3. pokračování

Kraj, SO ORP, obec	Počet částí obce	Výměra (ha)	Počet obyvatel		Podíl obyvatel ve věku (%)		Míra ekonomické aktivity ^{1,2)} (%)	Podíl nezaměstnaných osob ³⁾ (%)	Obydlené domy ¹⁾	Obydlené byty ¹⁾
			celkem	z toho ženy	0–14 let	65 let a více				
Semily (5107)	68	23 008	25 428	12 820	15,3	23,5	60,5	4,84	5 867	10 396
Bělá	1	776	285	133	20,0	23,2	60,6	4,17	86	109
Benešov u Semil	1	539	864	420	14,8	20,5	63,4	5,35	224	340
Bozkov	1	681	584	279	17,3	24,1	60,3	4,96	195	233
Bradlecká Lhota	1	369	229	111	17,5	25,3	60,4	2,29	81	95
Bystrá nad Jizerou	1	562	120	58	17,5	20,0	64,6	6,67	40	54
Háje nad Jizerou	4	1 174	667	340	18,3	19,6	69,0	5,53	198	249
Chuchelna	3	1 078	990	488	16,6	20,3	64,6	4,51	298	361
Jesenný	2	784	512	240	15,0	23,0	57,0	4,56	150	196
Košťálov	4	2 001	1 657	845	15,9	19,9	62,0	4,19	373	645
Libštát	1	1 013	912	468	14,3	22,8	60,1	3,18	247	344
LOMNICE NAD POPELKOU	12	2 558	5 626	2 851	15,0	24,1	60,3	4,47	1 261	2 334
Nová Ves nad Popelkou	1	1 214	679	343	17,7	22,8	59,2	5,76	191	246
Příkrý	2	733	239	112	13,4	17,6	63,3	7,78	79	97
Roprachtice	1	1 161	296	150	20,9	23,0	66,7	4,97	82	101
Roztoky u Semil	1	443	113	62	15,0	27,4	54,5	-	40	48
SEMILY	4	1 631	8 022	4 131	14,5	25,0	59,2	5,44	1 232	3 534
Slaná	6	1 027	674	338	14,8	21,4	61,1	4,82	208	275
Stružinec	4	1 122	693	341	13,0	23,5	60,4	6,13	221	263
Syřenov	3	646	234	113	13,2	20,1	57,1	1,32	75	87
Veselá	5	578	238	119	16,4	23,1	61,3	6,34	70	85
Vysoké nad Jizerou	5	2 067	1 278	622	15,6	26,8	58,5	4,07	363	511
Záhoří	5	854	516	256	15,7	21,7	62,3	4,29	153	189
Tanvald (5108)	27	19 061	20 237	10 220	14,3	23,1	59,5	6,42	3 670	8 568
Albrechtice v Jizerských horách	2	2 454	344	164	15,1	19,8	58,8	4,33	103	124
Desná	3	1 258	2 999	1 497	12,4	25,0	58,0	9,19	474	1 369
Harrachov	4	3 663	1 388	713	11,7	24,6	64,1	4,72	333	607
Jířetín pod Bukovou	1	331	444	207	9,2	34,2	53,3	3,50	64	185
Kořenov	5	5 583	937	478	14,5	22,5	61,7	8,03	250	378
Plavy	2	520	1 028	500	15,0	20,6	63,7	4,21	236	428
Smržovka	1	1 481	3 915	1 934	17,6	18,2	64,3	5,56	818	1 499
TANVALD	3	1 245	5 970	3 068	13,8	24,8	57,1	6,76	770	2 652
Velké Hamry	2	932	2 717	1 409	13,9	23,0	56,7	6,04	473	1 118
Zlatá Olešnice	4	1 594	495	250	15,6	23,6	59,3	4,87	149	208

Tab. 1 Vybrané ukazatele podle obcí Libereckého kraje k 31. 12. 2024

(velkými písmeny označena sídla správních obvodů obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem)

dokončení

Kraj, SO ORP, obec	Počet částí obce	Výměra (ha)	Počet obyvatel		Podíl obyvatel ve věku (%)		Míra ekonomické aktivity ^{1,2)} (%)	Podíl nezaměstnaných osob ³⁾ (%)	Obydlené domy ¹⁾	Obydlené byty ¹⁾
			celkem	z toho ženy	0–14 let	65 let a více				
Turnov (5109)	129	23 265	33 799	17 182	15,9	21,6	62,7	3,35	8 170	13 332
Čtveřín	2	495	611	302	18,2	16,9	70,2	0,25	169	207
Holenice	1	350	98	46	15,3	16,3	53,2	1,56	41	42
Hrubá Skála	8	1 383	617	292	13,6	25,3	58,0	3,84	203	239
Jenišovice	2	742	1 296	644	21,1	15,1	68,7	0,25	341	437
Kacanovy	1	600	232	109	20,7	18,5	58,2	3,01	64	70
Karlovice	5	1 022	895	445	16,1	21,2	59,0	5,24	240	322
Klokočí	1	238	209	92	14,8	19,1	64,7	3,03	53	63
Kobyly	7	827	386	201	19,4	19,7	63,5	3,49	110	133
Ktová	1	395	243	120	10,7	23,5	52,0	3,54	78	88
Lažany	1	209	240	134	10,4	17,9	63,2	0,57	70	85
Loučky	1	165	156	83	17,9	23,1	59,2	2,25	53	69
Malá Skála	10	1 000	1 255	636	17,9	23,0	61,4	2,02	377	469
Mírová pod Kozákovem	14	1 924	1 752	889	15,5	20,3	63,3	4,01	547	640
Modřišice	1	346	433	213	17,1	19,6	65,3	3,58	139	160
Ohrazenice	1	269	1 120	562	15,2	24,1	64,2	3,74	286	434
Olešnice	2	526	235	108	21,7	17,9	63,9	3,13	67	77
Paceřice	2	350	386	187	18,4	20,7	59,6	0,44	104	132
Pěnčín	7	889	714	359	16,9	20,6	63,8	1,13	208	254
Přepeře	1	345	1 049	535	15,3	22,0	64,9	3,38	281	353
Příšovice	1	614	1 345	692	14,2	22,0	62,9	0,12	211	530
Radimovice	1	133	355	194	17,5	25,4	46,1	1,49	104	111
Radostná pod Kozákovem	3	568	438	208	16,0	23,1	61,8	5,52	140	161
Rakousy	1	140	101	41	14,9	23,8	68,8	3,18	28	36
Rovensko pod Troskami	6	1 281	1 371	690	17,1	21,0	61,1	3,67	401	528
Soběslavice	2	405	180	80	16,7	16,1	70,2	-	49	58
Svijanský Újezd	3	530	443	216	15,8	19,2	64,6	2,14	116	168
Svijany	1	270	369	180	20,1	19,0	72,9	0,46	87	137
Sychrov	5	651	218	99	14,7	19,3	74,1	1,44	69	85
Tatobity	2	707	615	306	17,7	20,8	64,3	3,84	191	223
Troskovice	4	828	80	36	10,0	37,5	59,5	4,44	45	50
TURNOV	13	2 271	14 577	7 586	15,2	22,7	62,2	4,38	2 779	6 327
Vlastibořice	4	551	355	188	18,0	18,6	66,0	0,87	98	131
Všeň	3	561	617	311	17,7	19,6	62,3	3,59	192	231
Vyskeř	6	962	405	195	12,6	25,4	61,6	3,56	129	158
Žďárek	1	233	169	84	20,1	13,0	68,2	-	47	58
Žernov	5	485	234	119	7,7	15,4	68,3	3,63	53	66
Železný Brod (5110)	38	7 406	12 289	6 209	15,6	23,3	60,7	3,49	2 804	4 789
Držkov	1	597	580	293	15,2	20,7	62,7	3,23	166	226
Jílové u Držkova	1	358	233	125	19,3	23,6	64,0	2,96	63	84
Koberovy	8	875	1 007	509	15,3	22,2	61,9	2,84	288	352
Líšný	3	173	261	130	12,3	22,2	56,4	1,82	77	104
Loužnice	1	230	212	103	9,9	24,1	59,1	2,14	64	94
Pěnčín	7	1 338	2 096	1 020	17,7	20,1	64,8	2,12	548	688
Radčice	1	184	180	81	18,9	26,7	51,4	1,01	61	72
Skuhrov	2	426	630	318	20,8	19,4	62,7	2,76	168	222
Vlastiboř	1	362	133	67	20,3	16,5	60,4	3,75	39	46
Zásada	1	611	914	467	18,6	22,4	61,8	2,44	247	336
ŽELEZNÝ BROD	12	2 251	6 043	3 096	13,9	25,4	58,9	4,54	1 083	2 565

¹⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021²⁾ podíl pracovní síly (zaměstnaných a nezaměstnaných) na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou³⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP a obcích vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

Tab. 2 Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Česka k 31. 12. 2024

Česko, kraj, SO ORP	Výměra (ha)	Počet obcí		Počet obyvatel		Průměrný věk obyvatel (roky)	Přírůstek/úbytek obyvatel v období 2015–2024	
		celkem	z toho města	celkem	z toho v sídle správního obvodu		přirozenou měnou	stěhováním
Česko	7 887 142	6 258	610	10 909 500	6 088 667	43,1	-107 202	685 368
Hlavní město Praha	49 621	1	1	1 397 880	1 397 880	41,9	17 213	197 259
Středočeský kraj	1 092 852	1 144	86	1 466 215	484 561	41,8	500	175 845
Benešov	69 010	51	6	64 412	17 043	42,7	-484	6 993
Beroun	41 566	48	3	70 500	21 521	41,0	743	10 779
Brandýs n. L.-Stará Boleslav	37 817	58	5	124 646	20 313	39,1	3 785	23 517
Čáslav	27 443	37	1	26 460	10 399	43,3	-371	1 851
Černošice	58 036	79	11	161 920	7 712	39,9	4 477	27 064
Český Brod	16 332	21	1	21 148	7 487	40,3	191	3 262
Dobříš	31 854	24	2	24 250	8 870	42,1	82	2 516
Hořovice	28 796	37	3	32 062	8 055	43,2	-534	3 892
Kladno	35 089	48	5	128 902	69 664	42,7	-1 520	10 728
Kolín	58 429	69	5	87 133	33 444	42,5	-723	8 730
Kralupy nad Vltavou	13 121	18	2	34 565	19 005	41,3	176	4 192
Kutná Hora	64 294	51	3	52 105	21 642	43,8	-1 254	5 088
Lysá nad Labem	14 215	12	2	32 386	10 004	38,7	1 037	5 273
Mělník	45 674	39	3	46 561	20 278	42,4	-423	4 258
Mladá Boleslav	81 038	98	7	118 952	47 346	41,8	104	13 649
Mnichovo Hradiště	21 251	22	1	18 774	9 048	42,2	-124	2 243
Neratovice	11 310	12	2	33 657	16 360	42,1	33	3 084
Nymburk	35 553	39	3	42 319	15 642	42,8	-894	4 362
Poděbrady	34 873	35	2	32 933	15 232	43,3	-807	3 417
Příbram	79 565	74	3	71 947	32 773	43,9	-1 376	4 169
Rakovník	89 628	83	3	56 494	15 682	43,7	-1 101	3 182
Říčany	37 729	52	3	79 901	17 143	39,8	1 555	16 244
Sedlčany	44 874	22	3	22 088	6 767	44,2	-417	667
Slaný	36 876	52	3	42 604	16 937	42,2	-755	4 128
Vlašim	49 596	48	2	26 525	11 434	43,7	-465	1 414
Votice	28 884	15	2	12 971	4 760	43,3	-435	1 143
Jihočeský kraj	1 005 807	624	56	653 227	301 874	43,6	-7 743	30 799
Blatná	27 855	26	3	13 838	6 669	45,1	-476	736
České Budějovice	92 375	79	5	168 393	97 231	42,7	298	12 630
Český Krumlov	112 903	32	5	41 551	12 797	43,1	-242	777
Dačice	47 181	23	2	18 355	7 157	44,8	-448	-454
Jindřichův Hradec	93 373	58	7	46 406	20 540	44,5	-741	-33
Kaplice	48 471	15	2	20 104	7 531	42,3	75	1 182
Milevsko	38 508	26	1	18 063	7 950	46,2	-655	336
Písek	74 180	49	4	54 849	31 121	43,7	-904	4 421
Prachatice	84 133	44	5	33 775	11 119	43,3	-336	1 045
Soběslav	32 400	31	2	22 659	7 070	44,3	-608	1 431
Strakonice	57 418	69	2	45 205	22 355	44,1	-950	1 220
Tábor	100 240	79	7	81 602	34 356	44,1	-1 430	3 422
Trhové Sviny	45 234	16	3	19 687	5 262	42,6	-57	1 151
Třeboň	53 833	25	4	24 803	8 270	44,6	-659	962
Týn nad Vltavou	26 240	14	1	14 092	7 774	43,0	-7	148
Vimperk	53 541	21	1	17 286	7 289	44,2	-392	461
Vodňany	17 923	17	2	12 559	7 383	42,3	-211	1 364

Počet soukromých podnikatelů na 1 000 obyvatel ¹⁾	Saldo dojížděky do zaměstnání ^{2,3)}	Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. ⁴⁾ (%)		Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo	Dokončené byty v období 2015–2024		Obydlené byty ²⁾	Česko, kraj, SO ORP
		2015	2024		celkem	z toho v nových rodinných domech		
225,0	-74 198	6,24	4,10	1,2	327 974	174 391	4 480 139	Česko
322,7	176 172	4,20	2,80	0,4	58 592	6 361	627 705	Hlavní město Praha
235,8	-115 465	5,41	3,36	0,7	62 141	44 082	561 642	Středočeský kraj
254,0	-6 015	3,64	2,15	0,6	2 560	1 967	23 859	Benešov
249,4	-10 132	5,71	3,69	1,2	4 226	3 061	26 318	Beroun
279,1	-12 496	2,73	1,56	0,5	7 841	6 003	45 057	Brandýs n. L.-Stará Boleslav
195,4	-1 922	6,95	3,94	4,1	711	508	10 432	Čáslav
299,0	-21 214	3,64	1,59	0,5	8 782	5 642	59 430	Černošice
260,6	-3 845	6,15	3,49	2,4	1 334	1 003	7 762	Český Brod
276,1	-2 798	7,70	4,19	3,9	1 006	859	8 770	Dobříš
210,7	-105	3,56	3,09	0,6	1 081	716	11 915	Hořovice
202,3	-15 910	6,89	4,20	2,3	4 550	2 809	53 252	Kladno
201,0	-2 995	6,90	4,16	0,7	3 007	1 803	34 690	Kolín
226,5	-3 439	5,37	3,67	0,3	1 415	1 118	13 722	Kralupy nad Vltavou
195,6	-3 317	6,17	4,12	1,9	1 671	1 207	20 418	Kutná Hora
223,1	-7 029	5,76	3,39	1,0	2 483	802	11 922	Lysá nad Labem
218,3	-4 509	7,08	3,79	0,5	1 570	1 210	18 209	Mělník
188,4	15 678	3,56	2,86	0,3	3 804	2 869	46 777	Mladá Boleslav
214,0	-2 287	3,02	2,99	0,4	934	837	7 230	Mnichovo Hradiště
231,7	-6 209	7,77	4,23	1,3	1 081	997	13 265	Neratovice
213,3	-2 882	6,86	4,47	1,2	1 340	946	16 461	Nymburk
237,2	-3 414	7,03	4,68	2,5	1 311	683	13 316	Poděbrady
224,3	-4 150	8,13	4,69	2,6	1 660	1 305	28 876	Příbram
198,5	-4 811	5,70	3,38	1,2	1 068	767	22 030	Rakovník
315,0	-1 755	2,30	1,32	0,3	5 449	4 554	27 854	Říčany
258,6	-1 888	5,73	3,59	10,5	688	501	8 442	Sedlčany
204,1	-4 682	6,57	4,12	1,6	1 408	838	16 688	Slaný
220,6	-1 987	3,95	2,44	1,1	856	791	10 067	Vlašim
226,8	-1 352	2,81	2,34	1,3	305	286	4 880	Votice
219,2	-14 354	5,07	3,60	1,3	17 022	11 431	265 601	Jihočeský kraj
187,7	-101	5,04	3,29	3,9	304	241	5 499	Blatná
238,7	5 279	3,90	2,94	1,4	6 632	3 591	70 700	České Budějovice
224,2	-2 331	7,52	5,27	0,9	1 499	861	16 590	Český Krumlov
174,6	-457	5,88	4,40	6,2	375	229	7 127	Dačice
210,3	-2 186	4,29	2,95	2,5	994	837	18 910	Jindřichův Hradec
184,7	-867	6,86	5,17	0,5	445	385	7 991	Kaplice
217,7	-1 714	4,47	3,63	2,1	463	281	7 304	Milevsko
210,4	-1 376	4,15	3,53	1,0	560	494	22 215	Písek
210,2	-2 808	4,42	3,08	0,9	659	574	13 456	Prachatice
206,0	-1 564	6,75	3,67	1,7	416	378	8 734	Soběslav
207,8	-1 119	5,58	3,72	4,5	884	655	18 572	Strakonice
227,0	-79	5,93	3,77	1,4	1 494	1 141	33 388	Tábor
216,6	-3 258	3,68	3,29	6,4	731	576	7 521	Trhové Sviny
212,3	-1 416	4,31	3,13	2,2	498	383	10 216	Třeboň
209,3	617	4,56	2,98	2,0	126	125	5 455	Týn nad Vltavou
237,7	-467	4,15	3,35	1,5	715	481	7 137	Vimperk
214,3	-507	6,63	3,08	2,3	227	199	4 786	Vodňany

Tab. 2 Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Česka k 31. 12. 2024

Česko, kraj, SO ORP	Výměra (ha)	Počet obcí		Počet obyvatel		Průměrný věk obyvatel (roky)	Přírůstek/úbytek obyvatel v období 2015–2024	
		celkem	z toho města	celkem	z toho v sídle správního obvodu		přirozenou měnou	stěhováním
Plzeňský kraj	764 902	501	57	614 640	307 899	43,2	-8 572	62 752
Blovice	22 903	19	2	12 635	4 207	43,4	-299	1 199
Domažlice	76 321	58	5	40 810	11 133	43,6	-694	1 883
Horažďovice	25 877	20	2	11 372	5 103	45,6	-489	154
Horšovský Týn	28 870	18	2	15 104	5 046	42,9	-192	1 153
Klatovy	90 618	44	8	51 670	22 763	44,3	-1 087	3 004
Kralovice	65 923	44	5	22 902	3 450	44,2	-612	1 573
Nepomuk	30 877	26	2	11 315	3 562	44,8	-517	780
Nýřany	62 752	54	6	60 747	6 991	41,9	65	6 461
Plzeň	26 142	15	2	208 461	187 928	43,0	-1 848	30 220
Přeštice	27 125	30	1	23 181	6 792	43,0	-146	1 679
Rokycany	65 662	68	6	50 796	14 381	43,5	-1 047	5 017
Stod	25 920	24	3	24 597	3 646	42,3	-216	2 352
Stříbro	43 068	24	4	17 849	8 060	42,8	-126	1 519
Sušice	78 069	30	5	23 680	10 740	45,4	-1 116	751
Tachov	94 776	27	4	39 521	14 097	42,2	-248	5 007
Karlovarský kraj	331 039	134	38	293 195	152 737	44,0	-10 132	12 349
Aš	14 376	5	2	17 115	12 684	42,8	-614	709
Cheb	49 682	21	5	50 912	32 808	43,3	-1 521	3 940
Karlovy Vary	117 143	41	9	88 253	49 073	44,8	-3 131	6 100
Kraslice	26 450	8	4	12 607	6 432	44,2	-568	-89
Mariánské Lázně	40 535	14	3	25 509	14 052	44,6	-1 188	3 086
Ostrov	33 931	15	6	26 314	15 681	44,4	-939	-607
Sokolov	48 922	30	9	72 485	22 007	43,4	-2 171	-790
Ústecký kraj	533 870	354	59	808 356	466 334	43,2	-20 706	20 484
Bílina	12 358	8	2	19 487	14 497	42,3	-402	697
Děčín	55 379	34	5	74 323	46 376	44,0	-2 158	-891
Chomutov	48 607	25	3	80 589	46 771	42,8	-1 275	2 227
Kadaň	44 963	19	5	42 864	18 090	43,1	-964	1 455
Litoměřice	47 058	40	6	58 212	22 767	43,4	-1 455	1 303
Litvínov	23 597	11	5	35 669	22 387	43,9	-2 007	631
Louny	47 258	41	2	43 534	18 068	43,3	-887	1 353
Lovosice	26 161	32	3	27 512	8 727	43,4	-1 146	1 531
Most	23 112	15	1	71 867	63 474	42,8	-1 819	253
Podbořany	34 097	11	4	15 535	6 253	43,2	-625	653
Roudnice nad Labem	30 023	33	2	33 380	12 668	43,1	-635	2 143
Rumburk	26 621	12	7	32 072	10 815	43,2	-1 414	579
Teplice	34 534	26	7	108 252	50 912	43,2	-3 128	6 028
Ústí nad Labem	40 476	23	4	118 011	90 866	43,0	-1 810	1 674
Varnsdorf	8 886	6	2	19 395	14 704	43,7	-467	-229
Žatec	30 743	18	1	27 654	18 959	42,5	-514	1 077

1. pokračování

Počet soukromých podnikatelů na 1 000 obyvatel ¹⁾	Saldo dojížděky do zaměst- nání ^{2,3)}	Podíl nezaměst- naných osob k 31. 12. ⁴⁾ (%)		Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo	Dokončené byty v období 2015–2024		Obydlené byty ²⁾	Česko, kraj, SO ORP
		2015	2024		celkem	z toho v nových rodinných domech		
205,5	-13 248	4,62	3,26	0,9	21 262	11 109	247 030	Plzeňský kraj
221,7	-2 051	4,24	2,18	1,4	459	393	4 664	Blovice
194,3	-3 643	5,20	3,53	1,1	844	680	16 239	Domažlice
201,0	-879	4,95	3,97	3,1	128	108	4 591	Horáždovice
173,4	-1 514	5,36	3,48	1,4	463	320	5 837	Horšovský Týn
200,5	-2 002	3,57	2,66	1,9	1 350	783	20 737	Klatovy
212,4	-3 136	5,72	3,82	2,9	654	401	8 717	Kralovice
204,3	-1 464	5,21	2,66	0,9	197	147	4 331	Nepomuk
221,4	-10 590	3,61	2,93	0,8	3 364	2 157	22 585	Nýřany
211,8	20 154	4,01	2,56	1,6	8 169	2 251	89 339	Plzeň
214,2	-2 310	3,67	2,29	0,9	868	701	8 752	Přeštice
209,6	-4 291	3,81	3,92	2,2	1 628	1 203	19 763	Rokycany
187,0	-459	3,96	1,70	1,6	935	592	9 707	Stod
182,7	610	6,09	2,96	0,9	483	391	6 930	Stříbro
219,0	-1 781	7,51	5,53	3,8	596	326	9 898	Sušice
174,2	108	6,02	4,32	0,9	1 124	656	14 940	Tachov
202,4	-14 109	7,06	4,85	2,1	5 877	3 203	125 299	Karlovarský kraj
183,2	-1 766	3,88	3,28	0,8	200	148	7 452	Aš
193,9	-2 068	6,54	2,79	0,5	1 212	580	21 126	Cheb
228,7	1 543	6,76	4,69	2,8	1 971	1 081	37 325	Karlovy Vary
184,2	-1 791	8,07	6,67	6,4	130	89	5 506	Kraslice
226,4	-1 656	4,22	4,99	3,3	659	352	10 149	Mariánské Lázně
228,8	-1 943	7,14	5,08	3,6	822	283	11 414	Ostrov
165,3	-6 428	8,66	6,14	4,7	883	670	32 327	Sokolov
191,4	-31 040	8,91	6,21	3,2	11 110	8 099	353 285	Ústecký kraj
194,3	1 011	7,06	6,63	1,8	122	103	8 775	Bílina
220,1	-5 021	8,79	6,20	7,1	724	553	32 939	Děčín
169,9	-6 501	9,85	7,58	3,0	945	820	35 695	Chomutov
175,4	-7	8,23	6,06	1,7	862	302	18 492	Kadaň
202,4	-3 859	7,43	3,95	4,3	814	674	24 225	Litoměřice
194,1	-621	11,62	7,04	5,3	524	292	16 196	Litvínov
199,4	-3 724	7,39	5,55	4,9	589	357	18 340	Louny
185,4	-846	7,45	4,43	3,1	441	360	11 192	Lovosice
184,4	-2 503	10,69	8,76	5,7	549	474	33 334	Most
166,9	-1 499	7,66	6,09	6,7	256	212	6 458	Podbořany
217,4	-4 634	6,71	3,92	4,6	779	644	13 157	Roudnice nad Labem
170,9	-1 566	8,55	6,47	8,1	508	361	13 169	Rumburk
180,4	-5 469	7,35	5,11	2,2	1 873	1 357	48 233	Teplice
207,2	1 996	10,23	6,12	5,0	1 384	1 017	52 657	Ústí nad Labem
178,6	-1 065	8,23	6,33	6,5	310	263	8 536	Varnsdorf
175,5	3 268	8,77	7,19	2,3	430	310	11 887	Žatec

Tab. 2 Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Česka k 31. 12. 2024

Česko, kraj, SO ORP	Výměra (ha)	Počet obcí		Počet obyvatel		Průměrný věk obyvatel (roky)	Přírůstek/úbytek obyvatel v období 2015–2024	
		celkem	z toho města	celkem	z toho v sídle správního obvodu		přirozenou měnou	stěhováním
Liberecký kraj	316 342	215	39	449 494	249 800	43,2	-5 126	20 723
Česká Lípa	87 197	41	8	76 626	36 815	42,7	-645	1 334
Frydlant	34 936	18	4	24 544	7 379	43,1	-449	569
Jablonec nad Nisou	15 681	12	3	57 971	46 209	43,0	-239	2 633
Jilemnice	27 860	21	3	21 726	5 377	44,6	-486	125
Liberec	57 840	28	7	150 640	108 090	42,6	-309	11 121
Nový Bor	20 089	16	3	26 234	11 318	44,4	-864	980
Semily	23 008	22	3	25 428	8 022	44,3	-663	475
Tanvald	19 061	10	5	20 237	5 970	44,6	-745	272
Turnov	23 265	36	2	33 799	14 577	43,4	-488	2 696
Železný Brod	7 406	11	1	12 289	6 043	44,1	-238	518
Královéhradecký kraj	475 916	448	48	555 923	264 925	44,0	-8 771	19 702
Broumov	25 937	14	3	15 500	7 108	45,0	-356	-443
Dobruška	27 914	26	2	20 208	6 532	43,7	-162	301
Dvůr Králové nad Labem	25 783	28	1	27 119	15 322	44,8	-829	824
Hořice	19 288	29	2	18 512	8 476	44,1	-450	784
Hradec Králové	67 744	81	5	150 287	94 311	43,8	-971	7 965
Jaroměř	13 859	15	1	19 617	12 483	42,9	-48	412
Jičín	59 675	77	7	48 613	16 101	43,6	-708	2 527
Kostelec nad Orlicí	22 353	22	3	25 368	6 252	43,7	-591	1 361
Náchod	35 572	36	6	60 623	19 827	44,5	-1 329	1 516
Nová Paka	9 722	5	1	13 288	8 979	44,6	-283	420
Nové Město nad Metují	9 809	13	1	14 007	9 181	45,1	-199	76
Nový Bydžov	21 425	23	1	18 114	7 224	43,5	-356	1 040
Rychnov nad Kněžnou	47 943	32	4	35 232	11 420	43,1	-128	1 901
Trutnov	59 544	31	8	62 368	29 607	44,3	-1 647	728
Vrchlabí	29 347	16	3	27 067	12 102	44,2	-714	290
Pardubický kraj	451 926	451	38	530 469	248 805	43,2	-5 515	28 055
Česká Třebová	7 970	5	1	17 693	15 010	44,4	-393	-184
Hlinsko	24 671	22	1	21 054	9 563	44,0	-303	253
Holice	21 367	14	2	18 702	6 761	42,4	-169	1 559
Chrudim	74 624	86	12	85 605	23 564	43,3	-1 129	4 650
Králíky	15 860	5	1	8 474	4 097	44,2	-332	130
Lanškroun	27 521	22	1	23 067	9 776	42,7	-128	492
Litomyšl	33 711	35	1	27 838	10 448	42,5	32	1 515
Moravská Třebová	41 727	33	2	25 887	9 550	44,2	-724	253
Pardubice	40 931	56	4	135 598	92 319	42,6	-638	13 019
Polička	27 267	20	2	20 041	9 051	43,1	-312	929
Přelouč	25 727	42	2	26 913	10 203	43,3	-318	3 320
Svitavy	35 161	28	2	30 775	16 073	43,6	-761	137
Ústí nad Orlicí	19 052	16	2	26 320	14 011	43,8	-343	464
Vysoké Mýto	28 183	40	2	33 009	12 560	43,4	-470	1 248
Žamberk	28 153	27	3	29 493	5 819	42,7	473	270

2. pokračování

Počet soukromých podnikatelů na 1 000 obyvatel ¹⁾	Saldo dojížděky do zaměstnání ^{2,3)}	Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. ⁴⁾ (%)		Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo	Dokončené byty v období 2015–2024		Obydlené byty ²⁾	Česko, kraj, SO ORP
		2015	2024		celkem	z toho v nových rodinných domech		
220,7	-13 116	6,36	4,46	2,6	8 813	5 860	187 627	Liberecký kraj
186,5	-3 084	5,51	4,22	2,8	1 307	780	32 021	Česká Lípa
202,3	-3 355	8,95	7,24	17,4	378	232	9 939	Frýdlant
233,6	-1 735	5,22	3,86	3,8	975	621	24 611	Jablonec nad Nisou
262,3	-1 231	6,51	4,08	3,0	592	394	8 589	Jilemnice
220,4	5 868	6,75	3,91	1,9	2 895	1 875	64 289	Liberec
226,7	-3 124	5,71	5,06	11,8	466	395	11 093	Nový Bor
237,9	-2 146	6,68	4,84	2,1	379	313	10 396	Semily
248,0	-2 008	6,89	6,42	6,6	627	293	8 568	Tanvald
222,9	-52	4,93	3,35	1,6	953	759	13 332	Turnov
237,7	-2 249	4,60	3,49	9,1	241	198	4 789	Železný Brod
220,7	-2 924	4,96	3,56	1,3	14 530	8 597	228 569	Královéhradecký kraj
182,3	-587	9,38	8,08	11,4	213	134	6 687	Broumov
214,9	-2 028	2,93	2,38	2,3	554	364	7 909	Dobruška
220,8	-1 620	6,86	4,70	2,8	531	444	11 155	Dvůr Králové nad Labem
223,8	-2 019	5,19	2,21	1,1	366	285	7 298	Hořice
228,5	8 574	5,49	3,03	1,0	4 653	2 467	62 848	Hradec Králové
210,7	-935	5,91	4,41	2,8	271	204	7 873	Jaroměř
213,8	-1 733	3,52	3,09	1,1	938	706	19 872	Jičín
206,4	-3 351	2,96	1,87	1,0	672	435	10 203	Kostelec nad Orlicí
232,7	-717	3,77	3,69	2,4	1 365	826	24 937	Náchod
236,4	-823	4,01	3,01	1,6	298	189	5 320	Nová Paka
226,8	-1 361	3,22	3,58	2,4	374	205	5 670	Nové Město nad Metují
219,3	-1 191	6,98	3,99	1,1	514	347	6 940	Nový Bydžov
199,0	5 184	2,70	2,45	0,6	1 214	754	13 827	Rychnov nad Kněžnou
220,3	-1 115	5,75	4,55	3,6	1 682	861	26 671	Trutnov
227,5	798	4,38	2,79	2,1	885	376	11 359	Vrchlabí
206,0	-9 768	5,14	3,44	0,9	15 419	9 778	209 133	Pardubický kraj
160,7	-12	5,28	3,44	1,9	341	147	7 510	Česká Třebová
225,8	-1 944	4,71	3,96	2,1	650	401	8 025	Hlinsko
226,3	-2 981	4,26	1,88	2,2	729	506	6 939	Holice
203,3	-5 574	5,77	3,48	1,0	2 455	1 506	32 795	Chrudim
219,5	-519	6,01	3,86	1,7	404	241	3 328	Králíky
187,6	86	4,02	4,04	2,4	568	387	8 933	Lanškroun
217,6	-732	4,47	2,29	0,9	691	556	9 871	Litomyšl
184,4	-1 330	9,53	6,07	2,5	532	432	10 362	Moravská Třebová
222,1	6 829	3,96	3,18	1,2	5 199	2 773	56 536	Pardubice
194,2	-373	4,28	2,69	0,5	551	372	7 368	Polička
196,9	-2 237	5,51	4,13	1,2	944	742	10 131	Přelouč
193,5	-1 094	7,65	4,42	1,6	481	318	12 574	Svitavy
202,3	-304	4,43	2,64	1,4	470	323	10 611	Ústí nad Orlicí
182,7	1 083	4,00	2,84	0,6	603	471	12 848	Vysoké Mýto
218,9	-666	4,68	2,70	1,1	801	603	11 302	Žamberk

Tab. 2 Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Česka k 31. 12. 2024

Česko, kraj, SO ORP	Výměra (ha)	Počet obcí		Počet obyvatel		Průměrný věk obyvatel (roky)	Přírůstek/úbytek obyvatel v období 2015–2024	
		celkem	z toho města	celkem	z toho v sídle správního obvodu		přirozenou měnou	stěhováním
Kraj Vysočina	679 577	704	35	517 647	227 618	43,5	-4 441	17 041
Bystřice nad Pernštejnem	34 793	39	1	19 470	7 871	44,2	-391	-58
Havlíčkův Brod	64 578	57	5	54 527	23 791	43,0	-401	2 887
Humpolec	22 804	25	1	18 771	11 522	43,4	-289	1 983
Chotěboř	32 905	31	2	21 775	9 092	44,5	-387	113
Jihlava	90 793	78	4	105 415	54 624	42,7	37	7 480
Moravské Budějovice	41 407	47	2	22 890	7 098	44,0	-410	84
Náměšť nad Oslavou	21 128	27	1	13 531	4 767	43,8	-154	454
Nové Město na Moravě	29 285	30	1	19 295	9 834	43,5	-13	126
Pacov	23 462	24	1	9 451	4 743	45,5	-516	479
Pelhřimov	82 740	71	7	45 996	16 206	44,3	-1 079	2 524
Světlá nad Sázavou	29 016	32	2	19 575	6 394	45,0	-493	242
Telč	29 134	45	1	13 050	5 134	43,7	-177	182
Třebíč	83 745	93	3	73 788	34 530	44,1	-575	-493
Velké Meziříčí	47 343	57	2	37 510	11 608	41,7	443	1 345
Žďár nad Sázavou	46 445	48	2	42 603	20 404	43,8	-36	-307
Jihomoravský kraj	718 774	673	50	1 229 343	648 654	42,9	-3 067	73 670
Blansko	35 143	43	3	57 368	20 002	43,6	-414	2 215
Boskovice	51 101	73	5	53 899	12 508	42,8	-619	3 514
Brno	23 018	1	1	402 739	402 739	42,7	785	28 675
Břeclav	43 878	18	5	59 492	24 538	44,4	-975	1 953
Bučovice	17 100	20	1	16 827	6 891	42,5	-33	988
Hodonín	28 603	18	2	59 377	23 517	44,7	-944	-197
Hustopeče	35 511	28	3	37 731	6 388	43,0	22	2 481
Ivančice	17 250	17	3	25 439	9 898	42,8	-62	1 813
Kuřim	7 705	10	2	24 774	11 860	41,8	268	2 442
Kyjov	47 033	42	4	55 070	10 645	44,5	-1 221	1 064
Mikulov	24 411	17	1	20 861	7 577	43,4	-123	1 482
Moravský Krumlov	34 785	33	2	22 725	5 667	43,5	-194	853
Pohořelice	19 528	13	1	16 198	6 126	40,9	245	2 405
Rosice	17 445	24	2	27 164	6 784	41,8	4	2 077
Slavkov u Brna	15 770	18	1	25 212	7 258	40,8	572	2 333
Šlapanice	34 312	40	3	73 619	7 915	41,2	1 402	7 718
Tišnov	34 233	59	1	32 815	9 225	42,2	87	2 728
Veselí nad Moravou	34 263	22	2	36 507	10 623	45,3	-1 095	-223
Vyškov	54 004	42	3	53 598	20 645	42,9	-528	2 815
Znojmo	124 253	111	3	93 322	34 172	43,1	-740	3 893
Židlochovice	19 425	24	2	34 606	3 676	41,4	496	2 641
Olomoucký kraj	527 158	402	31	631 500	308 244	43,8	-10 587	11 965
Hranice	33 495	32	2	34 387	17 969	43,5	-383	632
Jeseník	71 904	24	5	36 492	10 456	45,3	-1 661	-819
Konice	19 618	22	1	11 792	2 664	44,9	-507	242
Lipník nad Bečvou	11 862	14	1	15 314	7 955	43,3	-150	357
Litovel	24 748	20	1	23 568	9 510	43,7	-348	226
Mohelnice	18 834	14	3	19 182	9 782	43,2	-175	1 115
Olomouc	81 696	46	3	169 437	103 063	42,9	305	7 703
Prostějov	58 090	75	4	97 131	43 408	43,5	-2 108	3 015
Přerov	40 077	59	3	77 585	40 906	45,0	-2 864	-460
Šternberk	33 614	22	2	23 987	13 239	43,3	-245	237
Šumperk	85 748	36	3	67 361	24 735	44,8	-1 883	-521
Uničov	20 748	10	1	22 407	11 237	44,1	-382	424
Zábřeh	26 725	28	2	32 857	13 320	43,8	-186	-186

3. pokračování

Počet soukromých podnikatelů na 1 000 obyvatel ¹⁾	Saldo dojížděky do zaměstnání ^{2,3)}	Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. ⁴⁾ (%)		Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo	Dokončené byty v období 2015–2024		Obydlené byty ²⁾	Česko, kraj, SO ORP
		2015	2024		celkem	z toho v nových rodinných domech		
198,2	-9 121	6,22	3,49	1,6	14 267	9 680	195 098	Kraj Vysočina
193,6	-1 764	7,36	4,18	7,2	414	308	7 132	Bystřice nad Pernštejnem
193,8	-1 928	5,28	2,38	1,6	1 613	1 249	20 524	Havlíčkův Brod
203,5	82	4,66	3,81	1,2	743	491	6 995	Humpolec
203,5	-1 333	5,80	3,30	3,7	452	338	8 182	Chotěboř
190,1	5 081	5,42	3,25	1,4	2 909	1 647	40 245	Jihlava
192,3	-2 117	8,24	3,99	3,1	606	361	8 590	Moravské Budějovice
193,0	-1 087	7,84	3,06	3,2	318	307	4 909	Náměšť nad Oslavou
205,4	-1 393	7,55	3,96	6,4	573	438	6 835	Nové Město na Moravě
200,6	-392	3,87	1,71	0,5	196	149	3 678	Pacov
213,7	229	3,83	2,20	0,7	1 347	818	17 726	Pelhřimov
196,1	-1 431	6,79	4,57	2,4	494	403	7 719	Světlá nad Sázavou
229,6	-1 376	7,53	6,26	7,9	260	179	4 801	Telč
192,6	-1 451	8,30	4,30	2,9	1 737	1 138	28 602	Třebíč
205,2	283	6,27	3,46	2,4	1 530	1 065	13 141	Velké Meziříčí
200,2	-524	5,01	3,21	2,3	1 075	789	16 019	Žďár nad Sázavou
222,3	-2 070	7,01	4,74	2,2	43 125	21 292	490 005	Jihomoravský kraj
196,3	-7 161	4,73	3,06	4,5	1 796	1 170	21 980	Blansko
177,8	-3 360	6,33	4,82	4,2	2 121	1 143	19 624	Boskovice
260,4	71 232	7,32	4,86	2,1	13 264	1 485	184 647	Brno
181,3	-2 453	6,14	4,69	4,1	1 671	1 003	23 083	Břeclav
208,0	-2 336	6,07	4,55	6,0	319	257	6 165	Bučovice
188,7	-2 001	10,12	6,79	9,9	1 147	738	23 352	Hodonín
216,0	-3 868	6,24	3,03	1,9	1 546	1 082	13 232	Hustopeče
197,6	-4 157	6,19	2,79	2,0	1 011	665	9 221	Ivančice
228,9	55	4,70	3,03	0,7	921	614	8 954	Kuřim
206,8	-3 944	7,75	5,47	6,2	1 294	946	20 116	Kyjov
209,9	-974	7,36	5,57	2,0	1 354	921	7 827	Mikulov
192,0	-4 172	7,90	4,78	2,9	837	665	8 457	Moravský Krumlov
203,4	-234	6,18	3,94	0,7	1 184	727	5 539	Pohořelice
213,5	-4 939	5,95	3,12	1,7	1 314	760	10 081	Rosice
216,7	-4 336	4,05	2,99	1,4	1 559	833	8 994	Slavkov u Brna
231,9	-7 303	4,05	2,75	0,9	3 739	2 368	25 716	Šlapanice
225,4	-5 467	6,08	4,08	6,7	1 242	936	11 512	Tišnov
203,2	-4 262	8,43	6,15	8,0	744	539	13 578	Veselí nad Moravou
216,1	-1 724	4,49	3,46	1,8	1 705	1 310	20 366	Vyškov
186,2	-6 301	9,62	6,56	2,8	3 067	2 094	35 414	Znojmo
222,6	-4 365	4,45	3,32	1,2	1 290	1 036	12 147	Židlochovice
196,2	-5 921	7,01	4,43	2,6	18 125	9 497	259 885	Olomoucký kraj
175,0	1 206	5,87	4,29	2,9	788	454	13 319	Hranice
245,1	-930	9,32	6,24	4,8	652	387	15 266	Jeseník
171,8	-1 713	4,98	3,47	7,7	241	177	4 413	Konice
191,4	-1 569	8,36	4,79	5,8	408	326	5 846	Lipník nad Bečvou
182,8	-2 283	4,78	3,27	3,0	634	486	9 028	Litovel
170,6	2 993	5,89	5,50	2,0	619	387	7 555	Mohelnice
229,1	12 258	6,88	3,87	2,1	7 912	2 751	72 695	Olomouc
186,1	-4 000	4,81	3,49	2,6	3 149	1 652	39 646	Prostějov
169,9	-4 340	8,74	4,99	4,2	890	702	32 845	Přerov
188,0	-1 452	7,91	4,79	6,6	726	439	9 592	Šternberk
194,6	-1 720	7,32	4,96	3,9	908	828	27 958	Šumperk
160,6	-846	7,35	4,15	1,8	559	364	8 829	Uničov
158,2	-3 525	6,20	4,30	4,2	639	544	12 893	Zábřeh

Tab. 2 Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Česka k 31. 12. 2024

Česko, kraj, SO ORP	Výměra (ha)	Počet obcí		Počet obyvatel		Průměrný věk obyvatel (roky)	Přírůstek/úbytek obyvatel v období 2015–2024	
		celkem	z toho města	celkem	z toho v sídle správního obvodu		přirozenou měnou	stěhováním
Zlínský kraj	396 290	307	30	578 998	259 440	44,2	-10 368	10 506
Bystřice pod Hostýnem	16 396	14	1	15 120	8 002	44,9	-445	84
Holešov	13 259	19	1	21 793	11 616	43,8	-403	935
Kroměříž	49 898	46	5	67 217	27 917	44,3	-1 904	359
Luhačovice	17 830	15	2	18 455	5 029	44,9	-163	81
Otrokovice	11 172	10	2	33 660	17 401	44,8	-1 073	541
Rožnov pod Radhoštěm	23 905	9	2	34 846	16 063	44,5	-589	595
Uherské Hradiště	51 788	48	5	89 530	24 887	44,4	-1 390	1 587
Uherský Brod	47 319	30	2	51 668	16 367	44,3	-1 068	735
Valašské Klobouky	25 872	20	2	22 709	4 864	43,0	-140	-290
Valašské Meziříčí	22 965	18	2	42 575	22 580	43,1	-185	1 366
Vizovice	14 608	16	2	17 235	4 845	43,0	65	548
Vsetín	66 236	32	2	64 224	25 185	44,0	-1 387	10
Zlín	35 042	30	2	99 966	74 684	44,2	-1 686	3 955
Moravskoslezský kraj	543 068	300	42	1 182 613	769 896	43,9	-29 887	4 218
Bílovec	16 245	12	2	25 791	7 411	43,2	-332	580
Bohumín	7 293	3	2	33 428	20 315	44,0	-1 216	605
Bruntál	62 995	31	4	34 837	15 037	44,4	-1 140	-1 271
Český Těšín	4 440	2	1	24 486	23 075	44,4	-697	-511
Frenštát pod Radhoštěm	9 873	6	1	19 566	10 554	43,2	-367	872
Frydek-Místek	48 023	37	3	112 659	53 590	43,3	-1 169	3 791
Frydlant nad Ostravicí	31 744	11	1	25 334	9 835	43,9	-603	1 906
Havířov	8 818	5	1	84 243	68 674	44,9	-3 639	-2 103
Hlučín	16 532	15	2	40 210	13 352	43,5	-786	994
Jablunkov	17 610	12	1	22 399	5 257	42,3	-213	150
Karviná	10 562	4	1	60 167	48 937	45,0	-3 711	-3 478
Kopřivnice	12 132	10	3	40 326	21 374	43,5	-238	-184
Kravaře	10 061	9	1	21 179	6 689	42,4	-11	128
Krnov	57 445	25	3	38 955	22 518	44,8	-1 669	-163
Nový Jičín	27 536	16	1	48 802	23 005	43,1	-396	1 300
Odry	22 402	10	2	16 846	7 314	42,9	-184	54
Opava	56 704	41	2	99 929	55 109	43,8	-1 306	688
Orlová	4 508	3	2	36 095	27 540	43,7	-1 076	-1 370
Ostrava	33 153	13	4	316 155	283 187	43,8	-8 312	1 789
Rýmařov	33 234	11	2	14 496	7 763	45,8	-738	-621
Třinec	23 467	12	1	53 605	33 852	44,0	-1 646	997
Vítkov	28 291	12	2	13 105	5 508	43,9	-438	65

¹⁾ ekonomické subjekty s právní formou fyzická osoba na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více

²⁾ Sčítání lidu, domů a bytů 2021

³⁾ rozdíl počtu dojíždějících a vyjíždějících (včetně vyjíždějících do zahraničí)

⁴⁾ Podíl nezaměstnaných osob je v jednotlivých SO ORP vypočten jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. sledovaného roku na obyvatelstvu ve stejném věku k 31. 12. předchozího roku.

dokončení

Počet soukromých podnikatelů na 1 000 obyvatel ¹⁾	Saldo dojížděky do zaměst- nání ^{2,3)}	Podíl nezaměst- naných osob k 31. 12. ⁴⁾ (%)		Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo	Dokončené byty v období 2015–2024		Obydlené byty ²⁾	Česko, kraj, SO ORP
		2015	2024		celkem	z toho v nových rodinných domech		
212,0	-5 344	5,98	3,41	1,6	13 318	8 341	226 219	Zlínský kraj
208,5	-1 645	7,95	4,34	6,7	244	194	5 801	Bystřice pod Hostýnem
197,6	-2 410	5,42	2,40	1,7	519	368	8 398	Holešov
168,8	-2 834	7,33	3,15	2,3	1 115	701	27 643	Kroměříž
223,7	-354	4,37	2,14	1,1	384	298	7 014	Luhačovice
184,5	4 938	4,62	2,67	0,7	553	307	14 004	Otrokovice
225,6	-644	6,62	3,63	1,8	1 010	664	13 496	Rožnov pod Radhoštěm
203,5	-937	5,31	3,57	1,8	2 757	1 420	33 772	Uherské Hradiště
207,3	-3 369	4,80	2,96	2,2	1 207	911	19 334	Uherský Brod
254,1	-2 366	6,63	2,37	1,6	473	298	7 700	Valašské Klobouky
208,1	1 207	6,51	4,28	2,2	815	701	16 507	Valašské Meziříčí
240,4	-449	4,69	2,65	1,0	390	276	5 991	Vizovice
199,1	-2 409	7,39	4,79	3,7	1 289	948	24 755	Vsetín
252,7	5 928	5,02	2,90	1,0	2 562	1 255	41 804	Zlín
186,8	-13 890	8,56	5,82	3,8	24 373	17 061	503 041	Moravskoslezský kraj
199,1	-4 233	4,96	4,03	2,6	606	482	9 914	Bílovec
168,7	-2 257	7,65	5,52	8,1	634	599	13 979	Bohumín
184,6	-706	12,31	9,05	8,7	583	328	14 936	Bruntál
179,6	-1 405	7,70	6,09	7,6	376	277	10 692	Český Těšín
216,2	-283	4,10	3,07	2,8	534	443	7 552	Frenštát pod Radhoštěm
206,7	-3 345	5,86	4,25	3,5	3 629	2 983	45 279	Frýdek-Místek
255,4	-3 175	5,90	4,24	2,2	959	663	9 143	Frýdlant nad Ostravicí
152,4	-14 051	11,25	8,91	15,8	1 364	875	39 582	Havířov
203,3	-8 087	5,03	2,90	7,4	1 093	786	15 149	Hlučín
185,1	-5 010	4,58	3,29	4,2	676	525	7 545	Jablunkov
138,7	333	12,74	9,30	10,1	717	568	27 425	Karviná
170,0	3 135	5,07	4,49	1,1	767	613	16 552	Kopřivnice
194,5	-4 123	8,14	4,08	3,8	486	374	7 193	Kravaře
186,9	-2 007	11,18	7,76	8,1	786	299	16 424	Krnov
188,6	-84	5,37	3,97	2,5	989	737	19 225	Nový Jičín
171,7	-928	6,32	5,13	2,1	202	174	6 498	Odry
189,2	391	6,81	3,50	3,0	2 523	1 379	40 603	Opava
145,1	-6 966	11,22	9,54	21,9	830	624	15 930	Orlová
196,8	37 629	9,53	5,75	4,1	4 927	2 999	146 498	Ostrava
207,9	-781	9,65	6,07	3,6	217	120	6 565	Rýmařov
187,1	3 175	5,09	3,54	2,8	1 288	1 091	21 303	Třinec
163,9	-1 112	12,24	8,50	16,5	187	122	5 054	Vítkov

Změny území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) od roku 2000

Kraje, správní obvody obcí s rozšířenou působností se změnou území	Výměra (ha) ¹⁾				Počet obyvatel				Počet obcí		
	před změnou	po změně	rozdíl	změna (%)	před změnou	po změně	rozdíl	změna (%)	před změnou	po změně	rozdíl
Změny území správních obvodů obcí s rozšířenou působností k 1. 1. 2023 ²⁾											
Olomoucký											
Prostějov	59 897	58 090	-1 806	-3,0	98 125	96 881	-1 244	-1,3	76	75	-1
Konice	17 813	19 619	1 806	10,1	10 592	11 836	1 244	11,7	21	22	1
Změny území správních obvodů obcí s rozšířenou působností k 1. 1. 2021 ³⁾											
Středočeský											
Český Brod	18 438	16 333	-2 105	-11,4	21 852	19 528	-2 324	-10,6	24	21	-3
Lysá nad Labem	12 111	14 216	2 105	17,4	27 145	29 469	2 324	8,6	9	12	3
Liberecký											
Jablonec nad Nisou	14 231	15 680	1 449	10,2	55 812	56 660	848	1,5	11	12	1
Turnov	24 714	23 264	-1 449	-5,9	33 811	32 963	-848	-2,5	37	36	-1
Vysočina											
Havlíčkův Brod	63 195	64 581	1 386	2,2	52 852	53 278	426	0,8	56	57	1
Jihlava	92 178	90 791	-1 386	-1,5	101 144	100 718	-426	-0,4	79	78	-1
Změny území správních obvodů obcí s rozšířenou působností k 1. 1. 2016 ⁴⁾											
Středočeský											
Hořovice	24 618	28 797	4 180	17,0	29 359	29 360	1	0,0	37	37	-
Příbram	92 532	79 563	-12 969	-14,0	69 996	69 976	-20	-0,0	75	74	-1
Jihočeský											
Český Krumlov	113 086	112 904	-183	-0,2	41 700	41 674	-26	-0,1	31	32	1
Prachatice	83 951	84 134	183	0,2	33 292	33 318	26	0,1	44	44	-
Píseňský											
Blovice	22 252	22 903	651	2,9	11 926	11 926	-	-	19	19	-
Rokycany	57 526	65 663	8 137	14,1	47 967	47 986	19	0,0	68	68	-
Karlovarský											
Karlovy Vary	119 642	117 149	-2 494	-2,1	88 048	87 863	-185	-0,2	40	41	1
Ostrov	31 811	33 925	2 114	6,6	28 316	28 477	161	0,6	14	15	1
Ústecký											
Kadaň	44 916	44 962	46	0,1	42 763	42 770	7	0,0	19	19	-
Podbořany	33 761	34 095	334	1,0	15 701	15 718	17	0,1	11	11	-
Jihomoravský											
Vyškov	54 726	54 003	-722	-1,3	51 942	51 940	-2	-0,0	42	42	-
Olomoucký											
Hranice	32 540	33 496	956	2,9	34 338	34 442	104	0,3	31	32	1
Olomouc	85 863	81 694	-4 168	-4,9	163 813	163 157	-656	-0,4	45	46	1
Prostějov	59 167	59 890	722	1,2	97 969	97 971	2	0,0	76	76	-
Šternberk	30 668	33 610	2 942	9,6	23 639	24 191	552	2,3	21	22	1
Moravskoslezský											
Vítkov	27 747	28 017	270	1,0	13 460	13 460	-	-	12	12	-
Změny území správních obvodů obcí s rozšířenou působností k 1. 1. 2012 ⁵⁾											
Moravskoslezský											
Bohumín	4 805	7 293	2 488	51,8	29 068	34 121	5 053	17,4	2	3	1
Orlová	6 996	4 508	-2 488	-35,6	44 379	39 326	-5 053	-11,4	4	3	-1

Změny území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) od roku 2000

Kraje, správní obvody obcí s rozšířenou působností se změnou území	Výměra (ha) ¹⁾				Počet obyvatel				Počet obcí		
	před změnou	po změně	rozdíl	změna (%)	před změnou	po změně	rozdíl	změna (%)	před změnou	po změně	rozdíl
Změny území správních obvodů obcí s rozšířenou působností k 1. 1. 2005 ⁶⁾											
Liberecký											
Česká Lípa	86 194	87 199	1 005	1,2	76 434	76 608	174	0,2	41	41	⁷⁾ 0
Liberec	58 835	57 830	-1 005	-1,7	133 529	133 355	-174	-0,1	29	28	-1
Královéhradecký											
Hořice	18 761	19 281	520	2,8	17 923	18 145	222	1,2	28	29	1
Jičín	60 183	59 663	-520	-0,9	45 925	45 703	-222	-0,5	78	77	-1
Dobruška	27 334	27 899	565	2,1	19 552	19 796	244	1,2	25	26	1
Hradec Králové	68 302	67 737	-565	-0,8	143 175	142 931	-244	-0,2	82	81	-1
Trutnov	60 481	59 552	-929	-1,5	64 901	64 523	-378	-0,6	32	31	-1
Vrchlabí	27 484	28 414	929	3,4	27 760	28 138	378	1,4	15	16	1
Vysočina											
Bystřice nad Pernštejnem	39 618	34 797	-4 821	-12,2	24 115	20 889	-3 226	-13,4	46	39	-7
Náměšť nad Oslavou	22 105	21 137	-968	-4,4	13 876	13 482	-394	-2,8	28	27	-1
Velké Meziříčí	54 519	47 334	-7 185	-13,2	38 337	34 918	-3 419	-8,9	74	57	-17
Jihomoravský											
Ivančice	16 264	17 232	968	6,0	23 091	23 485	394	1,7	16	17	1
Tišnov	22 243	34 250	12 006	54,0	20 772	27 417	6 645	32,0	35	59	24
Olomoucký											
Šternberk	19 869	30 809	10 940	55,1	19 623	23 920	4 297	21,9	18	21	3
Moravskoslezský											
Bílovec	17 153	16 237	-917	-5,3	26 646	25 831	-815	-3,1	13	12	-1
Bruntál	70 311	62 810	-7 501	-10,7	42 891	39 216	-3 675	-8,6	33	31	-2
Český Těšín	5 452	4 442	-1 011	-18,5	28 487	27 101	-1 386	-4,9	3	2	-1
Frenštát pod Radhoštěm	11 885	9 869	-2 016	-17,0	20 786	18 770	-2 016	-9,7	7	6	-1
Frýdlant nad Ostravicí	29 715	31 731	2 016	6,8	20 389	22 405	2 016	9,9	10	11	1
Nový Jičín	32 544	27 536	-5 008	-15,4	52 525	48 133	-4 392	-8,4	16	15	-1
Odry	17 392	22 400	5 008	28,8	13 211	17 603	4 392	33,2	9	10	1
Opava	55 792	56 709	917	1,6	101 342	102 157	815	0,8	40	41	1
Rýmařov	36 665	33 226	-3 439	-9,4	17 624	17 002	-622	-3,5	12	11	-1
Třinec	22 459	23 469	1 011	4,5	54 508	55 894	1 386	2,5	11	12	1

1) Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

2) přesun 1 obce v Olomouckém kraji ze správního obvodu ORP Prostějov do správního obvodu ORP Konice

3) změny území v souvislosti se zákonem č. 51/2000 Sb., o územně správním členění státu

4) zánik vojenského újezdu Brdy (okres Příbram) a zmenšení území ostatních vojenských újezdů

5) přesun 1 obce v Moravskoslezském kraji ze správního obvodu ORP Orlová do správního obvodu ORP Bohumín

6) sladění území okresů se správními obvody s rozšířenou působností

7) v SO ORP Česká Lípa současně došlo ke sloučení 2 obcí

Zkratky krajů a okresů

Kód	Kraje, okresy	Zkratka
CZ010	Hlavní město Praha	PHA
CZ020	Středočeský kraj	STČ
CZ0201	Benešov	BN
CZ0202	Beroun	BE
CZ0203	Kladno	KD
CZ0204	Kolín	KO
CZ0205	Kutná Hora	KH
CZ0206	Mělník	ME
CZ0207	Mladá Boleslav	MB
CZ0208	Nymburk	NB
CZ0209	Praha-východ	PY
CZ020A	Praha-západ	PZ
CZ020B	Příbram	PB
CZ020C	Rakovník	RA
CZ031	Jihočeský kraj	JHČ
CZ0311	České Budějovice	CB
CZ0312	Český Krumlov	CK
CZ0313	Jindřichův Hradec	JH
CZ0314	Písek	PI
CZ0315	Prachatice	PT
CZ0316	Strakonice	ST
CZ0317	Tábor	TA
CZ032	Plzeňský kraj	PLK
CZ0321	Domažlice	DO
CZ0322	Klatovy	KT
CZ0323	Plzeň-město	PM
CZ0324	Plzeň-jih	PJ
CZ0325	Plzeň-sever	PS
CZ0326	Rokycany	RO
CZ0327	Tachov	TC
CZ041	Karlovarský kraj	KVK
CZ0411	Cheb	CH
CZ0412	Karlovy Vary	KV
CZ0413	Sokolov	SO
CZ042	Ústecký kraj	ULK
CZ0421	Děčín	DC
CZ0422	Chomutov	CV
CZ0423	Litoměřice	LT
CZ0424	Louny	LN
CZ0425	Most	MO
CZ0426	Teplice	TP
CZ0427	Ústí nad Labem	UL
CZ051	Liberecký kraj	LBK
CZ0511	Česká Lípa	CL
CZ0512	Jablonec nad Nisou	JN
CZ0513	Liberec	LI
CZ0514	Semily	SM

Kód	Kraje, okresy	Zkratka
CZ052	Královéhradecký kraj	HKK
CZ0521	Hradec Králové	HK
CZ0522	Jičín	JC
CZ0523	Náchod	NA
CZ0524	Rychnov nad Kněžnou	RK
CZ0525	Trutnov	TU
CZ053	Pardubický kraj	PAK
CZ0531	Chrudim	CR
CZ0532	Pardubice	PU
CZ0533	Svitavy	SY
CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
CZ063	Kraj Vysočina	VYS
CZ0631	Havlíčkův Brod	HB
CZ0632	Jihlava	JI
CZ0633	Pelhřimov	PE
CZ0634	Třebíč	TR
CZ0635	Žďár nad Sázavou	ZR
CZ064	Jihomoravský kraj	JHM
CZ0641	Blansko	BK
CZ0642	Brno-město	BM
CZ0643	Brno-venkov	BO
CZ0644	Břeclav	BV
CZ0645	Hodonín	HO
CZ0646	Vyškov	VY
CZ0647	Znojmo	ZN
CZ071	Olomoucký kraj	OLK
CZ0711	Jeseník	JE
CZ0712	Olomouc	OC
CZ0713	Prostějov	PV
CZ0714	Přerov	PR
CZ0715	Šumperk	SU
CZ072	Zlínský kraj	ZLK
CZ0721	Kroměříž	KM
CZ0722	Uherské Hradiště	UH
CZ0723	Vsetín	VS
CZ0724	Zlín	ZL
CZ080	Moravskoslezský kraj	MSK
CZ0801	Bruntál	BR
CZ0802	Frydek-Místek	FM
CZ0803	Karviná	KI
CZ0804	Nový Jičín	NJ
CZ0805	Opava	OP
CZ0806	Ostrava-město	OV

Zkratky krajů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP)

Kód	Kraje, okresy	Zkratka	Kód	Kraje, okresy	Zkratka
CZ010	Hlavní město Praha	PHA	3203	Horažďovice	Hor
1100	Hlavní město Praha	Pha	3204	Horšovský Týn	HoT
CZ020	Středočeský kraj	STČ	3205	Klatovy	Klt
2101	Benešov	Ben	3206	Kralovice	Krl
2102	Beroun	Ber	3207	Nepomuk	Nep
2103	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	Bra	3208	Nýřany	Nyr
2104	Čáslav	Cas	3209	Plzeň	Plz
2105	Černošice	Cer	3210	Přeštice	Pce
2106	Český Brod	CBr	3211	Rokycany	Rok
2107	Dobříš	Dob	3212	Stod	Sto
2108	Hořovice	Hrv	3213	Stříbro	Str
2109	Kladno	Kld	3214	Sušice	Suc
2110	Kolín	Kol	3215	Tachov	Tch
2111	Kralupy nad Vltavou	Krp	CZ041	Karlovarský kraj	KVK
2112	Kutná Hora	KuH	4101	Aš	Ass
2113	Lysá nad Labem	Lys	4102	Cheb	Che
2114	Mělník	Mel	4103	Karlovy Vary	KVa
2115	Mladá Boleslav	MIB	4104	Kraslice	Krs
2116	Mnichovo Hradiště	MnH	4105	Mariánské Lázně	MLa
2117	Neratovice	Ner	4106	Ostrov	Ost
2118	Nymburk	Nym	4107	Sokolov	Sok
2119	Poděbrady	Pod	CZ042	Ústecký kraj	ULK
2120	Příbram	Pri	4201	Bílina	Bln
2121	Rakovník	Rak	4202	Děčín	Dec
2122	Říčany	Ric	4203	Chomutov	Chv
2123	Sedlčany	Sed	4204	Kadaň	Kad
2124	Slaný	Sla	4205	Litoměřice	Ltm
2125	Vlašim	Vla	4206	Litvínov	Ltv
2126	Votice	Vot	4207	Louny	Lno
CZ031	Jihočeský kraj	JHČ	4208	Lovosice	Lov
3101	Blatná	Bla	4209	Most	Mos
3102	České Budějovice	CBu	4210	Podbořany	Pob
3103	Český Krumlov	CKr	4211	Roudnice nad Labem	RnL
3104	Dačice	Dac	4212	Rumburk	Rum
3105	Jindřichův Hradec	JHr	4213	Teplice	Tpc
3106	Kaplice	Kap	4214	Ústí nad Labem	UnL
3107	Milevsko	Mil	4215	Varnsdorf	Var
3108	Písek	Pis	4216	Žatec	Ztc
3109	Prachatice	Pra	CZ051	Liberecký kraj	LBK
3110	Soběslav	Sob	5101	Česká Lípa	CLp
3111	Strakonice	Sta	5102	Frýdlant	Frd
3112	Tábor	Tab	5103	Jablonec nad Nisou	JnN
3113	Trhové Sviny	TrS	5104	Jilemnice	Jil
3114	Třeboň	Tre	5105	Liberec	Lbc
3115	Týn nad Vltavou	Tyn	5106	Nový Bor	NoB
3116	Vimperk	Vim	5107	Semily	Sem
3117	Vodňany	Vod	5108	Tanvald	Tan
CZ032	Plzeňský kraj	PLK	5109	Turnov	Tur
3201	Blovice	Blo	5110	Železný Brod	ZBr
3202	Domažlice	Dom			

Zkratky krajů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP)

Kód	Kraje, okresy	Zkratka	Kód	Kraje, okresy	Zkratka
CZ052	Královéhradecký kraj	HKK	CZ064	Jihomoravský kraj	JHM
5201	Broumov	Bro	6201	Blansko	Blk
5202	Dobruška	Dbr	6202	Boskovice	Bos
5203	Dvůr Králové nad Labem	DKr	6203	Brno	Brn
5204	Hořice	Hrc	6204	Břeclav	Bre
5205	Hradec Králové	HKr	6205	Bučovice	Buc
5206	Jaroměř	Jar	6206	Hodonín	Hod
5207	Jičín	Jic	6207	Hustopeče	Hus
5208	Kostelec nad Orlicí	KnO	6208	Ivančice	Ivn
5209	Náchod	Nch	6209	Kuřim	Kur
5210	Nová Paka	NPa	6210	Kyjov	Kyj
5211	Nové Město nad Metují	NMe	6211	Mikulov	Mik
5212	Nový Bydžov	NBy	6212	Moravský Krumlov	MKr
5213	Rychnov nad Kněžnou	RnK	6213	Pohořelice	Poh
5214	Trutnov	Tru	6214	Rosice	Ros
5215	Vrchlabí	Vch	6215	Slavkov u Brna	SuB
			6216	Šlapanice	Slp
CZ053	Pardubický kraj	PAK	6217	Tišnov	Tis
5301	Česká Třebová	CTr	6218	Veselí nad Moravou	VnM
5302	Hlinsko	Hli	6219	Vyškov	Vys
5303	Holice	Hol	6220	Znojmo	Zno
5304	Chrudim	Chr	6221	Židlochovice	Zid
5305	Králíky	Kra			
5306	Lanškroun	Lan	CZ071	Olomoucký kraj	OLK
5307	Litomyšl	Lto	7101	Hranice	Hra
5308	Moravská Třebová	MTr	7102	Jeseník	Jes
5309	Pardubice	Par	7103	Konice	Kon
5310	Políčka	Pol	7104	Lipník nad Bečvou	Lip
5311	Přelouč	PrL	7105	Litovel	Lit
5312	Svitavy	Svi	7106	Mohelnice	Moh
5313	Ústí nad Orlicí	UnO	7107	Olomouc	Olo
5314	Vysoké Mýto	VyM	7108	Prostějov	Pro
5315	Žamberk	Zam	7109	Přerov	Pre
			7110	Šternberk	Stn
CZ063	Kraj Vysočina	VYS	7111	Šumperk	Sum
6101	Bystřice nad Pernštejnem	ByP	7112	Uničov	Uni
6102	Havlíčkův Brod	HBr	7113	Zábřeh	Zab
6103	Humpolec	Hum			
6104	Chotěboř	Chb	CZ072	Zlínský kraj	ZLK
6105	Jihlava	Jih	7201	Bystřice pod Hostýnem	BpH
6106	Moravské Budějovice	MBu	7202	Holešov	Hls
6107	Náměšť nad Oslavou	Nam	7203	Kroměříž	Kro
6108	Nové Město na Moravě	NMo	7204	Luhačovice	Luh
6109	Pacov	Pac	7205	Otrokovice	Otr
6110	Pelhřimov	Pel	7206	Rožnov pod Radhoštěm	RpR
6111	Světlá nad Sázavou	Sve	7207	Uherské Hradiště	UhH
6112	Telč	Tel	7208	Uherský Brod	UhB
6113	Třebíč	Trb	7209	Valašské Klobouky	VaK
6114	Velké Meziříčí	VMe	7210	Valašské Meziříčí	VaM
6115	Žďár nad Sázavou	ZdS	7211	Vizovice	Viz
			7212	Vsetín	Vse
			7213	Zlín	Zli

Zkratky krajů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP)

Kód	Kraje, okresy	Zkratka	Kód	Kraje, okresy	Zkratka
CZ080	Moravskoslezský kraj	MSK	8112	Kopřivnice	Kop
8101	Bílovec	Bil	8113	Kravaře	Krv
8102	Bohumín	Boh	8114	Krnov	Krn
8103	Bruntál	Bru	8115	Nový Jičín	NJi
8104	Český Těšín	CTe	8116	Odry	Odr
8105	Frenštát pod Radhoštěm	Fre	8117	Opava	Opa
8106	Frydek-Místek	FrM	8118	Orlová	Orl
8107	Frydlant nad Ostravicí	FrO	8119	Ostrava	Osv
8108	Havířov	Hav	8120	Rýmařov	Rym
8109	Hlučín	Hlu	8121	Třinec	Tri
8110	Jablunkov	Jab	8122	Vítkov	Vit
8111	Karviná	Kar			